01-OIK_COVER_OIK_01 09/01/18 22:54 Page 2

Eurobank Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Τετάρτη 10 Ιανουαρίου 2018 • Έτος 3ο • Αρ. φύλλου 162* | Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα | www.kathimerini.com.cy/financial | Τιμή: €1,50

Eurobank Private Banking

Η ΠΛΟΥΣΙΟΤΕΡΗ ΚΙΝΕΖΑ

Κέρδισε 2,1 δισ. σε 4 ημέρες

Οταν ο πατέρας της της μεταβίβασε το μερίδιό του στην Country Garden Holdings, η Γιανγκ Χουιγιάν απέκτησε περιουσία 16 δισ. δολαρίων. Δεν ήταν όμως η πλουσιότερη Κινέζα. Τα κατάφερε, όμως, την περ. Παρασκευή, όταν η αξία της μετοχής της εταιρείας εκτινάχθηκε και σε τέσσερις μέρες ο πλούτος της Χουιγιάν αυξήθηκε κατά 2,1 δισ. δολάρια. **Σελ. 12**

ΕΛΛΑΔΑ

Ψάχνουν 5άστερα σε πλειστηριασμούς

Πρώτη επιλογή για το 90% των επενδυτών, που αναζητούν ευκαιρίες στην ελληνική αγορά κόκκινων δανείων, είναι τα ξενοδοχεία. Η υπάρχουσα προσφορά τριών και τεσσάρων αστέρων δεν ικανοποιεί τις προδιαγραφές των ξένων funds, που ενδιαφέρονται για πεντάστερα υπερχρεωμένα ξενοδοχεία. Από τις 9.800 ξενοδοχεία, μόνον τα 420 είναι πέντε αστέρων. **Σελ. 15**

ΧΩΡΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ

Η Spotify στη Wall Street

Η εταιρεία διανομής και αναπαραγωγής μουσικού περιεχομένου Spotify κατέθεσε αίτημα για απευθείας εισαγωγή των μετοχών της το πρώτο εξάμηνο του 2018 στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Αν το αίτημα ικανοποιηθεί, τότε θα είναι η πρώτη εταιρεία που θα εισαγάγει τις μετοχές της στο Χρηματιστήριο, χωρίς τη διαδικασία της αρχικής δημόσιας προσφοράς. **Σελ. 10**

Το καζίνο βάζει μπρος τη μηχανή εργασίας

Αναμένεται να ανοίξουν πέραν των 11.000 θέσεων, ενώ τα οικονομικά οφέλη θα είναι πολύ μεγάλα

Η ανάπτυξη του πρώτου καζίνο θερέτρου της Κύπρου στο Ζακάκι, στη Λεμεσό, με την ονομασία City of Dreams Mediterranean θα φτάσει τα 0,55 δισεκατομμύρια ευρώ. Ωστόσο, τα οικονομικά οφέλη που θα προκύψουν στην επόμενη πενταετία αναμένονται να είναι σχεδόν τριπλάσια για την Κύπρο. Ταυτόχρονα, κατά την ανέγερσή του αναμένεται να εργοδοτηθούν, σύμφωνα με την κοινοπραξία που το έχει αναλάβει, 4 χιλιάδες άτομα και κατά τη λειτουργία του θα δημιουργηθούν 6,5 χιλιάδες άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας. Η PwC κατά την παρουσίαση του Καζίνο θερέτρου στο Προεδρικό Μέγαρο χωρίζει τον οικονομικό αντίκτυπο του έργου σε τρεις φάσεις - πυλώνες. Τον κατασκευαστικό, τον λειτουργικό και τον τουριστικό. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν, οι θέσεις εργασίας που θα έχουν ήδη δημιουργηθεί και αναμένεται να προκύψουν μετά και τον δεύτερο χρόνο λειτουργίας του καζίνο, δηλαδή το 2023, θα φτάνουν συνολικά τις 11.444. Το «χρήμα που θα πέσει» επί κυπριακού εδάφους μέχρι τη συγκεκριμένη ημερομηνία, με το άθροισμα του κατασκευαστικού, του λειτουργικού και του τουριστικού πυλώνα θα φτάσει τα 1.396 δισ. ευρώ, ενώ ο θετικός αντίκτυπος στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν θα ανέλθει στο 5,2%. **Σελ. 5**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Πιο ακριβό για την Ευρώπη το ρωσικό πετρέλαιο

Η Ευρώπη θα πληρώσει ακριβότερα το ρωσικό πετρέλαιο τους επόμενους μήνες, καθώς η Ρωσία περιορίζει τα φορτία που στέλνει στην ευρωπαϊκή αγορά για χάρη της Κίνας. Κατά τη διάρκεια του 2018, η Ρωσία προβλέπεται ότι θα αυξήσει τις εξαγωγές πετρελαίου προς την Κίνα κατά 200.000 βαρέλια την ημέρα. Ωστόσο, για να καλύψει την αυξημένη ζήτηση από την Κίνα, θα περιορίσει τα φορτία αργού πετρελαίου προς την Ευρώπη κατά 160.000 βαρέλια την ημέρα, σύμφωνα με πληροφορίες της εταιρείας συμβούλων FGE. **Σελ. 11**

Αυξήθηκαν οι υποθήκες το 2017 λόγω και των ΜΕΔ

Εγιναν 1839 παγκυπρίως

Αύξηση σημείωσε το 2017 ο αριθμός των υποθηκών που έχουν τεθεί ως εξασφαλίσεις χορήγησης δανείων από εμπορικές τράπεζες. Εγιναν 1.839 υποθήκες η αξία των οποίων σε παγκύπρια βάση ανέρχεται στα 393 εκατ. ευρώ. Η αυξητική τάση αποδίδεται στην αναδιάρθρωση δανείων - μη εξυπηρετούμενων ή προβληματικών και στην παραχώρηση νέων χορηγιών. **Σελ. 4**

Μπαμάς 65 εκατ. ευρώ από την ΕΤΕπ

Για τη ΣΚΤ και την Ελληνική

Πέφτουν σήμερα οι υπογραφές της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα και την Ελληνική Τράπεζα, για χρηματοδότηση 65 εκατ. ευρώ. Το ποσό θα διατεθεί για σκοπούς χρηματοδότησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων και εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Η ΣΚΤ θα πάρει 25 εκατ. ευρώ και η Ελληνική 40 εκατ. **Σελ. 7**

Θολό ακόμα το τοπίο για τη Cyta Hellas

Ενημερώθηκε χθες το Δ.Σ.

Θολό παραμένει το τοπίο ως προς την τελική απόφαση του Δ.Σ. της μητρικής εταιρείας για τη Cyta Hellas για επιλογή μιας από τις δύο εταιρείες Vodafone και Wind, που κατέθεσαν προσφορά. Το Δ.Σ. της Cyta ενημερώθηκε, χθες από τους συμβούλους της (PwC) για τις προσφορές που υποβλήθηκαν. Η ενημέρωση πιθανό να συνεχισθεί και αύριο. **Σελ. 8**

ΣΗΜΕΡΑ

ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ο ΚΟΤ κλείνει γραφεία για να στελεχώσει άλλα

Στο πλαίσιο της καλύτερης κατανομής του προσωπικού ώστε να καλυφθούν κενά σε άλλα νευραλγικά σημεία ο ΚΟΤ αποφάσισε να κλείσει τα γραφεία του στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, καθώς και στο λιμάνι Λεμεσού. Στόχος μας είναι να ενισχύσουμε άλλα γραφεία που είναι υποστελεχωμένα, τονίζει ο πρόεδρος του ΚΟΤ. **Σελ. 8**

ΤΕΤΡΑΠΛΑΣΙΕΣ ΟΙ ΕΓΓΡΑΦΕΣ

Η άνοδος των υβριδικών αυξάνει σημεία φόρτισης

Οι εγγραφές υβριδικών και ηλεκτροκίνητων οχημάτων έχουν τετραπλασιαστεί από το 2014 μέχρι το 2017. Σήμερα κινούνται 99 ηλεκτροκίνητα οχήματα σε σχέση με τα 21, πριν από τέσσερα χρόνια. Υπάρχουν 18 σημεία φορτιστών ηλεκτρικών οχημάτων. Υπό κατασκευή είναι άλλα δύο ενώ η ΑΗΚ προχωρά σε διαγωνισμό για δημιουργία 13 νέων σημείων. **Σελ. 9**

Προς αύξηση ασφαλίστρων Ι.Χ. στην Ελλάδα

Σε ορισμένες κατηγορίες

Προ των πυλών είναι οι αυξήσεις ασφαλίστρων Ι.Χ. στην Ελλάδα. Από το 2012 και μετά, τα ασφάλιστρα των Ι.Χ. έχουν υποχωρήσει 40% και πλέον η πλειονότητα των ασφαλιστικών εταιρειών εκτιμά ότι τα περιθώρια περαιτέρω μειώσεων έχουν εξανεμιστεί. Οι πρώτες αυξήσεις θα γίνουν σε συγκεκριμένες κατηγορίες οχημάτων, αλλά και σε περιοχές που εμφανίζουν υψηλά ποσοστά ζημιών. **Σελ. 18**

Ενισχύεται η οικονομική εμπιστοσύνη στην Ευρωζώνη

Στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 20 ετών ενισχύθηκε η οικονομική εμπιστοσύνη στην Ευρωζώνη. Ο δείκτης οικονομικής εμπιστοσύνης αναρριχήθηκε τον Δεκέμβριο στις 116 μονάδες, ξεπερνώντας τις εκτιμήσεις αναλυτών για ενίσχυση στις 114,8 μονάδες. Ο πληθωρισμός παραμένει χαμηλότερος του στόχου που έχει θέσει η ΕΚΤ. **Σελ. 12**

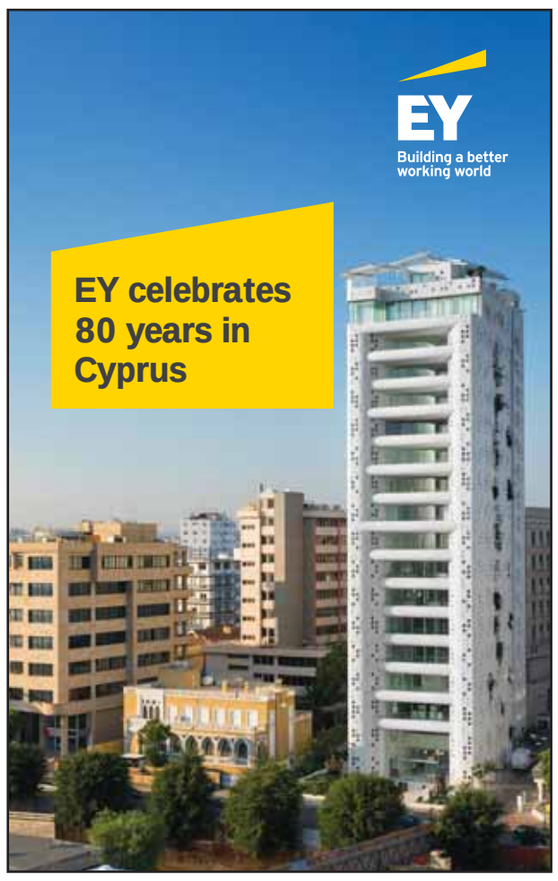

ΣΧΟΛΙΟ / *Του* **ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

Συγκρατημένη (απ)αισιοδοξία

Πρόκειται για παλαιά συνήθεια κι ελπίζω να βοηθήσει κι εσάς. Μια εποπτική ματιά στα βασικά στοιχεία της οικονομίας δείχνει, χωρίς μεγάλη προσπάθεια, ότι η κατάσταση θα είναι λίγο καλύτερη από τα δύο προηγούμενα χρόνια χωρίς να προσφέρει επαρκή σημεία στήριξης εμπεδωμένης αισιοδοξίας.

Ξεκινούμε, κατά κανόνα, με την εκτίμηση για την πορεία του Ακαθαρίστου Εγχωρίου Προϊόντος. Ισως επειδή μας δίνει μια αίσθηση του μεγέθους της «πίτας» από την οποία θα πάρουμε όλοι κάποιο κομμάτι στη διάρκεια των επόμενων δώδεκα μηνών. Η «πίτα», λοιπόν, θα αυξηθεί με ρυθμό 2% (εκτίμηση του ΙΟΒΕ) μέχρι και 2,5% (εκτιμήσεις Προϋπολογισμού και Επιτροπής) και θα φθάσει στα 185 δισ. ευρώ, που αντιστοιχούν στο μέγεθος που είχαμε το 2000, κατά την είσοδό μας στο ευρώ. Στο ίδιο συμπέρασμα μας οδηγούν και τα στοιχεία για το κατά κεφαλήν εισόδημα. Τοποθετούμαστε στην τελευταία θέση μεταξύ των κρατών του ΟΟΣΑ, μαζί με την Τουρκία. Χάσαμε 15+ χρόνια ευκαιριών, σταθερού και φθηνού χρήματος εξαιτίας της ασυνέπειάς μας να υιοθετήσουμε σύγχρονες δομές και να προσαρμόσουμε το κράτος και την οικονομία μας σε υψηλά διεθνή πρότυπα. Η ανικανότητα να αυξήσουμε την παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής εικονογραφείται όταν συγκριθούμε με την Κορέα (Νότιο, βεβαίως), το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της οποίας ήταν μικρότερο κατά σχεδόν 5.000 δολάρια το 2000 και τώρα μας ξεπερνά κατά 11.000 δολάρια, περίπου.

Το 2018 ο ιδιωτικός τομέας της οικονομίας θα συνεχίσει να δουλεύει σκληρά για να συντηρήσει ένα ακριβό κράτος, δεν θα μπορέσει όμως να κάνει τίποτε περισσότερο.

Το κύριο πρόβλημα είναι, βεβαίως, η απουσία αξιόλογων επενδύσεων. Είναι όμως το πολύ χαμηλό ποσοστό απασχολουμένων και η ακόμη χαμηλότερη παραγωγικότητά τους που προσδιορίζουν τις καθημερινές δυσκολίες μας. Ετσι, η ανεργία θα σταθεί στο 20%, επίπεδο εξαιρετικά υψηλό, που αποδεικνύει ότι οι πιέσεις στους μισθούς θα συνεχιστούν, γεγονός που θα όφειλε να υποχρεώνει τους πολιτικούς να μειώσουν τις επιβαρύνσεις, δηλαδή τους φόρους, επί της εργασίας. Επειδή όμως αυτό δεν προβλέπεται για το 2018, αφού το κράτος υπολογίζει να πετύχει πλεόνασμα φόρων ίσο με το 4,2% του ΑΕΠ, η ιδιωτική κατανάλωση θα αυξηθεί μόλις κατά 1,2% (με το ΙΟΒΕ να αισιοδοξεί για +1,7%). Τέλος, αυτό που «μας πέταξε έξω» το 2009, το μέγεθος του δημοσίου χρέους, υπολογίζεται σε 332 δισ. ευρώ ή 180% του ΑΕΠ για εφέτος και θα συνεχίσει να αποτελεί εμπόδιο στην πιστωτική επέκταση.

Με δύο λόγια, το 2018 ο ιδιωτικός τομέας της οικονομίας θα συνεχίσει να δουλεύει σκληρά για να συντηρήσει ένα ακριβό κράτος, δεν θα μπορέσει όμως να κάνει τίποτε περισσότερο και κυρίως δεν πρόκειται να αναλάβει ευκαιρίες και κινδύνους μελλοντικών εισοδημάτων. Η εποχή της στασιμότητας θα εμπεδωθεί κατά το 2018. Τίποτε περισσότερο, τίποτε λιγότερο.

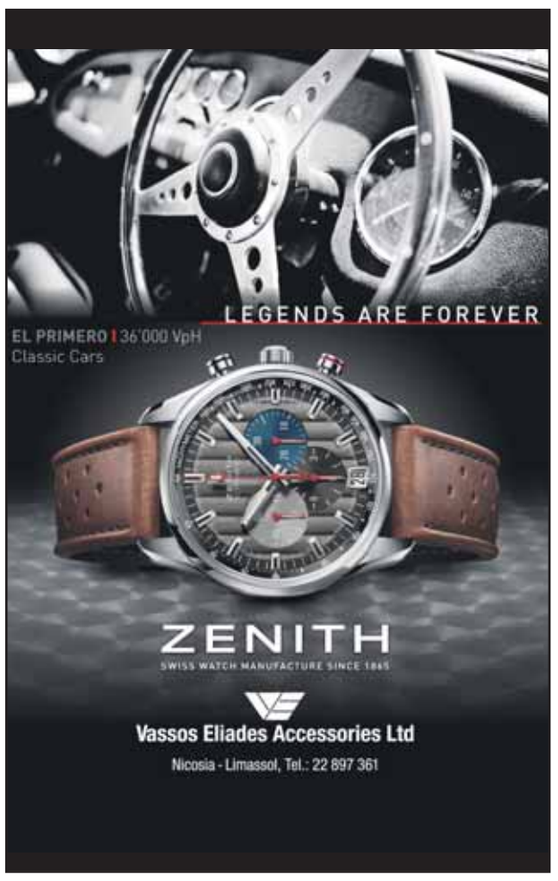

02-OIK_SHMEIOMATARIO_KATHI 09/01/18 22:55 Page 2

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Αίσιον κι ευτυχές το «1984»

Ξεκινώντας από τον Ιανουάριο και κάθε επόμενο μήνα όλοι οι μισθωτοί και συνταξιούχοι θα δουν μείωση των εισοδημάτων τους κατά 1,5%. Ομως δεν πρέπει να ανησυχήσουν, διότι η νέα αυτή απανταχούσα δεν αποτελεί «νέο μέτρο». Οπως έλεγαν και στο εμβληματικό έργο του Τζορτζ Οργουελ «ο πόλεμος είναι ειρήνη», έτσι και το «παλιό μέτρο» των νέων κρατήσεων είναι για την κυβερνητική προπαγάνδα «κατάργηση της έκπτωσης 1,5% στη μηνιαία παρακράτηση φόρου». Κι όποιος δεν κατάλαβε δεν πειράζει· θα το δει στο εκκαθαριστικό του Ιανουαρίου. Αλλά θα πρόκειται για... «παμπάλαιο μέτρο».

Αυτή η κυβέρνηση ψήφισε μέτρα μέχρι το 2020. Δεσμεύθηκε σε εξωπραγματικά πλεονάσματα μέχρι το 2060. Αυτό όμως δεν εμποδίζει τον ΣΥΡΙΖΑ να πανηγυρίζει ότι «τη νέα χρονιά προχωράμε σταθερά προς την έξοδο από την επιτροπεία... Η χαλάρωση του ασφυκτικού δημοσιονομικού πλαισίου και της αυστηρής επιτήρησης θα μας επιτρέψει να οργανώσουμε με καλύτερους όρους ένα νέο αναπτυξιακό και παραγωγικό μοντέλο, να αντιμετωπίσουμε την ανεργία, να ελαφρύνουμε φορολογικά βάρη, να συνεχίσουμε την πορεία των μεγάλων μεταρρυθμίσεων στο κράτος πρόνοιας, την Υγεία, την Παιδεία, τους θεσμούς...». Τώρα πως θα προκύψει το πλεόνασμα του 3,5% μέχρι το 2022 παραμένει αναπάντητο. Αλλά ούτε «νέα μέτρα θα ληφθούν» και τα «φορολογικά βάρη θα ελαφρύνουν» και «οι κάνουλες θα ανοίξουν», όπως μας είχε διαβεβαιώσει παλιότερα ο κ. Αλέκος Φλαμπουράρης.

«Το ζήτημα της επιστροφής των οκτώ αξιωματικών στην Τουρκία έχει κλείσει μετά την απόφαση του Αρείου Πάγου για τη μη έκδοσή τους», δήλωσε χθες ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Δημήτρης Τζανακόπουλος. Μάλιστα, ο δημοσιογράφος της ΕΡΤ χαρακτήρισε τους οκτώ «πραξικοπηματίες». Προφανώς έχει βγάλει τη δική του δικαστική απόφαση, που είναι ανάλογη με τις αποφάσεις που θα εκδώσουν τα δικαστήρια του Ερντογάν. Με την αίτηση αναίρεσης της απόφασης για παροχή ασύλου, η κυβέρνηση μοιάζει να συμμερίζεται αυτήν την άποψη, παρά το γεγονός ότι τα «στοιχεία» που έστειλε η Τουρκία είναι ισχνότατα.

Οσο για τα περίτεχνα που είπε ο κ. Τζανακόπουλος «ότι η παραπομπή του ζητήματος στο Διοικητικό Εφετείο θωρακίζει την Ελλάδα έναντι της τουρκικής κριτικής», θυμίζει το άλλο οργουελικό που είχαμε ακούσει το 2004 από την κυπριακή Αριστερά. «Ψηφίζουμε "όχι" στο σχέδιο Ανάν για να τσιμεντώσουμε το "ναι"», είχε πει ο πρόεδρος του ΑΚΕΛ κ. Δημήτρης Χριστόφιας. Εκτοτε το «όχι» τσιμεντώθηκε, το ΑΚΕΛ πήρε την προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας και χαντάκωσε την οικονομία της Μεγαλονήσου, και επιπλέον τώρα βρίζει τον νυν πρόεδρο κ. Νίκο Αναστασιάδη που συμμάζεψε τα σπασμένα τους. Επομένως, πρέπει να το πάρουμε απόφαση: το 2018 αργεί ακόμη. Γύρω στα 34 χρόνια...

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΗΛΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ**

Τι κρατώ από τις γιορτές

Κρατώ το τηλεφώνημα του Π. για να με ευχαριστήσει ευγενικά και για να μου μιλήσει, με έναν ζηλευτό ενθουσιασμό, για επόμενα βιβλία και γραψίματα, για το διδακτορικό που ξεκίνησε και που ολοκληρώνει τώρα, στα εξήντα του. Καμία έπαρση ή επίδειξη, απλώς ένα μοίρασμα με τον άλλο και μια δύναμη ζωής, αγνή και λαμπερή, μια αγάπη για τα πράγματα, ένας δημιουργικός οίστρος που, αν μη τι άλλο, απαλύνει τη βασανιστική ροή του χρόνου: ο Π. έχασε το παιδί του πριν από λίγα χρόνια...

Κρατώ το πρωτοχρονιάτικο τραπέζι της Τ., μια όαση θαλπωρής. Με το που έμπαινες στο σπίτι, το έβλεπες μπροστά σου, φροντισμένο, ζεστό και φωτεινό, σαν φωλιά. Τα φαγητά που μαγείρεψε, τα δοκιμασμένα που περιμένουμε κάθε χρόνο με αδημονία και οι νέες της δοκιμές, πρωτόφαντες και γευστικές όσο τίποτε άλλο. Επειτα, τα δώρα που ανταλλάχθηκαν με χαρά και αγάπη σπάνιες και ακριβές, και η διακριτική μέριμνά της ώστε το πρώτο κομμάτι της πρωτοχρονιάτικης πίτας να είναι «για τον απόντα μας». Η Τ. έχασε ξαφνικά τον σύντροφο της ζωής της πριν από έξι μήνες...

Κρατώ ακόμα τα δάκρυα του Σ., όταν χριστουγεννιάτικα άκουγε τις μουσικές της νιότης του κλαίγοντας. Ελα Φιτζέραλντ και Λούις Αρμστρονγκ, Νατ Κινγκ Κόουλ και, πάνω απ' όλα, Σινάτρα. Ο Σ. κλαίει σχεδόν κάθε φορά που ακούει τον Φράνκι. Και προτιμά να τον ακούει μόνος του στο καθιστικό της κουζίνας. Κλείνει τα μάτια, κουνάει τα χέρια σαν σε έκσταση, τραγουδάει δυνατά πότε πότε, θυμάται τους ξένους στίχους όπως ήταν είκοσι και τριάντα. Ο Σ. κλείνει φέτος τα 87, διαβητικός σχεδόν σε όλη του τη ζωή, ο άλλοτε υπερκινητικός, δαιμόνιος μάστορας με τα τρομερά πράσινα μάτια, έχει τώρα σχεδόν ακινητοποιηθεί, ενώ το κουρασμένο του μυαλό μοιάζει χαμένο σε μιαν άλλη διάσταση. Κι όμως, με τη μουσική της νιότης του όλα γίνονται ξανά ζωή.

Κρατώ το ρεβεγιόν της Σ., παραμονή Πρωτοχρονιάς. Το καθιερωμένο πάρτι, δέκατη συνεχή φορά αυτή για μένα στο δεύτερό μου σπίτι, στη γειτονιά, με τους φίλους να καταφθάνουν με δώρα, κρασιά και γλυκά, με τσιγάρα που καπνίζουν και άλλα που ατμίζουν, ενώ στην κουζίνα περιμένουν ένα μοναδικό κατσιατόρε με ρύζι φούρνου, κιμά με υλικά γέμισης, σαλάτες. Οι φιάλες του κρασιού παραταγμένες στο δωμάτιο με τα παλτά και οι χοροί, πιο συγκρατημένοι φέτος, αλλά όπως λέει κάθε –μα κάθε– χρονιά ο Α., ο άντρας της Σ., «και φέτος ήταν καλύτερη βραδιά από κάθε άλλη». Η Σ., άνεργη στα πενήντα έξι της, με χαμένη αποζημίωση για δουλειά δεκαετιών. Ανεργη αλλά όχι άεργη, βεβαίως. Το αντίθετο μάλιστα.

Κρατώ, τέλος, τη δική μου μελαγχολία: ένα μείγμα σωματικής και ψυχικής κούρασης, θα έλεγα αδικαιολόγητο. Πέρασε, βέβαια. Κάθε φορά περνάει. Φέτος όμως ειδικά πέρασε χάρη σε όλα τα παραπάνω πρόσωπα, οικογενειακά και φιλικά, που μου έδειξαν πώς τον χρόνο μπορείς να τον αναποδογυρίζεις: από παράγοντα φθοράς να τον μεταμορφώνεις σε παράγοντα διάρκειας. Κι όπως έχει γράψει ο Μιχάλης Γκανάς, «πάθος είναι η διάρκεια».

Τα κρατώ όλα μέσα μου, μαζί με άλλες στιγμές, πιο ιδιωτικές, όλα σαν φυλαχτά για το νέο έτος που μόλις ανέτειλε – και ακόμα παραπέρα.

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Η ρεβάνς του Μαλά, ο Ρουβάς και ο ροκ πρίγκιπας...

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

«Η μουσική είναι ένας ακίνδυνος τρόπος να φτιάχνεσαι», Jimi Hendrix.

Τον Σάκη Ρουβά επιστρατεύει το επιτελείο Αναστασιάδη για την προεκλογική του συναυλία («ο Χατζηγιάννης μας τελείωσε») ενώ το επιτελείο Μαλά θα φέρει ξανά τους... ΑΚΕΛικούς Βασίλη Παπακωνσταντίνου, Λαυρέντη Μαχαιρίτσας, Μίλτο Πασχαλίδη, Χρήστο Θηβαίο, Γιώτα Νέγκα, Ρίτα Αντωνοπούλου κ.ά. Οι μεγάλες συναυλίες θα πραγματοποιηθούν στη Λευκωσία μετά τα μέσα Ιανουαρίου με ελεύθερη είσοδο. Ο Νικόλας Παπαδόπουλος θα κάνει τη δική του συγκέντρωση χωρίς συναυλία. Τουλάχιστον αυτό υποστήριζαν μέχρι χθες από το επιτελείο του. Μια πληροφορία που έφθασε στ' αφτιά μου μιλούσε για σκέψη όπως γίνει προσπάθεια προσέγγισης δύο μεγάλων σταρ του ελληνικού (και κυπριακού) πενταγράμμου. Ο ίδιος ο πρίγκιπας πάντως «δεν βλέπει με καλό μάτι» την πρόταση, παρότι προβάλλεται ως ροκάς, σύμφωνα με όσα με ενημερώνουν...

Τη ρεβάνς παίρνει ο Σταύρος Μαλάς στο θέμα της πολιτικής διαφήμισης. Μετά την επίσημη γνωμάτευση για τα ποσά που οι υποψήφιοι πρόεδροι δικαιούνται να ξοδέψουν για πολιτική διαφήμιση τα επιτελεία Νίκου Αναστασιάδη και Νικόλα Παπαδόπουλου φαίνεται αυτή την περίοδο να «κρατούν πισινή» σε ό,τι αφορά τα έξοδα. Αντίθετα ο Σταύρος Μαλάς έχει «φουλάρει», ιδιαίτερα στο διαδίκτυο και εμφανίζεται με πολλαπλά banner. «Ημασταν αρκετά προνοητικοί ώστε να μην ξοδέψουμε τα χρήματά μας από νωρίς αλλά την εποχή που όντως χρειάζεται», ανέφερε άτομο του επιτελείου Μαλά. Την πιο χαμηλή έως ανύπαρκτη διαφήμιση στο διαδίκτυο την έχουν οι υποψήφιοι Γιώργος Λιλλήκας και Χρίστος Χρίστου.

«Σε προσωπική κόντρα εξελίσσεται η διαφορά μεταξύ Βίκτωρα Παπαδόπουλου και Ειρήνης Χαραλαμπίδου με κατηγορίες που εκτοξεύονται δημόσια, ιδιαίτερα από την Ειρήνη», σχολίαζε χθες άτομο που γνωρίζει πολλά. Όπως ανέφερε, «ο Βίκτωρας βρίσκεται σε κατάπληξη από τον τρόπο με τον οποίο τον χαρακτηρίζει μια πρώην φίλη»...

Το κόψιμο της βασιλόπιτας του ΡΙΚ έφερε κοντά τον Νίκο Αναστασιάδη και τον Σταύρο Μαλά οι οποίοι έκαναν και χιούμορ αναφερόμενοι στα ποτά που προτιμά έκαστος. Ο Μαλάς παραπονέθηκε γιατί δεν του έφεραν κουμανταρία και ο Νίκος Αναστασιάδης γιατί δεν του έφεραν το... ουίσκάκι του. Παρευρισκόμενος διερωτήθηκε: Εάν ήταν και ο πρίγκιπας εδώ θα μας ζητούσαν και σαμπάνιες;

Απρόσμενη εξέλιξη ενδέχεται να έχουν οι καταγγελίες του Γιώργου Λιλλήκα ότι κάποιοι από το επιτελείο του Νικόλα Παπαδόπουλου, όπως το «φωτογράφησε», επιχείρησαν να τον εξαγοράσουν για να αποσύρει την υποψηφιότητά του. Για να το πετύχουν μάλιστα, του έταξαν εκατομμύρια και θέση σε όποιο υπουργείο θα ήθελε, όπως ανέφερε...

Σύμφωνα με πολιτικό που ασχολείται πολύ με τα προεκλογικά, έχουν ενταθεί οι πιέσεις και προς τον ίδιο τον Γιώργο Λιλλήκα για να αποκαλύψει τον δράστη και η υπόθεση να οδηγηθεί στη δικαιοσύνη. Ο ίδιος υποστηρίζει πως ανάλογη πίεση ασκείται και στον γενικό εισαγγελέα για δράση, αν είναι δυνατόν και αυτόβουλη, ώστε να αποκαλυφθεί η αλήθεια για την καταγγελία. «Σε περίπτωση που αρχίσει η διερεύνηση της υπόθεσης θα πρόκειται για το υπέρτατο πολιτικό θρίλερ στην πιο κατάλληλη περίοδο», μου ανέφερε χθες ο εν λόγω πολιτικός... Ο ίδιος πάντως απέκλεισε εκ προοιμίου να γίνει οποιαδήποτε κίνηση από τον γενικό εισαγγελέα εκτός κι αν δοθούν ονόματα από τον ίδιο τον Γιώργο Λιλλήκα, «κάτι που θεωρώ εντελώς απίθανο», όπως είπε... Χθες ζήτησαν από τον Λιλλήκα να κατονομάσει αυτόν ή αυτούς που προσπάθησαν να τον εξαγοράσουν και ο Σταύρος Μαλάς και το ΑΚΕΛ και ο ΔΗΣΥ και το επιτελείο του Νίκου Αναστασιάδη. Ο δε Σταύρος Μαλάς είπε πως ο Λιλλήκας οφείλει να ξεκαθαρίσει την υπόθεση σεβόμενος το αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας που διεκδικεί. «Δεν πάει για κοινοτάρχης», όπως χαρακτηριστικά δήλωσε...

Σε πρακτικά και συγκεκριμένα μέτρα καταφεύγει ο Δημήτρης Συλλούρης για να «ξαναχτίσει την εικόνα» του, όπως με ενημερώνει πηγή μου στη Βουλή. Όπως μου ανέφερε, τα μέτρα αναμένεται να εφαρμοστούν αμέσως μετά τις προεδρικές εκλογές και θα έχουν... διάρκεια. «Αρκεί βέβαια να μην ενθουσιαστεί ο πρόεδρος και με τον νέο νικητή του Survivor 2 και να τον καλέσει και αυτόν με τιμές στο προεδρικό του γραφείο», συμπλήρωσε.

ΚΟΥΪΖ: Σε ποιο κόμμα ασκήθηκε έντονη κριτική για την επιλογή των κομματικών που στήριξαν την υποψηφιότητα του υποψήφιου προέδρου; Αληθεύει ότι κάποιοι θύμωσαν πολύ που τα άτομα που επιλέχθηκαν ήταν μόνο οι της απολύτου εμπιστοσύνης του Προέδρου;

Στο νοητό σταυροδρόμι της εξουσίας της Κύπρου ο Πρόεδρος ξεκινά την ανάβασή του από τον πάτο του πηγαδιού των τειχών στην οδό Ομήρου που διαπερνά τον πολιτικό μας βουλευτικό πολιτισμό εντός του παρηκμασμένου πολυπολιτισμικού κήπου, για να ανέβει με κακουχίες ιερομάρτυρα τον Λόφο της Σεβέρη, ξαποσταίνοντας για λίγο από τα πολεμικά παίγνια υπό το θλιμμένο βλέμμα του υπό απόκρυψη τις νύχτες Κυριάκου Μάτση. Όταν όμως ο λόφος καταληφθεί, είτε συγκυριακά είτε από τακτική μαεστρία, τα λάφυρα είναι μεθυστικά.Τον κατήφορο της επιστροφής στην οδό Ομήρου δεν τον επέλεξε ποτέ κανείς.

Η διαδρομή των κλεμμένων θησαυρών

Η έφοδος στο σπίτι μεγιστάνα της Νέας Υόρκης και η κατάσχεση ελληνικών και ρωμαϊκών αρχαιοτήτων

Του **ΣΑΚΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ**

Η θέα του χιονισμένου Σέντραλ Παρκ από το τριώροφο διαμέρισμα του μεγιστάνα Μάικλ Στάινχαρντ στην 5η Λεωφόρο της Νέας Υόρκης θα πρέπει να είναι μαγευτική. Ωστόσο, οι άνδρες των αμερικανικών διωκτικών αρχών δεν ήταν εκεί για τη θέα όταν την περασμένη Παρασκευή εισέβαλαν στο σπίτι και στο γραφείο του για να κατασχέσουν μία σειρά από αρχαία αντικείμενα, που σύμφωνα με τους ερευνητές φέρεται να είναι προϊόντα αρχαιοκαπηλίας από την Ελλάδα και την Ιταλία.

Τα εντάλματα ερευνών είχαν φτάσει στο γραφείο του εισαγγελέα της Νέας Υόρκης Σάιρους Βανς μόλις δύο μέρες πριν από

Στόχος, να επαναπατριστούν οι αρχαιότητες που ανήκουν στην Ελλάδα, σημειώνει ο βοηθός εισαγγελέα της Νέας Υόρκης.

την έφοδο και ήταν κρίσιμο να μη χαθεί πολύτιμος χρόνος. Σύμφωνα με αυτά, οι Αρχές είχαν εντολή να ψάξουν το σπίτι και το γραφείο του κ. Στάινχαρντ για δέκα πολύ συγκεκριμένα αντικείμενα μεγάλης αρχαιολογικής και οικονομικής αξίας, η οποία εκτιμάται σε περισσότερα από 1,1 εκατ. δολ. με βάση τις τιμές αγοράς τους και τα ασφαλιστικά συμβόλαια. Σύμφωνα με το σχετικό δημοσίευμα των New York Times, ο εισαγγελέας Σάιρους Βανς έχει ξεκινήσει έναν πόλεμο τον τελευταίο χρόνο εναντίον όσων διακινούν έργα τέχνης μέσω παράνομων και θολών οδών με στόχο τον επαναπατρισμό τους. Μάλιστα, έχει προχωρήσει σε κατασχέσεις έργων από μεγάλα μουσεία, οίκους δημοπρασιών και ιδιωτικές συλλογές τους τελευταίους μήνες, στέλνοντας αρκετά αρχαία αντικείμενα στο «σπίτι» τους.

Τις έρευνες για το «τράφικινγκ» των αρχαιοτήτων ηγείται ο ελληνικής καταγωγής βοηθός εισαγγελέα και «κυνηγός» κλεμμένων αρχαιοτήτων Μάθιου Μπογδάνος. Σε επικοινωνία που είχε η «Κ» με τον κ. Μπογδάνο, ο ίδιος επιβεβαίωσε ότι στόχος είναι να επαναπατριστούν οι αρχαιότητες που ανήκουν στην Ελλάδα, αλλά δεν θέλησε να μας δώσει περισσότερες πληροφορίες όσο οι έρευνες είναι σε εξέλιξη.

Δεν είναι η πρώτη φορά που ο εκατομμυριούχος Μάικλ Στάινχαρντ απασχολεί τις Αρχές. Ο κ. Στάινχαρντ είναι σύμφωνα με το Forbes ένας από τους πιο επιτυχημένους traders του κόσμου, γνωστός για τη μεγάλη ιδιωτική συλλογή του με αρχαία ελληνικά αντικείμενα και με δεσμούς στο Μητροπολιτικό Μουσείο της Νέας Υόρκης, όπου μια αίθουσα φέρει το όνομά του και της γυναίκας του Τζούντι. Πριν από μερικούς μήνες, η εισαγγελία της Νέας Υόρκης επέστρεψε στον Λίβανο ένα αρχαϊκό γλυπτό και ένα μαρμάρινο κεφάλι ταύρου ηλικίας 2.300 ετών, δύο αντικείμενα συνολικής αξίας περίπου 5 εκατ. δολ. που βρίσκονταν στη συλλογή του κ. Στάινχαρντ και είχαν φτάσει στα χέρια του μέσω ενός ζευγαριού συλλεκτών από το Κολοράντο. Το ζευγάρι, σύμφωνα με τις Αρχές, απέκτησε τα αντικείμενα και άλλα έργα τέχνης μέσα από μια διαδρομή που οδηγεί στον γνωστό και στην Ελλάδα πρώην έμπορο τέχνης και καταδικασθέντα για αρχαιοκαπηλία Ρόμπιν Σάιμς.

Το ζευγάρι των συλλεκτών φέρεται να πούλησε τα δέκα αντικείμενα στον Μάικλ Στάινχαρντ και ακόμη έξι στην γκαλερί Phoenix Ancient Art της Νέας Υόρκης, την οποία ερεύνησαν οι Αρχές, αναζητώντας τα αντικείμενα που φέρεται να αποκτήθηκαν με παράνομο τρόπο.

Ανάμεσα στα αντικείμενα που εντόπισαν ήταν μία λευκή λήκυθος που απεικονίζει μια ταφική παράσταση με τις φιγούρες μιας γυναίκας και ενός νέου σε κόκκινο χρώμα και χρονολογείται, σύμφωνα με τους ερευνητές, στο 420 π.Χ. και αγοράστηκε το 2006 για 380.000 δολάρια. Πηγές του υπουργείου Πολιτισμού επισημαίνουν στην «Κ» τη βεβαιότητά τους για την πατρότητα του συγκεκριμένου αντικειμένου και αναμένουν περαιτέρω στοιχεία για τα υπόλοιπα αντικείμενα από τις εισαγγελικές αρχές της Νέας Υόρκης προκειμένου να διαπιστωθεί τι μπορεί να διεκδικήσει, καθώς ανάλογες κινήσεις θα κάνουν και οι κρατικές υπηρεσίες της Ιταλίας.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ Ν.Υ. ΗΠΑ

Ροδιακό γλυπτό αξίας 150.000 δολ.

Τα περισσότερα από τα κατασχεθέντα αντικείμενα χρονολογούνται στον 6ο αιώνα π.Χ. και ανάμεσά τους ένα κορινθιακό αγγείο σε σχήμα πάπιας, ένα ιονικό μαρμάρινο κεφάλι κριαριού, ένα αττικό δοχείο λαδιού σε σχήμα αφρικανικού κεφαλιού και κορινθιακά αγγεία με τις μορφές διαφόρων ζώων. Στο κατάστημα των Αμερικανών αρχαιοπωλών εντοπίστηκαν, μεταξύ άλλων, ένα ροδιακό γλυπτό με τη μορφή πιθήκου, αγγεία με διάφορες μορφές και ένα κορινθιακό γλυπτό με τη μορφή ενός θαλάσσιου πλάσματος που έχει ανθρώπινο σώμα και κεφάλι και ουρά ψαριού στη θέση των ποδιών.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ Ν.Υ. ΗΠΑ

Η λευκή αττική λήκυθος για την οποία ήταν ενήμερο το υπ. Πολιτισμού.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: Κωστας Ιορδανιδης · Διευθύνων Σύμβουλος: Δημητρης Λοττιδης · Διευθυντής: Ανδρεας Παρασχος
Αρχισυντάκτης: Μιχαλης Τσικαλας · Υπεύθυνος Ατελιέ: Παντελης Δαμιανου

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Νικος Κωνστανταρας - Κωστης Φαφουτης**

03-OIK_ADV_KATHI 09/01/18 22:22 Page 17

THE NEW FORD KUGA

FROM €18.900

1.5 DIESEL AUTO

ΕΛΑΤΕ ΣΤΗ FORD ΝΑ ΖΗΣΕΤΕ ΤΗ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΤΟ ΝΕΟ FORD **KUGA**

MICHAELS AUTOMOTIVE LTD
Τηλ. Επικοινωνίας: 22860000, 25575000, 24664670, 26023180
www.fordcyprus.com fordcyprus

04-ΟΙΚ_ΤΟ ΘΕΜΑ_ΚΑΤΗΙ 09/01/18 21:59 Page 4

Στον χορό κατά των ΜΕΔ και οι υποθήκες

Αύξηση σε παγκύπρια βάση το 2017, με την αξία τους να φτάνει τα 400 εκατ. ευρώ

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Την ανιούσα, την περασμένη χρονιά πήρε ο αριθμός των υποθηκών που έχουν τεθεί ως εξασφαλίσεις χορήγησης δανείων από εμπορικές τράπεζες. Με βάση στοιχεία του Κτηματολογίου, τους προηγούμενους 12 μήνες για δανειακούς σκοπούς υποβλήθηκαν από δανειολήπτες 1.839 υποθήκες η αξία των οποίων σε παγκύπρια βάση ανέρχεται στα 393 εκατ. ευρώ. Με βάση τα ίδια στοιχεία, το 1/3 των υποθηκών προς εμπορικές τράπεζες αφορά υποθέσεις της επαρχίας Λευκωσίας, τόσο επί του συνόλου όσο και σε μηνιαία βάση. Παρόμοια εικόνα, από πλευράς έναρξης και ολοκλήρωσης του έτους, καταγράφεται και στις υπόλοιπες επαρχίες όπου το ποσοστό αύξησης κυμαίνεται πάνω από το 50%. Αυτή η αυξητική τάση αποδίδεται από παράγοντες της αγοράς σε τρεις λόγους με άξονες τα δάνεια: α) την αναδιάρθρωση δανείων – μη εξυπηρετούμενων, με εγγυήσεις πριν από την κρίση που με τα νέα δεδομένα δεν κάλυπταν το δάνειο, β) περιπτώσεις προβληματικών δανείων η εξόφληση των οποίων έγινε με τη μέθοδο ανταλλαγής περιουσιακών στοιχείων ή ενεργοποίησης των εγγυήσεων προ ανάκτησης οφειλών από τις εμπορικές τράπεζες, γ) την παραχώρηση νέων χορηγιών.

Με βάση στοιχεία που έχουν δημοσιοποιηθεί, ρεκόρ αύξησης καταγράφεται στην επαρχία Λευκωσίας, με το 2017 να έχει κλείσει με διπλάσιο αριθμό υποθηκών σε σχέση με τον πρώτο μήνα του περασμένου έτους.

Οι αριθμοί

Για τη Λευκωσία το 2017 ξεκίνησε με 312 υποθήκες και έκλεισε με 680, για την Αμμόχωστο οι αντίστοιχες υποθήκες ήταν 69 με 118, για τη Λάρνακα 211 με 276, για τη Λεμεσό που φιγουράρει πίσω από τη Λευκωσία, 320 με 523, ενώ η Πάφος ξεκίνησε το 2017 με 142 υποθήκες και έκλεισε τη χρονιά με 242. Είναι ήδη γνωστό πως τα ΜΕΔ (επικαιροποιημένα στοιχεία αυτών τίθενται παρακάτω) βαραίνουν τους ισολογισμούς των τραπεζών. Πλέον, η τάση των εμπορικών τραπεζών είναι να κλείσουν υποθέσεις δανεισμού, σε συνεργασία με τους δανειολήπτες και κάνοντας χρήση των διαθέσιμων εργαλείων. Την ίδια ώρα, δεν λείπει και ο στόχος των νέων χορηγήσεων. Προκύπτει, λοιπόν, και από την πληροφόρηση της «Κ» πως για να επιτευχθούν τα προαναφερόμενα, ότι έχουν μπει στο χορό και οι υποθήκες. Από τραπεζικές πηγές που μίλησαν στην εφημερίδα, η αύξηση των υποθηκών μέσα στους 12 μήνες του προηγούμενου χρόνου, αποδίδεται σε τρεις βασικούς παράγοντες που σχετίζονται περισσότερο με παλαιά και λιγότερο με τα νέα δάνεια, α) Πρώτος παράγοντας αφορά τις νέες χορηγίες, που με βάση επίσημα στοιχεία μέχρι τα τέλη του περασμένου Νοεμβρίου ανήλθαν στα 2,6 δισ. ευρώ, β) δεύτερος παράγοντας που σχετίζεται με το θετικό πρόσημο των οικονομικών δεικτών, αφορά δάνεια των οποίων οι δανειολήπτες αρχικά ήταν συνεπείς στις υποχρεώσεις τους, όμως μετά την κρίση τα δανειακά χαρτοφυλάκιά τους μετατράπηκαν σε προβληματικά, λόγω αδυναμίας αποπληρωμής. Για τις περιπτώσεις που οι δανειολήπτες επιστρέφουν στην εργασιακή κανονικότητα, από την αναδιάρθρωση των χορηγιών προκύπτει ότι οι αρχικές εξασφαλίσεις είναι μη επαρκείς, με τις τράπεζες να ζητούν συμπληρωματικές εξασφαλίσεις, γ) τρίτος παράγοντας αύξησης των υποθηκών, αποδίδεται σε προβληματικές περιπτώσεις, αυτές των δανείων που δεν αποπληρώνονται. Οι τράπεζες, στην προσπάθεια μείωσης των ΜΕΔ, κινούνται σε δύο επίπεδα, όπως μας λέχθηκε από πλευράς τραπεζών. Με δεδομένη την αδυναμία, φαινομενική ή πραγματική, του δανειολήπτη να είναι συνεπής με τις υποχρεώσεις του, η αποπληρωμή επιτυγχάνεται είτε μέσω διακανονισμού με την παραχώρηση περιουσιακών στοιχείων έναντι της οφειλής, είτε με την ενεργοποίηση των εγγυήσεων που υπάρχουν στις χορηγίες, που μεταξύ αυτών περιλαμβάνουν και υποθήκες ακινήτων.

Πάνε σε διακανονισμό

Από πλευράς Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών η αυξητική τάση που καταγράφεται με τις υποθήκες, αποδίδεται στους θετικούς ρυθμούς της οικονομίας. Η σημαντική βελτίωση που παρουσιάζουν ετησίως οι δείκτες, θεωρείται πως επιδρά θετικά και στο δανειακό κομμάτι, ωθώντας αρκετές περιπτώσεις «προβληματικών» δανειοληπτών σε νέο διακανονισμό των οφειλών τους, διαδικασία από την οποία προκύπτει η αναγκαιότητα επικαιροποίησης των εξασφαλίσεων που είχαν δοθεί. Ειδικότερα για το 2017, η αύξηση των διακανονισμών με υποθήκες συνδυάζεται και με την αύξηση 3,8% που κατάγραψε το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ) και κατά συνέπεια τη μείωση των ποσοστών ανεργίας.

Τάση που, όπως πιστεύεται, είναι ευδιάκριτη και σε άλλους κλάδους της οικονομίας όπως π.χ. της αγοράς αυτοκινήτου.

Επίσημα στοιχεία για την κατηγοριοποίηση των υποθηκών του 2017 δεν υπάρχουν, ωστόσο, αυτό που εκτιμάται τόσο από πλευράς τραπεζών όσο και του Κτηματολογίου είναι πως η μεγάλη πλειοψηφία αφορά αναδιάρθρωση και αναδιοργάνωση δανείων διαδικασία από την οποία προκύπτει η ανάγκη επιπρόσθετων εξασφαλίσεων.

Σημειωτόν οι εκποιήσεις ενυπόθηκων ακινήτων

Πενιχρό μπορεί να χαρακτηριστεί το ενδιαφέρον για τις εκποιήσεις ενυπόθηκων ακινήτων, σύμφωνα με τα στοιχεία που απέστειλε στη Βουλή των Αντιπροσώπων η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου. Υπενθυμίζεται πως ένας από τους τρόπους που χρησιμοποιεί ένα τραπεζικό ίδρυμα για να μειώσει την έκθεσή του στα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια είναι και οι πλειστηριασμοί. Βάσει, λοιπόν, της υποχρέωσης που έχει η ΚτΚ να ενημερώνει κάθε τρεις μήνες τη Βουλή αναφορικά με τον αριθμό των πλειστηριασμών που επετεύχθησαν στο εκάστοτε τρίμηνο, οι πράξεις που έγιναν σε πρώτο πλειστηριασμό κατά το τρίτο τρίμηνο του 2017, έφτασαν μόλις τις 35, ακολουθώντας το μικρό αριθμό του δευτέρου τριμήνου του 2017 που είχαν φτάσει τις 31. Συνολικά, τα ακίνητα για τα οποία έχει γίνει επίδοση ειδοποίησης στους ενυπόθηκους οφειλέτες για πρόθεση πώλησης ακινήτου έφτασαν τις 798 το τρίτο τρίμηνο. Το δεύτερο τρίμηνο ανήλθαν στις 791. Ταυτόχρονα, τα ακίνητα τα οποία πωλήθηκαν κατά το δεύτερο πλειστηριασμό στο τρίτο τρίμηνο του 2017 έφτασαν μόλις τα 2, ενώ το προηγούμενο τρίμηνο δεν πωλήθηκε κανένα. Τα δύο ακίνητα που εκποιήθηκαν ήταν εμπορικά (έτοιμα ή υπό ανέγερση).

Το Κτηματολόγιο

Από πλευράς Κτηματολογίου δεν μπορεί να γίνει κατηγοροποίηση των υποθηκών που έχουν εγγραφεί, δηλαδή αν πρόκειται για εγγραφές που αφορούν νέα δάνεια ή που έχουν να κάνουν με αναδιάρθρωση. Ωστόσο, εκτιμάται και ειπώθηκε στην «Κ» πως η μεγάλη πλειοψηφία των νέων εγγραφών υποθηκών, αφορά περιπτώσεις αναδιαρθρώσεων δανείων, με τους δανειολήπτες να επικαιροποιούν τις εξασφαλίσεις και με υποθήκες ακινήτων, προκειμένου να συνάδουν με τις νέες οδηγίες που έχουν δοθεί από την Κεντρική Τράπεζα. Η δεύτερη κατηγορία αφορά τις περιπτώσεις εκείνες παραχώρησης ενυπόθηκων ή μη περιουσιακών στοιχείων, στο πλαίσιο διακανονισμού ή την ενεργοποίηση από πλευράς δανειστή των εξασφαλίσεων που εμπεριέχονται στην δανειακή σύμβαση.

Μείωση ΜΕΔ κατά 944 εκατ. ευρώ, τρίτο τρίμηνο του 2017

Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου δημοσίευσε χθες επικαιροποιημένα συγκεντρωτικά στοιχεία για τον τραπεζικό τομέα (στοιχεία για μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις) με ημερομηνία αναφοράς 30 Σεπτεμβρίου 2017. Σύμφωνα με τα στοιχεία το τρίτο τρίμηνο του 2017, σημειώθηκε περαιτέρω μείωση κατά 944 εκατ. ευρώ ή 4,2% στο σύνολο των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων σε σύγκριση με το τέλος Ιουνίου 2017, με το μεγαλύτερο μέρος της πτώσης ύψους 498 εκατ. ευρώ να παρατηρείται εντός Αυγούστου 2017. Οι συνολικές χορηγήσεις μειώθηκαν από 49.820 εκατ. ευρώ στο τέλος Ιουνίου 2017 στα 48.564 εκατ. ευρώ στο τέλος Σεπτεμβρίου 2017, παρουσιάζοντας μείωση ύψους 1.256 εκατ. ευρώ. Ως αποτέλεσμα, ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων προς το σύνολο των χορηγήσεων υποχώρησε από 45% στο τέλος Ιουνίου 2017 στο 44,2% στο τέλος Σεπτεμβρίου 2017. Ο δείκτης κάλυψης αυξήθηκε στο 46,9% στο τέλος Σεπτεμβρίου 2017 σε σύγκριση με 46,7% στο τέλος Ιουνίου 2017.

Φόρτσαρε ο Αύγουστος με πτώση ύψους 498 εκατ. ευρώ.

Πού οφείλεται η πτώση

Η καθοδική πορεία των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων οφείλεται, σύμφωνα και με τα συναφή στοιχεία της ΚτΚ, σε αναδιαρθρώσεις που ολοκληρώνονται με επιτυχία με το πέρας της περιόδου παρακολούθησης και επανεντάσσονται στην κατηγορία των εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, αποπληρωμές, διευθετήσεις χρέους μέσω ανταλλαγής με ακίνητη περιουσία που αναμένεται να οδηγηθεί προς πώληση με σκοπό την ταχύτερη είσπραξη εσόδων καθώς και διαγραφές. Από την ανάλυση των πρόσθετων στοιχείων που συλλέγει η ΚτΚ όσον αφορά τα δάνεια τακτής λήξης, προκύπτει ότι βελτιώνονται οι παράγοντες που συμβάλλουν στη μείωση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων. Για παράδειγμα, τα ποσά που μεταφέρονται στις εξυπηρετούμενες χορηγήσεις λόγω επιτυχούς ολοκλήρωσης των αναδιαρθρώσεων με τη λήξη της περιόδου παρακολούθησης και τις εισπράξεις έναντι αναδιαρθρωμένων χορηγήσεων. Στον ίδιο άξονα σύμφωνα με την ΚτΚ κινούνται και οι αυξημένες διαγραφές χορηγήσεων, ενώ πραγματοποιούνται και μη συμβατικές ή «λογιστικές» διαγραφές έναντι ποσών που περιλαμβάνονται ήδη στις προβλέψεις με στόχο την πιο αντιπροσωπευτική απεικόνιση των χαρτοφυλακίων χορηγήσεων.

Σε σχέση με τις αποπληρωμές μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων μέσω διακανονισμού που αφορούν ή περιλαμβάνουν απόκτηση ακίνητης περιουσίας/μετοχών έναντι χρεών από τα πιστωτικά ιδρύματα, παρατηρείται ότι οι διευθετήσεις αυτές εφαρμόζονται κυρίως στην περίπτωση μεγάλων επιχειρήσεων.

Οι αναδιαρθρώσεις

Οι συνολικές χορηγήσεις που αναδιαρθρώθηκαν μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 2017 ανέρχονταν στα 12.375 εκατ. ευρώ από τα οποία 8.688 εκατ. ευρώ εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στις μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις, μερικώς λόγω του ορισμού των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων. Στο καθαρό υπόλοιπο των αναδιαρθρωμένων χορηγήσεων στο τέλος Σεπτεμβρίου 2017 παρουσιάστηκε μείωση ύψους 443 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με το τέλος Ιουνίου 2017 που οφείλεται στην αύξηση σε αποπληρωμές, διαγραφές, διευθετήσεις χρέους μέσω ανταλλαγής με ακίνητη περιουσία και επαναταξινομήσεις χορηγήσεων εκτός της κατηγορίας αναδιαρθρώσεων λόγω επιτυχούς ολοκλήρωσης των αναδιαρθρώσεων.

Στο τέλος του τρίτου τριμήνου 2017, από τις 20.856 συσσωρευμένες αιτήσεις για αναδιάρθρωση είχε επέλθει συμφωνία με τους δανειολήπτες σε 3.195 περιπτώσεις (14,6%), 17.814 περιπτώσεις (81,5%) είχαν μεταφερθεί για εξέταση στο επόμενο τρίμηνο, ενώ 847 περιπτώσεις (3,9%) είχαν απορριφθεί είτε από την τράπεζα είτε από τον δανειολήπτη.

Επιδείνωση Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας

Η μείωση οφείλεται στην υποχώρηση του επιχειρηματικού κλίματος στις υπηρεσίες

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ**

Τον Δεκέμβριο 2017 το οικονομικό κλίμα παρουσίασε επιδείνωση με τον Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) να μειώνεται κατά 3,4 μονάδες σε σύγκριση με τον Νοέμβριο 2017, σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσε πρόσφατα στη δημοσιότητα το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου. Η μείωση, σύμφωνα με το Κέντρο, οφείλεται στην υποχώρηση του επιχειρηματικού κλίματος στις υπηρεσίες και, σε μικρότερο βαθμό, σε αποδυνάμωση της εμπιστοσύνης στον κατασκευαστικό τομέα και ανάμεσα στους καταναλωτές. Η χειροτέρευση του κλίματος στις υπηρεσίες ήταν αποτέλεσμα λιγότερο ευνοϊκών αξιολογήσεων της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης των επιχειρήσεων και αναθεώρησης προς τα κάτω των προσδοκιών για τον κύκλο εργασιών το επόμενο τρίμηνο. Η οριακή υποχώρηση του κλίματος στις κατασκευές σχετίζεται με δυσμενέστερες εκτιμήσεις για την απασχόληση στον κλάδο το επόμενο τρίμηνο.

Συγκριτικά με τον Νοέμβριο, οι πιο συγκρατημένες εκτιμήσεις των καταναλωτών για τη μελλοντική οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και της χώρας, καθώς και για τις μελλοντικές συνθήκες στην αγορά εργασίας, οδήγησαν σε κάμψη της καταναλωτικής εμπιστοσύνης. Το επιχειρηματικό κλίμα στο λιανικό εμπόριο κατέγραψε άνοδο λόγω βελτίωσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών, ενώ το κλίμα στη μεταποίηση παρέμεινε αμετάβλητο στα θετικά επίπεδα του Νοεμβρίου.

Η οριακή υποχώρηση του κλίματος στις κατασκευές σχετίζεται με δυσμενέστερες εκτιμήσεις για την απασχόληση στον κλάδο το επόμενο τρίμηνο.

Βελτιώθηκε το λιανικό

Στο λιανικό εμπόριο το επιχειρηματικό κλίμα βελτιώθηκε λόγω καλυτέρευσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών. Τον Δεκέμβριο, οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για τις πωλήσεις του τελευταίου τριμήνου ήταν θετικότερες και, παράλληλα, καταγράφηκαν τάσεις μείωσης στα τρέχοντα αποθέματα, συνεισφέροντας θετικά στο κλίμα. Οι προσδοκίες για τις πωλήσεις το επόμενο τρίμηνο, καθώς και οι εκτιμήσεις για τις παραγγελίες σε προμηθευτές παρέμειναν περίπου στα ίδια θετικά επίπεδα με τον Νοέμβριο. Οι εκτιμήσεις για τη μελλοντική απασχόληση δεν παρουσιάζουν ουσιαστικές μεταβολές τον τελευταίο χρόνο, ενώ οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης παρέμειναν θετικότερες κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2017 συγκριτικά με τα πρώτα τρία τρίμηνα του έτους.

Κάτω υπηρεσίες-επιχειρήσεις

Στον τομέα των κατασκευών το επιχειρηματικό κλίμα επιδεινώθηκε οριακά, λόγω χειροτέρευσης των προσδοκιών, όπως τονίζει το Κέντρο Οικονομικών Ερευνών του Πανεπιστημίου Κύπρου. Σε σχέση με τον Νοέμβριο, οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για τη δραστηριότητά τους το τελευταίο τρίμηνο ήταν λιγότερο αισιόδοξες, ενώ οι απαντήσεις τους για τα υπό εξέλιξη έργα παρέμειναν αμετάβλητες. Ταυτόχρονα, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την απασχόληση το επόμενο τρίμηνο αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω. Τον Δεκέμβριο, οι προσδοκίες για τις τιμές πώλησης αναθεωρήθηκαν σημαντικά προς τα κάτω. Στον τομέα των υπηρεσιών το επιχειρηματικό κλίμα χειροτέρευσε λόγω επιδείνωσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών. Οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για την οικονομική τους κατάσταση το τελευταίο τρίμηνο και οι εκτιμήσεις τους για τον κύκλο εργασιών το επόμενο τρίμηνο καταγράφηκαν λιγότερο ευνοϊκές τον Δεκέμβριο. Οι αξιολογήσεις για τη ζήτηση του τελευταίου τριμήνου παρέμειναν περίπου στα ίδια ψηλά επίπεδα του Νοεμβρίου. Συγκριτικά με τον Νοέμβριο, οι απαντήσεις των επιχειρήσεων για την απασχόλησή τους το τελευταίο τρίμηνο ήταν λιγότερο θετικές, ενώ οι προσδοκίες για τον αριθμό των εργαζομένων τους το επόμενο τρίμηνο ενισχύθηκαν. Οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για τις τιμές πώλησης των υπηρεσιών τους αναθεωρήθηκαν ελαφρώς προς τα κάτω συγκριτικά με τον Νοέμβριο.

Μείωση 3,4 μονάδες

Τον Δεκέμβριο, οι αξιολογήσεις των καταναλωτών για τις τιμές τους τελευταίους 12 μήνες ήταν λιγότερο αρνητικές, με την πλειοψηφία όμως να διακρίνει σταθερές/μειωμένες τιμές. Αντίθετα, οι προσδοκίες για τις τιμές τους επόμενους 12 μήνες αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω. Συγκριτικά με τον Νοέμβριο, οι απόψεις των καταναλωτών για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για μεγάλες αγορές καθώς και οι προθέσεις τους για τέτοιες αγορές ήταν λιγότερο δυσμενείς. Οι απόψεις των καταναλωτών για την καταλληλότητα της τρέχουσας περιόδου για αποταμίευση και η στάση τους προς την αποταμίευση παρέμειναν το ίδιο αρνητικές όπως και τον Νοέμβριο.

Συμπερασματικά, ο ΔΟΣ για την Κύπρο τον Δεκέμβριο 2017 μειώθηκε κατά 3,4 μονάδες σε σχέση με τον Νοέμβριο 2017. Η μείωση οφείλεται στην επιδείνωση του κλίματος στις υπηρεσίες και στις κατασκευές, καθώς επίσης και στην υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης.

Οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για την οικονομική τους κατάσταση το τελευταίο τρίμηνο και οι εκτιμήσεις τους για τον κύκλο εργασιών το επόμενο τρίμηνο καταγράφηκαν λιγότερο ευνοϊκές τον Δεκέμβριο.

05-OIK_POLITIKI_KATHI 09/01/18 22:01 Page 5

Θέσεις εργασίας για 11.000 θα ανοίξει το καζίνο

Μέχρι το 2023, μετά και τον δεύτερο χρόνο λειτουργίας του, «θα έχουν εισχωρήσει» 1,39 δισ. ευρώ

Το «City of Dreams Mediterranean» θα αναπτυχθεί στη δυτική Λεμεσό και αναμένεται να ανοίξει τις πύλες του στις αρχές του 2021.

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Αν και η ανάπτυξη του πρώτου καζίνο θερέτρου της Κύπρου στο Ζακάκι, στη Λεμεσό, με την ονομασία City of Dreams Mediterranean θα φτάσει τα 0,55 δισεκατομμύρια ευρώ, τα οικονομικά οφέλη που θα προκύψουν στην επόμενη πενταετία αναμένονται να είναι σχεδόν τριπλάσια για την Κύπρο. Ταυτόχρονα, αν και κατά την ανέγερσή του αναμένεται να εργοδοτηθούν, σύμφωνα με την κοινοπραξία που το έχει αναλάβει, τέσσερις χιλιάδες άτομα και κατά τη λειτουργία του να δημιουργηθούν 6,5 χιλιάδες άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας, η PwC βλέπει τα νούμερα με θετικότερο μάτι. Η PwC κατά την παρουσίαση του Καζίνο θερέτρου στο Προεδρικό Μέγαρο χωρίζει τον οικονομικό αντίκτυπο του έργου σε τρεις φάσεις - πυλώνες. Τον κατασκευαστικό, τον λειτουργικό και τον τουριστικό. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν, οι θέσεις εργασίας που θα έχουν ήδη δημιουργηθεί και αναμένεται να προκύψουν μετά και τον δεύτερο χρόνο λειτουργίας του καζίνο θερέτρου, δηλαδή το 2023, θα φτάνουν συνολικά τις 11.444. Άξιο αναφοράς δε και το χρήμα που θα πέσει επί κυπριακού εδάφους μέχρι τη συγκεκριμένη ημερομηνία, καθώς το άθροισμα του κατασκευαστικού, του λειτουργικού και του τουριστικού πυλώνα θα φτάσει τα 1,396 δισ. ευρώ, ενώ ο θετικός αντίκτυπος στο α-

Τα τελικά σχέδια για το πρώτο πολυθεματικό καζίνο-θέρετρο της Κύπρου παρουσίασε χθες η Κοινοπραξία Integrated Casino Resorts Cyprus, η οποία αποτελείται από τις εταιρείες Melco και Cyprus Phassouri, μέλος του Ομίλου CNS.

καθάριστο εγχώριο προϊόν σύμφωνα με την ίδια μελέτη, θα ανέλθει στο 5,2%. Μετά όμως και από τα δύο χρόνια πλήρους λειτουργίας του θέρετρου και των δορυφορικών καζίνο, θα έχουν δημιουργηθεί σταθερές, ετήσιες και πλήρους απασχόλησης 2,5 χιλ. θέσεις εργασίας, 1,9 χιλ. σε συνεργαζόμενες με το θέρετρο εταιρίες (προμηθευτές προϊόντων και υπηρεσιών) και 2,1 χιλ. στον ευρύτερο τουριστικό και εμπορικό τομέα.

Όλα τα παραπάνω συνθέτουν τη γενικότερη εικόνα της πολυπόθητης αυτής επένδυσης, που όπως διαμήνυσε από το βήμα και ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, μόλις τρεις μήνες μετά τα γεγονότα του Μαρτίου του 2013, οι υπεύθυνοι κατέληξαν ότι τα οφέλη για τη χώρα σαφώς υπερτερούν των όποιων αρνητικών επιπτώσεων. Την παραπάνω θέση επιβεβαιώνουν και οι αριθμοί που παρουσίασε ο ελεγκτικός οίκος της PwC. Αναλυτικότερα, κατά την κατασκευαστική φάση του καζίνο θερέτρου και μέχρι και τη δεύτερη χρονιά λειτουργίας του, η PwC βλέπει πως η προστιθέμενη αξία του τομέα στην Κύπρο θα ανέλθει στα 293 εκατ. ευρώ, ο εργατικός αντίκτυπος του κατασκευαστικού τομέα στα 264 εκατ. ευρώ, ενώ οι φόροι που θα αποδώσει θα ανέλθουν στα 138 εκατ. ευρώ.

Στη συνέχεια, κατά τη φάση λειτουργίας του, η προστιθέμενη αξία θα ανέλθει μέχρι το 2023 στα 175 εκατ. ευρώ, ο εργατικός αντίκτυπος στα 128 εκατ. ευρώ, ενώ από το συγκεκριμένο τομέα θα καταβληθούν φόροι ύψους 122 εκατ. ευρώ.

Πρόσθετα, από την τουριστική κίνηση και από τα παρεμφερή επαγγέλματα που θα πλαισιώσουν τις ανάγκες του καζίνο και της ανάπτυξης της γύρω περιοχής, η προστιθέμενη αξία μέχρι το 2023 θα ανέλθει στα 212 εκατ. ευρώ, ο εργατικός αντίκτυπος στα 48 εκατ. ευρώ και οι φόροι που θα αποδοθούν στο κράτος θα ανέλθουν στα 16 εκατ. ευρώ.

Ανοίγει το 2021

Το «City of Dreams Mediterranean» θα αναπτυχθεί στη δυτική Λεμεσό και αναμένεται να ανοίξει τις πύλες του στις αρχές του 2021.Ο σχεδιασμός του καζίνου-θερέτρου έχει έντονο μεσογειακό χαρακτήρα, όπως αναφέρει η εταιρεία και είναι εναρμονισμένος με τις αρχές της αειφορίας, το φυσικό περιβάλλον και το κυπριακό τοπίο. Το «City of Dreams Mediterranean» θα είναι το μεγαλύτερο καζίνο-θέρετρο της Ευρώπης όπως έχει ήδη γίνει γνωστό και οι εγκαταστάσεις του θα περιλαμβάνουν χώρο παιγνίου με 136 τραπέζια και 1200 παιγνιομηχανές, ξενοδοχείο πέντε αστέρων με 500 δωμάτια και πολυτελείς εστιατόρια, 11 εστιατόρια και καφέ, κέντρο ευεξίας, αθλητικό κέντρο, πισίνες, εμπορικούς χώρους, εξωτερικό αμφιθέατρο και χώρους πρασίνου. Το καζίνο-θέρετρο θα διαθέτει, επίσης συνεδριακό κέντρο 9.600 τ.μ. στο οποίο θα υπάρχουν και εκθεσιακοί χώροι, αφού ένας από τους κύριους στόχους της Κοινοπραξίας είναι η προσέλκυση συνεδριακού τουρισμού.

Η εταιρεία χαρακτηρίζει το έργο σήμα κατατεθέν για την Κύπρο αλλά και την ευρύτερη περιοχή, αναμένεται να προσελκύει 300.000 επιπρόσθετους τουρίστες ετησίως και θα αναδείξει την Κύπρο διεθνώς ως συνεδριακό προορισμό.

Χαμόγελα παντού

Σε δηλώσεις του ο πρόεδρος και ανώτατος εκτελεστικός διευθυντής της Melco κ. Lawrence Ho σημείωσε: «Είμαι ευγνώμων και περήφανος που η κυπριακή κυβέρνηση εμπιστεύεται στη Melco και την κυπριακή εταιρεία CNS την ανάπτυξη του πρώτου ολοκληρωμένου καζίνο-θερέτρου στην Κύπρο, το οποίο θα αναδείξει τη χώρα στον παγκόσμιο τουριστικό χάρτη και θα προσελκύει επισκέπτες όχι μόνο από τη γύρω περιοχή αλλά και απ' όλη την Ευρώπη και τον κόσμο».

Η Melco και η The Cyprus Phassouri (Zakaki) Limited

Η Melco Resorts & Entertainment αναπτύσσει, κατέχει και διαχειρίζεται παιχνίδια καζίνο και καζίνο-θέρετρα αναψυχής στην Ασία με περισσότερες από 4.500 ξενοδοχειακές κλίνες και εργοδοτεί πέραν των 20.000 ατόμων. Η εταιρεία είναι ο ιδιοκτήτης και διαχειριστής των καζίνων-θερέτρων Altira Macau, City of Dreams και του θεματικού καζίνο-θερέτρου, εμπνευσμένο από τον κόσμο του κινηματογράφου Studio City, που βρίσκονται στο Μακάο. Στη Μανίλα των Φιλιππίνων, θυγατρική εταιρεία της Melco είναι ο ιδιοκτήτης και ο διαχειριστής του καζίνο-θερέτου City of Dreams Manila. Η Melco κατέχει και διαχειρίζεται επίσης τα Mocha Clubs, στα οποία λειτουργούν οι μεγαλύτερες εγκαταστάσεις ηλεκτρονικών παιγνιομηχανών στο Μακάο. Η εταιρεία The Cyprus Phassouri (Zakaki) Limited είναι μέλος του Ομίλου CNS, ο οποίος μεταξύ άλλων δραστηριοποιείται στους τομείς των ακινήτων, των τηλεπικοινωνιών, των γαλακτοκομικών προϊόντων, της γεωργίας, των εξαγωγών και εξόρυξης στην Κύπρο.

ΑΠΟΨΗ Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ**

Αλλαγή σελίδας όχι όμως αξιών

Η νέα χρονιά μπήκε με αλλαγή σελίδας για τους New York Times, την πιο διάσημη εφημερίδα του κόσμου, που την εποχή των fake news παραμένει πιο καίρια από ποτέ. Νέος εκδότης είναι ο 38χρονος Αρθουρ Γκρεγκ Σουλτζμπέργκερ, ο οποίος εκπροσωπεί την πέμπτη γενιά της οικογένειας που ανέρχεται στην ηγεσία της εφημερίδας και αναλαμβάνει τα ηνία από τον πατέρα του, Αρθουρ Σουλτζμπέργκερ.

Οι δημοσιογράφοι είχαν δώσει στον Αρθουρ Γκρεγκ, αλλά και στον ξάδελφό του (και μέχρι πρότινος ανταγωνιστή του για τον ρόλο) Σαμ Ντόλντινγκ, το παρατσούκλι «τα πριγκιπόπουλα». Αν η ιδέα του οικογενειακού ελέγχου φαίνεται «αρχαϊκή», η οικογένεια παραμένει «αυθεντικά κοντά» στην εφημερίδα, έλεγαν πριν από λίγους μήνες οι δυο τους στο περιοδικό Vanity Fair. Σίγουρα ο διάδοχος δεν έρχεται στους New York Times ως αλεξιπτωτιστής: Ξεκίνησε την καριέρα του ως δημοσιογράφος στην πολιτεία του Ορεγκον, προτού πάρει μεταγραφή στην εφημερίδα της οικογένειάς του το 2009. Εχει περάσει από το εθνικό και το δημοτικό ρεπορτάζ, του οποίου έγινε αρχισυ-

Ο νέος εκδότης υπόσχεται ότι θα το κάνει χωρίς φόβο ή χάρες, διότι «η εμπιστοσύνη είναι το πιο πολύτιμο αγαθό που έχουμε» και γιατί «η αλήθεια πρέπει να αποκαλύπτεται όπου και αν οδηγεί».

ντάκτης. Το 2014 ήταν επικεφαλής της ομάδας που έγραψε την Εκθεση Καινοτομίας, η οποία εντόπιζε τις προκλήσεις για την εφημερίδα στην ψηφιακή εποχή.

Στο πρώτο του μήνυμα προς τους αναγνώστες, αναφέρθηκε στον προπροπάππο του, ο οποίος αγόρασε μια μικρή ζημιογόνο εφημερίδα το 1896, όταν «τεχνολογικές, οικονομικές και κοινωνικές αναταράξεις συγκλόνιζαν τις παραδόσεις της χώρας.

Οι άνθρωποι που προσπαθούσαν να κατανοήσουν τις αλλαγές και τις επιπτώσεις τους βρίσκονταν μπερδεμένοι από πολωτικές πολιτικές και έναν κομματικό Τύπο που εστίαζε στην προώθηση των δικών του συμφερόντων αντί να ενημερώνει το κοινό».

Η απάντηση της εφημερίδας του θα ήταν η ανεξαρτησία, χωρίς φόβο και χάρες, ένα μήνυμα που όπως γράφει ήταν ριζοσπαστικό για την εποχή. Αυτή την υπόσχεση δεσμεύεται να τιμήσει και ο νέος εκδότης, ο οποίος βλέπει αντίστοιχες προκλήσεις στον ορίζοντα. Παρά την επιτυχία της εφημερίδας να διευρύνει το αναγνωστικό κοινό της σε παγκόσμιο επίπεδο και να αξιοποιήσει την τεχνολογία για να επεκταθεί σε νέες μορφές δημοσιογραφίας όπως τα βίντεο, τα podcast και τα διαδραστικά γραφήματα, η απειλή για τη δημοσιογραφία είναι υπαρξιακή.

Οπως σημειώνει, ακόμη και οι New York Times δεν μπορούν να αγνοήσουν μια συνισταμένη δυνάμεων: την τεχνολογία που αναδεικνύει την παραπληροφόρηση καθώς φήμες, προπαγάνδα και προωθητικά μηνύματα κερδίζουν έδαφος έναντι της δημοσιογραφίας στο Διαδίκτυο, αλλά και τους πολιτικούς, που διεκδικούν πλεονέκτημα πυροδοτώντας την καχυποψία προς τον Τύπο, σε μια έμμεση αναφορά στον πρόεδρο των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ.

«Η πόλωση υπονομεύει ακόμη και τη βασική υπόθεση μιας κοινής αλήθειας, εκείνης που συνδέει μια κοινωνία», προειδοποιεί. Η απάντηση των New York Times είναι να διατηρήσουν τα υψηλότερα κριτήρια ανεξαρτησίας και δικαιοσύνης. Ο νέος εκδότης υπόσχεται ότι θα το κάνει χωρίς φόβο ή χάρες, διότι «η εμπιστοσύνη είναι το πιο πολύτιμο αγαθό που έχουμε» και γιατί «η αλήθεια πρέπει να αποκαλύπτεται όπου και αν οδηγεί».

Με αυτό το σκεπτικό σχεδιάστηκε το εντυπωσιακό νέο κτίριο της εφημερίδας από τον αρχιτέκτονα Ρέντζο Πιάνο. Οπως περιγράφει ο ίδιος, «ήθελα μια διαφανή σχέση μεταξύ του δρόμου και του κτιρίου. Από τον δρόμο μπορείς να δεις μέσα σε όλο το κτίριο. Τίποτε δεν είναι κρυμμένο». Είναι μια ιδιοφυής σύλληψη, καθώς όσο πιο μεγάλες είναι οι προκλήσεις για τη δημοσιογραφία στην αναζήτηση της αλήθειας, τόσο μεγαλύτερη αξία έχει η διαφάνεια των ίδιων των ΜΜΕ, συμβολική και ουσιαστική.

ΑΠΟΨΗ Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ**

Οι δοκιμασίες Ε.Ε. το 2018

Το 2017 ήταν μια καλή χρονιά για την Ε.Ε. Στις αρχές του έτους, πολλοί, βλέποντας τις δυνάμεις του εθνικολαϊκισμού να κερδίζουν συνεχώς έδαφος, μιλούσαν για κίνδυνο διάλυσης.

Οι προφητείες Αποκάλυψης, ωστόσο, δεν επαληθεύτηκαν. Οι θιασώτες της αναπτροπής ηττήθηκαν στη Γαλλία και στην Ολλανδία, η Ελλάδα συνέχισε να εφαρμόζει το πρόγραμμα προσαρμογής, το προσφυγικό δεν γνώρισε νέα έξαρση, ενώ τα κράτη-μέλη παρέμειναν ενωμένα σε αξιοσημείωτο βαθμό απέναντι στο Λονδίνο κατά τις διαπραγματεύσεις για το Brexit. Στην αλλαγή του σκηνικού συνέβαλε κομβικά η ευρεία οικονομική αναζωογόνηση της Γηραιάς Ηπείρου, με την ευρωπαϊκή οικονομία να αναπτύσσεται με τον ταχύτερο ρυθμό της τελευταίας δεκαετίας.

Το 2018, η νέα αισιοδοξία που πνέει στην Ευρώπη θα δοκιμαστεί σε μια σειρά από μέτωπα. Στις 4 Μαρτίου, στις ιταλικές εκλογές, είναι πολύ πιθανό το αντιευρωπαϊκό, λαϊκίστικο Κίνημα των Πέντε Αστέρων να συγκεντρώσει τις περισσότερες ψήφους. Είναι επίσης πολύ πιθανό να μην προκύψει κυβερνητική πλειοψηφία, βυθίζοντας την τρίτη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης σε παρατεταμένη περίοδο αστάθειας.

Εως τότε, είναι σοβαρό το ενδεχόμενο να έχουν προκηρυχθεί νέες εκλογές στη Γερμανία, αν έχει αποτύχει η προσπάθεια σχηματισμού νέου μεγάλου συνασπισμού και αν η καγκελάριος Μέρκελ επιμείνει να προτιμά τη νέα προσφυγή στις κάλπες από μια κυβέρνηση μειοψηφίας. Η παράταση της ακυβερνησίας στην ισχυρότερη χώρα της Ε.Ε. θα έχει αποτέλεσμα τα μεγάλα ζητήματα στα οποία επιδιώκεται στενότερη συνεργασία (άμυνα, εξωτερική πολιτική, μετανάστευση) και οι θεσμικές αλλαγές, ειδικά στη διακυβέρνηση της Ευρωζώνης, να παραμείνουν στον πάγο. Η απουσία πολιτικού στίγματος από το Βερολίνο θα περιπλέξει και τη διαπραγμάτευση για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ενωση, η οποία θα μπει στην τελική ευθεία το εξάμηνο μεταξύ Μαρτίου και Οκτωβρίου. Ο στόχος είναι πριν από τη Σύνοδο Κορυφής του Οκτωβρίου να έχει ολοκληρωθεί η συνθήκη για τη βρετανική έξοδο.

Το φθινόπωρο, επίσης, θα βρεθεί η Ελλάδα εκτός μηχανισμού στήριξης για πρώτη φορά μετά οκτώμισι χρόνια. Αν η Αθήνα και οι πιστωτές επιμείνουν στο σενάριο της καθαρής εξόδου και αν μετά το τέλος των μνημονίων παρατηρηθεί πλειοδοσία παροχών ή προκηρυχθούν εκλογές, το κλίμα στις αγορές μπορεί γρήγορα να σκοτεινιάσει. Και το ελληνικό πρόβλημα να ξαναβγεί απότομα στην επιφάνεια.

06-OIK_POLITIKH_KATHI 09/01/18 21:59 Page 6

Σε παιχνίδι υψηλού ρίσκου επιδίδεται ο Γιώργος Λιλλήκας

Επαναφέρει το ζήτημα μετακίνησης στελεχών και έμμισθων στο επιτελείο Νικόλα

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Τα τελευταία εικοσιτετράωρα ο Γιώργος Λιλλήκας κινείται σε ένα παιχνίδι υψηλού ρίσκου και είναι άγνωστο αν κάτι τέτοιο θα τον ευνοήσει εκλογικά ή αν θα αποβεί μοιραίο. Οι αποκαλύψεις που έκανε στην «Κ» για προσπάθεια εξαγοράς του, φωτογραφίζοντας τον Νικόλα Παπαδόπουλο, όχι μόνο προκάλεσαν τριγμούς αλλά επικράτησαν στην προεκλογική ατζέντα στην πιο κρίσιμη στιγμή. Η ρήξη με τον Νικόλα Παπαδόπουλο είναι πλέον χωρίς επιστροφή και καταδεικνύει πως ο Νικόλας Παπαδόπουλος αποτελεί τον κύριο αντίπαλο του κ. Λιλλήκα. Ο Νικόλας Παπαδόπουλος από την άλλη, κινούμενος σε χαμηλούς τόνους, διαψεύδει όσα ανέφερε ο κ. Λιλλήκας, ενώ το επιτελείο του ζητά αποδείξεις. Μπροστά στις πιέσεις που δέχεται για αποκάλυψη στοιχείων και ελλείψει αυτών των στοιχείων που θα δέσουν

Ο Γιώργος Λιλλήκας θα υπογραμμίσει πως ο ίδιος ήταν ο μόνος που έμεινε εκτός συνδιαλλαγών, θυμίζοντας τη στάση του το 2013.

νομικά την καταγγελία του, κτίζει την επίθεση του πάνω στην κουλτούρα της συναλλαγής, υπογραμμίζοντας και φέροντας παραδείγματα για μετακινήσεις στελεχών αλλά και έμμισθου προσωπικού από άλλους κομματικούς χώρους, στο επιτελείο του Νικόλα Παπαδόπουλου. Θα προσπαθήσει να δείξει πως ο ίδιος είναι ο υποψήφιος που ουδέποτε μπήκε στη νοοτροπία των συνδιαλλαγών, θυμίζοντας τη στάση που κράτησε το 2013.

Ο Γ. Λιλλήκας δεν ξέχασε τη μετακίνηση έμμισθων και στελεχών του στο επιτελείο του Νικόλα Παπαδόπουλου και θα το επαναφέρει, ενισχύοντας τη θέση του περί κουλτούρας συνδιαλλαγής.

Το πανέρι

«Απ' όλα είχε το πανέρι», ανέφερε στον ΑΛΦΑ ο Γιώργος Λιλλήκας, κληθείς να σχολιάσει τι αφορούσε η αποκάλυψη του στην «Κ» ότι κάποιοι προσπάθησαν να τον εξαγοράσουν με στόχο την απόσυρση της υποψηφιότητάς του. Όπως ανέφερε η «Κ» η πρόταση που έγινε στον Γιώργο Λιλλήκα με σκοπό την απόσυρσή του αφορούσε πακέτο αξιωμάτων αλλά και μερικών εκατομμυρίων λίγο πριν από την εξαγγελία της υποψηφιότητάς του. Το μεγάλο ερώτημα είναι μέχρι πού θα φτάσει ο Γιώργος Λιλλήκας και αν θα προχωρήσει σε περισσότερες αποκαλύψεις. Από το επιτελείο αναφέρουν πως προς το παρόν δεν θα ανοίξει παραπάνω τα χαρτιά του αποκαλύπτοντας λεπτομέρειες, χωρίς να αποκλείουν, ωστόσο, να το κάνει, αν αναγκαστεί. Παραδέχονται παράλληλα την αδυναμία να στηριχθεί με στοιχεία η πιο πάνω καταγγελία, σημειώνοντας πως το ζήτημα είναι περισσότερο πολιτικό και ηθικό παρά νομικό.

Εκτός συνδιαλλαγών

Στόχος της καταγγελίας σύμφωνα και με δηλώσεις τόσο του Γιώργου Λιλλήκα όσο και του επιτελείου του ήταν να καταγγείλουν πρακτικές συνδιαλλαγής που κυριαρχούν, όπως λένε, στον προεκλογικό αλλά παράλληλα να υπογραμμίσουν τη διαφοροποίηση Γιώργου Λιλλήκα από τους υπόλοιπους. Καθόλου τυχαία και η αναφορά που γίνεται στον πρότερο βίο του Γιώργου Λιλλήκα. Ότι δηλαδή το 2008 παραιτήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και το ΑΚΕΛ ακολουθώντας τον Τάσσο Παπαδόπουλο αλλά και το ότι το 2013, απέφυγε τις όποιες συνδιαλλαγές στον β΄ γύρο τόσο με τον Νίκο Αναστασιάδη όσο και με τον Σταύρο Μαλά.

Αποδόμηση Νικόλα

Με δεδομένη την αδυναμία να αποδειχθούν οι καταγγελίες του, ο Γιώργος Λιλλήκας θα δώσει έμφαση σε συγκεκριμένες πρακτικές που ακολούθησε μέχρι τώρα ο Νικόλας Παπαδόπουλος για να πείσει για το αληθές των καταγγελιών του. Όπως όλα δείχνουν στο επιτελείο Λιλλήκα δεν ξεχνούν τη μαζική φυγή στελεχών και έμμισθου προσωπικού από τη Συμμαχία Πολιτών προς το επιτελείο Νικόλα Παπαδόπουλου και εκεί θα δώσουν έμφαση. Σε αυτό το πλαίσιο θα επιμείνει για τα περί προεκλογικής της χλιδής αλλά και στις μετακινήσεις στελεχών και έμμισθου προσωπικού άλλων δυνάμεων για να ενισχύσει τη θέση του περί εξαγοράς.

Διαψεύδει ο Νικόλας

Οι καταγγελίες του Γιώργου Λιλλήκα αλλά και η μετωπική επίθεσή του εναντίον του Νικόλα Παπαδόπουλου προκάλεσαν σίγουρα πονοκέφαλο στο επιτελείο του ΔΗΚΟϊκού προέδρου αλλά και αμηχανία για το πώς θα διαχειριστούν την κατάσταση. Ο Νικόλας Παπαδόπουλος διέψευσε ότι οι καταγγελίες αφορούν τον ίδιο, ενώ στελέχη του επιτελείου καλούν πλέον ανοικτά τον Γιώργο Λιλλήκα να δώσει στοιχεία, αφήνοντας αιχμές περί λασπολογίας. Πηγές του κεντρώου χώρου επισημαίνουν πως η ρήξη με τον Γιώργο Λιλλήκα δεν είναι κάτι που επιθυμούν. Όχι μόνο γιατί προσβλέπουν σε συνεργασία στον β΄ γύρο, αλλά και γιατί πολλά στελέχη που βρίσκονται πλέον στο πλευρό του Νικόλα Παπαδόπουλου, είχαν συμπαραταχθεί με τον Γιώργο Λιλλήκα στην προηγούμενη εκλογική μάχη. Το σίγουρο είναι πως τόσο ο ΔΗΣΥ όσο και το ΑΚΕΛ αξιοποίησαν πλήρως τις καταγγελίες του κ. Λιλλήκα, καλώντας τον, ωστόσο, να αποδείξει τις καταγγελίες του. Ο ΔΗΣΥ διά του εκπροσώπου Τύπου του κόμματος Πρόδρομου Προδρόμου κάνει λόγο για μείζον ζήτημα πολιτικής ηθικής. Όπως επεσήμανε ελλοχεύει ο κίνδυνος να γυρίσουμε σε άλλες εποχές όταν υπήρχε η πρακτική να εξαγοράζονται με χρήμα ψήφοι αλλά και να αλλοιωθεί η έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας. «Εκδηλώνεται έμπρακτα νοοτροπία κάποιου που θέλει να επιβάλει το δικό του χωρίς κανένα ηθικό φραγμό και να εξαγοράζει με χρήματα την πολιτική επικράτηση», σημείωσε ο κ. Προδρόμου. «Η χώρα μας χρειάζεται ηγέτη που να εμπνέει τους πολίτες, με πολιτικές που κάνουν τη χώρα καλύτερη, και όχι τη δύναμη της εξαγοράς με χρήματα» κατέληξε. Ο Σταύρος Μαλάς από την πλευρά του ξεκαθάρισε πως οι καταγγελίες Λιλλήκα δεν τον αφορούν και τον κάλεσε να ξεκαθαρίσει, δίδοντας στοιχεία για να μην αφήνονται σκιές και υπόνοιες.

Το ενδεχόμενο να οδηγηθούν στα Κατεχόμενα ξανά στις κάλπες είναι πολύ ορατό.

Συμβιβαστική φόρμουλα αναζητούν στα Κατεχόμενα

Τα σενάρια της επομένης των «εκλογών»

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Οι λεπτές ισορροπίες στο νέο «κοινοβούλιο» σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις της Άγκυρας φέρνουν αντιμέτωπη την τουρκοκυπριακή κοινότητα με δύο ενδεχόμενα την επομένη των εκλογών. Σε περίπτωση που τα τρία μεγάλα κόμματα δεν καταφέρουν να έρθουν σε συνεννόηση για τον σχηματισμό μιας μεγάλης «συγκυβέρνησης», ένα μοντέλο που προτιμά και η Άγκυρα, η τ/κ πλευρά ενδέχεται να συνεχίσει την πορεία της με ένα πολυκομματικό «κυβερνητικό» σχήμα το οποίο αργά ή γρήγορα θα οδηγήσει τους τ/κ εκ νέου στις κάλπες. Μπορεί η τουρκοκυπριακή Δεξιά να πανηγυρίζει τη νέα «εκλογική» νίκη της στις πρόωρες «εκλογές» της Κυριακής, ωστόσο, τα νέα δεδομένα στο τουρκοκυπριακό πολιτικό προσκήνιο δεν αφήνουν πολλά περιθώρια αισιοδοξίας σε ό,τι αφορά τη σταθερότητα του τ/κ πολιτικού συστήματος.

Το Κόμμα Εθνικής Ενότητας (ΚΕΕ) παρά το γεγονός ότι βγαίνει νικητής από τις «εκλογές» δεν καταφέρνει να εξασφαλίσει την αυτοδυναμία. Γι' αυτόν τον λόγο προκύπτουν σενάρια πολυκομματικής «συγκυβέρνησης» στη σκιά της ανακοίνωσης την επίσημων αποτελεσμάτων.

Από το βράδυ της Κυριακής, στα Κατεχόμενα συζητείται το σενάριο της τρικομματικής συγκυβέρνησης της τ/κ Δεξιάς. Σύμφωνα με αυτό το σενάριο, το ΚΕΕ θα ενώσει τις δυνάμεις του με το Δημοκρατικό Κόμμα (Δ.Κ.) και το Κόμμα της Αναγέννησης (Κ.Α.) και θα προχωρήσει στον σχηματισμό μιας «κυβέρνησης», η οποία θα έχει την υποστήριξη 26 βουλευτών. Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση προκύπτουν δύο σημαντικά ερωτήματα. Πρώτον, τι θα γίνει με την εκλογή του ή της προέδρου της «Βουλής»; Σύμφωνα με τους κανονισμούς της «ΤΔΒΚ», η προεδρία του κοινοβουλίου τηρεί ουδέτερη και ανεξάρτητη στάση σε μια σειρά ζητημάτων. Πώς, λοιπόν, τα τρία κόμματα της τ/κ Δεξιάς θα καταφέρουν να αναδείξουν ταυτοχρόνως «συγκυβέρνηση» και προεδρία του «κοινοβουλίου»;

Το εναλλακτικό σενάριο

Δεύτερον, προκύπτει σημαντικό πρόβλημα σε ό,τι αφορά την ομαλή λειτουργία την επιτροπών της «βουλής». Στη νέα περίοδο στις εν λόγω επιτροπές θα εκπροσωπούνται τρία κόμματα. Το ΚΕΕ θα έχει δύο έδρες και το Ρεπουμπλικανικό Τουρκικό Κόμμα (ΡΤΚ) με το Κόμμα του Λαού (ΚΛ) από μία έδρα. Με αυτήν τη σύνθεση, ακόμη και σε περίπτωση που σχηματιστεί η νέα «συγκυβέρνηση» της τ/κ Δεξιάς, οι νέοι «νόμοι» που θα προωθεί η ίδια ενδέχεται να μην προχωρούν εξαιτίας του «βέτο» των δύο κομμάτων της αντιπολίτευσης.

Εξαιτίας, λοιπόν, της προαναφερόμενης επιπλοκής, τα επιτελεία των τ/κ κομμάτων φέρνουν στο προσκήνιο μια σειρά εναλλακτικών σχεδίων. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» το Κ.Α. και το Κ.Λ. δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο των επαναληπτικών «εκλογών» με μια «μεταβατική κυβέρνηση». Όλα, λοιπόν, θα εξαρτηθούν από τις τελικές αποφάσεις του ΚΕΕ και του ΡΤΚ. Τα επιτελεία αυτών των κομμάτων, σε συνεννόηση με τον Μουσταφά Ακιντζί, θα μπορούσαν να οδηγήσουν την τ/κ κοινότητα σε μια πολυκομματική «κυβέρνηση» ή σε πρόωρες, επαναληπτικές «εκλογές», οι οποίες ενδέχεται να συνδυαστούν με τις επερχόμενες «δημοτικές».

Προβληματισμός Άγκυρας

Οι τελευταίες πληροφορίες αναφέρουν ότι η Άγκυρα παρακολουθεί και καταγράφει με έντονο προβληματισμό τα αποτελέσματα των «εκλογών». Η Άγκυρα αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην άμεση εφαρμογή των

Η Αγκυρα αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην άμεση εφαρμογή των ρητρών και των επιταγών του περίφημου οικονομικού πακέτου, κυρίως τα σκέλη των ιδιωτικοποιήσεων και της ανασυγκρότησης του «δημόσιου» τομέα.

ρητρών και των επιταγών του περίφημου οικονομικού πακέτου, κυρίως τα σκέλη των ιδιωτικοποιήσεων και της ανασυγκρότησης του «δημόσιου» τομέα. Τα αποτελέσματα των «εκλογών» δεν αφήνουν πολλά περιθώρια για την άμεση προώθηση αυτών των μεταρρυθμίσεων και των μέτρων. Με βάση αυτό το σκεπτικό, από το βράδυ της Κυριακής, εκπρόσωποι της τουρκικής κυβέρνησης καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι με σκοπό να αποφύγει το πολιτικό χάος, η τ/κ κοινότητα έχει μία και μοναδική επιλογή. Το ΚΕΕ καλείται να βρει τη χρυσή τομή-φόρμουλα για να συνεργαστεί είτε με το ΡΤΚ είτε με το Κ.Λ. Διαφορετικά, ένα πολυκομματικό μοντέλο «διακυβέρνησης» δεν πρόκειται να έχει μέλλον και αργά ή γρήγορα οι Τ/κ θα οδηγηθούν εκ νέου στις κάλπες. Σε αυτήν την περίπτωση το τουρκικό πακέτο των «μεταρρυθμίσεων» θα μπει στην «κατάψυξη». Σύμφωνα με ορισμένες πληροφορίες, τις τελευταίες ώρες η Άγκυρα καταβάλλει παρασκηνιακές προσπάθειες για να επιβάλει στους Τ/κ πολιτικούς πρωταγωνιστές συμβιβαστικές φόρμουλες, καθώς δεν επιθυμεί την καθυστέρηση των επαναληπτικών «εκλογών».

Η γκρίνια στην τουρκοκυπριακή Δεξιά

Τους προβληματισμούς της Άγκυρας συμμερίζεται και η τ/κ Δεξιά. Ο Σερντάρ Ντενκτάς επαναλαμβάνει τη διαφωνία του με τις πρόωρες «εκλογές» της 7ης Ιανουαρίου, τη στιγμή που η Γενική Γραμματέας του κόμματος αποκλείει το ενδεχόμενο της συνεργασίας με το ΚΕΕ. Ο κ. Ντενκτάς υπενθυμίζει στον κύκλο συνεργατών του ότι είχε προειδοποιήσει εγκαίρως για το ενδεχόμενο πολιτικού χάους μετά τις πρόωρες «εκλογές». Γι' αυτόν τον λόγο ζητούσε με επιμονή από το ΚΕΕ να τις αναβάλει. Το αίτημά του όμως δεν βρήκε θετικό αντίκρισμα.

Με τον κ. Ντενκτάς συμφωνούν σήμερα, λίγο μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και στελέχη του ΚΕΕ. Υψηλόβαθμα στελέχη, δίχως να βιάζονται να αποκλείσουν τα διάφορα σενάρια της επόμενης ημέρας, θεωρούν ότι η νέα σύνθεση της «βουλής» δεν αφήνει πολλά περιθώρια αισιοδοξίας. Ακόμη, κάποια στελέχη του ΚΕΕ προβάλλουν την άποψη ότι σε περίπτωση επαναληπτικών «εκλογών», το ΚΕΕ θα μπορούσε να εξασφαλίσει την αυτοδυναμία.

Τέλος, γκρίνια ακούγεται και στο εσωτερικό του Κ.Α. παρά την είσοδο του κόμματος στη νέα «Βουλή». Διάφορα στελέχη δεν συμφωνούν με τις πρωτοβουλίες της ηγεσίας του κόμματος, τη στιγμή που η ίδια ηγεσία τάσσεται υπέρ των επαναληπτικών «εκλογών».

Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων για την εκπαίδευση ζητούν οι γονείς

Είχαν και θα έχουν συναντήσεις με τους υποψήφιους για την προεδρία

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ**

Τις θέσεις της για τρέχοντα και διαχρονικά θέματα της εκπαίδευσης θέτει στους υποψήφιους προέδρους της Κυπριακής Δημοκρατίας η Παγκύπρια Συνομοσπονδία Γονέων Δημοτικής Εκπαίδευσης. Οι οργανωμένοι γονείς στην προσπάθειά τους να διασφαλίσουν τη συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων που απασχολούν τα παιδιά τους στο άμεσο μέλλον, ετοίμασαν τρία υπομνήματα τα οποία θα καταθέσουν στους πέντε υποψηφίους που έχουν την στήριξη κοινοβουλευτικών κομμάτων. Στόχος είναι μέσω των επαφών που είχαν και θα έχουν μαζί τους τις επόμενες μέρες να δεσμευθούν ότι όποιος από αυτούς εκλεγεί στο ύπατο αξίωμα θα συνεχίσει να λαμβάνει υπόψη τους οργανωμένους γονείς προτού προχωρήσει σε τελικές αποφάσεις για σημαντικά ζητήματα τα οποία αφορούν τους μαθητές στο σχολικό περιβάλλον. Μιλώντας στην «Κ» για το συγκεκριμένο θέμα ο πρόεδρος της Συνομοσπονδίας Μορφάκης Σολομωνίδης ανέφερε ότι έχουν ετοιμαστεί υπομνήματα για τις γενικές/ διαχρονικές θέσεις της ομοσπονδίας, για την Ειδική Εκπαίδευση όπως επίσης και για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση που βρίσκεται σε εξέλιξη. Όπως σημείωσε έχει γίνει πλήρης ενημέρωση και ανάλυση των θέσεων της Συνομοσπονδίας στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας καθώς επίσης και στους υποψήφιους Γιώργο Λιλλήκα και Σταύρο Μαλά, προσθέτοντας παράλληλα ότι θα ακολουθήσουν τις επόμενες μέρες συναντήσεις με τους Νικόλα Παπαδόπουλο και Χρίστο Χρίστου. Συγκεκριμένα ο κύριος Σολομωνίδης είπε ότι το πρώτο υπόμνημα το οποίο δόθηκε στους υποψηφίουςαφορά τις διαχρονικές θέσεις της συνομοσπονδίας και έχει να κάνει με την θεσμοθέτηση του ρόλου των γονιών, αναφέροντας ότι προς πίστη του ο σημερινός υπουργός Παιδείας Κώστας Καδής στη μεταρρύθμιση που είναι σε εξέλιξη στην εκπαίδευση έχει ζητήσει και την επίσημη θέση των γονιών. Για τον λόγο αυτό και για να μην εξαρτάται από την καλή θέληση του εκάστοτε υπουργού εάν θα συμμετέχουν οι γονείς στις διαβουλεύσεις, η συνομοσπονδία έχει ως στόχο να θεσμοθετηθεί πλέον ο ρόλος του γονιού. «Ως οργανωμένοι γονείς νιώθουμε ότι μέσα σε αυτά τα πλαίσια οφείλει και η πολιτεία να αναγνωρίσει τον πραγματικό ρόλο των γονιών και να αναβαθμίσει το ρόλο μας. Έχουμε επανειλημμένα τονίσει τη σημασία της γονικής εμπλοκής στην εκπαίδευση και τις θετικές επιπτώσεις σε όλους τους εμπλεκόμενους. Πιστεύουμε ότι είναι καιρός να τεθεί ένα σωστό πλαίσιο που να καθορίζει, όπως ήδη αναφέραμε, σχέσεις, ρόλους και αρμοδιότητες» είπε ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας σχετικά με τον ρόλο που ζητούν οι γονείς σε σημαντικές αποφάσεις.

Οι οργανωμένοι γονείς ζητούν λογο στις αποφάσεις για τα παιδιά τους και άμεσο εκσυγχρονισμό της ειδικής εκπαίδευσης με τη δημιουργία διεύθυνσης ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, η οποία θα υπάγεται απευθείας στον υπ. Παιδείας.

Ειδική εκπαίδευση

Ένας άλλος σημαντικός τομέας στο οποίο εστιάζει η συνομοσπονδία στις επαφές της με τους υποψήφιους είναι και αυτός της Ειδικής εκπαίδευσης με τους οργανωμένους γονείς να ζητούν τη δημιουργία διεύθυνσης ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης η οποία θα υπάγεται απευθείας στον υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού. Όπως υποστηρίζει μέσα από το υπόμνημά της ο εκσυγχρονισμός της Ειδικής Εκπαίδευσης πρέπει να εστιαστεί σε τέσσερις πυλώνες. Με τον πρώτο πυλώνα να αναφέρεται στον εκσυγχρονισμό της Νομοθεσίας, για αλλαγή των διαδικασιών αξιολόγησης των παιδιών έτσι ώστε η παρέμβαση να γίνεται άμεσα. Για να γίνει αυτό, όπως αναφέρει η συνομοσπονδία, θα πρέπει να υπάρχει διαθέσιμο κονδύλι αποκλειστικά για τη Λειτουργία Ειδικού Κέντρου Διάγνωσης και τη στελέχωσή του με επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό. Παράλληλα, η συνομοσπονδία ζητάει αλλαγή και στον τρόπο πρόσληψης σχολικών συνοδών στη βάση προσόντων και ανάλογα με τις ανάγκες των παιδιών. Επίσης, όπως επισήμανε ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας, μιλώντας στην «Κ» στην πρόσληψή τους θα πρέπει να υπάρχει έλεγχος από τη νέα Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Τέλος, για το κομμάτι της ειδικής εκπαίδευσης οι γονείς ζητούν να διενεργηθεί έρευνα σε όλες τις κτιριακές εγκαταστάσεις των ειδικών μονάδων και τάξεων και όπου υπάρχουν προβλήματα να καθοριστεί πρόγραμμα αναβάθμισής τους. Όπως και να εξοπλιστούν πλήρως όλες οι ειδικές μονάδες με ειδικό εξοπλισμό. Η υποστηρικτική τεχνολογία όπως επισήμαναν και οι ίδιοι στις συναντήσεις με τους υποψήφιους κρίνεται ως πολύ σημαντική, αφού θα επιτρέψει στον μαθητή με αναπηρία να έχει πρόσβαση στην επικοινωνία και στην εκπαίδευση

07-OIK_POLITIKI_KATHI 09/01/18 22:02 Page 7

Ποδαρικό με 65 εκατ. κάνει η ΕΤΕπ το 2018

Μετά το πέρας της σημερινής ημέρας, θα έχει υπογράψει συμφωνίες με κυπριακές τράπεζες 680 εκατ. ευρώ από το 2014

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Με ένεση 65 εκατομμυρίων ευρώ κάνει ποδαρικό η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στην Κύπρο για το 2018, καθώς σήμερα πέφτουν οι υπογραφές με τη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα και την Ελληνική Τράπεζα για σκοπούς χρηματοδότησης μικρομεσαίων επιχειρήσεων και εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης (midcaps). Η χρηματοδότηση που θα υπογραφεί με κρατικές εγγυήσεις προνοεί να δοθούν 25 εκατομμύρια ευρώ στη Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα και 40 εκατομμύρια ευρώ στην Ελληνική Τράπεζα. Για τη ΣΚΤ είναι η τρίτη φορά που «δίνει τα χέρια» με την ΕΤΕπ, ενώ για την Ελληνική είναι η τέταρτη. Η ΣΚΤ συνολικά (με τη σημερινή συμφωνία) έχει λάβει 55 - 60 εκατ. ευρώ από το 2014 μέσω της ΕΤΕπ και η Ελληνική Τράπεζα περί τα 200 εκατ. ευρώ. Συνολικά δε, από τον Ιανουάριο του 2014 (περιλαμβανομένων των σημερινών συμφωνιών) η ΕΤΕπ θα έχει παραχωρήσει σε κυπριακές τράπεζες 680 εκατ. ευρώ. Τα εν λόγω πακέτα διατίθενται για χρηματοδότηση επιλέξιμων επενδυτικών σχεδίων στην Κύπρο και αφορούν στους τομείς της βιομηχανίας, της ενέργειας, της υγείας, του τουρισμού, των συγκοινωνιών και άλλων υπηρεσιών που θα αναληφθούν από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τις εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης.

Κύκλοι της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων σημείωσαν στην «Κ» πως με τις κρατικές εγγυήσεις της κυβέρνησης, παραχωρούνται χρήματα σε ιδιώτες με μεγάλο διάστημα αποπληρωμής, αλλά και με χαμηλά επιτόκια.

Το ποσό του 2018 που θα λάβουν οι κυπριακές τράπεζες μέσω του προγράμματος δεν μπορεί ακόμα να καθοριστεί, καθώς είναι ανάλογο της ιδιωτικής ζήτησης.

Κύκλοι της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων σημείωσαν στην «Κ» πως η σημερινή συμφωνία στο Υπουργείο Οικονομικών χωρίζεται σε δύο μέρη. Όπως δήλωσαν, στο πρώτο μέρος θα γίνει παρουσίαση της μελέτης αξιολόγησης που έχει εκπονήσει εταιρεία για λογαριασμό της ΕΤΕπ, αναφορικά με τις θετικές επιπτώσεις και τα οφέλη που παρουσιάστηκαν από τα εν λόγω σχέδια με τις κρατικές εγγυήσεις, ενώ στο δεύτερο μέρος θα γίνει η υπογραφή των συμφωνιών με τις δύο τράπεζες. Για τα του σχεδίου, εξήγησαν ότι από το 2014 η κυβέρνηση αποφάσισε να δίνει κρατικές εγγυήσεις, για να μπορεί να δανείζει η ΕΤΕπ χρήματα στις κυπριακές τράπεζες με μεγάλο διάστημα αποπληρωμής, αλλά και με χαμηλά επιτόκια. Αυτές με τη σειρά τους, δίνουν σε μικρομεσαίες και midcap επιχειρήσεις χρήματα με εξίσου ευνοϊκούς όρους σε ιδιώτες. Πρόσθεσαν πως οι δικαιούχοι για τη λήψη της χρηματοδότησης από την ΕΤΕπ είναι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με αριθμό προσωπικού που δεν ξεπερνά τα 250 άτομα και εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης, με αριθμό προσωπικού μεταξύ 250 και 3.000 ατόμων. Όπως είπαν, οι εν λόγω εταιρείες πρέπει να εδρεύουν στην Κύπρο, αλλά και το έργο για το οποίο χρηματοδοτούνται να λαμβάνει χώρα επίσης στο νησί.

Συνεργασία με όλες

Οι ίδιες πηγές ανέφεραν ότι για να στηρίξει τις επιχειρήσεις μικρότερου μεγέθους των οποίων οι επενδυτικές ανάγκες δεν υπερβαίνουν τα 25 εκατ. ευρώ, η ΕΤΕπ – με βάση και τις συμφωνίες που έχουν επιτευχθεί μέχρι στιγμής – έχει συνεργασία με όλες σχεδόν τις τοπικές τράπεζες, με τα 220 - 250 εκατ. ευρώ να έχουν διοχετευθεί σε περίπου 240 νέες επενδύσεις. Υπογράμμισαν πως δίνεται το μήνυμα «προς τα έξω» ότι και εν καιρώ κρίσης η κυβέρνηση έδωσε στήριξη σε ιδιωτικές πρωτοβουλίες με χαμηλά επιτόκια και μακριές περιόδους αποπληρωμής μέσω αυτών των κεφαλαίων. Σε ερώτηση για το ποσό των συμφωνιών που αναμένεται να υπογραφούν για το συγκεκριμένο τομέα μέσα στο 2018, απάντησαν ότι πράγματι υπάρχει πλάνο, το οποίο όμως διαφοροποιείται αναλόγως των αναγκών που θα υπάρξουν και των πρότζεκτ που θα ζητήσουν οι ιδιώτες στην Κύπρο. «Ακόμα βρίσκονται σε εσωτερικές συζητήσεις με την ΕΤΕπ και το Υπουργείο Οικονομικών της Κύπρου, θα δούμε στο μέλλον τι ανάγκες θα προκύψουν», κατέληξαν.

Ποιοι δικαιούνται

Όσον αφορά στις επενδύσεις και τα έξοδα για τα οποία μπορούν να χρηματοδοτηθούν οι επιχειρήσεις, περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- Αγορά, ανακαίνιση και επέκταση περιουσιακών στοιχείων (tangible assets), εκτός γης.
- Αγορά ευρεσιτεχνίας και πατεντών ή άδειας όπου θεωρούνται αναγκαίες για την τεχνική εφαρμογή του έργου.
- Επένδυση σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, δηλαδή:

- Το κόστος ανάπτυξης, σχεδιασμού και χρηματοδότησης κατά τη διάρκεια της κατασκευής ενός περιουσιακού στοιχείου.
- Έξοδα για έρευνα και ανάπτυξη, αμοιβές, ακάθαρτοι μισθοί άμεσα συνδεδεμένοι με την έρευνα, την ανάπτυξη και τα στοιχεία ανανέωσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Η δημιουργία δικτύων διανομής στην εγχώρια αγορά ή σε άλλες αγορές εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης (απόκτηση περιουσιακών στοιχείων ή εμπορικής επωνυμίας, λειτουργικά και εργατικά κόστη).
- Αλλαγή γενεάς (π.χ. συνταξιοδότηση προηγούμενου ιδιοκτήτη) ή επιχειρηματική αλλαγή συνδεδεμένη με το προσωπικό, η οποία επιτρέπει τη συνέχιση της οικονομικής δραστηριότητας της εν λόγω επιχείρησης. Ωστόσο, το πεδίο εφαρμογής της χρηματοδότησης περιορίζεται στις περιπτώσεις όπου και ο αγοραστής και η οντότητα προς πώληση αποτελούν επιλέξιμες επιχειρήσεις και η συνολική ανάγκη χρηματοδότησης για τη λειτουργία αυτή δεν υπερβαίνει τα 5 εκατ. ευρώ.
- Επιπρόσθετα, κεφάλαια του σχεδίου αυτού μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να υποστηρίξουν χρηματοδοτικές ανάγκες που προκύπτουν από τις επιχειρησιακές δραστηριότητες των δικαιούχων και μέσα σε αυτά τα πλαίσια, μπορούν να δοθούν στους δικαιούχους δάνεια για κεφάλαιο κίνησης.

Εκτός χρηματοδότησης

Υπογραμμίζεται ότι η ΕΤΕπ αποκλείει χρηματοδότηση εταιρειών με συγκεκριμένες δραστηριότητες, όπως:

- Δραστηριότητες που στοχεύουν στην παραγωγή όπλων και πυρομαχικών, στρατιωτικού εξοπλισμού ή εξοπλισμού της αστυνομίας ή υποδομών και εφοδιασμός ή υποδομή που περιορίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες.
- Δραστηριότητες που στοχεύουν στην παραγωγή ή στη διευκόλυνση της χρήσης των τυχερών παιχνιδιών ή συναφούς εξοπλισμού.
- Δραστηριότητες που στοχεύουν στην παραγωγή, επεξεργασία και διάθεση καπνού ή διανομή εξειδικευμένων προϊόντων καπνού και δραστηριότητες που διευκολύνουν τη χρήση καπνού.
- Δραστηριότητες που αφορούν χρήση ζωντανών ζώων για πειραματικούς και επιστημονικούς σκοπούς στον βαθμό που η συμμόρφωση με τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν είναι εγγυημένη ή δεν μπορεί να εξασφαλιστεί.
- Δραστηριότητες που έχουν αρνητικό αντίκτυπο στο περιβάλλον το οποίο δεν αντισταθμίζεται και δεν αποζημιώνεται.
- Δραστηριότητες που θεωρούνται ηθικά και δεοντολογικά αμφιλεγόμενες ή που απαγορεύονται από το εθνικό δίκαιο.
- Η αγορά άυλων περιουσιακών στοιχείων η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει ή να επιβάλει μια δυνατή θέση στην αγορά για το δικαιούχο, ή αγορά αδειών ή δικαιωμάτων για εκμετάλλευση ορυκτών πόρων.
- Δραστηριότητες που αποτελούν καθαρά αγορά και ανάπτυξη ακίνητης ιδιοκτησίας για σκοπούς πώλησης ή ενοικίασης σε τρίτους.
- Δραστηριότητες που αποτελούν καθαρά χρηματοοικονομικές συναλλαγές (π.χ. αγορά μετοχών ή άλλου χρηματοοικονομικού προϊόντος).
- Εξαιρούνται επίσης οι χρηματοδοτικές εταιρείες συμμετοχών των οποίων η μόνη οικονομική δραστηριότητα είναι να κατέχουν και να διαχειρίζονται το χαρτοφυλάκιο των συμμετοχών σε μετοχικό κεφάλαιο και χρηματοδοτήσεις για την εξαγορά άλλων εταιρειών καθώς και οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης που σχετίζονται με ένα συγκεκριμένο κατασκευαστή.

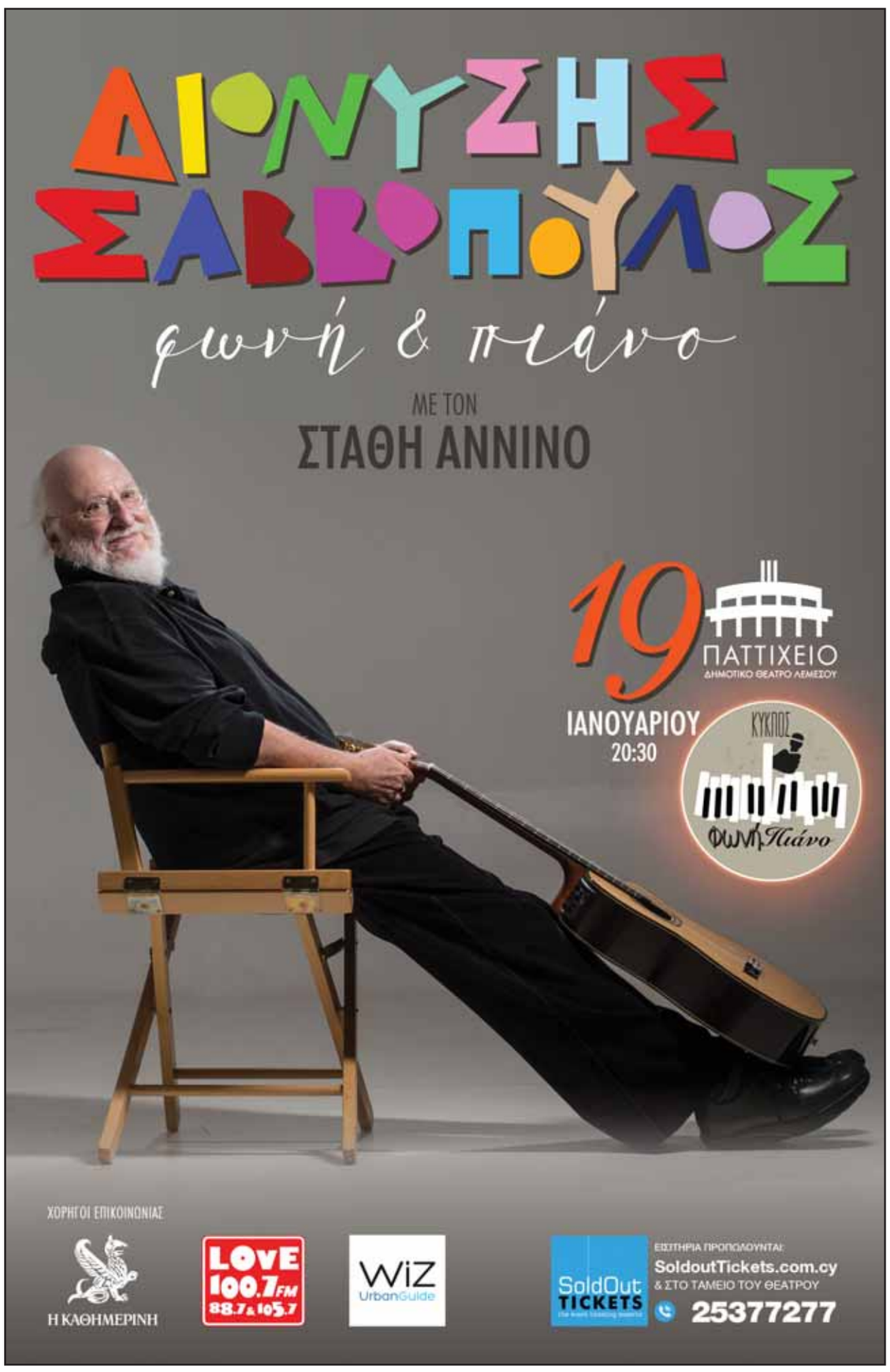

08-ΟΙΚ_ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ_ΚΑΤΗΙ 09/01/18 21:58 Page 8

Υποστελέχωση βάζει λουκέτο σε γραφεία ΚΟΤ στα αεροδρόμια

Οριστική η απόφαση του Οργανισμού που ενισχύει τα υπόλοιπα γραφεία ενημέρωσης

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Οριστική και αμετάκλητη φαίνεται να είναι η απόφαση του ΚΟΤ για κλείσιμο των γραφείων του οργανισμού στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, καθώς και στο λιμάνι Λεμεσού, με τον πρόεδρο του ΚΟΤ να διαψεύδει τα περί διαφωνίας με τη Hermes για το ύψος του ενοικίου. Σημειώνεται ότι το κόστος ενοικίασης του χώρου τόσο στο αεροδρόμιο Λάρνακας όσο και στο αεροδρόμιο Πάφου έφτανε συνολικά σε ετήσια βάση τις 21 χιλιάδες ευρώ. Η συναλλαγή αυτή τερματίστηκε από τις 31 Δεκεμβρίου του 2017. Κληθείς από την «Κ» να σχολιάσει την απόφαση, ο πρόεδρος του ΚΟΤ Άγγελος Λοΐζου τόνισε ότι αυτή λήφθηκε στο πλαίσιο της καλύτερης κατανομής

Δαπανήθηκαν 139.000 ευρώ το 2017 για ενοίκια γραφείων εντός Κύπρου και περισσότερα από 3,5 εκατ. για το εξωτερικό.

του προσωπικού ώστε να καλυφθούν κενά σε άλλα νευραλγικά σημεία στα οποία διατηρεί γραφεία ο οργανισμός και όχι για το ύψος του ενοικίου, όπως έχει βγει προς τα έξω. Της απόφασης αυτής προηγήθηκαν τέσσερις μελέτες, μία εκ των οποίων εκπονήθηκε από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου του ΚΟΤ και οι οποίες κατέδειξαν ότι το 70-80% των πληροφοριών που παρείχαν οι υπάλληλοι του οργανισμού στα αεροδρόμια αφορούσαν πληροφορίες τις οποίες παρέχει ούτως ή άλλως το αεροδρόμιο. Οπως για παράδειγμα πληροφορίες για λεωφορεία και ταξί και για το πώς να κινηθούν εντός του αεροδρομίου. Εξάλλου, όπως αναφέρει ο κ. Λοΐζου, τα θέματα παροχής πληροφοριών στον ΚΟΤ χωλαίνουν κατά την τελευταία δεκαετία, μετά από σειρά αφυπηρετήσεων και παγοποίησης θέσεων, ενώ καταγράφεται ότι το 2014 το προσωπικό του ΚΟΤ ήταν 348 άτομα, ενώ τρία χρόνια αργότερα αριθμεί 245 υπαλλήλους σε όλες τις υπηρεσίες. «Προέκυπτε έτσι ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα στελέχωσης των γραφείων πληροφοριών στα βασικά σημεία που θέλαμε εμείς να υπάρχει. Αυτά τα σημεία δεν είναι σίγουρα τα αεροδρόμια» όπως εξηγεί. Και αυτό ήταν και το πρώτο κριτήριο το οποίο λήφθηκε υπόψη για την απόφαση του οργανισμού. «Δεν νοείται να έχω κλειστό το γραφείο της Λαϊκής γειτονιάς στη Λευκωσία γιατί δεν έχω προσωπικό ή δεν βγαίνουν οι βάρδιες, ή το γραφείο της Κάτω Πάφου ή το γραφείο στο κάστρο, ή στην Αγία Νάπα», αναφέρει ο κ. Λοΐζου.

Ως θέμα λειτουργίας βάσει του νέου πλαισίου που ενδεχομένως να δημιουργηθεί μετά και την ψήφιση του Υφυπουργείου Τουρισμού, αντιλαμβάνεται την απόφαση του ΚΟΤ ο σύνδεσμος ταξιδιωτικών πρακτόρων Κύπρου, με τον Βασίλη Σταματάρη πρόεδρο του συνδέσμου να επισημαίνει ότι η ενημέρωση στα αεροδρόμια είναι απαραίτητη. «Το κατά πόσο γινόταν σωστά είτε από τον ΚΟΤ, από τις υπηρεσίες του αεροδρομίου είτε με κάποιο άλλο τρόπο είναι κάτι το οποίο είναι το αντικείμενο της ουσίας και πρέπει να πάρουμε περισσότερη πληροφόρηση γι' αυτό». Ο κ. Σταματάρης επιφυλάσσεται να τοποθετηθεί επί της απόφασης του ΚΟΤ, εφόσον έχει ενώπιον του όλο το πλαίσιο της πληροφόρησης. Από την πλευρά του ο πρόεδρος του Παγκύπριου συνδέσμου Ξενοδόχων Χάρης Λοϊζίδης δικαιολογεί εν μέρει την απόφαση του ΚΟΤ, δεν διστάζει όμως να επισημάνει ότι δεν ζητήθηκε η άποψη του ΠΑΣΥΞΕ για το θέμα. «Μας βρήκε εξ απροόπτου», είπε χαρακτηριστικά για να προσθέσει ότι η τελική τοποθέτηση επί του θέματος θα γίνει εάν και εφόσον ενημερωθούν σχετικά και ενδελεχώς από τον οργανισμό. Σε μια πρώτη αντίδραση, ωστόσο, ο κ. Λοϊζίδης αναφέρει ότι «σε μια σύγχρονη εποχή του διαδικτύου, ενδεχομένως τα γραφεία ενημέρωσης στους χώρους αεροδρομίων να μην έχουν πλέον τη χρησιμότητα που είχαν στο παρελθόν».

Υποστελεχωμένα τα τμήματα παροχής πληροφοριών του ΚΟΤ. Σύμφωνα με τον πρόεδρο του Οργανισμού, το προσωπικό μειώθηκε κατά 103 άτομα τα τρία τελευταία χρόνια.

Δαπάνες γραφείων εξωτερικού ΚΟΤ

	2015	2016	2017
Λονδίνο	333.000	333.000	**326.089**
Φρανκφούρτη	457.000	457.000	**473.603**
Παρίσι	222.450	222.450	**219.000**
Στοκχόλμη	501.500	501.000	**487.200**
Μιλάνο	188.000	188.000	**202.000**
Ζυρίχη	545.800	588.930	**590.000**
Αθήνα	116.350	116.350	**106.500**
Αμστερνταμ	366.000	318.500	**310.800**
Μόσχα	278.650	245.000	**268.700**
Τελ Αβίβ	125.100	151.100	**163.000**
Βαρσοβία	102.000	102.000	**94.000**
Βερολίνο	114.000	114.000	**136.031**
Ντουμπάι	192.500	130.500	**116.500**
Αγία Πετρούπολη	39.350	41.350	**42.800**
Κιέβο	35.300	41.750	**47.400**
Σύνολο	**3.617.000**	**3.551.430**	**3.584.523**

Τα ενοίκια εντός και εκτός

Φυσικά ένας από τους λόγους που οδήγησαν τον ΚΟΤ στο να βάλει λουκέτο στα γραφεία του στα αεροδρόμια ήταν και η καλύτερη κατανομή των πόρων που διαθέτει ο οργανισμός.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες οι οποίες αναγράφονται στην ιστοσελίδα του οργανισμού τα γραφεία παροχής τουριστικών πληροφοριών ανέρχονταν στα 14 ενώ μετά και την τελευταία απόφαση μειώνονται στα έντεκα. Τα κεντρικά γραφεία βρίσκονται στη Λευκωσία, ενώ υπάρχουν και Επαρχιακά Γραφεία σε άλλες πόλεις και περιοχές σε όλο το νησί – Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Αγία Νάπα, Πρωταρά, Πάφο, Γερμασόγεια, Πλάτρες και Πόλη Χρυσοχούς. Υπάρχουν επίσης και έξι γραφεία επιθεωρητών που λειτουργούν σε Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφο, Αγία Νάπα και Πόλη Χρυσοχούς. Τα τελευταία οικονομικά στοιχεία δείχνουν ότι το κόστος των ενοικίων για τα γραφεία του ΚΟΤ εντός Κύπρου ανήλθαν το 2017 στις 139.000 ευρώ. Ποσό το οποίο είναι αυξημένο κατά 4.100 σε σχέση με το 2016, οπότε και το αντίστοιχο ποσό ήταν 135.000 ευρώ, ενώ το 2015 έφτανε στις 145.000.

Το ποσό αυτό αγγίζει τα €3.584.523 σε ό,τι αφορά τα ενεργά γραφεία του οργανισμού στο εξωτερικό. Συγκεκριμένα ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού διαθέτει ενεργά γραφεία σε δεκαπέντε μεγάλες πόλεις σε όλο τον κόσμο, Λονδίνο, Φρανκφούρτη, Βερολίνο, Παρίσι, Στοκχόλμη, Αθήνα, Μιλάνο, Ζυρίχη, Άμστερνταμ, Μόσχα, Τελ Αβίβ, Αγία Πετρούπολη, Βαρσοβία, Ντουμπάι και Κίεβο. Πλέον, ο ΚΟΤ έχει να διαχειριστεί ένα προϋπολογισμό της τάξης των 48 εκατομμυρίων ευρώ, ποσό συρρικνωμένο σε σχέση με το 2014, οπότε και ανάλαβε το νυν Διοικητικό Συμβούλιο. Στο ποσό αυτό φέτος ενδεχομένως να προστεθεί και επιπλέον κονδύλι της τάξης των πέντε εκατομμυρίων ευρώ, το οποίο προκύπτει από εξοικονομήσεις του Υπουργείου Οικονομικών. Το ποσό αυτό αναμένεται να διατεθεί για στοχευμένες ενέργειες καλύτερης προώθησης του κυπριακού τουριστικού προϊόντος που σχετίζονται με τις συνεργασίες του οργανισμού με τουριστικούς πράκτορες. Φυσικά, η πορεία των σχεδιασμών και προγραμματισμών ενδεχομένως να αλλάξει από την απόφαση της Βουλής για το Υφυπουργείο Τουρισμού.

Αγνωστο πότε θα ξεκαθαρίσει το τοπίο για τη Cyta Hellas

Επί τάπητος Διοικητικού Συμβουλίου οι δύο φάκελοι των δεσμευτικών προσφορών – άγνωστος ο χρόνος τελικής απόφασης

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Είκοσι δύο μέρες μετά την εκπνοή της προθεσμίας, για υποβολή δεσμευτικών προτάσεων για τη Cyta Hellas, θολό παραμένει το τοπίο ως προς το ζητούμενο που είναι η τελική απόφαση από πλευράς Διοικητικού Συμβουλίου της μητρικής εταιρείας στη Λευκωσία. Οι πληροφορίες που υπάρχουν επί του προκειμένου είναι συγκεχυμένες και αλληλοσυγκρουόμενες. Αρχικά η λήψη τελικής απόφασης προσδιοριζόταν, ακόμα και μετά τις Προεδρικές εκλογές του ερχόμενου μηνός υπό το σκεπτικό ότι η αξιολόγηση των προσφορών απαιτεί χρόνο. Ωστόσο, νεότερες πληροφορίες θέλουν ακόμα και την ερχόμενη εβδομάδα του Δ.Σ. της Cyta να λαμβάνει τις τελικές αποφάσεις, επιλέγοντας μία από τις δύο εταιρείες (Vodafone και Wind) που κατέθεσαν προσφορά. Για την ώρα το Δ.Σ. της Cyta ενημερώθηκε, χθες βράδυ από τους συμβούλους της (PwC) για τις προσφορές που υποβλήθηκαν, στο πλαίσιο σχετικής διαδικασίας. Ενημέρωση που ενδεχομένως να συνεχισθεί σε νέα συνεδρία, αύριο Πέμπτη. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υπάρχουν, οι της PwC παρουσίασαν εκτενώς τις δύο προσφορές προκειμένου, η πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. να αποκρυσταλλώσουν άποψη για να λάβουν την τελική απόφαση. Ωστόσο, όπως λένε οι πληροφορίες της «Κ», πρόεδρος και μέλη του Συμβουλίου όταν θα κληθούν να αποφασίσουν θα έχουν ενώπιόν τους και έκθεση ομάδας, άλλων συμβούλων που προσλήφθηκαν να αξιολογήσουν το τίμημα των προσφορών των δυο εταιρειών.

Την ώρα που η ηγεσία του ημικρατικού οργανισμού ενημερώνεται για τις δύο προσφορές πληθαίνουν οι πληροφορίες μέσα από τη Cyta για τον χρόνο λήψης τελικής απόφασης.

Οι δύο μνηστήρες

Εκτός από την επίσημη ανακοίνωση, από πλευράς Δ.Σ. της Cyta για τις εταιρείες που υπέβαλαν δεσμευτικές προτάσεις, δεν έχουν γίνει γνωστά άλλα στοιχεία των δύο προσφορών, με εξαίρεση το εύρος των προσφορών. Όπως είχε γράψει η «Κ» η προσφορά της Vodafone υπερτερεί, αυτής της Wind. Συγκεκριμένα η προσφορά του βρετανικού ομίλου κυμαίνεται μεταξύ 100 και 115 εκατ. ευρώ ενώ της Wind κινείται κάτω από τα 100 εκατ. ευρώ.

Οι σύμβουλοι που τρέχουν τη διαδικασία για τη θυγατρική στην Ελλάδα PwC ενημέρωσαν το Διοικητικό Συμβούλιο του ημικρατικού Οργανισμού για τις δύο προσφορές που έχουν υποβληθεί από τη Vodafone και τη Wind. Άγνωστο παραμένει αν η ενημέρωση ολοκληρώθηκε ή θα συνεχισθεί αύριο Πέμπτη.

Στην περίπτωση που η Cyta Hellas περάσει στα χέρια της Vodafone, τότε πολύ πιθανόν η τελευταία να καταστεί ο πρώτος εναλλακτικός πάροχος στην Ελλάδα, που θα πλησιάσει το 1 εκατ. πελάτες στις σταθερές επικοινωνίες. Πρόκειται για το «ψυχολογικό» όριο που εκτιμάται ότι καθίσταται βιώσιμη μια δραστηριότητα στις σταθερές επικοινωνίες στην Ελλάδα.

Η Vodafone στο τέλος του 2017 εκτιμάται ότι είχε περισσότερους από 600.000 πελάτες και η προσθήκη των πελατών της Cyta Hellas θα οδηγήσει το πελατολόγιό της σε περισσότερο από 900.000 πελάτες.

Από την πλευρά της Wind αν και όλες οι πληροφορίες που υπήρχαν την ήθελαν να είναι θετική στο μοντέλο της συνεργασίας με τη Cyta Hellas εντούτοις στην προσφορά που υπέβαλε δείχνει ενδιαφέρον μόνο για εξαγορά. Κίνηση που προκάλεσε έκπληξη μιας και οι μέτοχοι της εταιρείας προτιμούν το μοντέλο της ανταλλαγής των μετοχών, καθώς δεν δημιουργεί από την πλευρά του αγοραστή εκροή μετρητών. Επιπλέον τα αμερικανικά επενδυτικά κεφάλαια δεν έχουν ενδιασμούς σε μια συμμετοχή της κυπριακής Cyta στο μετοχικό κεφάλαιο της Wind.

Τα σημεία τριβής

Με βάση τις πληροφορίες που υπάρχουν το φαβορί της διαδικασίας είναι η Vodafone, η οποία εκτός του ότι προσφέρει το υψηλότερο τίμημα, επιζητεί μια «καθαρή» εξαγορά της Cyta Hellas, καθώς δεν επιθυμεί συμμέτοχό της στη θυγατρική της εταιρεία στην Ελλάδα. Στη λογική της «καθαρής» εξαγοράς κινείται και η κυβερνητική πλευρά στη Λευκωσία αλλά και το Δ.Σ. του ημικρατικού οργανισμού, λένε οι πληροφορίες.

Με τη συγκεκριμένη επιλογή, διαφωνίες εκφράζονται από πλευράς μερίδας συντεχνιών της Cyta. Διαφωνίες που θα ενταθούν εάν επιβεβαιωθούν, τα περί λήψης τελικής απόφασης την ερχόμενη εβδομάδα. Σε ένα τέτοιο σενάριο το θέμα της θυγατρικής στην Ελλάδα είναι σίγουρο ότι θα καταστεί μέρος της προεκλογικής περιόδου με δεδομένο ότι αρκετά κόμματα της αντιπολίτευσης διαφωνούν με την πώληση την παρούσα χρονική στιγμή.

09-OIK_DIETHNH_KATHI 09/01/18 21:56 Page 9

Με δόρυ το ΓεΣΥ ο απολογισμός του Υπ. Υγείας

Στις ενέργειες για εφαρμογή του αναφέρθηκε ο Γιώργος Παμπορίδης - Η αυτονόμηση των νοσηλευτηρίων και η Αρχή Φαρμάκων

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ**

«Η εφαρμογή του ΓεΣΥ δεν θα γίνει εν μια νυκτί, αλλά σε 17 μήνες θα είναι γεγονός», με αυτή τη φράση ολοκλήρωσε τον απολογισμό της θητείας του στο Υπουργείο Υγείας ο Γιώργος Παμπορίδης. Σε συνέντευξη Τύπου ο κ. Παμπορίδης προχώρησε σε μια συνοπτική παρουσίαση του έργου που επιτελέστηκε στο υπουργείο του από την ημέρα ανάληψης των καθηκόντων του μέχρι και σήμερα. Τη μερίδα του λέοντος, όπως αναμενόταν, κατά την παρουσίαση του έργου «έκλεψε» η υλοποίηση του ΓεΣΥ και το έργο που έγινε το τελευταίο διάστημα μετά την ψήφιση από τη βουλή των σχετικών νόμων τον περασμένο Ιούνιο. Στην παρουσίαση ο Γιώργος Παμπορίδης αναφέρθηκε αναλυτικά στον μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό που έγινε για τη μεταρρύθμιση στον τομέα της υγείας με τελικό προορισμό το ΓεΣΥ. Συγκεκριμένα, έγιναν αναφορές στην αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων, η οποία έχει στόχο να καταστούν τα δημόσια νοσηλευτήρια ανταγωνιστικά σ' ένα περιβάλλον ανοικτής αγοράς. Όπως επισημάνθηκε από το ίδιο τον υπουργό η υφιστάμενη κατάσταση και δομή έχει κλείσει τον κύκλο της με τα πρώτα βήματα για τη διοικητική και οικονομική αυτονόμησή τους να είναι ήδη γεγονός. Συγκεκριμένα μετά και τη σύσταση του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥπΥ) του οποίου όπως αποκάλυψε ο υπουργός η πρώτη συνεδρία θα γίνει αύριο, μπαίνουμε πλέον στην τελική ευθεία για αναδιοργάνωση των νοσηλευτηρίων. Όπως επισήμανε ο υπουργός Υγείας μέσα από τις προσπάθειες που έγιναν τα τελευταία χρόνια, θα αναλάβουν πλέον τα δημόσια νοσηλευτήρια οι ειδικοί, με το υπουργείο να παύει πλέον να είναι ο πάροχος υγείας και να επικεντρώνεται σε θέματα στρατηγικού σχεδιασμού και στην ενίσχυση της εποπτείας και του ελεγκτικού του ρόλου. Παράλληλα, με τη δημιουργία του ΟΚΥπΥ, όπως τόνισε ο υπουργός, σημαντικό στοιχείο για την υλοποίηση του ΓεΣΥ είναι και η ενεργοποίηση του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ) στις ράγες του οποίου, όπως ανέφερε χαρακτηριστικά, θα κινηθεί το νέο σύστημα υγείας με την ολοκλήρωση όλων των διαδικασιών να είναι εντός όλων των χρονοδιαγραμμάτων τα οποία έχουν τεθεί.

Σημαντικό στοιχείο για την υλοποίηση του ΓεΣΥ είναι και η ενεργοποίηση του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ) στις ράγες του οποίου θα κινηθεί το νέο σύστημα υγείας.

Ο υπουργός Υγείας επισήμανε τα βήματα που έγιναν για το ΓεΣΥ, όπως και άλλες ενέργειες που έγιναν και θα γίνουν προς όφελος των ασθενών.

Βήματα σε άλλους τομείς

Παράλληλα με την εφαρμογή του ΓεΣΥ, η οποία, όπως είπε, προχωράει στη βάση των σχεδιασμών ο υπουργός αναφέρθηκε και σε άλλα σημαντικά βήματα που έγιναν το τελευταίο διάστημα, με σκοπό την παροχή καλύτερων υπηρεσιών στους ασθενείς. Όπως τόνισε, ένα σημαντικό βήμα έγινε το προηγούμενο χρόνο και στη μείωση των λιστών αναμονής.

Στην προσπάθεια αυτή το Υπουργείο Υγείας, όπως τονίστηκε, έστειλε στο ιδιωτικό τομέα 22028 ασθενείς, ενώ παράλληλα 4807 εξυπηρετήθηκαν στη βάση της υπερωριακής απασχόλησης, στο πλαίσιο σχεδίου που εφάρμοσε το υπουργείο για τον σκοπό αυτό. Σημαντικά βήματα, όπως διευκρίνισε, έγιναν και στις συμφωνίες με άλλες χώρες με το τομέα των μεταμοσχεύσεων, να βρίσκεται υψηλά στις προτεραιότητες του Υπουργείου αφού μέσα από τις συμφωνίες γίνεται πιο εύκολο για τους ασθενείς να βρεθεί συμβατός δότης. Στο τομέα αυτό, όπως λέχθηκε, σημαντικό στοιχείο αποτελεί η υπογραφή συμφωνίας με το Ισραήλ μέσα από την οποία τίθεται σε εφαρμογή το πρόγραμμα χιαστί μεταμοσχεύσεων νεφρών.

Ένα πρόγραμμα το οποίο προωθείται και για υπογραφή με την Ελλάδα το επόμενο διάστημα. Παράλληλα, προωθείται και η υπογραφή μνημονίου με την Ισπανία, η οποία θεωρείται πρότυπο σε παγκόσμιο επίπεδο με 40 μεταθανάτιους δότες ανά εκατομύριο πληθυσμού.

Εθνική Φαρμακευτική Αρχή

Με τις προσπάθειες που έγιναν με σκοπό την άμεση βοήθεια των ασθενών μέσω των ενεργειών που αναφέρθηκαν πιο πάνω ένα σημαντικό θέμα το οποίο, βρίσκεται στην τελική του μορφή, είναι αυτό της Εθνικής Φαρμακευτικής Αρχής. Η ανεξάρτητη αυτή επιτροπή της οποίας το νομοσχέδιο για δημιουργία της βρίσκεται στη νομική υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο, έρχεται για να ελέγχει και να ρυθμίζει την ποιότητα και την ασφάλεια των φαρμακευτικών προϊόντων, ενώ παράλληλα θα ελέγχει την προσβασιμότητα και τη διαθεσιμότητα στα φάρμακα και την ασφαλή και ορθή χρήση τους. Στο τομέα των φαρμάκων ο υπουργός Υγείας έκανε και ειδική αναφορά στη διακήρυξη της Μάλτας, η οποία, όπως ανέφερε, «θα ενισχύσει τη διαπραγματευτική ικανότητα των μεμονωμένων κρατών απέναντι στη φαρμακοβιομηχανία, και την τάση που εμφανίζονται στην αγορά συνεχώς περισσότερα ακριβά φάρμακα».

Σοκαρισμένος από το «όχι» γιατρών

Κατά την παρουσίαση του έργου του, ο υπουργός Υγείας αναφέρθηκε και στο θέμα της υποστελέχωσης της μονάδας εντατικής θεραπείας του Γ.Ν. Λευκωσίας, αναφέροντας ότι είναι η πρώτη φορά που σοκαρίστηκε τόσο από την αντίδραση γιατρών, οι οποίοι όπως είπε αρνήθηκαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στη μονάδα εντατικής θεραπείας του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, απειλώντας με παραίτηση. Για την επίλυση του προβλήματος είπε ότι γίνεται μια προσπάθεια με την ελληνική κυβέρνηση. Ο κ. Παμπορίδης είπε πως τα άτομα αυτά έτυχαν εκπαίδευσης, από την Υπηρεσία ως εντατικολόγοι και όταν τους ζητήθηκε να καλύψουν για συγκεκριμένη περίοδο τις ανάγκες της μονάδας θεραπείας του Νοσοκομείου Λευκωσίας αρνήθηκαν. Παράλληλα κληθείς να σχολιάσει τις αντιδράσεις της ΠΑΣΥΚΙ για τη έλευση ιατρών από την Ελλάδα και Ισραήλ ανά μήνα σε ειδικότητες στις οποίες δεν υπάρχουν ιατροί στην Κύπρο, παρατήρησε ότι αντιδράσεις από την ΠΑΣΥΚΙ υπάρχουν σχεδόν σε όλες τις αποφάσεις που λαμβάνονται. Ταυτόχρονα διερωτήθηκε γιατί θα πρέπει να τελεί υπό την έγκριση μιας συνδικαλιστικής οργάνωσης η μετάκληση ενός παιδονευροχειρουργού για να χειρουργήσει ένα παιδάκι στην Κύπρο.

Θα φορτίζει αυτοκίνητα και στα highway η ΑΗΚ

Τετραπλασιάστηκαν οι εγγραφές πλεκτροκίνητων και υβριδικών αυτοκινήτων μέσα σε τρία χρόνια - Από τα 21 έφτασαν στα 99

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Ραγδαία αύξηση παρουσιάζουν οι αριθμοί των υβριδικών και πλεκτροκίνητων οχημάτων στην κυπριακή αγορά, καθώς σύμφωνα με στοιχεία από το Τμήμα Οδικών μεταφορών οι εγγραφές των συγκεκριμένων τύπων αυτοκινήτων έχουν τετραπλασιαστεί από το 2014 μέχρι το 2017. Συγκεκριμένα στους κυπριακούς δρόμους κινούνται πλέον 99 πλεκτροκίνητα οχήματα σε σχέση με τα 21, πριν τέσσερα χρόνια. Διαφορετικά τα μεγέθη σε ό,τι αφορά τα υβριδικά οχήματα, καθώς φαίνεται έχουν γίνει περισσότερο προσιτά στους Κύπριους οδηγούς, εφόσον το 2014 οι εγγραφές έφταναν τις 305, ενώ το 2017 ο αριθμός αυτός ανήλθε στα 1.349. Τα περισσότερα πλεκτροκίνητα αυτοκίνητα συναντώνται στην Λεμεσό (56), ακολουθεί η Λευκωσία (24), η Πάφος (9), ένα πλεκτροκίνητο όχημα έχει εγγραφεί για την επαρχία Αμμοχώστου και κανένα για τη Λάρνακα. Την πρωτιά στα υβριδικά αυτοκίνητα κατέχει η Λευκωσία με 590 εγγραφές. Ακολουθεί η Λεμεσός (399), η Λάρνακα (162), η Πάφος (113) ενώ δειλά βήματα στην αγορά υβριδικών αυτοκινήτων κάνει και η Αμμόχωστος (85).

Αυτή τη στιγμή υπάρχουν έξι σημεία φορτιστών πλεκτρικών οχημάτων στη Λευκωσία, πέντε στη Λεμεσό, δύο στη Λάρνακα, δύο στην Αμμόχωστο και τρία στην Πάφο.

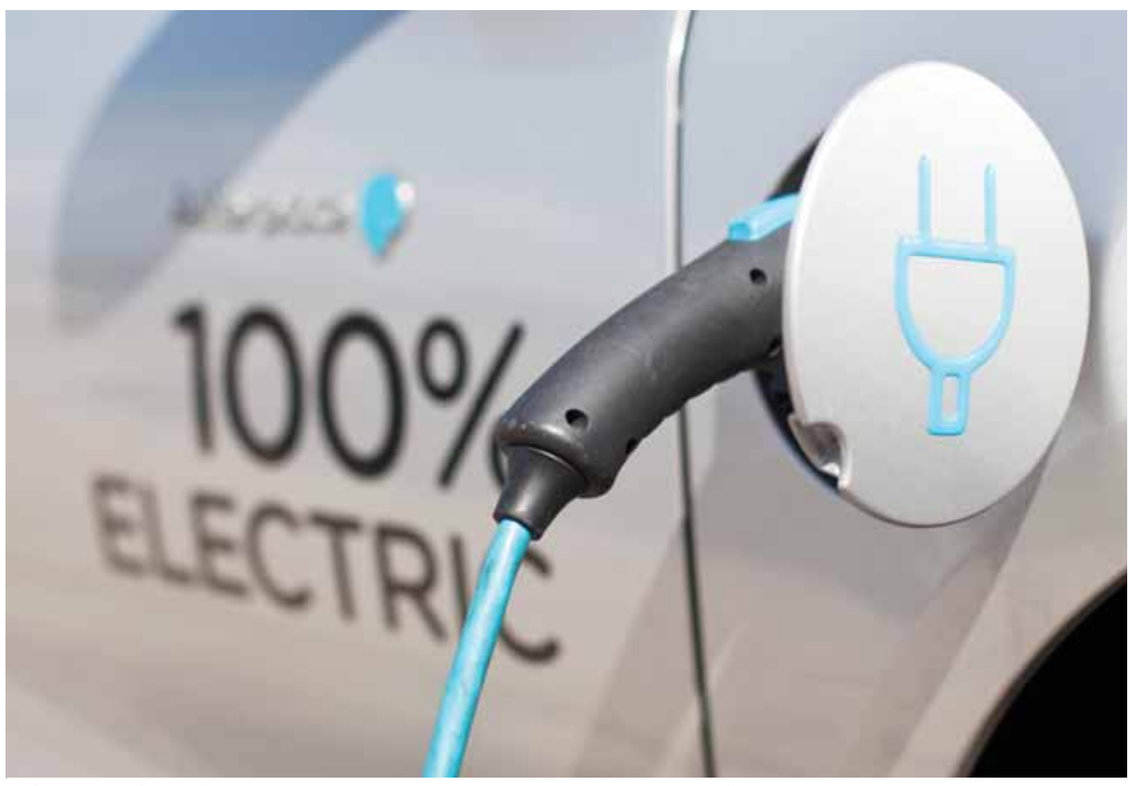

Υπό κατασκευή είναι δύο σημεία φόρτισης ενώ η ΑΗΚ προχωρά εντός του 2018 σε διαγωνισμό για εγκατάσταση 13 νέων σημείων σε όλη την Κύπρο.

Μεγαλύτερο το δίκτυο φόρτισης

Αποτρεπτικός παράγοντας για την αγορά πλεκτροκίνητων και υβριδικών αυτοκινήτων είναι συχνά η τιμή τους, ενώ στην περίπτωση των πλεκτροκίνητων οχημάτων ίσως οι οδηγοί να μην αισθάνονται ασφαλείς για την απρόσκοπτη μετακίνησή τους, λόγω των περιορισμένων σημείων φόρτισης που διαθέτει η ΑΗΚ. Στο σύνολο τους 18, ενώ σε αυτά έρχονται να προστεθούν άλλα 13, έξι εκ των οποίων θα βρίσκονται στους αυτοκινητόδρομους. Σύμφωνα με τον μηχανικό δικτύου της ΑΗΚ Μάριο Παππουτή πρόκειται για τα πρώτα σημεία ταχείας φόρτισης στην Κύπρο και αυτά θα εγκατασταθούν στον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Τροόδους, Λευκωσίας-Λεμεσού, Λευκωσίας-Λάρνακας, Λεμεσού-Πάφου, Λεμεσού-Λάρνακας, καθώς και ένας στο Τρόοδος. Τα υπόλοιπα θα είναι σημεία ημιταχείας φόρτισης και θα τοποθετηθούν εντός των πόλεων, χωρίς ωστόσο τα σημεία να έχουν οριστικοποιηθεί, καθώς χρειάζεται να προηγηθεί διαδικασία συνεννόησης και με τις τοπικές αρχές. Το πλάνο της ΑΗΚ για τους σταθμούς ημιταχείας φόρτισης αφορά σημεία όπου θα παρέχουν τη δυνατότητα στους οδηγούς να σταθμεύουν το όχημά τους για περισσότερο χρόνο. Πρόκειται για ένα κομβικό σημείο για την υπηρεσία e-charge η οποία δημιουργήθηκε το 2014, και έχει δημιουργήσει μέχρι σήμερα 18 σταθμούς φόρτισης. Αυτή τη στιγμή βρίσκονται υπό κατασκευή άλλοι δύο σταθμοί – στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και στη μαρίνα Λεμεσού – έτσι τους επόμενους μήνες ο αριθμός των σταθμών θα ανέλθει στους είκοσι. Όπως εξηγεί ο κ. Παππουτής, ο λόγος που θα προχωρήσει η ΑΗΚ στη δημιουργία αυτών των σταθμών είναι τα αιτήματα οδηγών πλεκτρικών οχημάτων οι οποίοι είναι υφιστάμενοι πελάτες της ΑΗΚ, καθώς επίσης και λόγω της αύξησης των πλεκτρικών οχημάτων στην Κύπρο.

Ανεβαίνουν πλεκτροκίνητα και υβριδικά

	ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΑ		ΥΒΡΙΔΙΚΑ	
	2014	2017	2014	2017
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	2	24	145	590
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ	1	1	21	85
ΛΑΡΝΑΚΑ	0	0	43	162
ΛΕΜΕΣΟΣ	16	56	70	399
ΠΑΦΟΣ	2	9	26	113
ΣΥΝΟΛΟ	**21**	**99**	**305**	**1349**

Το κόστος

Στις 5.000 ευρώ ανέρχεται το κόστος του σταθμού ημιταχείας φόρτισης, ενώ σε αυτό προστίθεται το κόστος υποδομής του δικτύου που ανεβάζει το συνολικό ποσό στις 7-8.000 ευρώ. Στην περίπτωση των σταθμών ταχείας φόρτισης, το ποσό αυξάνεται καθώς το κόστος του φορτιστή κυμαίνεται από 25-30.000 ευρώ. Από εκεί και έπειτα το κόστος ανεβαίνει ακόμα περισσότερο καθώς η υποδομή είναι πολύ πιο ακριβή λόγω της τοποθέτησης μετασχηματιστή πλησίον του φορτιστή. Η δε υποδομή εξαρτάται από σειρά παραγόντων. Από πλευράς ΑΗΚ τονίζεται ότι γίνεται τέτοια επιλογή χώρου «ώστε το κόστος να μην είναι τόσο μεγάλο όσο αφορά τους μετασχηματιστές. Όσο μπορούμε ελέγχουμε το κόστος. Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει ούτε ένας σταθμός ταχείας φόρτισης και εμείς προχωρούμε ουσιαστικά πιλοτικά για να δούμε τι επιπτώσεις θα έχει στο δίκτυο. Γιατί αν βάζεις ένα μετασχηματιστή της τάξης των 200 κιλοβατώρων για να τροφοδοτήσει 150 κιλοβάτ ένα φορτιστή ταχείας φόρτισης, δεν γνωρίζουμε τις επιπτώσεις που θα έχει πάνω στην περιοχή», όπως ειπώθηκε από αρμόδιες πηγές στην «Κ».

Ευρωπαϊκή τάση

Η αύξηση των οδηγών που προτιμούν πλεκτροκίνητα και υβριδικά οχήματα ακολουθεί την ευρωπαϊκή τάση στην αγορά αυτοκινήτων. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία που αφορούν τους έντεκα μήνες του 2017, οι πωλήσεις πλεκτροκίνητων οχημάτων στην Ευρώπη, ανήλθαν στις 272.270. Μελέτη της ολλανδικής τράπεζας ING εκτιμά ότι τα πλεκτρικά αυτοκίνητα θα επικρατήσουν στην ευρωπαϊκή αγορά τις επόμενες δύο δεκαετίες και δικαιολογεί μάλιστα αυτό το συμπέρασμα ρίχνοντας το βάρος στη μείωση των τιμών στις μπαταρίες και κατά συνέπεια στην τιμή του οχήματος. Στα συν, συνυπολογίζεται και η καλύτερη υποδομή αλλά και το δίκτυο που δημιουργείται για την καλύτερη φόρτιση των οχημάτων. Σημειώνεται ότι ήδη σε ευρωπαϊκές αγορές όπως η Γαλλία, έχουν ανακοινωθεί σχέδια για απαγόρευση νέων αυτοκινήτων με συμβατικούς κινητήρες μέχρι το 2040. Αντίστοιχα, τον περασμένο Νοέμβριο η Κομισιόν προχώρησε με πρόταση η οποία επιβάλλει τη μείωση ρύπων κατά 30% μέχρι το 2030.

Πρόταση η οποία ενισχύει ουσιαστικά την αγορά υβριδικών και πλεκτρικών οχημάτων. Μάλιστα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βλέπει και προς μια οικολογική λύση και σε ό,τι αφορά τα επαγγελματικά αυτοκίνητα, όπως είναι τα φορτηγά και τα λεωφορεία. Το θέμα απασχόλησε πρόσφατη εκδήλωσή

Η αγορά των πλεκτροκίνητων οχημάτων αναμένει ώθηση από τα κίνητρα τα οποία θα πρέπει να δοθούν ώστε να καταστήσουν την επιλογή περισσότερο δελεαστική.

της, κατά την οποία υπογραμμίστηκε η αναγκαιότητα εναλλακτικών μορφών κίνησης γι' αυτή την κατηγορία, όπως η χρησιμοποίηση συμβατικών που θα λειτουργούν με βιοκαύσιμα, φυσικό αέριο και υδρογόνο, καθώς και με πλεκτρικές και υβριδικές τεχνολογίες. Την ίδια ώρα στην Κύπρο η αγορά των πλεκτροκίνητων οχημάτων αναμένει ώθηση από τα κίνητρα τα οποία θα πρέπει να δοθούν ώστε να καταστήσουν την επιλογή ενός υβριδικού ή πλεκτρικού αυτοκινήτου, περισσότερο δελεαστική. Παρόλα αυτά, η ΑΗΚ αναφέρει ότι «παρά τις παραινέσεις μας και τις προσπάθειες για να πετύχουμε κάτι το οποίο να εξυπηρετήσει τους χρήστες πλεκτρικών αυτοκινήτων, δεν έχει γίνει κάτι ουσιαστικό». Καλεί τη ΡΑΕΚ και το αρμόδιο Υπουργείο να προχωρήσουν σε ουσιαστικές κινήσεις προς αυτή την κατεύθυνση.

10-OIK_DIETHNH_KATHI 09/01/18 22:01 Page 10

Η περιουσία των 500 πλουσιότερων αυξήθηκε κατά 1 τρισ. δολ. το 2017

Ο συνολικός τους πλούτος διαμορφώθηκε στο ιλιγγιώδες ποσό των 5,3 τρισ. δολ.

Οι 500 πλουσιότεροι άνθρωποι στον κόσμο δεν φαίνεται να αγωνιούν για τα κέρδη και την περιουσία τους, η οποία, όπως μεταδίδει το Bloomberg, αυξήθηκε το 2017 κατά 1 τρισ. δολάρια. Τετραπλασιάστησε σε σύγκριση με το 2016 (237 δισ. δολ.), επιβεβαιώνοντας τα υψηλά επίπεδα στα οποία κινήθηκαν οι αγορές, παρά τις έντονες κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές προκλήσεις που καταγράφηκαν σε όλη τη διάρκεια του τρέχοντος έτους σε πολλές χώρες σε όλο τον κόσμο. Ειδικότερα, ο δείκτης Bloomberg Billionaires Index, ο οποίος σκανάρει καθημερινά την περιουσία των 500 πιο πλούσιων ανθρώπων στον κόσμο, κατέγραψε αύξηση 23% έναντι 20% του δείκτη MSCI World Index και του δείκτη Standard & Poor's 500. Με μία πιο προσεκτική ματιά γίνεται αντιληπτό ότι η περιουσία των πρώτων 10 πλουσιότερων ατόμων που φιγουράρουν στην εν λόγω λίστα αυξήθηκε

Δύο φορές μεγαλύτερη από το ΑΕΠ της δεύτερης μεγαλύτερης οικονομίας της Ευρωζώνης, της Γαλλίας, είναι η περιουσία των 10 πλουσιότερων.

μέσα σε έναν χρόνο κατά 149 δισ. δολάρια, με αποτέλεσμα ο καθένας από αυτούς να βγαίνει κερδισμένος κατά 15 δισ. δολάρια. Συνολικά, οι 500 πλουσιότεροι άνθρωποι διαθέτουν περιουσία που ανέρχεται στο ιλιγγιώδες ποσό των 5,3 τρισ. δολ. από 4,4 τρισ. δολάρια. Είναι χαρακτηριστικό ότι η περιουσία των 10 πλουσιότερων ανθρώπων είναι δύο φορές μεγαλύτερη από το ΑΕΠ της δεύτερης μεγαλύτερης οικονομίας της Ευρωζώνης, της Γαλλίας.

Εκείνος που είδε τον πλούτο του κυριολεκτικά να εκτοξεύεται είναι ο ιδρυτής της Amazon, Τζεφ Μπέζος, του οποίου η περιουσία μόνο φέτος αυξήθηκε κατά 34,2 δισ. δολ. και διαμορφώθηκε στα 99,6 δισ. δολ. Μάλιστα, προς τα τέλη Νοεμβρίου, η περιουσία του έσπασε το φράγμα των 100 δισ. δολ., καθώς η μετοχή της εταιρείας ηλεκτρονικού εμπορίου αυξήθηκε κατά 2% λόγω των υψηλών πωλήσεων και προπαραγγελιών που κατεγράφησαν εν αναμονή του Black Friday. Η επιτυχημένη πορεία της εταιρείας απέφερε περαιτέρω κέρδη στον ιδρυτή της, ο οποίος πλέον κερδίζει 65.000 δολάρια ανά λεπτό. Ο Τζεφ Μπέζος κατόρθωσε φέτος να εκτοπίσει τον ιδρυτή της Microsoft Μπιλ Γκέιτς, ο οποίος κατείχε τον τίτλο του πλουσιότερου ανθρώπου παγκοσμίως από τον Μάιο του 2013. Η περιουσία του συνιδρυτή της Microsoft ανέρχεται στα 91,3 δισ. δολ. με το μεγάλο μέρος της να προορίζεται για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Καμία έκπληξη δεν προκαλεί ότι στη λίστα φιγουράρει και το όνομα του ιδρυτή του δημοφιλούς μέσου κοινωνικής δικτύωσης Facebook Μαρκ Ζούκερμπεργκ, ο οποίος δεν θα μπορούσε να λείπει από την εν λόγω λίστα, έχοντας την τέταρτη μεγαλύτερη περιουσία παγκοσμίως. Φέτος σημείωσε αύξηση κατά 45%, ήτοι κατά 22,6 δισ. δολάρια. Σε γενικές γραμμές, 57 επιχειρηματίες του κλάδου της υψηλής τεχνολογίας που περιλαμβάνονται στον δείκτη του Bloomberg είδαν την περιουσία τους να αυξάνεται κατά 262 δισ. δολ., δηλαδή κατά 35%. Η αύξηση αυτή είναι η μεγαλύτερη μεταξύ των κλάδων που περιλαμβάνονται στην κατάταξη.

Οπως επισημαίνει το Bloomberg, Αμερικανοί δισεκατομμυριούχοι έχουν τη μεγαλύτερη παρουσία στην εν λόγω λίστα, καθώς 159 εξ αυτών αύξησαν την περιουσία τους κατά 315 δισ. δολάρια.

Σημαντική αύξηση κατέγραψαν όσον αφορά την περιουσία τους 38 Κινέζοι δισεκατομμυριούχοι, οι οποίοι απέκτησαν 177 δισ. δολ. το 2017, σημειώνοντας αύξηση κατά 65%. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη αύξηση που σημειώθηκε μεταξύ των 49 χωρών που εκπροσωπεί ο Bloomberg Billionaires Index. Η περιουσία του ιδρυτή της China Evergrande Group Χου Τζιαγίν σημείωσε άνοδο κατά 350%, ήτοι κατά 25,9 δισ. δολ., σε σύγκριση με το 2016. Επίσης, ο Μα Χουατένγκ, ο δισεκατομμυριούχος ιδρυτής της τεχνολογικής εταιρείας Tencent Holdings, που θεωρείται και ο δεύτερος πλουσιότερος άνθρωπος στην Ασία, διπλασίασε την περιουσία του το 2017 στα 41 δισ. δολάρια.

Επιπλέον, παρά τις κυρώσεις που έχουν επιβληθεί στη Ρωσία, εξαιτίας της προσάρτησης της Κριμαίας το 2014, 27 Ρώσοι μεγιστάνες αψήφησαν τις κυρώσεις και αύξησαν κατά 29 δισ. δολ. την περιουσία τους στα 275 δισ. δολάρια.

Σύμφωνα με το Bloomberg, το ύψος της περιουσίας τους κυμάνθηκε σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με την περίοδο πριν από την επιβολή των δυτικών κυρώσεων κατά της χώρας. Μεταξύ των μεγάλων χαμένων συγκαταλέγεται ο Γάλλος δισεκατομμυριούχος Πατρίκ Ντραΐ, του οποίου η περιουσία μειώθηκε κατά 39% και περιορίστηκε στα 6,3 δισ. δολάρια.

Εκρηκτική χρονιά με περισσότερα κέρδη

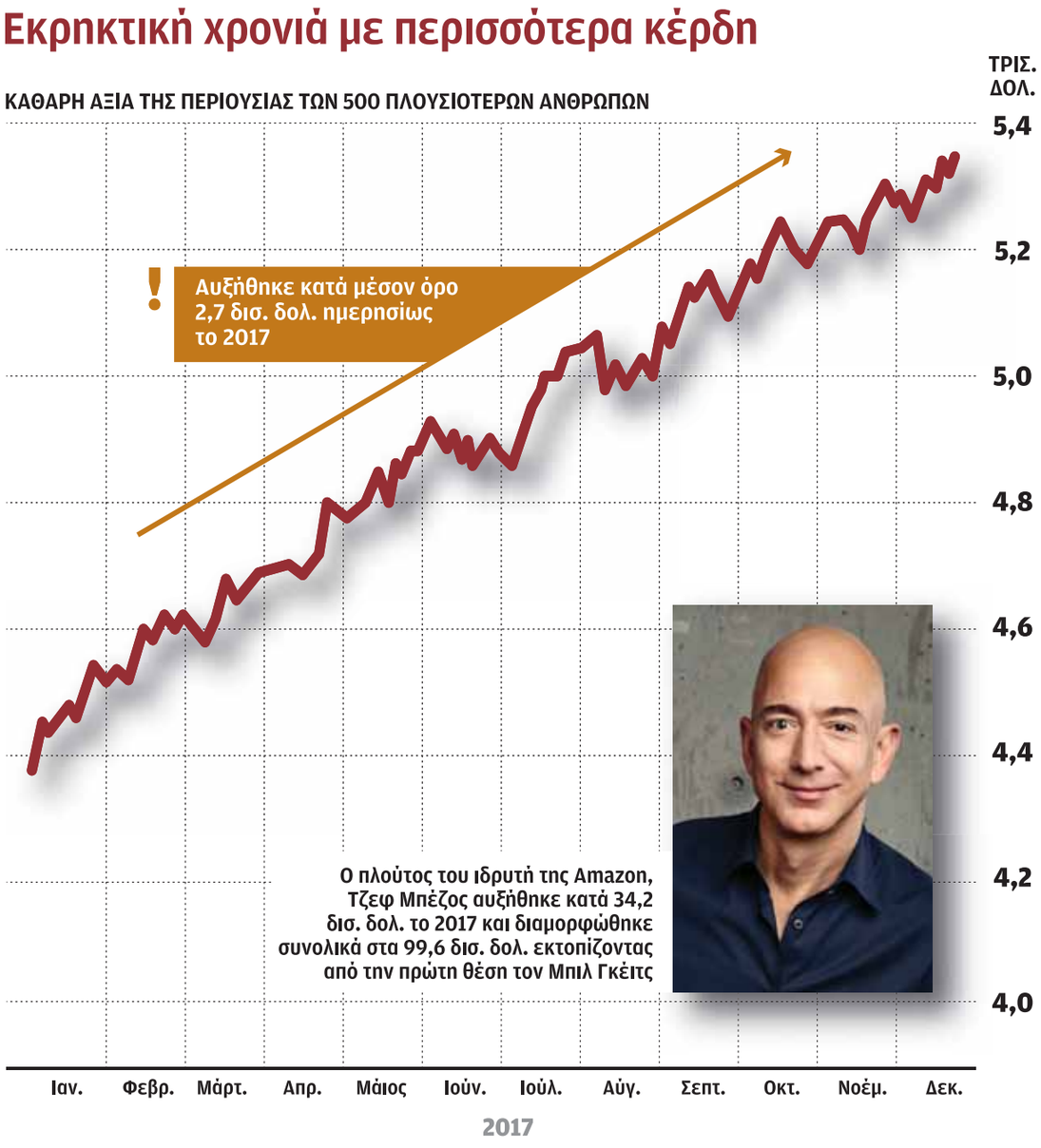

ΠΗΓΗ: Bloomberg Billionaires Index

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

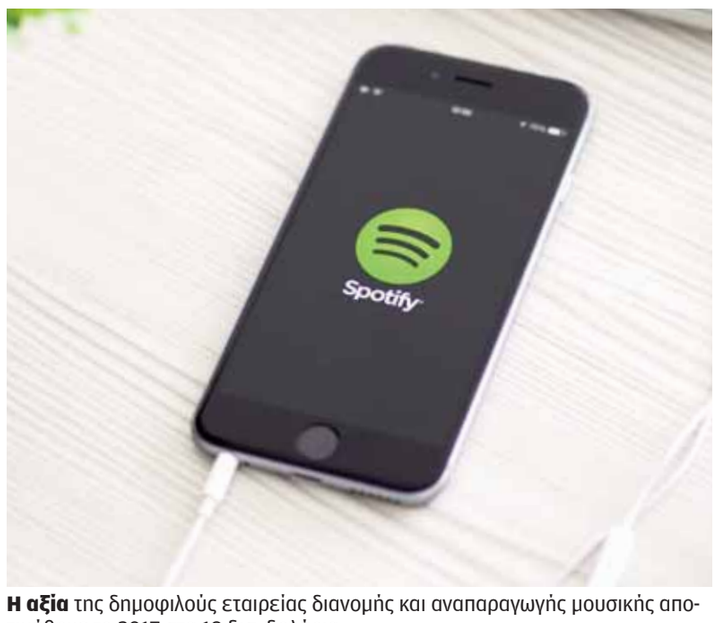

Η αξία της δημοφιλούς εταιρείας διανομής και αναπαραγωγής μουσικής αποτιμήθηκε το 2017 στα 19 δισ. δολάρια.

Προ των πυλών της Wall Street χωρίς δημόσια εγγραφή η εταιρεία Spotify

Η δημοφιλής εταιρεία διανομής και αναπαραγωγής μουσικού περιεχομένου Spotify κατέθεσε αίτημα για την απευθείας εισαγωγή των μετοχών της εντός του πρώτου εξαμήνου του 2018 στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Αν αυτό το αίτημα ικανοποιηθεί, τότε θα είναι η πρώτη εταιρεία που θα εισάγει τις μετοχές της στο Χρηματιστήριο, χωρίς τη διαδικασία της αρχικής δημόσιας προσφοράς (IPO). Κατά κανόνα, η είσοδος μιας εταιρείας στο χρηματιστήριο γίνεται μέσω δημόσιας προσφοράς, αλλά οι χρηματιστηριακές αρχές, όταν υπάρχουν κάποιες προϋποθέσεις (π.χ., ευρεία διασπορά μετοχών), μπορούν να επιτρέψουν την απευθείας διαπραγμάτευση μιας μετοχής σε μια χρηματιστηριακή αγορά.

Ας σημειωθεί ότι η απευθείας εισαγωγή μετοχών στο χρηματιστήριο αποτελεί μέθοδο που έως τώρα ακολουθούσαν εγγραφές εταιρειών μικρότερου μεγέθους. Σύμφωνα με το Bloomberg, η Spotify κατέθεσε απορρήτως στη SEC προς τα τέλη του περασμένου μήνα αίτημα εγγραφής στο Χρηματιστήριο το πρώτο τρίμηνο του 2018. Το Reuters είχε μεταδώσει ότι η εταιρεία σκόπευσε να καταθέσει αίτημα εισαγωγής στο χρηματιστήριο νωρίτερα το 2017, προκειμένου αυτή να πραγματοποιηθεί στις αρχές του 2018.

Είναι ενδεικτικό ότι πέρυσι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στις ΗΠΑ έδωσε τη δυνατότητα στις εταιρείες, ανεξαρτήτως του ύψους των εσόδων τους, να καταθέσουν αίτημα εγγραφής με τη διαδικασία του απορρήτου, πριν αποκαλύψουν δημοσίως την οικονομική τους κατάσταση. Σύμφωνα με πληροφορίες του Bloomberg, η εταιρεία όρισε πέρυσι την Goldman Sachs, τη Morgan Stanley και την Allen&Co ως συμβούλους για να αξιολογήσουν τις επιλογές που έχει η εταιρεία ώστε να υλοποιήσει τη διαδικασία εισαγωγής της στο Χρηματιστήριο.

Η χρηματιστηριακή αξία της Spotify αποτιμήθηκε πέρυσι περίπου στα 19 δισ. δολάρια. Η εταιρεία δήλωσε τον περασμένο Ιούνιο ότι έχει περισσότερους από 140 εκατ. ενεργούς χρήστες και διαθέτει προς το κοινό λίστα που περιλαμβάνει πάνω από 30 εκατ. τραγούδια. Πρόσφατα ανέφερε πως οι εγγεγραμμένοι χρήστες που απολαμβάνουν έναντι αμοιβής τις υπηρεσίες της ανήλθαν σε περισσότερους από 60 εκατ. – είναι διπλάσιοι από τους χρήστες των υπηρεσιών Apple Music. Παρότι η Spotify διατηρεί τα

Η Spotify προσφέρει έναντι αμοιβής τις υπηρεσίες της σε περισσότερους από 60 εκατ. χρήστες.

νία μεταξύ των εταιρειών διανομής και αναπαραγωγής μουσικής, το τελευταίο διάστημα έχουν εισέλθει δυναμικά σε αυτόν τον χώρο, πλην της Apple, άλλοι τεχνολογικοί κολοσσοί, όπως η Amazon και η Alphabet, μητρική της Google.

Ωστόσο, παρά τα σχέδιά της για εισαγωγή στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, η εταιρεία ήρθε αντιμέτωπη την περασμένη εβδομάδα με πρόστιμο 1,6 δισ. δολαρίων. Ειδικότερα, η Wixen Music Publishing κατέθεσε αγωγή εναντίον της Spotify για τη χρήση χιλιάδων τραγουδιών, χωρίς να διαθέτει τις απαραίτητες άδειες. Ως εκ τούτου, η Wixen, που αποτελεί και τον αποκλειστικό κάτοχο των τραγουδιών, ζητεί από την εταιρεία να της καταβάλει το άνω ποσό ως αποζημίωση.

BLOOMBERG, REUTERS

Στο 6,5% ο στόχος του Πεκίνου για τον ρυθμό ανάπτυξης

Αμετάβλητος θα παραμείνει ο στόχος της κινεζικής κυβέρνησης για τον ρυθμό ανάπτυξης το 2018, που τοποθετείται πλησίον του 6,5%. Σύμφωνα με αξιωματούχους που επικαλείται το Reuters, η κινεζική κυβέρνηση προσπαθεί να βρει μια ισορροπία ανάμεσα στη μείωση του χρέους και στη διατήρηση του ρυθμού ανάπτυξης στα ίδια επίπεδα. Είναι χαρακτηριστικό ότι το σύνολο του χρέους της κινεζικής οικονομίας διαμορφώθηκε κατά το δεύτερο τρίμηνο του προηγούμενου έτους στο 255,9% του ΑΕΠ, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS), ενώ, όπως είχε αναφέρει το ΔΝΤ, έως το 2022 θα έχει αναρριχηθεί στο 320%. Πηγή που επικαλείται το Reuters ανέφερε ότι «ο στόχος για οικονομική ανάπτυξη θα παραμείνει περίπου στο 6,5%, καθώς η κυβέρνηση επιθυμεί σταθερότητα».

Μέχρι πρότινος δεν είχε καταστεί σαφές αν η κινεζική κυβέρνηση θα θέσει συγκεκριμένο στόχο για την

Η αύξηση των επιτοκίων από τη Fed σε επίπεδα υψηλότερα από αυτά που αναμένουν οι αγορές θα ενισχύσει το δολάριο εις βάρος του γουάν.

αύξηση του ΑΕΠ το 2018, δεδομένου ότι ο πρόεδρος της Κίνας Σι Τζινπίνγκ επιθυμεί να στρέψει το ενδιαφέρον του τη φετινή χρονιά στην επίτευξη μιας πιο ποιοτικής ανάπτυξης. Για το 2018, μία από τις κυριότερες αποστολές της παρούσας κυβέρνησης είναι να μειώσει το χρέος και το ύψος των χορηγούμενων δανείων προς τις επιχειρήσεις. Στα τέλη, μάλιστα, του Δεκεμβρίου η κυβέρνηση τόνισε την ανάγκη να πραγματοποιήσει ρυθμίσεις που αφορούν το χρηματοπιστωτικό σύστημα και την προστασία του περιβάλλοντος. Κάτι τέτοιο, ωστόσο, υποδεικνύει ότι η Κίνα θα προσπαθήσει να συγκρατήσει την αύξηση του δανεισμού χωρίς όμως να πλήξει την ανάπτυξη.

Σημειώνεται ότι η κινεζική κυβέρνηση προσβλέπει στον διπλασιασμό του ΑΕΠ της μέσα σε μία δεκαετία έως το 2020 (2010-2020). Εντούτοις, κυβερνητικό στέλεχος δήλωσε τον περασμένο Οκτώβριο ότι η περαιτέρω «εκτόξευση» του ΑΕΠ δεν αναμένεται να συνεχισθεί και την επόμενη δεκαετία, τονίζοντας ενδεχομένως την ανάγκη να τεθούν ως προτεραιότητα οι μεταρρυθμίσεις. Προσφάτως, στην ετήσια έκθεσή του για την Κίνα, το ΔΝΤ ανέφερε ότι η ανάπτυξη δεν μπορεί να τροφοδοτείται από το χρέος της χώρας.

Αναλυτές αναμένουν ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της κινεζικής οικονομίας θα διαμορφωθεί για το 2017 στο 6,8%, κυρίως λόγω της υψηλής ζήτησης για τα εγχώρια προϊόντα. Σε περίπτωση ανάπτυξης 6,7% που κατέγραψε το 2016. Από κει και πέρα, η οικονομία θα χρειαστεί να «τρέξει» με ρυθμούς γύρω στο 6,3% ετησίως έως το 2020 για να επιτύχει τον διπλασιασμό του ΑΕΠ. Υπενθυμίζεται ότι μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις που θα αντιμετωπίσει η κινεζική οικονομία το 2018 είναι η αμερικανική νομισματική και οικονομική πολιτική. Αρκετοί Κινέζοι αξιωματούχοι βλέπουν με επιφυλακτικότητα τη φορολογική μεταρρύθμιση που ψήφισε το αμερικανικό Κογκρέσο προ ολίγων ημερών, ενώ παράλληλα εκτιμούν πως η αύξηση των επιτοκίων από τη Fed, σε επίπεδα υψηλότερα από αυτά που αναμένουν οι αγορές, θα ενισχύσει το δολάριο εις βάρος του γουάν. Η κινεζική κυβέρνηση εκτιμά ότι θα είναι πιο δύσκολο να προσελκύσει ξένες επενδύσεις σε περίπτωση που οι αμερικανικές επιχειρήσεις κληθούν να επαναπατρίσουν τα κέρδη τους από δραστηριότητες που πραγματοποιούν στο εξωτερικό.

Η κινεζική κυβέρνηση προσπαθεί να βρει μια ισορροπία ανάμεσα στη μείωση του χρέους και στη διατήρηση του ρυθμού ανάπτυξης στα ίδια επίπεδα με το 2017.

Grant Thornton
An instinct for growth™

Stand above the crowd.

In today's environment, conventional wisdom doesn't get you very far. We build collaborative teams that will give you the fresh perspectives to rise above the status quo.

www.gtcyprus.com

Audit | Tax | Advisory

© 2017 Grant Thornton (Cyprus) Ltd. All rights reserved. Grant Thornton (Cyprus) Ltd is a member firm of Grant Thornton International Limited (GTIL). GTIL and the member firms are not a worldwide partnership. Services are delivered by the member firms. GTIL and its member firms are not agents of, and do not obligate, one another and are not liable for one another's acts or omissions. Please see www.gtcyprus.com for further details.

11-OIK_DIETHNH_KATHI 09/01/18 22:09 Page 11

Οι Ευρωπαίοι θα αγοράζουν ακριβότερα το ρωσικό πετρέλαιο

Η Ρωσία μειώνει τις εξαγωγές στην Ευρώπη λόγω αυξημένης ζήτησης από την Κίνα

Η Ευρώπη θα πληρώσει ακριβότερα το ρωσικό πετρέλαιο τους επόμενους μήνες, καθώς η Ρωσία περιορίζει τα φορτία που στέλνει στην ευρωπαϊκή αγορά για χάρη της Κίνας.

Κατά τη διάρκεια του 2018, η Ρωσία προβλέπεται ότι θα αυξήσει τις εξαγωγές πετρελαίου προς την Κίνα κατά 200.000 βαρέλια την ημέρα. Ωστόσο, για να καλύψει την αυξημένη ζήτηση από την Κίνα, θα περιορίσει τα φορτία αργού πετρελαίου προς την Ευρώπη κατά 160.000 βαρέλια την ημέρα, σύμφωνα με πληροφορίες της εταιρείας συμβούλων FGE. Το 2014, όταν είχαν καταρρεύσει οι τιμές του πετρελαίου, η Ρωσία είχε χάσει τη μεγαλύτερη πηγή εσόδων της. Στην προσπάθειά της να αντιμετωπίσει την κρίση άρχισε να στρέφεται στην κινεζική αγορά, επιχειρώντας να αυξήσει το μερίδιό της στη χώρα με τις μεγαλύτερες εισαγωγές πετρελαίου στον κόσμο. Σήμερα, η Ρωσία έχει αντικαταστήσει τη Σαουδική Αραβία ως ο μεγαλύτερος προμηθευτής πετρελαίου της Κίνας.

Πετρελαιαγωγοί

Η ύπαρξη συστήματος πετρελαιαγωγών που μεταφέρουν αργό πετρέλαιο από την Ανατολική Σιβηρία στον Ειρηνικό βοήθησε τη Μόσχα στην προσπάθειά της να αυξήσει τις εξαγωγές πετρελαίου στην Κίνα. «Η Ρωσία αρχίζει να διοχετεύει φορτία με αργό πετρέλαιο από την Ευρώπη προς την Κίνα», αναφέρει η εταιρεία συμβούλων FGE. «Ενώ προβλέπουμε ότι οι συνολικές εξαγωγές ρωσικού αργού πετρελαίου θα παραμείνουν αμετάβλητες το 2018, η είδηση α-

Η ζήτηση της Κίνας για φυσικό αέριο αυξάνεται, καθώς η κυβέρνηση προσπαθεί να καταπολεμήσει την ατμοσφαιρική ρύπανση.

ναμένεται ότι θα οδηγήσει σε άνοδο της τιμής του τύπου Urals, λόγω της μειωμένης προσφοράς», εκτιμούν οι αναλυτές της FGE.

Η αύξηση των εξαγωγών πετρελαίου προς την Κίνα πρόκειται να προκαλέσει μείωση των ρωσικών εξαγωγών από το λιμάνι Πριμόρσκ της Βαλτικής Θάλασσας προς τις ευρωπαϊκές αγορές τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο και πτώση των εξαγωγών μέσω πετρελαιαγωγών τον Μάρτιο, σύμφωνα με την FGE.

Τα φορτία από το λιμάνι του Πριμόρσκ είναι πιθανόν να μειωθούν κατά 160.000 βαρέλια την ημέρα τον Ιανουάριο σε σχέση με τις εξαγωγές πριν από έναν χρόνο. Η αλλαγή πολιτικής από τη Μόσχα προκάλεσε την αύξηση της τιμής του ρωσικού πετρελαίου στα τέλη Δεκεμβρίου, σε σύγκριση με τα τέλη Νοεμβρίου.

Ο τύπος Urals ήταν κατά περίπου 60 σεντ ακριβότερος ανά βαρέλι σε σύγκριση με το Brent, σύμφωνα με στοιχεία της FGE. Τον Νοέμβριο η Ρωσία είχε εξαγάγει 5,12 εκατ. τόνους αργού πετρελαίου στην Κίνα ή 1,3 εκατ. βαρέλια την ημέρα.

Φυσικό αέριο

Εως τον Δεκέμβριο του 2019, η Ρωσία θα αρχίσει να εξάγει φυσικό αέριο στην Κίνα μέσω του αγωγού μεταφοράς Power Of Siberia. Η συμφωνία μεταξύ της ρωσικής Gazprom και της κινεζικής China National Petroleum Corporation (CNPC) για την προμήθεια της Κίνας με ρωσικό φυσικό αέριο είχε υπογραφεί τον Μάιο του 2014, έναν μήνα πριν από την κατάρρευση των τιμών του πετρελαίου. Προβλέπει τη μεταφορά 38 δισ. κυβικών μέτρων φυσικού αερίου από τη Ρωσία στην Κίνα επί τριάντα έτη, με αντίτιμο 400 δισ. δολάρια. Τον περασμένο Οκτώβριο, η Gazprom ανακοίνωσε ότι έχει κατασκευάσει το 50% της ανατολικής διαδρομής του αγωγού Power of Siberia, συνολικού μήκους 2.200 χιλιομέτρων. Μόσχα και Πεκίνο σκοπεύουν να κατασκευάσουν τον Power of Siberia 2 (δυτική διαδρομή) που θα έχει μεταφορική ικανότητα ακόμη 30 δισ. κυβικών μέτρων φυσικού αερίου. Η ζήτηση της Κίνας για φυσικό αέριο αυξάνεται σημαντικά, καθώς η κυβέρνηση προσπαθεί να καταπολεμήσει την ατμοσφαιρική ρύπανση που πλήττει πολλές κινεζικές πόλεις. Σύμφωνα με στοιχεία του Reuters, το 2018 η Κίνα αναμένεται να γίνει ο μεγαλύτερος εισαγωγέας φυσικού αερίου, παίρνοντας τα σκήπτρα από την Ιαπωνία, καθώς αντικαθιστά το ρυπογόνο κάρβουνο με φυσικό αέριο.

BLOOMBERG

Το 2014,, όταν είχαν καταρρεύσει οι τιμές του πετρελαίου, η Ρωσία είχε χάσει τη μεγαλύτερη πηγή εσόδων της. Στην προσπάθειά της να αντιμετωπίσει την κρίση, άρχισε να στρέφεται στην κινεζική αγορά, επιχειρώντας να αυξήσει το μερίδιό της στη χώρα με τις μεγαλύτερες εισαγωγές πετρελαίου στον κόσμο.

Η οικονομία της Ευρωζώνης μπαίνει με φόρα στο 2018

Η οικονομία της Ευρωζώνης ολοκλήρωσε το 2017 με τις μηχανές της στο φουλ, χάρη στην ενίσχυση της παραγωγής στον μεταποιητικό κλάδο τον Δεκέμβριο στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 22 ετών και χάρη στη μεγαλύτερη αύξηση της παραγωγής στον κλάδο των υπηρεσιών από το 2011. Ο οργασμός οικονομικής δραστηριότητας προβλέπεται ότι θα μεταφραστεί σε ανάπτυξη 0,8% το τέταρτο τρίμηνο του 2017, ενώ οι αναλυτές προέβλεπαν ανάπτυξη 0,6%, σύμφωνα με τα στοιχεία από την έρευνα υπευθύνων παραγγελιών (PMI) της εταιρείας IHS Markit. Εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός πως η οικονομία θα εξακολουθήσει να αναπτύσσεται έντονα και στις αρχές του 2018, όπως δείχνουν τα στοιχεία για νέες παραγγελίες, ενώ οι εταιρείες προσλαμβάνουν προσωπικό με τον ταχύτερο ρυθμό των τελευταίων 17 ετών. «Η Ευρωζώνη κλείνει με λαμπρό τρόπο το 2017, ολοκληρώνοντας την καλύτερη χρονιά της τελευταίας δεκαετίας και εξακολουθώντας να αψηφά διαδεδομένους φόβους ότι η αυξανόμενη πολιτική αβεβαιότητα θα περιορίσει την οικονομική ανάπτυξη», εξήγησε χθες ο Κρις Γουίλιαμσον, επικεφαλής οικονομολόγος της IHS Markit. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είχε προβλέψει τον Νοέμβριο ότι η οικονομία της Ευρωζώνης θα αναπτυχθεί το 2017 με ρυθμό 2,2%, δηλαδή ταχύτερα από κάθε άλλη φορά την τελευταία δεκαετία. Μάλιστα, η αναπτυξιακή ορμή έχει αιφνιδιάσει ευχάριστα τους περισσότερους οικονομολόγους, που αναθεωρούν τις προβλέψεις τους συνεχώς προς το καλύτερο. Είναι ενδεικτικό ότι τον Μάιο του 2017 η Κομισιόν προέβλεπε ανάπτυξη 1,7% για το 2017. Ο σύνθετος δείκτης της Markit (περιλαμβάνει μεταποίηση και υπηρεσίες) διαμορφώθηκε τον Δεκέμβριο στο 58,1, δηλαδή στο υψηλότερο σημείο από τον Φεβρουάριο του 2011. Ο δείκτης PMI θεωρείται αξιόπιστη ένδειξη για το πώς θα κινηθεί η οικονομία τους επόμενους μήνες. Κάθε τιμή του δείκτη που είναι πάνω από το 50 σηματοδοτεί ανάπτυξη. Μάλιστα, ο μέσος όρος του σύνθετου δείκτη PMI για ολόκληρο το 2017 ήταν ο υψηλότερος από το 2006, ακριβώς πριν προτού ξεσπάσει η κρίση στην αμερικανική αγορά ακινήτων.

Εξίσου σημαντικές είναι οι ενδείξεις που περιλαμβάνονται στην τελευταία έρευνα PMI, σύμφωνα με τις οποίες η οικονομία θα εξακολουθήσει να ανα-

Η έκρηξη της οικονομικής δραστηριότητας προβλέπεται ότι θα μεταφραστεί σε ανάπτυξη 0,8% το τέταρτο τρίμηνο του 2017.

πτύσσεται με υψηλό ρυθμό και τους πρώτους μήνες του 2018, με την επιχειρηματική εμπιστοσύνη να ενισχύεται σε Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία και Ιρλανδία – υποχώρησε μόνο στην Ιταλία. «Νέες παραγγελίες φτάνουν στις εταιρείες με τον υψηλότερο ρυθμό της τελευταίας δεκαετίας και ο όγκος ανεκτέλεστων παραγγελιών αυξάνεται κατά πολύ. Οι προσλήψεις βρίσκονται στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 17 ετών», λέει ο κ. Γουίλιαμσον. Το μόνο αρνητικό νέο για την ΕΚΤ, η οποία έχει περικόψει από τον Ιανουάριο τις μηνιαίες αγορές ομολόγων στα 30 δισ. ευρώ, χάρη στην ενίσχυση της οικονομίας το 2017, είναι ότι περιορίστηκαν ελαφρώς τον Δεκέμβριο οι πληθωριστικές πιέσεις.

Η Λέγκα του Βορρά επιμένει στην έξοδο από το ευρώ

Λίγους μήνες πριν από τις βουλευτικές εκλογές, η ιταλική Λέγκα του Βορρά επαναφέρει τη ρητορική περί παράλληλου νομίσματος και αποχώρησης από το ευρώ, την οποία είχε φανεί ότι εγκαταλείπει στη διάρκεια του 2017, ιδίως αφότου η Μαρίν Λεπέν, που κινείτο στο ίδιο μήκος κύματος, δεν τα κατάφερε στις γαλλικές προεδρικές εκλογές. Ο ηγέτης της ξενοφοβικής Λέγκας Ματέο Σαλβίνι διέψευσε ότι το κόμμα έχει πάψει να είναι αντίθετο με το ευρώ και δεσμεύτηκε εκ νέου να διορθώσει το «λάθος», που αποτελεί το κοινό νόμισμα. Απαντώντας στον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Αντόνιο Ταγιάνι, ο οποίος είχε δηλώσει ότι η Λέγκα έχει εγκαταλείψει την ιδέα περί εξόδου της Ιταλίας από το ευρώ, ο Σαλβίνι δήλωσε στην ιταλική εφημερίδα La Repubblica ότι «είμαι πεπεισμένος πως το ευρώ υπ' αυτές τις συνθήκες ήταν λάθος, το οποίο και θα διορθώσουμε». Ο Κλαούντιο Μπόργκι Α-

Η βασική οικονομική πρόταση της Λέγκας είναι η εισαγωγή παράλληλου νομίσματος για χρήση στο εσωτερικό της Ιταλίας.

κουιλίνι, επικεφαλής οικονομικής πολιτικής της Λέγκας, δήλωσε στο Reuters ότι «το σχέδιό μας εξακολουθεί να είναι να προσπαθήσουμε να εγκαταλείψουμε το ευρώ το συντομότερο δυνατό, πράγμα που σημαίνει όταν θα είμαστε έτοιμοι να το κάνουμε». Η βασική οικονομική πρόταση της Λέγκας είναι η εισαγωγή παράλληλου νομίσματος για χρήση στο εσωτερικό της Ιταλίας, ενώ ο Μπόργκι έχει δηλώσει ότι ένα τέτοιο εργαλείο θα μπορούσε να μετατραπεί σε εθνικό νόμισμα σε περίπτωση ανάγκης. Παράλληλο νόμισμα έχει προτείνει και ο Μπερλουσκόνι.

Το «ρολόι χρέους» της Γερμανίας ξαναγυρίζει πίσω στο μακρινό 1995

Με ρυθμό 78 ευρώ ανά δευτερόλεπτο, δείχνει ότι μειώνονται οι υποχρεώσεις του γερμανικού δημοσίου

Με την έλευση του νέου έτους, το «ρολόι χρέους» της Γερμανίας γυρίζει πίσω για πρώτη φορά τα τελευταία 22 χρόνια. Στην οθόνη του παρουσιάζεται η μείωση των υποχρεώσεων του δημοσίου ανά δευτερόλεπτο. Το ρολόι, ή για την ακρίβεια ο μετρητής του γερμανικού δημοσίου χρέους (Schuldenuhr), παρουσιάζει μείωση της τάξεως των 78 ευρώ ανά δευτερόλεπτο, έχοντας υπολογίσει και τα στοιχεία του νέου προϋπολογισμού, σύμφωνα με δημοσίευμα των Financial Times. Το 2009, όταν είχε ξεσπάσει η χρηματοπιστωτική κρίση, το χρέος της Γερμανίας αυξανόταν πάνω από τις 4.400 ευρώ το δευτερόλεπτο. Η κυβέρνηση Μέρκελ παρουσιάζει ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς από το 2014. Την ερχόμενη τετραετία προβλέπεται να πετύχει δημοσιονομικό πλεόνασμα 30 δισ. ευρώ. Αυτό το στοιχείο είναι σίγουρο ότι θα πυροδοτήσει την πολιτική αντιπαράθεση για το αν τα χρήματα θα πρέπει να πάνε σε μειώσεις φόρων ή σε κρατικές επενδύσεις (π.χ., για την αναβάθμιση των υποδομών). Από το 1995, οπότε άρχισε να λειτουργεί ο μετρητής χρέους, το κατά κεφαλήν χρέος των Γερμανών έχει αυξηθεί από τις 12.000 στις 23.000 ευρώ.

Ο μετρητής λειτουργεί υπό την αιγίδα της Ομοσπονδίας Φορολογουμένων της Γερμανίας (BdST). Ο πρόεδρος της BdST Ρέινερ Χόλτζναγκελ τήρησε μετριοπαθή στάση και δήλωσε στους Financial Times ότι η Γερμανία βρίσκεται στον «σωστό δρόμο». Ο ίδιος τόνισε ότι η πολιτική ηγεσία θα πρέπει να κάνει πολλά περισσότερα. «Ολες αυτές οι εκθέσεις για τα πλεονάσματα και τους ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς έχουν δημιουργήσει την εντύπωση

Μετά τους ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς το 2014, προβλέπεται δημοσιονομικό πλεόνασμα 30 δισ.

στους πολίτες ότι όλα βαίνουν ομαλά», είπε ο κ. Χόλτζναγκελ στη βρετανική εφημερίδα. Υπενθύμισε ότι ούτε η Γερμανία, που είναι η ισχυρότερη οικονομία στην Ευρωζώνη, ικανοποιεί τα κριτήρια του Μάαστριχ, βάσει των οποίων το δημόσιο χρέος των κρατών-μελών της Ευρωζώνης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 60% του ΑΕΠ. Το 2016, το γερμανικό χρέος κυμαινόταν στο 68,1% του ΑΕΠ, ένα ποσοστό πολύ χαμηλό σε σχέση με το αντίστοιχο 180% της Ελλάδας, το 132% της Ιταλίας, το 130% της Πορτογαλίας και το 105,7% του Βελγίου.

Δραστικό ρόλο στη διαχείριση του χρέους από τις κυβερνήσεις της καγκελαρίου Μέρκελ διαδραμάτισε η αυστηρή δημοσιονομική πολιτική που ακολουθούσε ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας από τον Οκτώβριο του 2009 έως τον Οκτώβριο του 2017. Ομως σημαντικό ρόλο είχε και η χαλαρή νομισματική πολιτική που ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) τα τελευταία χρόνια, διατηρώντας σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα το κόστος δανεισμού για τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης και θέτοντας σε εφαρμογή το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης από τον Ιανουάριο του 2015. Σε έκθεση που δημοσίευσε τον Δεκέμβριο του 2016 η γερμανική κεντρική τράπεζα (Bundesbank) αναφέρει ότι το δημόσιο έχει εξοικονομήσει 340 δισ. ευρώ από τη χαλαρή νομισματική πολιτική της ΕΚΤ μεταξύ 2009-2016. Ο κ. Χόλτζναγκελ, αν και υπερασπιστής των δικαιωμάτων των φορολογουμένων, δεν τάχθηκε υπέρ περικοπών στη φορολογία παρά την εύρωστη δημοσιονομική κατάσταση της Γερμανίας.

Το 2009 το χρέος της Γερμανίας αυξανόταν πάνω από τις 4.400 ευρώ ανά δευτερόλεπτο, σύμφωνα και με τον μετρητή χρέους που λειτουργεί υπό την αιγίδα της ομοσπονδίας φορολογουμένων της χώρας.

Πιέσεις για δημοσιονομική χαλάρωση

Ακόμα και η Γερμανία, η οποία υπεραμύνεται της δημοσιονομικής λιτότητας, είναι αντιμέτωπη με την πρόκληση του δημοσίου χρέους – αν υποθέσει κανείς ότι στοχεύει στον μηδενισμό του. Πάντως, σύμφωνα με εκτιμήσεις, θα χρειαστούν 800 χρόνια για να μειώσει η Γερμανία στο μηδέν το τρέχον δημόσιο χρέος, το οποίο κυμαίνεται στο 1,973 τρισ. ευρώ. Εντούτοις, ολοένα και περισσότεροι οικονομολόγοι υποστηρίζουν ότι η επόμενη γερμανική κυβέρνηση –δεν έχει ακόμα σχηματιστεί μετά τις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2017– πρέπει να αξιοποιήσει το δημοσιονομικό της πλεόνασμα για να προβεί σε επενδύσεις και να μειώσει τους φόρους και τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων. Σε κοινή έκθεση που δημοσίευσαν τα πέντε μεγαλύτερα οικονομικά ινστιτούτα της Γερμανίας (DIW, Ifo, IfW, IWH και RWI) τονίζεται ότι «υπάρχει ανάγκη η επόμενη κυβέρνηση να προχωρήσει σε αύξηση των δαπανών στην παιδεία». Αναφέρεται, επίσης, ότι η αύξηση των φόρων εισοδήματος για τους εργαζομένους μαζί με την τόνωση των δημοσίων εσόδων από την άμεση φορολόγηση θέτουν τις βάσεις για πιο χαλαρή δημοσιονομική πολιτική. Πριν από τις εκλογές στη Γερμανία, οι Χριστιανοδημοκράτες είχαν υποσχεθεί ελάφρυνση των φόρων εισοδήματος κατά 15 δισ. ευρώ. Οι οικονομολόγοι των προαναφερόμενων ινστιτούτων έχουν τονίσει την ανάγκη μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών των εργαζομένων. Φέτος το δημοσιονομικό πλεόνασμα της Γερμανίας αναμένεται να αυξηθεί στα 37 δισ. ευρώ από τα 28 δισ. ευρώ, πέρυσι, φθάνοντας τα 44 δισ. ευρώ το 2019.

12-OIK_DIETHNH_KATHI 09/01/18 22:10 Page 12

Η πλουσιότερη Κινέζα «έβγαλε» 2,1 δισ. δολάρια σε 4 ημέρες

Μετά την εκτίναξη της μετοχής της κατασκευαστικής εταιρείας που ελέγχει

Το 2005, όταν ο πατέρας της, Γιανγκ Γκουοκιάνγκ, της μεταβίβασε το μερίδιό του στην κατασκευαστική Country Garden Holdings, η Γιανγκ Χουιγιάν απέκτησε περιουσία 16 δισ. δολαρίων.

Απείχε, όμως, αρκετά από το να είναι η πλουσιότερη Κινέζα. Τα κατάφερε, όμως, την περασμένη Παρασκευή για δύο λόγους. Αφενός λόγω του αιφνίδιου άλματος που σημείωσε η μετοχή της εταιρείας της και αφετέρου λόγω της ανοδικής πορείας του κατασκευαστικού κλάδου στη δεύτερη οικονομία του κόσμου.

Το 2005, όταν η Χουιγιάν πήρε υπό τον έλεγχό της την οικογενειακή περιουσία, το περιοδικό Forbes είχε σπεύσει να τη χαρακτηρίσει «πλουσιότερη γυναίκα της Ασίας». Κατείχε, βλέπετε, το πλειοψηφικό πακέτο μετοχών της Country Garden. Από το 2014, η εταιρεία της είναι η έκτη μεγαλύτερη κινεζική κατασκευαστική εταιρεία από πλευράς εσόδων. Η αξία της εταιρείας της Χουιγιάν αυξανόταν διαρκώς τα τελευταία χρόνια, χάρη στη ραγδαία ανάπτυξη που σημείωνε η κινεζική αγορά ακινήτων.

Την περασμένη Παρασκευή, όμως, η αξία της μετοχής της Country Garden εκτινάχθηκε, με αποτέλεσμα καθ' όλη την προηγούμενη εβδομάδα να αυξηθεί απότομα ο πλούτος της Χουιγιάν κατά 2,1 δισ. δολάρια και να φθάσει τα 25,6 δισ. δολάρια. Εκτοτε, η 36χρονη Χουιγιάν βρίσκεται στην πέμπτη θέση μεταξύ των πλουσιότερων Κινέζων και εξακολουθεί συνεχώς να αυξάνει την περιουσία της.

Οι μετοχές της Country Garden συνεχίζουν την ανοδική τους πορεία και χθες σημείωσαν νέο άλμα 7,4% στην αγορά του Χονγκ Κονγκ. Αυτό ισοδυναμεί με αύξηση 17% κατά τις πρώτες πέντε συνεδριάσεις του 2018. Ο πατέρας της Χουιγιάν ήταν αυτοδημιούργητος επιχειρηματίας. Ιδρυσε την Country Garden το 1992, έχοντας πρώτα εργαστεί σκληρά ως αγρότης και ως εργάτης σε κατασκευαστικές εταιρείες. Σήμερα η εταιρεία του έχει εξελιχθεί σε όμιλο και ελέγχει όχι μόνον κατασκευαστικές αλλά και εταιρείες διαχείρισης ξενοδοχείων, ενώ δραστηριοποιείται σε πολλές χώρες.

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

1992
Ιδρύθηκε από τον Γιανγκ Γκουοκιάνγκ

2007
Εισήχθη στο χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ

2011
Καταχωρίστηκε στις 50 μεγαλύτερες της Ασίας από το Forbes Asia

ΕΧΕΙ ΠΟΥΛΗΣΕΙ ΑΚΙΝΗΤΑ ΣΕ
1.500.000
Κινέζους

ΑΠΑΣΧΟΛΕΙ
70.000
άτομα

Η Γιανγκ Χουιγιάν, η πλουσιότερη γυναίκα της Κίνας από την περασμένη Παρασκευή, ελέγχει πλειοψηφικό πακέτο της Country Garden, που έχει πουλήσει και κατασκευάσει περισσότερα από 200 ακίνητα πολυτελείας σε όλη την επικράτεια της Κίνας αλλά και στη Μαλαισία και την Αυστραλία.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Από το 2014, η Country Garden είναι η έκτη μεγαλύτερη κινεζική κατασκευαστική εταιρεία από πλευράς εσόδων.

Οι πωλήσεις της Country Garden από συμβόλαια που συνήψε το 2017 έφτασαν στα 550,8 δισ. γουάν, ποσό αντίστοιχο των 85 δισ. δολαρίων. Η εταιρεία έχει κατασκευάσει περισσότερα από 200 ακίνητα πολυτελείας σε όλη την επικράτεια της Κίνας, αλλά και στη Μαλαισία και στην Αυστραλία.

Υπολογίζεται ότι μέχρι στιγμής έχει πουλήσει κατοικίες σε τουλάχιστον 1.500.000 άτομα, ενώ απασχολεί πάνω από 70.000 υπαλλήλους παγκοσμίως.

Ο πατέρας της Χουιγιάν, που το 2005 δικαιολόγησε τη μεταβίβαση στην κόρη του ως προσπάθεια «να την εκπαιδεύσει για διάδοχό του», παραμένει και σήμερα πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας. Παρά την εντυπωσιακή αναρρίχησή της στην κλίμακα των πλουσίων Κινέζων, η Χουιγιάν δεν είναι η μοναδική που γνώρισε αυτήν την τύχη με την άνοδο της Country Garden. Πολλές κινεζικές κατασκευαστικές έχουν γνωρίσει ανάλογη επιτυχία.

Η China Evergrande Group, για παράδειγμα, έχει αναλάβει και ολοκληρώσει περισσότερα από 500 κατασκευαστικά έργα σε 180 πόλεις της Κίνας. Από το 2016 βρίσκεται στην πρώτη θέση ως η μεγαλύτερη κινεζική κατασκευαστική με έσοδα 212 δισ. γουάν, που αντιστοιχούν σε περίπου 32 δισ. δολάρια. Εχει γνωρίσει ανάλογη άνοδο της μετοχής της στο Χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ και τα υψηλόβαθμα στελέχη της είναι ζάπλουτα. Σύμφωνα με τον δείκτη δισεκατομμυριούχων του Bloomberg, ο ιδρυτής της, Χούι Κα Γιαν, ελέγχει σήμερα περιουσία ύψους 38,2 δισ. δολαρίων και είναι ο τρίτος πλουσιότερος άνθρωπος στην Κίνα μετά τον Τζακ Μα της Alibaba και τον Πόνι Μα της Tencent.

Το... bitcoin του Μαδούρο θα λέγεται petro και θα είναι συνδεδεμένο με το πετρέλαιο

Το ψηφιακό νόμισμα της Βενεζουέλας θα εκδοθεί εντός των επόμενων ημερών, ανακοίνωσε ο πρόεδρος της χώρας Νικολάς Μαδούρο μέσω διαγγέλματός του στην κρατική τηλεόραση.

Αποκάλυψε ότι θα διατεθούν 100 εκατ. μονάδες του κρυπτονομίσματος petro, το οποίο θα συνδέεται με την τιμή του πετρελαίου στη χώρα. Είναι άγνωστο αν οι επενδυτές θα θελήσουν να τοποθετήσουν κεφάλαια στο κρυπτονόμισμα της Βενεζουέλας. Κάθε μονάδα θα αντιστοιχεί στην επίσημη τιμή του πετρελαίου ανά βαρέλι, η οποία ορίστηκε στα 59,07 δολάρια από το αρμόδιο υπουργείο την περασμένη εβδομάδα. Υπολογίζεται ότι η έκδοση του κρυπτονομίσματος θα αποτιμάται στα 5,9 δισ. δολάρια, συνολικά.

Ο πρόεδρος της Βενεζουέλας, της χώρας-μέλους του ΟΠΕΚ με τα μεγαλύτερα αποθέματα πετρελαίου στον κόσμο, προσδοκά ότι με την έκδοση του petro θα ενισχύσει την πρόσβαση της χώρας στα «σκληρά νομίσματα», δηλαδή στο δολάριο ΗΠΑ, στο ευρώ και στη στερλίνα.

Η χώρα διανύει βαθιά οικονομική και ανθρωπιστική κρίση, ενώ η κυβέρνηση έχει χάσει την αξιοπιστία της στη διεθνή κοινότητα. Ο κ. Μαδούρο καταφεύγει στην έκδοση ψηφιακού νομίσματος, επειδή έχουν επιβληθεί κυρώσεις από τις ΗΠΑ και την Ε.Ε. εις βάρος της χώρας του. Συγκεκριμένα, η Ουάσιγκτον απαγορεύει στις αμερικανικές επιχειρήσεις να αγοράζουν ομόλογα της λατινοαμερικανικής χώρας και της κρατικής εταιρείας της, Petroleos de Venezuela.

Αναλυτές της αγοράς επισημαίνουν ότι εξακολουθεί να επικρατεί σύγχυση για το πώς θα λειτουργήσει ο μηχανισμός για τη διαπραγμάτευση του ψηφιακού νομίσματος. Συν τοις άλλοις, η αντιπολίτευση αμφιβάλλει αν τα έσοδα από την έκδοση του petro θα βοηθήσουν εκατομμύρια κατοίκους να αποκτήσουν πρόσβαση σε βασικά τρόφιμα ή θα οδηγήσουν στην υποχώρηση του πληθωρισμού που έφθασε το 4.115% τον Νοέμβριο του 2017, σύμφωνα με πληροφορίες του αμερικανικού ειδησεογραφικού δικτύου CNN.

Ο Νικολάς Μαδούρο αποκάλυψε ότι θα διατεθούν 100 εκατ. μονάδες του κρυπτονομίσματος petro.

Το μπολίβαρ έχασε το 96% της αξίας του στη διάρκεια του 2017. Τέλη Νοεμβρίου του 2017 ένα δολάριο αντιστοιχούσε σε 84.000 μπολίβαρ από 41.000 μπολίβαρ στις αρχές του ίδιου μήνα στη «μαύρη» αγορά. Σήμερα, ένα δολάριο αντιστοιχεί σε 137.000 μπολίβαρ, σύμφωνα με το πρακτορείο Reuters.

Εν τω μεταξύ, η Βενεζουέλα έχει κηρύξει αδυναμία κάλυψης συγκεκριμένων υποχρεώσεων. Αναλυτικότερα, η κυβέρνηση και η PDVSA οφείλουν πάνω από 60 δισ. δολάρια σε ομολογιούχους. Στην ιστοσελίδα του ΟΠΕΚ αναφέρεται ότι αποθέματα αργού πετρελαίου ανέρχονται στα 302,25 δισ. βαρέλια, αντανακλώντας το 24,8% της συνολικής προσφοράς των κρατών-μελών. Το 95% των εσόδων από τις εξαγωγές προέρχεται από το πετρέλαιο.

Σε υψηλό εικοσαετίας διαμορφώνεται η οικονομική εμπιστοσύνη στην Ευρωζώνη

Στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 20 ετών ενισχύθηκε η οικονομική εμπιστοσύνη στην Ευρωζώνη, καθώς η ανάπτυξη το 2017 ήταν υψηλότερη του αναμενομένου. Οι οικονομικές επιδόσεις των κρατών-μελών γεννούν υψηλές προσδοκίες για το 2018. Ομως ο πληθωρισμός παραμένει χαμηλότερος του επιθυμητού στόχου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), αντανακλώντας τα βαθιά σημάδια που άφησε η πολυετής ύφεση στην Ευρωζώνη.

Μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση και την κρίση χρέους στην Ευρωζώνη, η ανάκαμψη ήταν άνιση μεταξύ του πυρήνα και της περιφέρειας στην Ευρωζώνη. Ορισμένες χώρες-μέλη, όπως η Ισπανία και η Ιταλία, ήταν αντιμέτωπες με σημαντικά οικονομικά προβλήματα που δεν επέτρεπαν την επιτάχυνση των ρυθμών ανάπτυξης. Οπως ανακοίνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο δείκτης οικονομικής εμπιστοσύνης αναρριχήθηκε τον Δεκέμβριο στις 116 μονάδες, ξεπερνώντας τις εκτιμήσεις για ενίσχυση στις 114,8 μονάδες που προέβλεπαν αναλυτές του πρακτορείου Bloomberg.

Την περασμένη εβδομάδα, η εταιρεία αναλύσεων IHS Markit ανακοίνωσε ότι η μεταποιητική δραστηριότητα στην Ευρωζώνη άγγιξε το υψηλότερο της τελευταίας εικοσαετίας, με τη Γερμανία να καταγράφει ιστορικό ρεκόρ. Αλλά και στη Γαλλία η μεταποιητική δραστηριότητα αναρριχήθηκε στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων δεκαεπτά ετών.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις της ΕΚΤ, η ανάπτυξη στην Ευρωζώνη θα διαμορφωθεί φέτος στο 2,4%. Παράλληλα υποχωρεί η ανεργία, αν και σε ορισμένες χώρες-μέλη παραμένει υψηλή σε σχέση με τον ιστορικό μέσο όρο. Στην Ισπανία, η ανεργία διαμορφώθηκε στο 16,38% το γ΄ τρίμηνο του 2017, υποχωρώντας από το 26,94% του γ΄ τριμήνου του 2013. Στην Ιταλία, η ανεργία έπεσε πέρυσι τον Οκτώβριο στο 11,1% από το 13% που ίσχυε τον Νοέμβριο του 2014, αν και παραμένει υψηλή από το 9,42% που είναι ο μέσος όρος από το 1983 έως το 2017. Στη Γερμανία, την ισχυρότερη οικονομία στην Ευρωζώνη, η ανεργία κινήθηκε τον Νοέμβριο στο 3,6%, που αποτελεί το χαμηλό 38ετίας. Δημοσκόπηση που έκαναν οι Financial Times, και στην οποία πήραν μέρος διαπρεπείς οικονομολόγοι, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι οικονομίες της Ευρωζώνης θα εξακολουθήσουν να βρίσκονται σε θετικό έδαφος και το 2018, με τον ρυθμό ανάπτυξης να διαμορφώνεται στο 2,3%.

Ο πληθωρισμός παραμένει χαμηλότερος του στόχου που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Την ίδια ώρα, οι μισθοί δεν αυξάνονται ικανοποιητικά, γεγονός που διατηρεί σε χαμηλά επίπεδα τις τιμές καταναλωτή, διότι τα εισοδήματα των εργαζομένων παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα. Η Κομισιόν προβλέπει ότι ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη θα διαμορφωθεί στο 1,4% τον Δεκέμβριο, από το 1,5% που είχε καταγραφεί τον Νοέμβριο. Στόχος της ΕΚΤ είναι να φθάσει το 2%, κάτι που δεν προβλέπεται να επιτευχθεί πριν από το 2019.

Το γουάν δεν απειλεί την πρωτοκαθεδρία του δολαρίου

Δύο και πλέον χρόνια έχουν περάσει από τον Νοέμβριο του 2015, όταν το ΔΝΤ ενέταξε το γουάν στο καλάθι των αποθεματικών νομισμάτων του. Η αναβάθμιση του διεθνούς ρόλου του κινεζικού νομίσματος παραμένει, όμως, στα χαρτιά. Στην πράξη φαίνεται να διαψεύδονται οι υψηλές προσδοκίες ότι σύντομα θα χρησιμοποιείτο διεθνώς το γουάν και θα μπορούσε ενδεχομένως να απειλήσει ακόμη και την πρωτοκαθεδρία του δολαρίου. Οπως επισημαίνει σχετικό ρεπορτάζ του Bloomberg, οι κεντρικές τράπεζες δεν δείχνουν να έχουν πεισθεί και δεν αγοράζουν το κινεζικό νόμισμα.

Μολονότι το γουάν αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 10% του καλαθιού του ΔΝΤ, δηλαδή τυπικά είναι ισότιμο με τους διεθνείς πρωταγωνιστές (το δολάριο, το γιεν, τη στερλίνα και το ευρώ), σήμερα στο κινεζικό νόμισμα είναι μόλις το 1,1% των παγκόσμιων συναλλαγματικών διαθεσίμων. Την ίδια στιγμή, το δολάριο ΗΠΑ παραμένει ο «βασιλιάς» των νομισμάτων, καθώς αντιπροσωπεύει το 63% των παγκόσμιων συναλλαγματικών διαθεσίμων, βάσει στοιχείων του γ΄ τριμήνου του 2017. Το Bloomberg επισημαίνει ότι η δυσπιστία των κεντρικών τραπεζών προς το κινεζικό νόμισμα είναι έως έναν βαθμό ανεξήγητη, καθώς τα βραχυπρόθεσμα έντοκα γραμμάτια που έχει εκδώσει η Κίνα σε γουάν προσφέρουν τις υψηλότερες αποδόσεις από εκείνες που προσφέρουν όσα μεγάλα νομίσματα βρίσκονται στο καλάθι του ΔΝΤ. Οπως τονίζει, όμως, άλλος παράγοντας μπορεί να είναι η ανεπαρκής ρευστότητα. Σύμφωνα με την Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών, το 2016 το γουάν αντιπροσώπευε μόλις το 4% των παγκόσμιων συναλλαγών νομισμάτων, όταν το αντίστοιχο ποσοστό για το δολάριο έφτανε στο 88% και αφορούσε συναλλαγές είτε με το ευρώ είτε με το γιεν. Θα χρειαστεί μεγάλο χρονικό διάστημα για να αντικαταστήσει το δολάριο οποιοδήποτε άλλο νόμισμα, είτε αυτό είναι το γουάν είτε το bitcoin.

Διαψεύδονται οι υψηλές προσδοκίες ότι θα χρησιμοποιείτο διεθνώς, αφού οι κεντρικές τράπεζες δεν δείχνουν να έχουν πεισθεί και δεν αγοράζουν το κινεζικό νόμισμα.

Φαίνεται, όμως, πως και η Κίνα έχει αμελήσει τη φιλοδοξία της να αναβαθμίσει τον διεθνή ρόλο του γουάν. Στη διάρκεια του περασμένου έτους, τόσο οι κινεζικές αρχές όσο και οι μεγάλες κρατικές τράπεζες της Κίνας εξέδωσαν έντοκα γραμμάτια σε γουάν κάτω των τριών δισ. δολαρίων. Πρόκειται για ποσό σαφώς μικρότερο των αντίστοιχων εκδόσεων τόσο του 2016 όσο και του 2015. Σε ό,τι αφορά την αγορά ομολόγων panda, που δίνει σε ξένες εταιρείες τη δυνατότητα να δανεισθούν σε γουάν, παρουσιάζει κάμψη. Η Ουγγαρία προχώρησε τον Ιούλιο σε πολύ περιορισμένη έκδοση ύψους ενός δισ. γουάν, ενώ οι Φιλιππίνες έχουν αναβάλει ανάλογα σχέδιά τους.

Μολονότι το γουάν αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 10% του καλαθιού του ΔΝΤ, δηλαδή τυπικά είναι ισότιμο με δολάριο, γιεν, στερλίνα, ευρώ, σήμερα στο κινεζικό νόμισμα είναι μόλις το 1,1% των παγκόσμιων συναλλαγματικών διαθεσίμων.

Παράλληλα, το Πεκίνο φαίνεται ότι εγκατέλειψε την ιδέα να πληρώνει με γουάν τις αγορές πετρελαίου. Το όφελος που έχει μια χώρα όταν το νόμισμά της αναγνωριστεί ως διεθνές αποθεματικό νόμισμα είναι ότι οι ξένοι επενδυτές προθυμοποιούνται να αγοράσουν το χρέος της ανεξάρτητα από την εικόνα των δημοσίων οικονομικών της. Είναι ενδεικτικό ότι διεθνείς επενδυτές έχουν στην κατοχή τους χρέος των ΗΠΑ ύψους 6,3 τρισ. δολαρίων, με τη «μερίδα του λέοντος» να βρίσκεται στα χέρια της Κίνας. Δεν υπάρχει αντίστοιχη προθυμία για το χρέος της Κίνας.

ΚΤΙΖΟΥΜΕ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ
Πρωτοστάτης στα Ομαδικά Προγράμματα Ασφάλισης.
Λύσεις ειδικά σχεδιασμένες για τις ανάγκες των σύγχρονων επιχειρήσεων.
UNIVERSAL LIFE
γιατί η ζωή είναι πολύτιμη

13-OIK_DIETHNH_KATHI 09/01/18 23:34 Page 13

«Απόπειρα πραξικοπήματος από τις ΗΠΑ»

Οξείες δηλώσεις του Ταγίπ Ερντογάν αναφορικά με την καταδίκη τραπεζίτη

ΑΓΚΥΡΑ. Ανησυχία προκαλούν τα σχέδια του τουρκικού κυβερνώντος κόμματος ΑΚΡ να ανοίξει γραφεία σε βαλκανικές πρωτεύουσες. Ειδικοί αναρωτιούνται για τα κίνητρα του φιλοϊσλαμικού κόμματος, το οποίο σκοπεύει να επεκτείνει τη δράση του στην ΠΓΔΜ, στη Βοσνία, στις ΗΠΑ, στη Βρετανία, τη Ρωσία, τη Γερμανία και τη Γαλλία. Ο αντιπρόεδρος του ΑΚΡ

Βαλκανικές χώρες, ανάμεσά τους και η ΠΓΔΜ, ανησυχούν για την επέκταση της τουρκικής επιρροής στην περιοχή.

Μεχντί Εκέρ ανέφερε πρόσφατα ότι το όραμα του κόμματος δεν περιορίζεται πλέον στην Τουρκία. «Το ΑΚΡ δεν έχει απλώς ένα όραμα που περιορίζεται στην εγχώρια πολιτική σκηνή της Τουρκίας. Εχει ένα όραμα για τον κόσμο, την ανθρωπότητα και τον πολιτισμό», είχε πει στο πρακτορείο Ανατολή στα τέλη Δεκεμβρίου. Οπως επισημαίνει το Balkan Insight, τα νέα έχουν θορυβήσει πολιτικούς αναλυτές στα Βαλκάνια, που βλέπουν με κακυποψία την Τουρκία να εδραιώνει την επιρροή της στην περιοχή. Αξίζει να σημειωθεί ότι το κόμμα αυτή τη στιγμή διαθέτει μόνο δύο γραφεία στο εξωτερικό, στις Βρυξέλλες και στην κατεχόμενη Κύπρο.

Την ίδια στιγμή, οξύνεται εκ νέου η αντιπαράθεση της Αγκυρας με την Ουάσιγκτον με αφορμή την καταδίκη του Μεχμέρ Χακάν Ατίλα, στελέχους της υπό κρατικό έλεγχο τράπεζας Halkbank, με την κατηγορία ότι παραβίασε τις κυρώσεις εις βάρος του Ιράν. Ο Τούρκος πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν καταδίκασε την αμερικανική καταδικαστική ετυμηγορία εις βάρος του Τούρκου τραπεζίτη, αποκαλώντας την «απόπειρα πολιτικού πραξικοπήματος» και κοινή προσπάθεια από τη CIA και το FBI να υπονομεύσουν την Αγκυρα. Ορισμένες μαρτυρίες στη διάρκεια της δίκης ενέπλεξαν στην υπόθεση Τούρκους αξιωματούχους, συμπεριλαμβανομένου και του ίδιου του Τούρκου προέδρου. Ο Ερντογάν, απευθυνόμενος στο Κοινοβούλιο προς μέλη του κυβερνώντος κόμματός του ΑΚΡ, υποστήριξε πως η CIA, το FBI και το δίκτυο του ιερωμένου Φετουλάχ Γκιουλέν που έχει την έδρα του στις ΗΠΑ, και τον οποίο η Τουρκία κατηγορεί για την απόπειρα πραξικοπήματος του 2016, χρησιμοποιούν από κοινού την υπόθεση για να υπονομεύσουν τη χώρα του.

Ο Τούρκος πρόεδρος Ταγίπ Ερντογάν ανεβαίνει στο βήμα για να μιλήσει στην Εθνοσυνέλευση στην Αγκυρα. REUTERS

Στην ίδια συνεδρίαση της Εθνοσυνέλευσης ο Ερντογάν εξήγγειλε χθες τη συνέχιση της στρατιωτικής επιχείρησης στις περιοχές Αφρίν και Μανμπίτζ. Η Τουρκία είχε εξαπολύσει την επιχείρηση «Ασπίδα του Ευφράτη» στα σύνορά της με τη Συρία προκειμένου να ακυρώσει τη δημιουργία ενός «διαδρόμου τρόμου», όπως τον αποκαλεί, αποτελούμενο από τη διπλή απειλή για την Αγκυρα, του Ισλαμικού Κράτους και των Κούρδων μαχητών της Συρίας.

REUTERS, ΑΠΕ, Α.Ρ.

Ενόχληση Βρετανών για την αντιμετώπιση Ελισάβετ από Τραμπ

ΛΟΝΔΙΝΟ. Προτού καν οριστεί η ημερομηνία της επίσημης επίσκεψης του Αμερικανού πρόεδρου Τραμπ στη Βρετανία, η προοπτική έχει προξενήσει έντονες συζητήσεις στη χώρα, με τον υπουργό Εξωτερικών Μπόρις Τζόνσον να προειδοποιεί ότι «δεν είναι συνετή» η ανάκληση της πρόσκλησης. Το ζήτημα ανακινήθηκε μετά την κυκλοφορία του βιβλίου «Φωτιά και μένος», στο οποίο ο συγγραφέας Μάικλ Γουλφ ισχυρίζεται ότι ο Τραμπ αντιμετωπίζει τη βασίλισσα Ελισάβετ με όρους reality show.

«Βλέπει τη βασίλισσα με όρους τηλεοπτικής εκπομπής reality. Ετσι λειτουργεί ο Τραμπ, θα προσπαθήσει να φέρει στα μέτρα του τη βασίλισσα και τα ανάκτορα του Μπάκιγχαμ», είπε ο Γουλφ στην εφημερίδα Mail on Sunday. Ο Γουλφ ισχυρίστηκε επίσης ότι πήρε συνέντευξη από τον Τραμπ δύο εβδομάδες πριν από το βρετανικό δημοψήφισμα για την έξοδο από την Ε.Ε. και ο υποψήφιος πρόεδρος «δεν ήξερε καν τι είναι το Brexit». Ως προς το ενδεχόμενο να ανακληθεί η επίσκεψη, ο Γουλφ προειδοποίησε ότι «στον Τραμπ δεν αρέσει να τον σνομπάρουν και θέλει πάντα να βρίσκεται στο επίκεντρο της προσοχής». Το δόγμα του στην εξωτερική πολιτική είναι απλό. Εσείς οι Βρετανοί πρέπει να τον "γλείφετε" και να συμμετέχετε σε όποια γεωπολιτική φαντασίωση έχει κι εκείνος θα σας δώσει αυτό που θέλετε – μόνον όμως αν δεν τον θίγει». Ο συγγραφέας είχε ασυνήθιστα μεγάλη πρόσβαση στον Λευκό Οίκο κατά τη συγγραφή του βιβλίου, το οποίο ο Τραμπ υποστήριξε ότι είναι «γεμάτο ψεύδη». Χθες, βουλευτής της αντιπολίτευσης ρώτησε τον Μπόρις Τζόνσον τι πρέπει να γίνει για να ανακληθεί η πρόσκληση. «Δεν νομίζω ότι θα ήταν συνετό. Οι ΗΠΑ είναι ο κοντινότερος και σημαντικότερος σύμμαχός μας στην ασφάλεια και την οικονομία και θα εξακολουθήσουν να είναι», απάντησε. «Η Αυτού Μεγαλειότης είναι απολύτως ικανή να διαχειριστεί με άνεση αυτόν τον Αμερικανό πρόεδρο, όπως και οποιονδήποτε Αμερικανό πρόεδρο, όπως κάνει εδώ και έξι δεκαετίες. Τους έχει δει να έρχονται και να φεύγουν». Στα 65 χρόνια βασιλείας της Ελισάβετ, ο Λευκός Οίκος έχει αλλάξει ένοικο 13 φορές, με πρώτο τον Χάρι Τρούμαν.

«Βλέπει τη βασίλισσα με όρους τηλεοπτικής εκπομπής reality», λέει ο Μάικλ Γουλφ στο περίφημο πλέον «Φωτιά και μένος».

Η πρόσκληση που, ωστόσο, όπως φαίνεται, δεν θα λάβει ο Ντόναλντ Τραμπ αφορά τον βασιλικό γάμο που θα τελεστεί στις 19 Μαΐου στα ανάκτορα του Ουίνδσορ. Ο πρίγκιπας Χάρι, που θα νυμφευθεί την Αμερικανίδα ηθοποιό Μέγκαν Μαρκλ, είναι φίλος με τον προκάτοχο του Τραμπ, Μπαράκ Ομπάμα.

REUTERS, Α.Ρ.

«Ναι» στο ευρώ από τον Μπερλουσκόνι

Ο Σίλβιο Μπερλουσκόνι συνάπτει εκλογικές συμμαχίες. EPA

ΡΩΜΗ. Ο βετεράνος επικεφαλής της ιταλικής συντηρητικής παράταξης, Σίλβιο Μπερλουσκόνι, διαβεβαίωσε χθες τις αγορές ότι ενδεχόμενη εκλογική νίκη του κόμματός του τον Μάρτιο δεν θα κλονίσει τη θέση της Ιταλίας στην Ευρωζώνη. Εναντίον της εξόδου της Ιταλίας τοποθετήθηκε χθες και ο υποψήφιος πρωθυπουργός του Κινήματος 5 Αστέρων, Λουίτζι ντι Μάιο.

«Το ευρώ είναι ένα νόμισμα που γεννήθηκε στραβά, έχει λάθος ισοτιμία και έχει κάνει τους Ιταλούς φτωχότερους», έγραψε ο 81 ετών Σίλβιο Μπερλουσκόνι στο Twitter. «Αλλά σήμερα δεν γίνεται χωρίς αυτό». Νωρίτερα ο Μπερλουσκόνι είχε διατυπώσει την ίδια θέση σε συνέντευξη στον σταθμό Capital FM.

Τα πρωτεία της Forza Italia, κόμματος του Μπερλουσκόνι, στους κόλπους της ιταλικής δεξιάς αμφισβητούνται από την πιο ευρωσκεπτικιστική Λέγκα του Βορρά του Ματέο Σαλβίνι. Χθες, ο Σίλβιο Μπερλουσκόνι υποστήριξε ότι ο ευρωσκεπτικισμός των πιθανών κυβερνητικών εταίρων του είναι ηπιότερος από όσο δείχνει.

«Ο Σαλβίνι έχει εδώ και καιρό αλλάξει γνώμη και δεν θέλει πια έξοδο από την Ευρωζώνη. Καταλαβαίνει ότι θα ήταν τεχνικά αδύνατο και μη βιώσιμο για την ιταλική οικονομία να φύγει η χώρα από το ευρώ», συμπλήρωσε ο Σίλβιο Μπερλουσκόνι. Η δήλωση αυτή εξόργισε τη Λέγκα, η οποία στοχεύει σε εκλογικό ακροατήριο που θεωρεί σημαντική τη νομισματική κυριαρχία.

Ο εκπρόσωπος του κόμματος για οικονομικά θέματα Κλάουντιο Μπόργκι έδωσε μια τελείως διαφορετική άποψη των θέσεων του κόμματος. «Ενα δευτερόλεπτο αφότου η Λέγκα ανεβεί στην κυβέρνηση, θα ξεκινήσει κάθε δυνατή προετοιμασία για να φθάσουμε στη νομισματική κυριαρχία. Είναι θέμα εθνικής ασφαλείας», υποστήριξε ο Μπόργκι.

Ο ίδιος ο Σαλβίνι την περασμένη εβδομάδα είχε υποσχεθεί να διορθώσει το «σφάλμα» του κοινού νομίσματος.

Πάντως, η έξοδος από το ευρώ δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο των πολιτικών προτεραιοτήτων τον οποίο κατήρτισαν τα κεντροδεξιά κόμματα την Κυριακή. Το ζήτημα της Ευρωζώνης έχει υποχωρήσει από τη δημόσια συζήτηση, ενώ ακόμη και το Κίνημα 5 Αστέρων έχει ρίξει νερό στο κρασί του.

«Πιστεύω ότι δεν είναι ακόμη η κατάλληλη στιγμή για την Ιταλία να φύγει από το ευρώ. Το δημοψήφισμα είναι η ύστατη καταφυγή την οποία ελπίζω να αποφύγω», δήλωσε ο υποψήφιος πρωθυπουργός Λουίτζι ντι Μάιο στην κρατική τηλεόραση. Ο Ντι Μάιο υποστήριξε ότι με μία κυβέρνηση 5 αστέρων η Ιταλία θα προσπαθήσει να αλλάξει κάποιους από τους δημοσιονομικούς κανόνες της Ευρωζώνης και εξέφρασε την πεποίθηση ότι ως εκ τούτου «ένα δημοψήφισμα δεν θα είναι απαραίτητο».

REUTERS, Α.Ρ.

Πολωνικός ανασχηματισμός γεφυρώνει σχέσεις με Ε.Ε.

ΒΑΡΣΟΒΙΑ. Σε σαρωτικό ανασχηματισμό προχώρησε χθες ο πρωθυπουργός της Πολωνίας, Ματέους Μοραβιέτσκι, σε μια προσπάθεια να απομακρυνθούν οι αμφιλεγόμενοι υπουργοί και να βελτιωθεί η δημόσια εικόνα της χώρας, προτού ο ίδιος αναχωρήσει για τις Βρυξέλλες για δείπνο εργασίας με τον πρόεδρο της Κομισιόν Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ.

Στην τελετή ορκωμοσίας της νέας κυβέρνησης, ο πρωθυπουργός δήλωσε πως «δεν είμαστε και δεν επιθυμούμε να γίνουμε μια δογματική κυβέρνηση ή μια κυβέρνηση με σοσιαλιστικά ή νεοφιλελεύθερα ακραία στοιχεία». Στις σημαντικότερες αλλαγές περιλαμβάνεται η απομάκρυνση του υπουργού Περιβάλλοντος Γιαν Σίσκο, του οποίου η απόφαση για υλοτόμηση στο αρχαίο δάσος Μπιαγοβιέζα επέφερε την παραπομπή της Πολωνίας στο Δικαστήριο της Ε.Ε. Παράλληλα, αποπέμφθηκε ο υπουργός Εξωτερικών Βιτολντ Βασικόφσκι, ο οποίος συχνά ασκούσε αιχμηρή κριτική κατά της Ε.Ε. Οι ριζικές αλλαγές μαρτυρούν την προσπάθεια του Μοραβιέτσκι να γεφυρώσει το χάσμα που έχει δημιουργηθεί ανάμεσα στην Πολωνία και στην Ε.Ε. στον απόηχο της διαδικασίας ενεργοποίησης του άρθρου 7 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ενωση. Υπενθυμίζεται ότι η εκκίνηση της διαδικασίας βασίστηκε στη διαπίστωση πως η Πολωνία προωθεί μεταρρυθμίσεις που υπονομεύουν τον κανόνα δικαίου και τις δημοκρατικές αξίες. Τα τελευταία χρόνια, το κυβερνών κόμμα έχει επιδιώξει να συγκεντρώσει τον έλεγχο των μέσων ενημέρωσης, να περιορίσει τις δημόσιες συναθροίσεις και να κάμψει την ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης.

Οι προωθούμενες μεταρρυθμίσεις στη Δικαιοσύνη ήταν η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι, καθώς οι επικριτές στο εσωτερικό και στην Ευρώπη καταγγέλλουν πως η εκτελεστική εξουσία επιχειρεί να καταλάβει τον έλεγχο της δικαστικής εξουσίας. Ο προσανατολισμός του Μοραβιέτσκι προς ένα πιο φιλοευρωπαϊκό κυβερνητικό προφίλ συνδέεται με τις διαπραγματεύσεις του νέου επταετούς προϋπολογισμού της Ε.Ε.

REUTERS, Α.Ρ.

Χέρι χέρι στους Ολυμπιακούς

Προσέγγιση στις 11ωρες συνομιλίες μεταξύ των δύο κορεατικών κρατών

ΠΑΝΜΟΥΝΤΖΟΜ. Βορειοκορεάτες επίσημοι, δημοσιογράφοι και θεατές θα διασχίσουν τη νεκρή ζώνη που χωρίζει τα δύο κορεατικά κράτη ώστε να παρακολουθήσουν τους αθλητές των δύο χωρών να στελεχώνουν κοινή ομάδα στην τελετή έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων, όπως συμφωνήθηκε χθες έπειτα από 11ωρες συζητήσεις μεταξύ εκπροσώπων των δύο κρατών. Οι συνομιλίες, οι πρώτες από το 2016, αποτελούν την έναρξη μιας νέας φάσης προσέγγισης, στο πλαίσιο της οποίας όμως η Πιονγιάνγκ αρνείται να συζητήσει θέματα που αφορούν το πυρηνικό της πρόγραμμα.

Σε κοινή δήλωση μετά τις μαραθώνιες συνομιλίες στο χωριό Πανμουντζόμ, που βρίσκεται μέσα στην αποστρατιωτικοποιημένη ζώνη, οι εκπρόσωποι των δύο χωρών συμφώνησαν να «συνεργαστούν ενεργά» στους Ολυμπιακούς Αγώνες και να συζητήσουν μέτρα για την εκτόνωση των εντάσεων σε στρατιωτικό επίπεδο. Σύμφωνα με το νοτιοκορεατικό πρακτορείο Yonhap, η βορειοκορεατική πλευρά επέτρεψε την αποκατάσταση ενός ακόμη διαύλου άμεσης επικοινωνίας μεταξύ των δύο κρατών, μετά τον πρώτο δίαυλο που είχε ανοίξει την περασμένη εβδομάδα ανάμεσα στους δύο στρατούς.

Στην κοινή δήλωση η Βόρεια Κορέα κατέγραψε «έντονη διαμαρτυρία» για την πρόταση της Σεούλ να διεξαχθούν και συνομιλίες με στόχο την κατάργηση των πυρηνικών όπλων στην Κορεατική Χερσόνησο. «Ολα μας τα στρατηγικά όπλα, οι ατομικές βόμβες, οι βόμβες υδρογόνου και οι βαλλιστικοί πύραυλοι έχουν ως μόνο στόχο τις ΗΠΑ, όχι τα αδέλφια μας, ούτε την Κίνα και τη Ρωσία», δήλωσε ο Βορειοκορεάτης επικεφαλής της Επιτροπής Ειρηνικής Επανένωσης της Πατρίδας, Ρι Σον Γκουόν, ο οποίος ηγείτο της διαπραγματευτικής ομάδας της χώρας του. «Δεν πρόκειται για θέμα ανάμεσα στη Βόρεια και τη Νότια Κορέα και η αναφορά σε αυτό κινδυνεύει να ακυρώσει όλα τα εντυπωσιακά που πετύχαμε σήμερα».

Ο Λευκός Οίκος έχει χαρακτηρίσει τη συμμετοχή της Βόρειας Κορέας στους Ολυμπιακούς «ευκαιρία να δει το καθεστώς την αξία της άρσης της διεθνούς απομόνωσης, μέσω της αποπυρηνικοποίησης». Οι ΗΠΑ έχουν ανακοινώσει ότι θα επιμείνουν στις κυρώσεις μέχρι την «πλήρη, διαπιστωμένη, μη αναστρέψιμη αποπυρηνικοποίηση της Κορεατικής Χερσονήσου», ενώ Αμερικανοί ειδικοί θεωρούν σημαντικό το γεγονός ότι η Σεούλ έθιξε το θέμα, ώστε να φανεί ότι δεν πρόκειται μόνο για ζήτημα ανάμεσα στις ΗΠΑ και τη Βόρεια Κορέα. Σημειώνεται ότι οι ΗΠΑ αποδέχθηκαν την πρόταση της Σεούλ να σταματήσουν οι κοινές ασκήσεις ΗΠΑ - Νότιας Κορέας μέχρι τη λήξη των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων.

Οι επικεφαλής των διαπραγματευτικών ομάδων της Νότιας και της Βόρειας Κορέας σφίγγουν τα χέρια, χθες, στο χωριό Πανμουντζόμ, που βρίσκεται μέσα στην αποστρατιωτικοποιημένη ζώνη.

Ο Αμερικανός πρόεδρος Τραμπ χαρακτήρισε τις χθεσινές συνομιλίες «διπλωματική επιτυχία» της πολιτικής που ο ίδιος ακολούθησε τον τελευταίο χρόνο απέναντι στην Πιονγιάνγκ. «Είναι αξιοθρήνητο να βλέπει κανείς τους Αμερικανούς πολιτικούς να καυχώνται για τη διπλωματική τους αποτυχία ως "διπλωματική επιτυχία"», έγραψε η εφημερίδα του βορειοκορεατικού κυβερνώντος κόμματος.

«Κρίσιμο βήμα»

Οι χθεσινές συνομιλίες έγιναν δεκτές με ικανοποίηση από τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτιέρες, ο οποίος χαρακτήρισε το άνοιγμα διαύλων επικοινωνίας ως κρίσιμο βήμα για την αποφυγή παρεξηγήσεων και την ελάττωση των εντάσεων σε περιφερειακό επίπεδο.

REUTERS, Α.Ρ.

RCB
Η δική σου αξιόπιστη τράπεζα
Αξιοπιστία | Υπευθυνότητα | Επαγγελματισμός
www.rcbcy.com | 800 00 722
RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούντος 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

14-OIK_ELLADA_KATHI 09/01/18 23:03 Page 14

ΠΓΔΜ: Σκόπελοι στην πορεία προς τη λύση

Επειτα από συνάντηση με τον κ. Κοτζιά, ο κ. Οσμάνι εκτίμησε πως πρέπει να επέλθει συμφωνία μέχρι τον Απρίλιο

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Τις αρκετές οratές δυσκολίες που υπάρχουν προτού διαμορφωθεί σταθερό έδαφος για την επίλυση της ονοματολογικής διαφοράς με τα Σκόπια αναδεικνύουν οι έντονες πολιτικές διαφωνίες, αλλά και οι ευρύτερες αντιδράσεις που σταδιακά αρχίζουν και μορφοποιούνται. Ο πρόεδρος της Ν.Δ. Κυριάκος Μητσοτάκης διεμήνυσε χθες ότι το κεκτημένο του Βουκουρεστίου είναι απαραβίαστο. Παράλληλα, με ενδιαφέρον αναμένεται σήμερα το κλίμα που θα επικρατήσει στην Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος, όπου, όπως προανήγγειλε χθες ο Αρχιεπίσκοπος Ιερώνυμος, θα συζητηθεί, μεταξύ άλλων, και το «Μακεδονικό». Κρίσιμες για το κλίμα που θα διαμορφωθεί γενικότερα δεν αποκλείεται να αποδειχθούν και οι κινητοποιήσεις από εγχώριες (συλλαλητήρια σε Θεσσαλονίκη και αλλού) ή ομογενειακές οργανώσεις (κυρίως στην αντίπερα όχθη του Ατλαντικού). Από το Μέγαρο Μαξίμου, όπως φάνηκε και από τις χθεσινές δηλώσεις του κυβερνητικού εκπροσώπου Δημήτρη Τζανακόπουλου, επιμένουν ότι οι ΑΝΕΛ του Πάνου Καμμένου δεν θα δημιουργήσουν πρόβλημα στην κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Παράλληλα, αποκηρύσσουν την «ακατάσχετη ονοματολογία», όπως τη χαρακτήρισε ο κ. Τζανακόπουλος, ο οποίος, εμμέσως πλην σαφώς, διέψευσε πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν σε έναν αλβανικό ιστότοπο, περί λύσης που περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ονομασία «Νέα Μακεδονία».

Σε κάθε περίπτωση, μια πρώτη, ουσιαστική αντίληψη για την πραγματική πορεία των διαπραγματεύσεων θα δοθεί την ερχόμενη Τετάρτη 17 Ιανουαρίου, όταν ο ειδικός αντιπρόσωπος του ΟΗΕ Μάθιου Νίμιτς θα συναντηθεί με τους διαπραγματευτές Αθήνας και Σκοπίων στη Νέα Υόρκη. Χθες, πάντως, έπειτα από το γεύμα του με τον υπουργό Εξωτερικών Νίκο Κοτζιά, ο αναπληρωτής πρωθυπουργός για ευρωπαϊκά θέματα, προερχόμενος από την αλβανική μειονότητα της ΠΓΔΜ, Μπουγιάρ Οσμάνι, σε συνομιλία που είχε με δημοσιογράφους τόνισε ότι, πέρα από τον κ. Νίμιτς, προτάσεις για την ονομασία μπορεί να καταθέσουν και οι δύο πλευρές, εφόσον έχουν. Ακόμη πιο ενδιαφέρουσα ήταν η άποψη που κατέθεσε για το χρονοδιάγραμμα ο κ. Οσμάνι, ο οποίος επισήμανε ότι ο χρόνος είναι λιγότερος απ' όσο φαίνεται. Ο κ. Οσμάνι έκρινε ότι αν το ζήτημα δεν έχει λυθεί μέχρι τον Απρίλιο, τότε δεν υπάρχει νόημα να συνεχίζονται οι συζητήσεις. Η σχετική άποψη συμβαδίζει εν πολλοίς και με τις εγχώριες εκτιμήσεις, καθώς μετά τη συμφωνία, θα πρέπει να υπάρξει και μια περίοδος ανακοίνωσης και πολιτικής διαβούλευσης στο εσωτερικό κάθε χώρας.

Στις 17 του μηνός θα πραγματοποιηθεί τελικώς η συνάντηση του κ. Νίμιτς με τους διαπραγματευτές των δύο χωρών στη Νέα Υόρκη.

Ο κ. Οσμάνι έχει επανειλημμένως λάβει αποστάσεις και από την προοπτική δημοψηφίσματος για το ονοματολογικό στη γειτονική χώρα. Χθες, πάντως, επιχείρησε να διατηρήσει τις πολιτικές ισορροπίες λέγοντας ότι το δημοψήφισμα είναι το δεύτερο πρόβλημα που θα πρέπει να λυθεί. «Είναι περίπλοκο το πρόβλημα, για να μπορέσουμε να πάμε στο δεύτερο ή στο τρίτο βήμα, χωρίς να μπορέσουμε να κάνουμε το πρώτο», είπε ο κ. Οσμάνι, ο οποίος περιέγραψε την ανάγκη για τη λύση περίπου ως μονόδρομο για την ΠΓΔΜ. «Δεν βλέπω άλλη επιλογή για τα συμφέροντα κράτους και πολιτών από την προοπτική Ε.Ε. και ΝΑΤΟ», είπε ο κ. Οσμάνι. Επίσης, έλαβε αποστάσεις από την «ονοματολογική» συζήτηση, λέγοντας πως «οτιδήποτε ακούγεται στα μέσα ενημέρωσης για διάφορα ονόματα ή προτάσεις είναι μόνο εικασίες». Ο αναπληρωτής πρωθυπουργός της ΠΓΔΜ, ο οποίος συναντήθηκε και με τον Γ. Κατρούγκαλο, αναφέρθηκε και στα Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης, περιγράφοντάς τα ως σημαντικό πυλώνα για τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης ανάμεσα στις δύο χώρες.

Κόκκινες γραμμές από τον αρχηγό της Ν.Δ. για την ονομασία

`Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ**

Το δικό του «απεταξάμην» στην προσπάθεια της κυβέρνησης να χειραγωγήσει τη Ν.Δ. και να μετατρέψει ένα εθνικό θέμα σε εσωκομματικό της ζήτημα είπε χθες ο Κυρ. Μητσοτάκης, περιγράφοντας τη δική του κόκκινη γραμμή για το Σκοπιανό που βασίζεται σε τρεις προϋποθέσεις: σύνθετη ονομασία με γεωγραφικό προσδιορισμό, για όλες τις χρήσεις έναντι όλων (erga omnes) και αποκήρυξη κάθε έκφρασης ή δράσης αλυτρωτισμού από την πλευρά των Σκοπίων. Από το βήμα της σύσκεψης των γαλάζιων τομεαρχών, ο πρόεδρος της Ν.Δ. ανέβασε τον πήχυ για την κυβέρνηση και υπογράμμισε ότι «ουδόλως δεδομένη δεν πρέπει να θεωρείται η συναίνεση της Ν.Δ. σε μια λύση μόνο για το όνομα αν δεν εκπληρωθούν και οι άλλες προϋποθέσεις». Ο κ. Μητσοτάκης ξεκαθάρισε ότι δεν μπαίνει σε διάλογο επί της ονομασίας, ενώ επί της ουσίας έθεσε την προάσπιση του κεκτημένου του Βουκουρεστίου «στο σύνολό του» ως ελάχιστο κοινό παρονομαστή, τον οποίο πρέπει να ξεπεράσει η κυβέρνηση. «Δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή καμία αποσπασματική λύση που δεν αντιμετωπίζει το ζήτημα στην ολότητά του. Και δεν αναφέρομαι μόνο στο εύρος εφαρμογής της λύσης, αλλά και στις απαράδεκτες δηλώσεις αλυτρωτισμού των βορείων γειτόνων μας», τόνισε ο πρόεδρος της Ν.Δ., ο οποίος μάλιστα επισήμανε ότι η σημερινή και αυριανή του περιοδεία στην Πιερία και στην Πέλλα «δεν έχει μόνο συμβολικό, αλλά και ουσιαστικό χαρακτήρα». Επέμεινε δε στη θέση του ότι από τη στιγμή που θα προκύψει «συγκεκριμένη και ενιαία πρόταση από την κυβέρνηση, θα περάσει από τα θεσμικά όργανα της Ν.Δ. και η θέση θα υιοθετηθεί απ' όλους μας και θα τηρηθεί απαρέγκλιτα» και επανέλαβε την κριτική προς την κυβέρνηση για τη μη ενημέρωση της αντιπολίτευσης, η οποία, όπως ειπώθηκε στη σύσκεψη, προκύπτει από τη διχοστασία στο εσωτερικό της κυβέρνησης. Σε επισήμανση που έγινε εντός της σύσκεψης ότι ήταν λάθος ο τρόπος με τον οποίο ακούστηκε ότι η Πειραιώς έχει επιβάλει απαγορευτικό σε συμμετοχή βουλευτών σε συλλαλητήρια για το ζήτημα της ονομασίας, ο κ. Μητσοτάκης διευκρίνισε ότι «δεν υπήρξε καμία απολύτως απαγόρευση ή εντολή σε κανένα στέλεχός μας είτε να εκφράσει την άποψή του είτε να πάει σε κάποιο συλλαλητήριο». Εκφράστηκε δε η εκτίμηση ότι η Ν.Δ. θα έχει να αντιμετωπίσει παρόμοιες «προβοκάτσιες» από δω και στο εξής. Αυτό, πάντως, έλεγαν πηγές της Πειραιώς, δεν σημαίνει ότι ενθαρρύνεται η συμμετοχή στα συλλαλητήρια, καθώς η θέση της Ν.Δ. είναι σαφής. Νωρίτερα, ο Κώστας Καραμανλής εξέφρασε την άποψη ότι «εξωτερική πολιτική δεν γίνεται στο πόδι και στα τηλεπαράθυρα» και ότι για το θέμα θα πρέπει να τοποθετούνται τα αρμόδια στελέχη.

Γεωγραφικός προσδιορισμός για όλες τις χρήσεις έναντι όλων και αποκήρυξη κάθε έκφρασης ή δράσης αλυτρωτισμού.

Σαφές κατέστη ακόμα από τη χθεσινή σχεδόν τρίωρη συνεδρίαση ότι η Ν.Δ. θα επιμείνει στην ανάδειξη των διαφορετικών γραμμών εντός της κυβέρνησης. Ο Γ. Κουμουτσάκος τόνισε ότι η Ν.Δ. έκανε σωστά που ανέδειξε τη διγλωσσία της κυβέρνησης, διαφορετικά ο Π. Καμμένος θα συνέχιζε να «σπεκουλάρει» εις βάρος της Ν.Δ. Η Ντόρα Μπακογιάννη μάλιστα εξέφρασε την άποψη ότι η απουσία ενιαίας κυβερνητικής θέσης αποδυναμώνει τη διαπραγματευτική θέση της χώρας και τόνισε ότι οι κ. Καμμένος και Κοτζιάς δεν έχουν κοινό διαπραγματευτικό στόχο, γι' αυτό και δεν ενημερώνουν την αντιπολίτευση. «Είναι λυπηρό σε αυτή τη φάση που διαπραγματεύεται για το Σκοπιανό αυτή η κυβέρνηση – οι μισοί απ' αυτούς δεν θα ενδιαφέρονταν ακόμη κι αν το όνομα της ΠΓΔΜ ήταν σκέτο Μακεδονία», σημείωσε ο Μάκης Βορίδης, ο οποίος όπως και η Αννα-Μισέλ Ασημακοπούλου εμφανίστηκαν με πιο σκληρή γραμμή.

Α.Β/PETROS GIANNAKOURIS

Ο αναπληρωτής πρωθυπουργός για ευρωπαϊκά θέματα της ΠΓΔΜ Μπουγιάρ Οσμάνι, προερχόμενος από την αλβανική μειονότητα, έχει επανειλημμένως λάβει αποστάσεις από την προοπτική δημοψηφίσματος για το ονοματολογικό στη γειτονική χώρα.

Προσπάθεια να πέσουν οι τόνοι από Μαξίμου

Να αποφορτίσει τη συζήτηση γύρω από τη διαπραγμάτευση για την ονομασία της ΠΓΔΜ επιδιώκει η κυβέρνηση, καθώς το να συντηρείται ένα όλο και πιο έντονο κλίμα, με υποθετικά σενάρια επί του ονόματος και συνολικά της διαπραγμάτευσης κάθε άλλο παρά θετικά επηρεάζει τη διαδικασία. Δεν είναι τυχαίο, στο πλαίσιο αυτό, ότι ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Δ. Τζανακόπουλος απέφυγε χθες να σχολιάσει τα δημοσιεύματα, κυρίως στον αλβανικό Τύπο, που αναφέρουν ότι έχει ήδη επιτευχθεί συμφωνία επί του ονόματος «Δημοκρατία Νέας Μακεδονίας». «Δεν υπάρχει καμία περίπτωση να μπω στην ονοματολογία», είπε ο κ. Τζανακόπουλος, ο οποίος, πάντως, επιβεβαίωσε εμμέσως ότι τα σπουδαία θα πρέπει να αναμένονται προσεχώς. «Η διαπραγμάτευση θα ενταθεί τις επόμενες ημέρες», τόνισε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος και προσέθεσε ότι «αυτό το οποίο ενδιαφέρει την ελληνική κυβέρνηση δεν είναι μία ακατάσχετη ονοματολογία. Αυτό που μας ενδιαφέρει είναι να προχωρήσουμε στις διαπραγματεύσεις με συγκροτημένο και σοβαρό τρόπο, έτσι ώστε εντός των επόμενων μηνών να έχουμε καταφέρει να καταλήξουμε σε μία λύση στο πρόβλημα αυτό». Πέραν των επαφών σε διμερές επίπεδο, που εντείνονται τις τελευταίες εβδομάδες, ουσιαστικά αναμένεται η συνάντηση των διαπραγματευτών των δύο χωρών με τον ειδικό μεσολαβητή του ΟΗΕ Μάθιου Νίμιτς, όπου και θα γνωστοποιηθούν περισσότερες πληροφορίες για το πλαίσιο εντός του οποίου κινείται η διαπραγμάτευση. Παραμένει, βεβαίως, ερώτημα ποια θα είναι τελικώς η στάση που θα κρατήσει ο μικρός κυβερνητικός εταίρος, οι ΑΝΕΛ, επί της διαπραγμάτευσης και επί της συγκεκριμένης πρότασης, όταν αυτή μορφοποιηθεί. Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος παρέπεμψε χθες στη δήλωση του κ. Π. Καμμένου μετά τη σύσκεψη της περασμένης Πέμπτης υπό τον πρωθυπουργό, όταν ο υπουργός Εθνικής Αμυνας και πρόεδρος των ΑΝΕΛ δήλωσε πλήρη εμπιστοσύνη στη διαπραγμάτευση που γίνεται από τον υπουργό Εξωτερικών. Ο κ. Τζανακόπουλος είπε, ωστόσο, ότι ο κ. Καμμένος έχει δηλώσει ότι δεν πρόκειται να δημιουργήσει κανένα πρόβλημα εφόσον υπάρξει η μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση μεταξύ των πολιτικών κομμάτων. Από την πλευρά της κυβέρνησης, δηλαδή, για άλλη μία φορά επιχειρείται να μεταφερθεί στην αξιωματική αντιπολίτευση το πρόβλημα που υπάρχει, όσον αφορά τη δυσκολία του μικρού κυβερνητικού εταίρου να μετακινηθεί σε σχέση με τη θέση περί καμιάς χρήσης του όρου «Μακεδονία». Ενα ζήτημα που, όπως όλα δείχνουν, εξακολουθεί, παρά τις δηλώσεις του κ. Π. Καμμένου, να προκαλεί τριγμούς στο εσωτερικό των ΑΝΕΛ. Χθες, ο κ. Δημήτρης Καμμένος έθεσε έναν συνολικότερο προβληματισμό για τη διαπραγμάτευση λέγοντας (ΣΚΑΪ) ότι «δεν μπορεί να συζητάμε για μακεδονική εθνικότητα, δεν είναι μόνον το όνομα», ενώ προσδιόρισε ως «ενιαία» τη γραμμή των ΑΝΕΛ, την οποία περιέγραψε λέγοντας ότι «δεν θα ψηφίσουμε ονομασία με τη λέξη "Μακεδονία". Ας μη λυθεί το Σκοπιανό ποτέ, αυτοί θέλουν να μπουν στο ΝΑΤΟ, αυτοί έχουν κίνδυνο διαμελισμού», ενώ προσέθεσε, σε σχέση με τις αναφορές σε παράθυρο ευκαιρίας για το προσεχές εξάμηνο, ότι «δεν υπάρχει deadline» και ότι «δεν θα τελειώσει γρήγορα αυτή η υπόθεση».

«Δεν υπάρχει καμία περίπτωση να μπω στην ονοματολογία», είπε ο κ. Τζανακόπουλος.

ΔΩΡΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Ιερώνυμος: Η Εκκλησία της Ελλάδος δεν μπορεί να μείνει αδιάφορη

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΛΑΚΑΣΑ**

Το Σκοπιανό θα απασχολήσει σήμερα και την ηγεσία της Εκκλησίας της Ελλάδος, η οποία παγίως διάκειται αρνητικά στη χρήση του όρου «Μακεδονία». Χθες ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών κ. Ιερώνυμος, κατά την πρώτη ημέρα των εργασιών της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου (ΔΙΣ), ανέφερε ότι «το ζήτημα είναι ένα εθνικό θέμα που δεν μπορεί να αφήσει αδιάφορη την Εκκλησία της Ελλάδος», προσδιορίζοντας τη σχετική συζήτηση για σήμερα. Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι η 12μελής ΔΙΣ θα κινηθεί στους άξονες των παλαιότερων αποφάσεων της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος (αποτελείται από όλους –σχεδόν 80– τους μητροπολίτες της χώρας) για την ορθόδοξη «Μακεδονική Αρχιεπισκοπή της Αχρίδας», όπως αυτοονομάζεται. Συγκεκριμένα, οι ιεράρχες θα υποστηρίξουν τη μη χρήση του όρου «Μακεδονία» εστιάζοντας τόσο σε εθνολογικά όσο και εκκλησιαστικά ζητήματα ταυτότητας της εν λόγω Αρχιεπισκοπής και κατ' επέκταση του γειτονικού κράτους. Υπενθυμίζεται ότι προηγούμενη ιεραρχία είχε αναφέρει ότι η ΠΓΔΜ «σφετερίζεται και διεκδικεί εκείνο το οποίον δεν του ανήκει, δηλαδή το ελληνικό όνομα της Μακεδονίας, και τοιουτοτρόπως τραυματίζει την ελληνική αξιοπρέπεια και την ιστορική πραγματικότητα».

Η ΔΙΣ θα τοποθετηθεί κατά της χρήσης του όρου «Μακεδονία», στους άξονες παλαιότερων αποφάσεων της Ιεραρχίας.

Στην τρέχουσα σύνθεση της 12μελούς ΔΙΣ μετέχουν τέσσερις μητροπολίτες από τη Μακεδονία –ο Σισανίου και Σιατίστης, ο Δράμας, ο Λαγκαδά, Λητής και Ρεντίνης και ο Πολυανής και Κιλκισίου–, οι οποίοι και θα σηκώσουν το βάρος της «εκπροσώπησης» της εικόνας της Εκκλησίας της Ελλάδος υπέρ των θέσεων που έχουν οι κάτοικοι της Μακεδονίας. Από την άλλη, κατά τη χθεσινή πρώτη ημέρα της τακτικής ΔΙΣ, μητροπολίτες έκαναν λόγο για μη επαρκή ενημέρωσή τους και, ευρύτερα, της κοινής γνώμης για την πορεία του θέματος. Αλλωστε, όπως ανέφερε ο μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Ανθιμος, «υπάρχει μια ασάφεια και μια έλλειψη ενημέρωσης για το θέμα. Είναι κάτι που το παρακολουθούν όλοι, για το ποια θα είναι η έκβασή του και ανησυχούν».

Στο μεταξύ «να μην υπάρξει υποχώρηση από την πάγια εθνική θέση, που καθιστά απαγορευτική τη χρήση του ονόματος Μακεδονία από τα Σκόπια», ζητεί και η Κεντρική Ενωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ). Η θέση αυτή, που διατυπώθηκε διά του προέδρου της Γ. Πατούλη κατά τη χθεσινή συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου της Ενωσης, εγκρίθηκε κατά πλειοψηφία. Στο κείμενο επισημαίνεται ότι οριστική απόφαση θα εκδοθεί μετά και τις θέσεις που θα διατυπώσουν οι περιφερειακές ενώσεις δήμων.

Εκλογική ετοιμότητα από τα στελέχη του κόμματος ζητεί ο Μητσοτάκης

Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ**

Την εκτίμησή του ότι το 2018 θα είναι χρονιά σημαντικών πολιτικών εξελίξεων και τα επιχειρήματα που αποδομούν το κυβερνητικό αφήγημα περί καθαρής εξόδου από το μνημόνιο επανέλαβε ο Κυρ. Μητσοτάκης ενώπιον των «γαλάζιων» τομεαρχών, τους οποίους έθεσε σε εκλογική ετοιμότητα, ζητώντας μεγαλύτερη κινητικότητα για την εξειδίκευση του προγράμματος και ισχυρότερη παρουσία στη Βουλή.

«Το "φύλλο πορείας" της χώρας είναι δυστυχώς ήδη γραμμένο. Είναι ψηφισμένο. Από την 1η Ιανουαρίου του 2019, οι συντάξεις κόβονται κι άλλο μέχρι 18%, την 1η Ιανουαρίου του 2020 μειώνεται και το αφορολόγητο, αν δεν απαιτηθεί νωρίτερα», σημείωσε κατηγορώντας τον πρωθυπουργό ότι «έχει μαυρίσει» τις επόμενες χρονιές και αφήνοντας αιχμές για την καθαρή έξοδο. Ο πρόεδρος της Ν.Δ. επανέλαβε ότι η κυβέρνηση ούτε θέλει ούτε μπορεί και είπε για άλλη μία φορά ότι το 2018 θα είναι έτος «μεγάλης πολιτικής μάχης».

Την ίδια ώρα, νέες διαστάσεις λαμβάνει η κόντρα της Ν.Δ. με τον όμιλο Μάρη, με αφορμή το χθεσινό πρωτοσέλιδο του «Εθνους», το οποίο η Πειραιώς χαρακτήρισε «προβοκατόρικο». Σημειώνεται ότι το δημοσίευμα με τίτλο «Στοχοποιούν τον Καραμανλή» επιτίθετο στην ηγεσία της Ν.Δ., αφήνοντας υπονοούμενα περί συνεννόησής της για την αποκάλυψη του σημειώματος της ΤτΕ σχετικά με τον δημοσιονομικό εκτροχιασμό του 2009 που έκανε η «Κ» της Κυριακής. Η Πειραιώς έχει αφήσει και άλλες φορές αιχμές για διαυλο συνεννόησης του εν λόγω ομίλου με τον κυβέρνηση, ωστόσο χθες προχώρησε ένα βήμα παραπάνω, καταγγέλλοντας σε ανακοίνωσή της ότι ο Γ. Δραγασάκης κάνει συναντήσεις με επιχειρηματίες, ενθαρρύνοντάς τους να χρηματοδοτήσουν επιχειρηματικές δραστηριότητες του κ. Μάρη. «Μετά και το πρωτοσέλιδο, δεν υπάρχει πια καμιά αμφιβολία ότι ο όμιλος Μάρη βρίσκεται σε διατεταγμένη υπηρεσία προκειμένου να προωθεί την προπαγάνδα, τα ψέματα και τις επιδιώξεις της κυβέρνησης», αναφέρει ακόμα η ανακοίνωση της Ν.Δ., η οποία κατηγορεί την κυβέρνηση ότι «εξυπηρετεί συμφέροντα συγκεκριμένων επιχειρηματιών».

Εκτίμησε ότι το 2018 θα είναι χρονιά σημαντικών πολιτικών εξελίξεων.

Το χθεσινό συντονιστικό των τομεαρχών έγινε το βήμα από το οποίο ο κ. Μητσοτάκης ανακοίνωσε μια άτυπη επιτροπή εκλογικού αγώνα. Αυτή θα αναλάβουν για όλες τις περιφέρειες της χώρας οι τομεάρχες της Ν.Δ., οι οποίοι κατανέμονται σε περιφέρειες άλλες από αυτές στις οποίες εκλέγονται. Η ευθύνη τους δε, η οποία, όπως είπε ο κ. Μητσοτάκης, θα είναι και η ανάδειξη νέων στελεχών και η περαιτέρω εξειδίκευση των περιφερειακών και τοπικών προγραμμάτων της Ν.Δ., αφορά τόσο τις αυτοδιοικητικές όσο και τις εθνικές εκλογές, όποτε αυτές διεξαχθούν. Επί της ουσίας, αυξάνονται οι ευθύνες και ο ρόλος των τομεαρχών, στους οποίους θα διανεμηθούν προτεραιότητες ανά περιφέρεια. Την Αττική αναλαμβάνουν οι Γ. Βρούτσης, Κ. Καραμανλής, Χρ. Σταϊκούρας και Γ. Πλακιωτάκης, την Ανατολική Μακεδονία οι Ν. Δένδιας και Γ. Γεωργαντάς, την Κεντρική Μακεδονία οι Κ. Χατζηδάκης και Ολγα Κεφαλογιάννη, τη Δυτική Μακεδονία οι Κ. Σκρέκας και Φ. Αραμπατζή, την Ηπειρο οι Ν. Κεραμέως και Ν. Παναγιωτόπουλος, τη Δυτική Ελλάδα ο Β. Κικίλιας, τη Στερεά Ελλάδα η Αννα Μισέλ Ασημακοπούλου, τη Θεσσαλία ο Αδ. Γεωργιάδης, τα Ιόνια ο Β. Οικονόμου, το Βόρειο Αιγαίο ο Μ. Κόνσολας, το Νότιο Αιγαίο ο Μ. Βαρβιτσιώτης, την Κρήτη η Ντ. Μπακογιάννη. Ο πρόεδρος της Ν.Δ. κάλεσε, μάλιστα, την κυβέρνηση να ξεκαθαρίσει την ακριβή ημερομηνία, αλλά και το εκλογικό σύστημα των αυτοδιοικητικών εκλογών.

15-ΟΙΚ_ΕΛΛΑΔΑ_ΚΑΘΗ 09/01/18 22:11 Page 15

Οι ξένοι ψάχνουν 5άστερα σε πλειστηριασμούς

Οι τράπεζες αδυνατούν να βγάλουν στο σφυρί πολυτελείς μονάδες, καθώς είναι «μπλοκαρισμένες» από νομικά ζητήματα

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Εννέα στους δέκα ξένους επενδυτές που κοιτούν την ελληνική αγορά μη εξυπηρετούμενων δανείων ενδιαφέρονται κυρίως για τοποθετήσεις στον ξενοδοχειακό κλάδο.

Ομως το στοκ των τουριστικών ακινήτων που προσφέρεται από τις ελληνικές τράπεζες αφορά κυρίως σε μεσαίες και χαμηλές κατηγορίες ξενοδοχείων, αναφέρουν κύκλοι της αγοράς. Τα μεγαλύτερα, πεντάστερα υπερχρεωμένα ξενοδοχεία που αποτελούν πόλο έλξης για τους δυνητικούς επενδυτές παραμένουν εν πολλοίς εκτός αγοράς μπλοκαρισμένα από πολύπλοκα νομικά ζητήματα, σημειώνουν τραπεζικές πηγές. Από τις 9.800 ελληνικά ξενοδοχεία που δείχνουν τα τελευταία στατιστικά δεδομένα που έχουν συγκεντρώσει η PWC και η NAI Hellas, μόνον τα 420 είναι πέντε αστέρων και άλλα 1.340 τεσσάρων.

Εξ αυτών, περίπου τα μισά βρίσκονται στην Κρήτη και στο Νότιο Αιγαίο αλλά είναι μετρημένα στα δάχτυλα εκείνα που φέρουν ή αναμένεται να πάρουν αναγκαστικό πωλητήριο μέσω οποιασδήποτε διαδικασίας. Αντιθέτως, δεκάδες είναι οι πλειστηριασμοί και τα πωλητήρια μικρότερων και χαμηλότερης αξιολόγησης ξενοδοχείων, δύο και τριών αστέρων, που όμως συγκεντρώνουν πολύ περιορισμένο επενδυτικό ενδιαφέρον και σίγουρα χαμηλές τιμές προσφορών, αφού απαιτούν υψηλές δαπάνες ανακαίνισης και επανατοποθέτησης στην αγορά.

Μεγάλη προσφορά υπερχρεωμένων ξενοδοχείων τριών και τεσσάρων αστέρων, τα οποία δεν καλύπτουν τις προδιαγραφές που θέτουν τα ξένα funds.

Με τους επενδυτές, όχι απαραίτητα μόνον αλλοδαπούς, να αναζητούν ετήσιες αποδόσεις κεφαλαίου της τάξεως του 9% σύμφωνα με τη NAI Hellas, οι συναλλαγές είναι λιγοστές. Και απ' ό,τι φαίνεται μπορεί να παραμείνουν έτσι, με εξαίρεση μία-δύο εμβληματικές μονάδες ξενοδοχείων, η πώληση των οποίων δρομολογείται εσχάτως είτε μέσω αναγκαστικών μέτρων είτε σε συνεννόηση με τους παλαιούς μετόχους. Ομως, η πίεση που υφίστανται οι τράπεζες από τις ρυθμιστικές αρχές αλλά και από τους εξωτερικούς συνεργάτες τους στη διαχείριση των χαρτοφυλακίων κόκκινων δανείων όπως και συγκεκριμένους επενδυτές είναι αυξημένη. Η πίεση αυτή εκτιμάται πως μπορεί να φέρει περισσότερα μεγάλα ξενοδοχεία στην αγορά κατά το επόμενο διάστημα.

Σε γενικές γραμμές και σύμφωνα με τις κατά καιρούς δηλώσεις τόσο του διοικητή όσο και του υποδιοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, από συνολικά δάνεια ύψους 7,6 δισ. ευρώ που έχουν χορηγηθεί προς επιχειρήσεις του κλάδου, τα μισά περίπου (49,8%) καταγράφονταν προ διετίας ως μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα. Από αυτά, το 40% αφορούσε δάνεια που εξυπηρετούνταν μεν κανονικά, ωστόσο είχαν κατ' εκτίμηση αυξημένες πιθανότητες να εμφανίσουν πρόβλημα. Τράπεζες και επιχειρήσεις είχαν ήδη μέχρι τότε συνομολογήσει ρυθμίσεις για δάνεια ύψους περίπου 2 δισ. ευρώ, για τα οποία μικρό σχετικά ποσοστό εμφάνισε εκ νέου πρόβλημα, ενώ οι τράπεζες είχαν εγγράψει προβλέψεις ύψους 1,2 δισ. ευρώ.

Προ ολίγων ημερών, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) Γιάννης Ρέτσος επιβεβαίωσε εμμέσως αυτά τα μεγέθη. Ερωτηθείς σχετικά με την προοπτική εκπλειστηριασμού ξενοδοχειακών μονάδων από τις πιστώτριες τράπεζες υποστήριξε ότι ο δανεισμός του κλάδου είναι χαμηλός σε σχέση με την υπόλοιπη οικονομία, καθώς με 8 δισ. συνολικές τραπεζικές χρηματοδότησες καλύπτει το 20% του ΑΕΠ. Προσδιόρισε δε το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων των τραπεζών κάτω από τα επίπεδα των 3 δισ. ευρώ, αλλά υπογράμμισε πως υπάρχουν πολλοί επιχειρηματίες σε αυτό το τμήμα της αγοράς που είναι έτοιμοι να βάλουν λεφτά υπό την προϋπόθεση όμως πως οι τράπεζες θα προχωρήσουν σε βιώσιμες ρυθμίσεις. Σε κάθε περίπτωση, χαρακτήρισε δυσάρεστη εξέλιξη τους πλειστηριασμούς επιχειρήσεων που δεν είναι βιώσιμες, εξαιρώντας όμως όπως επισήμανε εκείνους τους επιχειρηματίες που ευθύνονται αποκλειστικά οι ίδιοι και όχι η κρίση για την κατάσταση στην οποία έχουν βρεθεί.

Οι παλαιοί μέτοχοι

Ενα άλλο χαρακτηριστικό των δανείων προς τον κλάδο των ξενοδοχειακών ακινήτων είναι ότι στο μεγαλύτερο μέρος τους αφορούν δάνεια ύψους άνω του 1 εκατ. ευρώ, με τις επιχειρήσεις που ανήκουν στην κατηγορία αυτή να ανέρχονται σε περίπου 1.400.

Οι επιχειρήσεις αυτές εμφανίζουν καλύτερη συμπεριφορά ως προς την εξυπηρέτηση των δανειακών τους υποχρεώσεων συγκριτικά με εκείνες που έχουν έκθεση σε δανεισμό μικρότερου ύψους. Με άλλα λόγια, οι μικρές ξενοδοχειακές μονάδες και τα ενοικιαζόμενα δωμάτια φαίνεται να είναι πιο ευάλωτα και να εμφανίζουν συχνότερα καθυστέρηση, σε ό,τι αφορά τις δανειακές υποχρεώσεις.

Νομικοί κύκλοι εκτιμούν, πάντως, πως η επιτάχυνση των επενδύσεων σε κόκκινα δάνεια μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων δεν θα είναι εύκολη υπόθεση. Οι λόγοι γι' αυτό είναι σε μεγάλο βαθμό εκτός του ελέγχου των τραπεζιτών που χειρίζονται σήμερα αυτές τις πιστώσεις και σχετίζονται σύμφωνα με την Ashurst –πολυεθνική δικηγορική εταιρεία με έδρα το Λονδίνο που παρακολουθεί την ελληνική αγορά– με τις ιστορικές δυσκολίες και τους χρόνους για την τελεσιδικία και την εφαρμογή των δικαστικών αποφάσεων, την «εγγενή δυσκολία αναγκαστικής απομάκρυνσης των παλαιών μετόχων και τις σύνθετες δομές χορηγήσεων που έχουν προκύψει κατά περίπτωση χωρίς κατάλληλους μηχανισμούς εξασφάλισης και απεμπλοκής των τραπεζών». Επιπλέον, λέει η Ashurst, «σε αρκετές μεγάλες υπερχρεωμένες επιχειρήσεις, οι τελικοί μέτοχοι είναι πιθανό να κατέχουν και άλλες επιχειρήσεις με πρόσθετες υποχρεώσεις προς τις ελληνικές τράπεζες οι οποίες πρέπει να συνεκτιμηθούν».

Η επιτάχυνση των επενδύσεων σε κόκκινα δάνεια μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων δεν θα είναι εύκολη υπόθεση.

Ολοι αυτοί οι παράγοντες έχουν δημιουργήσει ένα ναρκοπέδιο πολυπλοκότητας αυτού του τομέα των περιουσιακών στοιχείων, που θα απαιτήσει σημαντικό χρόνο και πόρους από την πλευρά των ελληνικών τραπεζών και των ενδιαφερόμενων επενδυτών για να καταστεί βατό.

Εάν επρόκειτο να επενδύσετε στην Ελλάδα, πώς θα διαθέτατε το επενδυμένο κεφάλαιό σας στους ακόλουθους τομείς ακινήτων

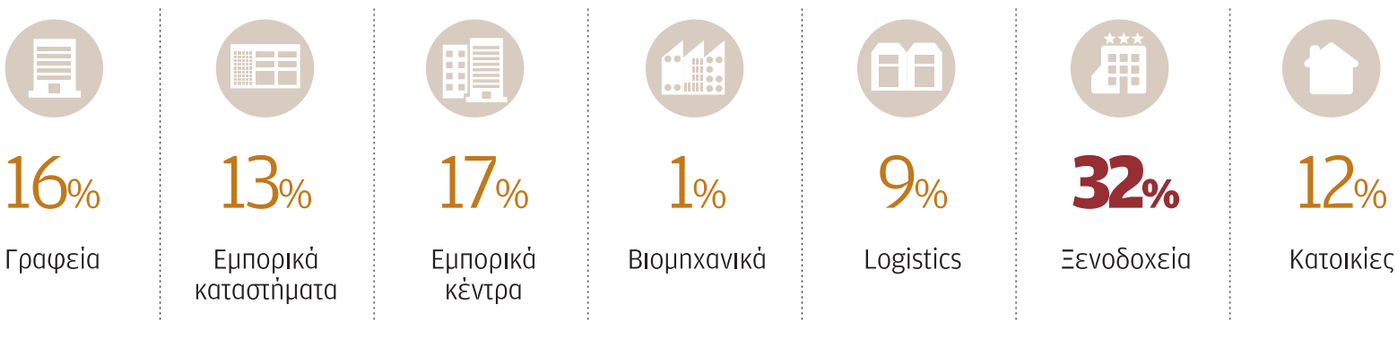

Πώς κρίνετε τις επενδυτικές προοπτικές για τα ξενοδοχειακά ακίνητα στην Ελλάδα τα επόμενα 5 χρόνια;

ΔΑΝΕΙΑ ΠΡΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

€7,6 δισ. ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2015

ΠΗΓΗ: NAI Hellas, Researching Real Estate Investment Sentiment for Greece, Οκτώβριος 2017, Τράπεζα της Ελλάδος

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι εκποιήσεις ακινήτων από τράπεζες θα πιέσουν τις τιμές

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Σοβαρή απειλή για τη μελλοντική πορεία των τιμών σε μεγάλο τμήμα της αγοράς ακινήτων και κυρίως των κατοικιών εκτιμάται ότι θα αποτελέσει η επιτάχυνση της διαδικασίας των πλειστηριασμών.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις φορέων της αγοράς, είναι πιθανό μέσω των πλειστηριασμών να ικανοποιείται ποσοστό μεγαλύτερο του 35%-40% της συνολικής ζήτησης, με αποτέλεσμα να πιέζονται σημαντικά οι τιμές και στα υπόλοιπα πωλούμενα ακίνητα. Επί της ουσίας, όποιος ιδιοκτήτης ενδιαφέρεται να πωλήσει σε σύντομο χρονικό διάστημα το ακίνητό του, θα πρέπει να αναπροσαρμόσει τις απαιτήσεις του, ώστε αυτές να προσεγγίζουν τις τιμές ανάλογων ακινήτων που πωλούνται μέσω πλειστηριασμών.

«Οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί θα συμπιέσουν τις ήδη χαμηλές αξίες, καθώς θα υπάρξει αυξανόμενη προσφορά έναντι εξαιρετικά περιορισμένης ζήτησης. Υπάρχει στόχος για 10.000 εκποιήσεις εντός του 2018 που ενδεχομένως να αυξηθεί τα επόμενα χρόνια, ενώ η ζήτηση δεν δείχνει στοιχεία αξιόλογης ενδυνάμωσης. Ετσι, οι πλειστηριασμοί εκτιμάται ότι θα αποτελέσουν τουλάχιστον το 1/3 του συνόλου των αγοραπωλησιών που υπολογίζεται ότι πραγματοποιούνται σήμερα, συμπαρασύροντας προς τα κάτω τις αγοραίες αξίες», σημειώνει ο κ. Σπύρος Ράπτης, διευθυντής εκτιμήσεων της REDVIS, εταιρείας παροχής υπηρεσιών ακινήτων.

Σύμφωνα με τον ίδιο, σαφώς τη μεγαλύτερη πίεση θα δεχθούν τα ακίνητα μεγάλης επιφάνειας, οι πάλαι ποτέ «ακριβές» περιοχές και τα εξοχικά όπου παραθερίζουν κυρίως Ελληνες. «Οι δυσκολίες πρόσβασης σε κεφάλαια και το κόστος δανεισμού δεν ευνοούν τον προσανατολισμό σε μεγάλα ακίνητα. Επιπροσθέτως, οι δαπάνες συντήρησης και το ενεργειακό κόστος, σε συνδυασμό με την οικονομική στενότητα, δυσχεραίνουν την απόκτηση ακινήτων σε καλές περιοχές λόγω και των υψηλών αντικειμενικών τιμών. Από την άλλη, η παραθεριστική κατοικία θεωρείται πολυτέλεια, ενώ ακίνητα σε περιοχές που δεν απευθύνονται σε εξωτερικό τουρισμό είναι στα αζήτητα, σε συνδυασμό και με το γεγονός ότι τα έξοδα των μετακινήσεων έχουν περιορίσει σημαντικά τις προσδοκίες των νοικοκυριών», σημειώνει ο κ. Ράπτης.

Είναι πιθανό, μέσω των πλειστηριασμών, να καλυφθεί ποσοστό μεγαλύτερο του 35%-40% της συνολικής ζήτησης.

Αν στα παραπάνω δεδομένα προστεθεί και η άδικη φορολογία μέσω του ΕΝΦΙΑ που επιβάλλεται ανελαστικά σε ένα προϊόν που πλέον δεν παράγει ούτε εισόδημα ούτε υπεραξία, αντιλαμβάνεται κανείς τους λόγους για τους οποίους το αγοραστικό κοινό έχει περιοριστεί δραματικά. Είναι χαρακτηριστικό ότι η αγορά ακινήτων παρουσιάζει χαρακτηριστικά υπερπροσφοράς επί τουλάχιστον οκτώ χρόνια, κατά τη διάρκεια των οποίων η υποχώρηση των αξιών έχει ξεπεράσει το 50%. Πάντως, όπως αναφέρει ο κ. Ράπτης, «για λόγους αποτελεσματικότητας του εγχειρήματος, οι τράπεζες φαίνεται ότι θα προτιμήσουν να ξεκινήσουν με τα μεγαλύτερης αξίας ακίνητα, καθώς και με την παραθεριστική κατοικία.

Αντίθετα, στο νέο σκηνικό που θα διαμορφωθεί, ποιοτικά ακίνητα εισοδήματος που είναι μισθωμένα σε καλούς μισθωτές ενδέχεται να μην επηρεαστούν», καταλήγει ο κ. Ράπτης.

Ο στόχος για 10.000 εκποιήσεις ακινήτων εντός του 2018 ενδεχομένως να αυξηθεί τα επόμενα χρόνια, ενώ η ζήτηση δεν δείχνει στοιχεία αξιόλογης ενδυνάμωσης. Τη μεγαλύτερη πίεση θα δεχθούν τα ακίνητα μεγάλης επιφάνειας και τα εξοχικά.

Οι κατασχέσεις στην Ισπανία

Αν επιχειρηθεί μια σύγκριση με τις επιπτώσεις που προκάλεσαν οι πλειστηριασμοί στην Ισπανία, είναι πιθανό να προκύψουν ακόμα χειρότερες συνέπειες για το επίπεδο τιμών στην ελληνική αγορά, ιδίως μάλιστα αν δεν υπάρξει συντονισμός μεταξύ Δημοσίου και τραπεζών, αναφορικά με τον τελικό αριθμό των ακινήτων που θα εκπλειστηριάζονται σε ετήσια βάση.
Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του οίκου πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch Ratings, οι εκπτώσεις που πραγματοποιούνται σε κατασχεμένες κατοικίες στην Ισπανία κινήθηκαν στο εντυπωσιακό 60% κατά μέσον όρο το 2016, σε σχέση με την αρχική εκτιμηθείσα αξία τους, τάση η οποία έχει παγιωθεί καθόλη τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών. Οπως σημειώνει η Fitch, «οι αγοραστές επιμένουν στην εύρεση των καλύτερων δυνατών ευκαιριών, όταν κινούνται για την απόκτηση κατοικιών που είναι προϊόν κατάσχεσης, ενώ παράλληλα το απόθεμα απούλητων νεόδμητων κατοικιών παραμένει πολύ υψηλό». Τα δεδομένα αυτά συνεχίζουν να πιέζουν τις τιμές των εν λόγω ακινήτων, παρότι η εικόνα συνολικά στην αγορά κατοικίας της Ισπανίας είναι αισθητά βελτιωμένη ήδη από το 2015.

16-OIK_ELLADA_KATHI 09/01/18 22:14 Page 16

Οι επισκέψεις επιβατών κρουαζιέρας διαμορφώθηκαν σε 4.625.363 το 2017, από 5.204.231 το 2016.

Μειώθηκαν κατά 11% οι επιβάτες κρουαζιέρας στην Ελλάδα το 2017

Η γεωπολιτική αστάθεια στην Ανατολική Μεσόγειο περιόρισε 20,5% τις αφίξεις πλοίων

Με τη μεγαλύτερη πτώση των τελευταίων ετών ολοκληρώθηκε το 2017 για τον τομέα της κρουαζιέρας, ο οποίος δεν κατόρθωσε να συμβάλει όσο τα προηγούμενα χρόνια στη γενικότερη άνοδο του τουρισμού στην Ελλάδα. Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε χθες η Ενωση Λιμένων Ελλάδος (ΕΛΙΜΕ), το 2017 καταγράφηκε ετήσια πτώση της τάξεως του 20,5% στις αφίξεις κρουαζιερόπλοιων, καθώς υποχώρησαν από τα 4.307 του 2016, σε 3.415 το 2017. Παράλληλα, μειωμένες κατά 11% ήταν και οι επισκέψεις επιβατών κρουαζιέρας, που διαμορφώθηκαν σε 4.625.363 το 2017, από 5.204.231 το 2016.

Ενας από τους βασικούς λόγους που ο κλάδος υστέρησε το 2017 ήταν η πολιτική αστάθεια και οι γεωπολιτικές εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου. Τα ζητήματα ασφάλειας είναι βασικές προτεραιότητες για τις εταιρείες κρουαζιέρας, με αποτέλεσμα να επιλέξουν εναλλακτικούς προορισμούς για τα δρομολόγιά τους τον προηγούμενο χρόνο. Είναι χαρακτηριστικό ότι έξι λιμάνια της Τουρκίας προσείλκυσαν μόλις μία εταιρεία κρουαζιέρας, την ελληνοκυπριακών συμφερόντων Celestyal Cruises, του ομίλου Λούη. Ο λόγος για την Κωνσταντινούπολη, τη Σμύρνη, το Τσεσμέ, το Κουσάντασι, την Αττάλεια και τη Μαρμαρίδα, τα οποία έβριθαν ξένων κρουαζιερόπλοιων, πολλά εκ των οποίων προσέγγιζαν και ελληνικά λιμάνια.

Το λιμάνι του Πειραιά παρέμεινε ο υπ' αριθμόν ένα προορισμός με 576 αφίξεις κρουαζιερόπλοιων και 1.055.559 επισκέψεις και στη δεύτερη θέση διατηρήθηκε η Μύκονος με 501 αφίξεις και σχεδόν 700.000 επιβάτες.

Πάντως, σε ό,τι αφορά τα καθ' ημάς, οι 10 δημοφιλέστεροι προορισμοί κρουαζιέρας παρέμειναν αμετάβλητοι και το 2017, αν και υπήρξαν ανακατατάξεις ως προς τη σειρά. Ειδικότερα, το λιμάνι του Πειραιά παρέμεινε ο υπ' αριθμόν ένα προορισμός με 576 αφίξεις κρουαζιερόπλοιων και 1.055.559 επισκέψεις επιβατών, έναντι 625 αφίξεων κρουαζιερόπλοιων με 1.094.135 επισκέψεις το 2016. Στη δεύτερη θέση διατηρήθηκε η Μύκονος με 501 αφίξεις και σχεδόν 700.000 επιβάτες, καταγράφοντας πάντως μικρή πτώση σε ό,τι αφορά τον αριθμό των επιβατών, καθώς το 2016 είχαν ανέλθει σε 722.517 (μέσω 596 αφίξεων κρουαζιερόπλοιων). Στην τρίτη θέση για το 2017 αναρριχήθηκε η Κέρκυρα με 410 αφίξεις πλοίων και 679.681 επιβάτες, ενώ την τέταρτη θέση κατέλαβε η Σαντορίνη (από δεύτερη που ήταν το 2016), με 406 αφίξεις πλοίων και 620.570 επιβάτες, έναντι 572 πλοίων και 783.893 επιβατών το 2016. Την πρώτη πεντάδα συμπληρώνει το Κατάκολο της Ηλείας με 271 πλοία και 567.047 επιβάτες, αριθμός που είναι μάλιστα υψηλότερος έναντι του 2016, όταν ο αριθμός των επιβατών κρουαζιέρας είχε διαμορφωθεί σε 505.111. Την πρώτη δεκάδα των δημοφιλέστερων προορισμών κρουαζιέρας συμπληρώνουν η Ρόδος, το Ηράκλειο, τα Χανιά η Πάτμος και η Κεφαλονιά-Ιθάκη.

Σύμφωνα με στελέχη του κλάδου, βασικό ζήτημα για την ανάπτυξη του κλάδου της κρουαζιέρας είναι η αναβάθμιση των υφιστάμενων λιμενικών υποδομών, ώστε να είναι εφικτή η φιλοξενία των κρουαζιερόπλοιων από ικανοποιητικό αριθμό τερματικών σταθμών κρουαζιέρας, μέχρι επαρκές βάθος και επαρκή αριθμό κρηπιδωμάτων, ενώ σημαντικό είναι και το λειτουργικό σύστημα δέσμευσης θέσεων ελλιμενισμού (κάτι που στην Ελλάδα διαθέτουν μόνο ο Πειραιάς και η Κέρκυρα). Παράλληλα, όπως ανέφερε σε πρόσφατη παρέμβασή του ο νεοεκλεγείς στο ναυτιλιακό τμήμα του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πειραιά, Κώστας Αχλαδίτης, σημαντική είναι και η ανάγκη για την ανάπτυξη των κατάλληλων πρωτοβουλιών για την επέκταση της τουριστικής περιόδου, τη βελτίωση της εμπειρίας των επιβατών στο λιμάνι και στις χερσαίες εκδρομές τους, την ανάπτυξη συνεργασίας με την πόλη, με τοπικούς φορείς όπως είναι τα επιμελητήρια, με το αεροδρόμιο, αλλά και στενή συνεργασία και ανάπτυξη σχέσεων με τις εταιρείες κρουαζιέρας.

Ν.Χ.Ρ.

Η ελληνική οικονομία υστερεί στην υιοθέτηση μοντέλων «οικονομικής ανακύκλωσης»

Σημαντική υστέρηση της Ελλάδας στην υιοθέτηση μοντέλων κυκλικής οικονομίας διαπιστώνει ο ΣΕΒ στο εβδομαδιαίο δελτίο του για τις οικονομικές εξελίξεις. Οπως σημειώνει, «η αλλαγή αναπτυξιακού υποδείγματος και νοοτροπίας και η υιοθέτηση νέων τάσεων, όπως αυτή της κυκλικής οικονομίας, παραμένουν επίκαιρα ζητούμενα και για το 2018».

Οι δράσεις

Η κυκλική οικονομία, δηλαδή οι δράσεις που αποσκοπούν σε μείωση της σπατάλης των πόρων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία με την επαναχρησιμοποίηση προϊόντων, την παροχή υπηρεσιών σε πολλαπλούς χρήστες (sharing economy) κ.ά. έχει ήδη κινητοποιήσει νέες επενδύσεις ύψους 550 δισ. ευρώ στην Ευρώπη. Σύμφωνα με τον Σύνδεσμο, η χώρα μας υστερεί σημαντικά στην υιοθέτηση μοντέλων κυκλικής οικονομίας. Η πιο πρόσφατη παρέμβαση της πολιτείας, πέραν της χρέωσης του χρήστη πλαστικής σακούλας με 4 λεπτά από την 1η Ιανουαρίου του 2018 και 7 λεπτά ανά σακούλα από το 2019, αφορά κυρίως βελτιώσεις στην ανακύκλωση αποβλήτων συσκευασιών, στο πλαίσιο επίτευξης των εξαιρετικά φιλόδοξων, σήμερα πρακτικά ανέφικτων στόχων που είχαν τεθεί στους Εθνικούς Σχεδιασμούς Διαχείρισης Αποβλήτων.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η πρόβλεψη για το 2020 στην ταφή των αστικών αποβλήτων είναι το 20% της παραγόμενης ποσότητας, ενώ με βάση στοιχεία του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, η παραγωγή αστικών απορριμμάτων ανέρχεται σε 5 εκατ. τόνους ετησίως, εκ των οποίων μόνο το 20% ανακυκλώνεται. Τα υπόλοιπα 4 εκατ. τόνοι (80%) οδηγούνται στους ΧΥΤΑ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων), εκ των οποίων τα 3 εκατ. τόνοι είναι δυνητικά ανακυκλώσιμα και βιοαποικοδομήσιμα υλικά, τα οποία μεταφέρονται στους ΧΥΤΑ με κόστος μεταφοράς 135 εκατ. ευρώ. Η αξία των ανακυκλώσιμων υλικών ανέρχεται σε 200 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 150 εκατ. χάνονται λόγω κακής διαχείρισης και τα 50 εκατ. επιστρέφουν στην πραγματική οικονομία. Υπολογίζεται, επίσης, ότι η αξία του κομπόστ που θα μπορούσε να παραχθεί από βιοαποικοδομήσιμα υλικά ανέρχεται σε 30 εκατ. ευρώ.

Στην Ευρώπη, η κυκλική οικονομία έχει ήδη κινητοποιήσει νέες επενδύσεις ύψους 550 δισ. ευρώ.

Αρση αγκυλώσεων

«Η πολιτεία οφείλει άμεσα να προχωρήσει στην άρση υφιστάμενων δυσκολιών και αγκυλώσεων που προκύπτουν από το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, όπως π.χ. δοκιμές αξιοποίησης αποβλήτων σε βιομηχανικές δραστηριότητες. Απαραίτητη και η θέσπιση κινήτρων, όπως το τέλος ταφής, αλλά και κριτηρίων για ένταξη σχετικών επενδύσεων στον αναπτυξιακό νόμο 4399/16 ή για "πράσινες" προμήθειες», καταλήγει ο ΣΕΒ.

1,7 δισ. μέσω του σχεδίου Γιούνκερ

Σε 1,7 δισ. ευρώ ανέρχεται η συνολική χρηματοδότηση της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (EFSI), το λεγόμενο σχέδιο Γιούνκερ, και αναμένεται να ενεργοποιήσει 5,7 δισ. πρόσθετων επενδύσεων, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η χρηματοδότηση αφορά:

1. Προγράμματα υποδομών και καινοτομίας: Εχει εγκριθεί η χρηματοδότηση 11 έργων από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΙΒ) με τη στήριξη του EFSI, περίπου 1,4 δισ. συνολικής χρηματοδότησης, τα οποία αναμένεται να μοχλεύσουν 3,5 δισ. συνολικών επενδύσεων.

2. Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις: Εχουν εγκριθεί εννέα συμφωνίες με ενδιάμεσες τράπεζες, χρηματοδοτούμενες από το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο, με την υποστήριξη του EFSI, συνολικής χρηματοδότησης 313 εκατ. ευρώ, τα οποία αναμένεται να ενεργοποιήσουν επενδύσεις 2,2 δισ. ευρώ, από τις οποίες αναμένεται να ωφεληθούν 11.298 μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Μεταξύ των ωφελουμένων είναι:

- Η Terna Energy Group, με δάνειο 24 εκατ. ευρώ, προκειμένου να εγκαταστήσει τρία συγκροτήματα ανεμογεννητριών στη Βοιωτία, στηρίζοντας δεκάδες θέσεις εργασίας.
- Η Cosmote, η οποία με χρηματοδότηση 150 εκατ. θα αναπτύξει ευρυζωνικά δίκτυα σε επαρχιακές και απομακρυσμένες περιοχές.
- Η Creta Farms, με δάνεια 15 εκατ. ευρώ από την ΕΙΒ, προκειμένου να αναπτύξει γραμμές νέων προϊόντων. Η Creta Farms είναι πολλαπλάσια πιο καινοτόμος από τους ανταγωνιστές της στην παραγωγή υγιεινότερου κρέατος, με τη χρήση παρθένου ελαιολάδου. Η χρηματοδότηση αυτή συνέβαλε στην πρόσληψη επιπλέον 100 υπαλλήλων από την εταιρεία, επισημαίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ανάσα στο λιανεμπόριο από την αύξηση τζίρου στην περίοδο των εορτών

Τα σημάδια αναθέρμανσης της αγοράς είναι ενθαρρυντικά παρά τα κόκκινα δάνεια και την υπερφορολόγηση

Σημάδια ανάκαμψης παρουσιάζονται στην αγορά εμπορίου μετά και την ολοκλήρωση των εορτών των Χριστουγέννων. Οι εκπρόσωποι των εμπορικών επιχειρήσεων, σαφώς ανακουφισμένοι μετά το πέρας των εορτών, κάνουν λόγο για μια θετική πορεία της αγοράς, τόσο κατά τον περασμένο Δεκέμβριο όσο και στο σύνολό της.

Ο πρόεδρος της ΕΣΕΕ Βασίλης Κορκίδης κάνει λόγο για αύξηση της αγοράς κατά τη διάρκεια του περασμένου μήνα της τάξης του 2,5%. «Τα σημάδια είναι ενθαρρυντικά, παρόλο που πολλές αβεβαιότητες, όπως υπερφορολόγηση, ληξιπρόθεσμα, κόκκινα δάνεια, παραμένουν ανοικτά θέματα», παραδέχεται ο πρόεδρος της ΕΣΕΕ. Προς την κατεύθυνση αυτή συμβάλλει η καλή πορεία της οικονομίας της Ευρωζώνης, αλλά και το κλείσιμο της τρίτης αξιολόγησης που εν πολλοίς προεξοφλείται.

Στο ίδιο κλίμα, αν όχι και περισσότερο αισιόδοξος, εμφανίζεται ο πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων & Λιανικής Πωλήσεως Ελλάδος (ΣΕΛΠΕ), Αντώνης Μακρής. Ο κ. Μακρής κάνει λόγο για μια δυναμική που διαμορφώθηκε τον τελευταίο μήνα, που ενδεχομένως να βγάλει τις εμπορικές επιχειρήσεις από το τέλμα όπου είχαν περιέλθει τα τελευταία χρόνια. Ο ίδιος εκτιμά μονοψήφια αύξηση της αγοράς κατά την περίοδο των Χριστουγέννων, η οποία είναι σαφώς υψηλότερη από το 2% έως 3% της ΕΣΕΕ.

Το κρίσιμο ωστόσο, σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΣΕΛΠΕ, δεν είναι η ποσοτικοποίηση της ανόδου της αγοράς όσο η διατηρησιμότητά της στο άμεσο μέλλον. «Η αγορά επηρεάζεται από το τουριστικό ρεύμα, το οποίο συγκυριακά διευρύνεται, λόγω του ότι παραμένουν κλειστές άλλες γειτονικές αγορές. Σίγουρα είναι θετικό αυτό, αλλά δεν μπορείς να είσαι σίγουρος ότι την επόμενη χρονιά οι τουρίστες δεν θα επιλέξουν έναν άλλο προορισμό». Σύμφωνα με τον κ. Μακρή, οι ξένοι επισκέπτες επηρεάζουν κυρίως τα ποσοστά και αυτό είναι κάτι που φαίνεται λόγω επιστροφής του ΦΠΑ. «Επιχειρήσεις στο κέντρο της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης, της Πυλαίας, των Σπάτων κ.ά., δείχνουν ότι κινήθηκαν φέτος με μέση ετήσια αύξηση της τάξης του 10% έως 15%», λέει χαρακτηριστικά.

Ο πρόεδρος της ΕΣΕΕ Βασίλης Κορκίδης κάνει λόγο για αύξηση των πωλήσεων κατά 2,5% τον Δεκέμβριο.

Οι κλάδοι που κινήθηκαν περισσότερο, ήταν –παραδόξως– εκείνοι των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών, τα επώνυμα προϊόντα ρουχισμού που διατίθενται σε καλές τιμές (π.χ. στα λεγόμενα outlets) κ.ά. Ακόμη και τα σούπερ μάρκετ πέρυσι εκτιμάται ότι πέτυχαν να σταθεροποιηθούν (+1%), έπειτα από αρκετά χρόνια συνεχούς κάμψης. Καλή πορεία ακόμη είχε το βιβλίο, το οποίο έπειτα από μεγάλη περίοδο κάμψης, σύμφωνα με τον κ. Μακρή, παρουσίασε κάθε δραστηριότητα που συνδυάζεται με την πολυτέλεια, π.χ. κοσμηματοπωλεία κ.λπ.

Για την ανάκαμψη όμως της αγοράς φαίνεται ότι έβαλαν πλάτη οι έμποροι. Οπως αναφέρουν οι εκπρόσωποί τους, η αύξηση του τζίρου μπορεί να εξηγηθεί και από το γεγονός ότι οι εμπορικές επιχειρήσεις έκαναν προσφορές ακόμη και μέσα στα Χριστούγεννα. Σύμφωνα με τον κ. Κορκίδη, η έρευνα του Ινστιτούτου της ΕΣΕΕ (ΙΜΕΝΥ-ΕΣΣΕ) πάνω από το 60% των εμπορικών επιχειρήσεων δήλωσε ότι πραγματοποίησε προσφορές πριν από τα Χριστούγεννα. «Τα εύσημα ανήκουν στους εμπόρους που αυτή τη φορά κράτησαν όρθια την αγορά», παραδέχεται, σημειώνοντας ότι δεν υπάρχει καμία ευχαριστία για την κυβέρνηση, η οποία έκανε ό,τι ήταν δυνατόν για να δυσχεράνει το έργο των εμπορικών επιχειρήσεων, ακόμη και μέσα στα Χριστούγεννα.

Εκτίμηση πωλήσεων κατά την περίοδο των Χριστουγέννων σε καταστήματα 70 περιοχών της χώρας

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2018

		ΠΟΣΟΣΤΟ μείωσης (-) αύξησης (+)
1 Αθήνα	60% των επιχειρήσεων	20%: μείωση 20%: στα ίδια επίπεδα 20%: αύξηση 1-10%
2 Θεσσαλονίκη		Τσιμισκή (+) 1-10% Περιφέρεια (-) 1-10%
3 Πειραιάς		(-) 1-10%
4 Πάτρα		(+) 1-10%
5 Ν. Ιωνία		(+) 1-10%
6 Περιστέρι		(+) 1-10%
7 Μοσχάτο		Στα ίδια επίπεδα
8 Νίκαια		Στα ίδια επίπεδα
9 Χαλάνδρι		(-) 1-10%
10 Κηφισιά		(-) 1-10%
11 Μαρούσι		(-) 11-20%
12 Κερατσίνι		Στα ίδια επίπεδα
13 Καλλιθέα		Στα ίδια επίπεδα
14 Π. Φάληρο		(-) 11-20%
15 Τρίκαλα		Στα ίδια επίπεδα
16 Λάρισα		(+) 1-10%
17 Καρδίτσα		Στα ίδια επίπεδα
18 Βόλος		(-) 11-20%
19 Αταλάντη		Στα ίδια επίπεδα
20 Λαμία		(-) 11-20%
21 Λιβαδειά		(-) 1-10%
22 Θήβα		(+) 11-20%
23 Σέρρες		(+) 11-20%
24 Κιλκίς		(+) 1-10%
25 Γιαννιτσά		Στα ίδια επίπεδα
26 Εδεσσα		(+) 1-10%
27 Ιωάννινα		(-) 1-10%
28 Καβάλα		(-) 11-20%
29 Νάουσα		Στα ίδια επίπεδα
30 Βέροια		(-) 1-10%
31 Φλώρινα		(-) 11-20%
32 Κατερίνη		(-) 21-30%
33 Γρεβενά		Στα ίδια επίπεδα
34 Αλεξάνδρεια		(+) 11-20%
35 Αλεξανδρούπολη		(+) 1-10%
36 Κομοτηνή		Στα ίδια επίπεδα
37 Ναύπλιο		Στα ίδια επίπεδα
38 Κιάτο		(-) 11-20%
39 Πύργος		Στα ίδια επίπεδα
40 Σπάρτη		(-) 1-10%
41 Καλαμάτα		Στα ίδια επίπεδα
42 Κόρινθος		(-) 1-10%
43 Κυπαρισσία		Στα ίδια επίπεδα
44 Αργος		(-) 1-10%
45 Αιγιαλείας		(-) 1-10%
46 Μεγαλόπολη		Στα ίδια επίπεδα
47 Μεσολογγίου		(+) 1-10%
48 Νάξος		(+) 1-10%
49 Κεφαλονιά-Ιθάκη		Στα ίδια επίπεδα
50 Ζάκυνθος		(-) 21-30%
51 Κέρκυρα		Στα ίδια επίπεδα
52 Δήμου Πύλης		Στα ίδια επίπεδα
53 Ηράκλειο		Στα ίδια επίπεδα
54 Λευκάδα		Στα ίδια επίπεδα
55 Πάρου-Αντιπάρου		(-) 21-30%
56 Ρόδος		(-) 21-30%
57 Σάμου		(-) 1-10%
58 Χαλκίδα		(+) 1-10%
59 Αγρινίου		Στα ίδια επίπεδα
60 Δράμας		(-) 11-20%
61 Θήρας		(-) 21-30%
62 Λέρου		(+) 11-20%
63 Σύρος		(-) 1-10%
64 Ξάνθης		(-) 11-20%
65 Τρίπολη		(+) 11-20%
66 Σπετσών		Στα ίδια επίπεδα
67 Ιεράπετρα		(-) 1-10%
68 Αγ. Νικόλαος		(-) 11-20%
69 Ρέθυμνο		Στα ίδια επίπεδα
70 Χανιά		(-) 11-20%
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ 2017 / 2016		-2% έως +5%

ΠΗΓΗ: ΙΜΕΝΥ-ΕΣΕΕ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Συγκρατημένη αισιοδοξία στην αγορά

Συγκρατημένη αισιοδοξία επικρατεί στις τάξεις των ανθρώπων της αγοράς μετά τη δημοσιοποίηση των στοιχείων της έρευνας που έκανε το Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών της Εθνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΙΝΕΜΥ-ΕΣΕΕ). Σύμφωνα με αυτά, το 55% των εμπορικών επιχειρήσεων δήλωσε ότι οι πωλήσεις στην περίοδο των εορτών των Χριστουγέννων παρέμειναν σταθερές ή αυξήθηκαν. Συγκεκριμένα, το 33% (μία στις τρεις) δήλωσε ότι οι πωλήσεις παρέμειναν σταθερές, ενώ περίπου το 20% (μία στις πέντε επιχειρήσεις) δήλωσε ότι οι πωλήσεις αυξήθηκαν.

Ενδεικτικό, ωστόσο, της συγκρατημένης αισιοδοξίας είναι ότι φέτος μόλις το 42% των επιχειρήσεων δήλωσε ότι οι πωλήσεις μειώθηκαν. Το ποσοστό αυτό πριν από έναν χρόνο ήταν στο 76%, δείχνοντας ότι πιθανώς οι ημέρες της μεγάλης πτώσης της αγοράς παρήλθαν. Για τις επιχειρήσεις που είχαν πτώση τζίρου, ο μεγαλύτερος όγκος επιχειρήσεων παρουσιάζει κάμψη εσόδων από 10% έως 30%. Συγκεκριμένα, μία στις τρεις εμφανίζει πτώση από -10% έως -20% και μία στις τέσσερις παρουσιάζει κάμψη 20%-30%. Τέλος, περίπου το 10% των επιχειρήσεων εμφάνισε μικρή μείωση τζίρου έως 10% σε σχέση με τις εορτές της περιόδου 2016/17.

Οι επιχειρήσεις λιανικών πωλήσεων, σύμφωνα με το ΙΝΕΜΥ-ΕΣΕΕ, δηλώνουν σε ποσοστό 46% ότι η εβδομάδα πριν από τα Χριστούγεννα ήταν καλύτερη από άποψη κίνησης, ενώ σημαντικό είναι και το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι καλύτερη ήταν η εβδομάδα μεταξύ Χριστουγέννων και Πρωτοχρονιάς (29%). Οι συγκρίσεις γίνονται με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

17-OIK_ADV_KATHI 09/01/18 19:32 Page 17

Ενας αιώνας γεμάτος Ελλάδα

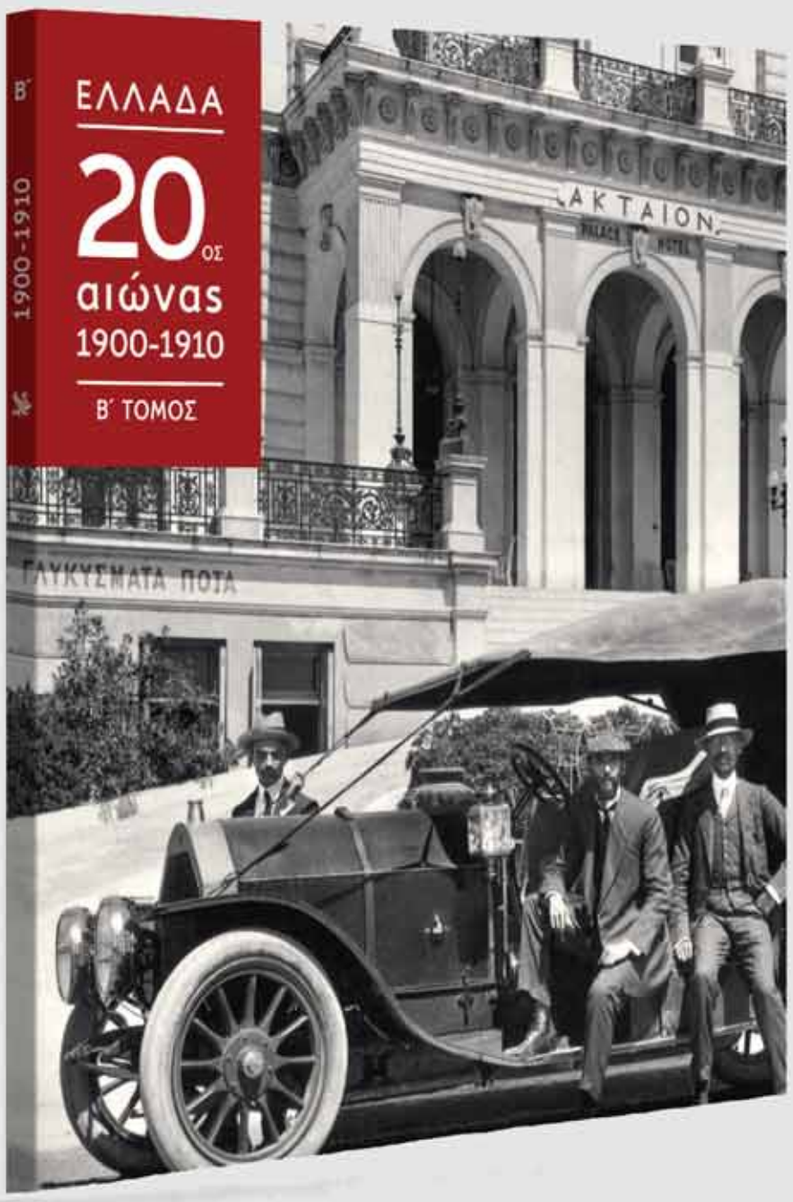

Μετά τα ιστορικά γεγονότα της δεκαετίας 1900-1910, το λεύκωμα **ΕΛΛΑΔΑ 20ός ΑΙΩΝΑΣ** παρουσιάζει στιγμές από την καθημερινή ζωή, τον πολιτισμό και τις καλοδεχούμενες, μεγάλες αλλαγές της εποχής. Η Αθήνα αποκτά τους πρώτους ασφαλτοστρωμένους και ηλεκτροφωτισμένους δρόμους, τα πρώτα αυτοκίνητα, τα πρώτα τηλέφωνα και τα πρώτα σινεμά, καθώς οι τεχνικές κατακτήσεις της Ευρώπης φθάνουν στη χώρα.

Ανεπιθύμητες είναι, αντιθέτως, οι αλλαγές στο θέμα της γλώσσας. Η σφοδρή αντιπαλότητα των καθαρολόγων και των δημοτικιστών οδηγεί στα «Ευαγγελικά» και τα «Ορεστειακά» και ο θλιβερός απολογισμός των συγκρούσεων στους δρόμους της Αθήνας είναι η απώλεια ανθρώπινων ζωών.

McVictor&Hamilton

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

18-OIK_ELLADA_KATHI 09/01/18 22:06 Page 18

Προ των πυλών οι αυξήσεις στα ασφάλιστρα των αυτοκινήτων

Εξαντλούνται τα περιθώρια μείωσης των τιμών μετά από 5ετή υποχώρηση κατά 40%

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Ετος σταθεροποίησης των τιμών με μικρές αυξητικές τάσεις στα ασφάλιστρα του κλάδου αυτοκινήτου εκτιμάται ότι θα είναι το 2018. Τα περιθώρια των μειώσεων στις τιμές έχουν εξαντληθεί και η πλειονότητα των εταιρειών επανεξετάζει την τιμολογιακή πολιτική που ακολουθεί, προχωρώντας σε δειλές αυξήσεις σε συγκεκριμένες κατηγορίες αυτοκινήτων και συγκεκριμένες περιοχές που συγκεντρώνουν υψηλά ποσοστά ζημιών.

Η διόρθωση των τιμών στα ασφάλιστρα αυτοκινήτου, που έχουν υποχωρήσει κατά 40% την τελευταία πενταετία, είναι προ των πυλών καθώς όλοι οι δείκτες συνηγορούν ότι οι δυνατότητες για περαιτέρω συγκράτηση έχουν εξανεμιστεί. Αυτό πιστοποιούν και τα στοιχεία για το 2016 που δημοσίευσε χθες η Ενωση Ασφαλιστικών Εταιρειών, με βάση τα οποία ο συνολικός δείκτης ζημιών, όπως προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη και τα αποθέματα προηγούμενων ετών στον κλάδο ασφάλισης αυτοκινήτου, επιδεινώθηκε και διαμορφώθηκε στο 66,1% από 62,4% το 2015.

Η εξέλιξη αυτή καταγράφηκε παρά την αύξηση του αριθμού των ασφαλισμένων οχημάτων (από 4,2 εκατομμύρια οχήματα το 2015 σε 4,4 εκατομμύρια οχήματα το 2016) αλλά και τη μείωση του μέσου κόστους ζημίας από τα 1.420 ευρώ το 2015 στα 1.400 ευρώ το 2016. Να σημειωθεί ότι οι εργασίες του κλάδου αυτοκινήτου μειώθηκαν στο 1 δισ. ευρώ το 2016 (από 1,1 δισ. ευρώ το 2015), γεγονός που σε συνδυασμό με την επιδείνωση του δείκτη ζημιών σημαίνει ότι οι εταιρείες

Πληρωθείσες αποζημιώσεις
ανά κάλυψη 2016

	ΠΛΗΘΟΣ ΖΗΜΙΩΝ	ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ (€)	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
Αστική ευθύνη	**292.087**	**495.154.503**	**84,4%**
Υλικές ζημίες	290.451	295.847.795	50,4%
Σωματικές βλάβες	11.595	199.306.708	34,0%
Πυρός	**538**	**2.945.410**	**0,5%**
Κλοπή	**9.952**	**28.219.075**	**4,8%**
Ζημίες ιδίου οχήματος	**8.994**	**17.356.157**	**3,0%**
Θραύση κρυστάλλων	**99.901**	**28.748.700**	**4,9%**
Λοιπές καλύψεις	**12.170**	**14.501.905**	**2,5%**
ΣΥΝΟΛΟ	**419.204**	**586.925.749**	**100%**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

πριμοδοτούν τη μείωση των ασφαλίστρων όχι μέσα από την αύξηση της παραγωγής, αλλά από τα αποθέματα των προηγούμενων ετών.

Ο έντονος ανταγωνισμός στον κλάδο αυτοκινήτου εκδηλώνεται κυρίως μέσα από τη μεταφορά μεγάλων χαρτοφυλακίων από μεγάλα ασφαλιστικά δίκτυα, που καρπώνονται με αυτό τον τρόπο υπέρογκες προμήθειες. Είναι χαρακτηριστικό ότι παρά το γεγονός πως η ασφάλιση του αυτοκινήτου είναι υποχρεωτική εκ του νόμου και το ασφαλιστικό προϊόν είναι τυποποιημένο, οι προμήθειες ξεπερνούν σε ορισμένες περιπτώσεις ακόμη και το 30%. Αν και το είδος της ασφάλισης δεν δικαιολογεί αυτό το ύψος των προμηθειών, η μεταφορά μεγάλων χαρτοφυλακίων από εταιρεία σε εταιρεία με τη μεσολάβηση μεγάλων ασφαλιστικών γραφείων συντηρεί τις στρεβλώσεις στην αγορά εις βάρος του υγιούς ανταγωνισμού και μιας πιο ορθολογικής τιμολόγησης με ποιοτικά χαρακτηριστικά από την οποία θα έβγαινε ωφελημένος ο ασφαλισμένος.

Από την ανάλυση των στοιχείων της ΕΑΕΕ προκύπτει ότι το 2016 οι ασφαλιστικές εταιρείες κατέβαλαν 586,9 εκατ. ευρώ για αποζημιώσεις σε 419.204 περιστατικά ζημιών. Από αυτά τα 290.451 περιστατικά αφορούσαν υλικές ζημιές που κόστισαν 295,8 εκατ. ευρώ, ενώ οι αποζημιώσεις για 11.595 περιστατικά που είχαν σωματικές βλάβες, ανήλθαν σε 199,3 εκατ. ευρώ. Αν και πιο «ζημιάρικα» αυτοκίνητα είναι τα επιβατικά Ι.Χ. που προκάλεσαν 321.150 ζημίες απορροφώντας και το 75,5% των αποζημιώσεων, η ανάλυση της ΕΑΕΕ δείχνει ότι από την άποψη του μέσου κόστους αποζημιώσεων τα πιο «ζημιάρικα» ήταν τα ενοικιαζόμενα Ι.Χ., που καταγράφουν τον υψηλότερο δείκτη ζημιών, δηλαδή τις υψηλότερες αποζημιώσεις σε σχέση με τα ασφάλιστρα.

Οι νομοί με τη μεγαλύτερη συχνότητα ζημιών είναι η Αττική, η Αχαΐα, η Θεσσαλονίκη και το Ηράκλειο, αλλά οι νομοί που στοιχίζουν περισσότερο, δηλαδή καταγράφουν υψηλό κόστος μέσης ζημίας, εντοπίζονται στην Πελοπόννησο (Αργολίδα, Αρκαδία και Ηλεία), αλλά και διάσπαρτα σε άλλους νομούς της χώρας, όπως η Αρτα, η Ρόδος, η Ευρυτανία, η Χαλκιδική. Το μεγαλύτερο μέρος των ατυχημάτων, με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οφείλεται στην υπερβολική ταχύτητα και στη μη χρήση ζώνης ή κράνους.

Στα χαρτιά είναι ακόμη οι «Επενδύσεις καινοτομικού χαρακτήρα για μικρομεσαίες επιχειρήσεις» και οι «Συνέργειες και δικτυώσεις».

Μηδενικό ενδιαφέρον για τις επενδύσεις μείζονος μεγέθους

Χαρακτηρίστηκε, και ήταν, μία από τις βασικές καινοτομίες του αναπτυξιακού νόμου που θεσπίστηκε το 2016. Μέχρι τώρα, ωστόσο, έχει πλήρως αποτύχει, γεγονός που προβληματίζει τους ιθύνοντες στο υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης. Ο λόγος, για το καθεστώς «Επενδύσεις μείζονος μεγέθους», στο πλαίσιο του οποίου δεν κατατέθηκε, τελικά, κανένα επενδυτικό σχέδιο.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με πληροφορίες, αν και αρχικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) εκδηλώθηκε ενδιαφέρον από τρεις μεγάλες επιχειρήσεις για επενδύσεις συνολικού ύψους 65 εκατ. ευρώ, αυτές δεν ολοκλήρωσαν τη σχετική διαδικασία.

Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με όσα προβλέπει ο νέος αναπτυξιακός νόμος, ο νόμος 4399/2016 για τα σχέδια που υπάγονται στο καθεστώς «Επενδύσεις μείζονος μεγέθους» προβλέπει σταθερό φορολογικό συντελεστή για 12 χρόνια από την ολοκλήρωση της επένδυσης. Σε περίπτωση μείωσης του φορολογικού συντελεστή, εφαρμόζεται ο μειωμένος. Εναλλακτικά, ο φορέας της επένδυσης μπορεί να κάνει χρήση του κινήτρου της φοροαπαλλαγής με ποσοστό ενίσχυσης έως 10% και έως του ποσού των 5 εκατ. ευρώ. Επενδύσεις μείζονος μεγέθους χαρακτηρίζονται εκείνες που το επιλέξιμο κόστος επένδυσης υπερβαίνει τα 20 εκατ. ευρώ και δημιουργούν δύο θέσεις εργασίας ανά ένα εκατ. ευρώ επιλέξιμου κόστους επένδυσης.

Αν και υπάρχουν σκέψεις προκειμένου να επέλθουν βελτιώσεις σε αυτό το σημείο του αναπτυξιακού νόμου, έτσι ώστε το συγκεκριμένο καθεστώς ενισχύσεων να γίνει πιο ελκυστικό, ακόμη δεν υπάρχει κατάληξη και μετουσίωση των σκέψεων αυτών σε συγκεκριμένες νομοθετικές διατάξεις. Ας σημειωθεί ότι ούτε σε ένα παρεμφερές ζήτημα, αυτό του νόμου για το καθεστώς ταχείας αδειοδότησης των στρατηγικών επενδύσεων (γνωστό ως fast track), δεν έχει υπάρξει, τελικά, καμιά αλλαγή έως τώρα, παρά τις εξαγγελίες περί του αντιθέτου.

Και μπορεί στο καθεστώς «Επενδύσεις μείζονος μεγέθους» να μην έχουν υπαχθεί ακόμη επενδυτικά σχέδια, τουλάχιστον, όμως, αυτό προκηρύχθηκε. Το ίδιο δεν ισχύει για ακόμη τέσσερα καθεστώτα του νέου αναπτυξιακού νόμου που παραμένουν ακόμη «στα χαρτιά». Πρόκειται για το καθεστώς «Επενδύσεις καινοτομικού χαρακτήρα για μικρομεσαίες επιχειρήσεις», για το καθεστώς «Συνέργειες και δικτυώσεις», το καθεστώς «Ταμεία Συμμετοχών» και, τέλος, για το καθεστώς «Ολοκληρωμένα χωρικά και κλαδικά σχέδια - αλυσίδες αξίας». Για

Τρεις μεγάλες επιχειρήσεις ήταν έτοιμες να επενδύσουν 65 εκατ. ευρώ, αλλά το σχέδιο ναυάγησε.

τα μεν δύο πρώτα οι υπηρεσίες του υπουργείου Οικονομίας φέρεται να βρίσκονται στην τελική ευθεία για να προχωρήσουν στις πρώτες προκηρύξεις.

Σε ό,τι αφορά το «Ταμείο Συμμετοχών», το προσεχές διάστημα πρόκειται να διενεργηθεί διεθνής διαγωνισμός, έτσι ώστε να προσέλθουν ως διαχειριστές ελληνικά και ξένα funds. Η συμμετοχή του Δημοσίου προβλέπεται να είναι 40% και των funds 60%. Οι ενισχύσεις στο πλαίσιο αυτού του καθεστώτος θα είναι είτε με τη μορφή δανείων είτε με τη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο των επιχειρήσεων.

Αγνωστη, τέλος, είναι η τύχη των «Ολοκληρωμένων χωρικών και κλαδικών σχεδίων», παρά το γεγονός ότι επενδύσεις αυτού του τύπου θα μπορούσαν να έχουν πολλαπλασιαστικό όφελος, ειδικά για την περιφέρεια.

Εκτόξευση συναλλαγών με κάρτες τα Χριστούγεννα

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Σε επίπεδα -ρεκόρ διαμορφώθηκε η χρήση χρεωστικών και πιστωτικών καρτών τις ημέρες των εορτών, αποτυπώνοντας τη μεγάλη διείσδυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών στην καθημερινότητα. Σύμφωνα με στοιχεία τραπεζών την εβδομάδα των Χριστουγέννων 18-24/12 οι συναλλαγές μέσω χρεωστικών και πιστωτικών εκτιμάται ότι ήταν κατά 80% υψηλότερες σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2016.

Από τα στοιχεία προκύπτει ότι την εβδομάδα των Χριστουγέννων οι συ-

Οι χρεωστικές κάρτες ανέρχονται πλέον σε 12,5 εκατ. έναντι 11,5 εκατ. το αντίστοιχο εννεάμηνο του 2016.

Ο διπλασιασμός των συναλλαγών με κάρτες τα Χριστούγεννα έρχεται σε συνέχεια της μεγάλης αύξησης του 2016 λόγω της σε μεγάλο βαθμό βίαιης προσαρμογής των πολιτών στο περιβάλλον των capital controls.

ναλλαγές με κάρτες ήταν κατά 60% υψηλότερες σε σχέση με την αμέσως προηγούμενη εβδομάδα (11-17/12). Σημειώνεται ότι ο διπλασιασμός, σχεδόν, των συναλλαγών τα φετινά Χριστούγεννα έρχεται σε συνέχεια της μεγάλης αύξησης που είχε σημειωθεί το 2016 λόγω της σε μεγάλο βαθμό βίαιης προσαρμογής των πολιτών στο περιβάλλον των capital controls.

Η σημαντική αύξηση του όγκου συναλλαγών με κάρτες σε συνδυασμό με κάποιες τεχνικές αστοχίες προκάλεσαν σοβαρές δυσλειτουργίες ειδικά με κάρτες της Εθνικής Τράπεζας και πολλές συναλλαγές δεν μπόρεσαν να ολοκληρωθούν. Απορρίψεις και καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση των συναλλαγών σημειώθηκαν και με κάρτες άλλων τραπεζών όπως της Πειραιώς. Τραπεζικές πηγές διευκρινίζουν πάντως ότι το σύστημα συναλλαγών λειτούργησε όλες τις ημέρες και δεν υπήρξε καμία στιγμή που να παρουσιαστεί συνολικό πρόβλημα στη διεκπεραίωση των συναλλαγών.

Σε κάθε περίπτωση ολοένα και περισσότεροι χρησιμοποιούν κάρτες για τις καθημερινές τους συναλλαγές ακόμα και για μικρής αξίας αγορές, τάση που θα ενισχυθεί περαιτέρω τα επόμενα χρόνια. Οι τράπεζες ήδη προωθούν τις ανέπαφες συναλλαγές για μικρού ύψους αγορές, οι οποίες δίνουν τη δυνατότητα στους κατόχους καρτών να πραγματοποιούν με ταχύτητα αγορές (μέχρι 25 ευρώ), απλά πλησιάζοντας την κάρτα στο κατάλληλο μηχάνημα, χωρίς να χρειάζεται το PIN. Ανέπαφες συναλλαγές μπορούν να πραγματοποιούνται και μέσω κινητού τηλεφώνου.

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία (Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2017) οι χρεωστικές κάρτες ανέρχονται πλέον σε 12,5 εκατ. έναντι 11,5 εκατ. το 2016 την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Ανάλογη είναι και η αύξηση των τερματικών αποδοχής καρτών (POS) που μέσα σε μια διετία από τις περίπου 300.000 ανήλθαν στις 540.000. Από τα πρόσφατα στοιχεία που δημοσιοποίησε η ΕΚΤ προκύπτει ότι οι συναλλαγές με κάρτες στην Ελλάδα αντιστοιχούν στο 47% των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Αναλυτικότερα, ο αριθμός συναλλαγών με κάρτες έφτασε τα 301,5 εκατ., εκ των οποίων τα 221,5 εκατ. ήταν συναλλαγές μέσω χρεωστικών καρτών, ενώ ο αριθμός των συναλλαγών μέσω πιστωτικών καρτών ανήλθε σε 78,4 εκατ. Σε ό,τι αφορά την αξία των συναλλαγών με κάρτες, ανήλθε στα 15,4 δισ. ευρώ το 2016 σημειώνοντας αύξηση κατά 73,1% σε σχέση με το 2015. Ωστόσο παρά τη σημαντική αύξηση που έχει σημειωθεί μετά την επιβολή των capital controls, η χώρα μας παραμένει στις τελευταίες θέσεις σε σύγκριση με άλλες χώρες της Ε.Ε., καθώς ο αριθμός συναλλαγών με κάρτα ανά κάτοικο διαμορφώνεται στην Ελλάδα σε 28 ετησίως, έναντι 144,9 στην Πορτογαλία, 74,5 στην Ισπανία, 43,1 στην Ιταλία, 49 στη Γερμανία και 329,5 στη Δανία. Χειρότερη εικόνα από αυτήν της Ελλάδας εμφανίζουν η Ρουμανία με 17,7 συναλλαγές ανά έτος και η Βουλγαρία με 13,1 συναλλαγές.

Αυξήθηκε 15,5% η αξία των ελληνικών εξαγωγών τον Νοέμβριο του 2017

Με νέο ιστορικό ρεκόρ κλείνει για τον κλάδο των ελληνικών εξαγωγών το 2017, ενώ αισιόδοξες είναι οι προβλέψεις και για τη νέα χρονιά, η οποία ξεκινάει με πολύ καλές προοπτικές. Οι θετικές προβλέψεις στηρίζονται στα προσωρινά στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τον Νοέμβριο του 2017 και το 11μηνο του ίδιου έτους, όπως αναλύθηκαν από τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Εξαγωγέων και το Κέντρο Εξαγωγικών Ερευνών και Μελετών.

Ειδικότερα, τον Νοέμβριο του 2017 η συνολική αξία των εξαγωγών, συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών, αυξήθηκε κατά 15,5% και ανήλθε στα 2,58 δισ. από 2,23 δισ. ευρώ τον αντίστοιχο μήνα του 2016. Χωρίς τα πετρελαιοειδή η αύξηση περιορίζεται στο 6,8% και τα ποσά διαμορφώνονται σε 1,79 δισ. από 1,68 δισ. ευρώ τον Νοέμβριο του 2016.

Ανοδικά κινήθηκαν οι εξαγωγές με και χωρίς τα πετρελαιοειδή και στο 11μηνο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου 2017.

Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών στο 11μηνο του 2017 αυξήθηκαν κατά 13,3% και διαμορφώθηκαν στα 26,0 δισ., από 23,13 δισ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2016. Χωρίς τα πετρελαιοειδή, οι εξαγωγές διαμορφώθηκαν στα 18,19 δισ. από 17,01 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση 7%. Οσον αφορά στην πορεία των εξαγωγών ανά γεωγραφικές περιοχές τον Νοέμβριο, παρατηρείται σημαντική άνοδος προς όλους τους προορισμούς. Ετσι, η συνολική αξία των εξαγωγών, συμπεριλαμβανομένων των πετρελαιοειδών, είναι αυξημένη τόσο προς τις χώρες της Ε.Ε. (+6,6%) όσο και προς τις τρίτες χώρες (+25,7%). Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές προς τις χώρες της Ε.Ε. ανήλθαν σε 1,27 δισ. από 1,19 δισ. ευρώ το αντίστοιχο περυσινό ενδεκάμηνο και οι εξαγωγές προς τις τρίτες χώρες έφθασαν τα 1,31 δισ. από 1,04 δισ. ευρώ.

Παρόμοια είναι η εικόνα όταν εξαιρεθούν τα πετρελαιοειδή, με τις εξαγωγές να καταγράφουν άνοδο τόσο προς τις χώρες της Ε.Ε. (+4,3%) όσο προς τις τρίτες χώρες (+11,4%). Σχετικά με τις μεγάλες κατηγορίες προϊόντων, τρεις κλάδοι εμφάνισαν αρνητικό πρόσημο τον Νοέμβριο του 2017 (λάδια: -3,6%, ποτά-καπνός: -7% και εμπιστευτικά προϊόντα: -7%). Οι υπόλοιποι κλάδοι κατέγραψαν άνοδο, με κάποιους να σημειώνουν αξιόλογη αύξηση, όπως τα πετρελαιοειδή (+42,4%), οι πρώτες ύλες (+22,3%) και τα βιομηχανικά προϊόντα (+15,7%).

Ενισχυμένες 4% ήταν και οι εισαγωγές τον Νοέμβριο του 2017, με τη συνολική τους αξία να διαμορφώνεται στα 4,05 δισ. έναντι 3,89 δισ. ευρώ κατά τον ίδιο μήνα του 2016. Εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, οι εισαγωγές αυξήθηκαν στα 3,33 δισ. από 2,88 δισ. ευρώ, δηλαδή κατά 453,4 εκατ. ή κατά 15,7%. Ως αποτέλεσμα των παραπάνω εξελίξεων, το εμπορικό έλλειμμα μειώθηκε τον Νοέμβριο του 2017 κατά 11,5% στο 1,46 δισ. από 1,65 δισ. ευρώ τον αντίστοιχο μήνα του 2016. Χωρίς τα πετρελαιοειδή, το εμπορικό έλλειμμα τον Νοέμβριο εμφανίζεται αυξημένο στο 1,54 δισ. από 1,19 δισ. ευρώ, δηλαδή κατά 339,7 εκατ., ή κατά 28,4%. Στο 11μηνο το εμπορικό έλλειμμα χωρίς τα πετρελαιοειδή αυξήθηκε κατά 14,2% ή κατά 2,13 δισ. ευρώ.

Οι κορυφαίες επιχειρήσεις σε κέρδη, παραγωγή και εξαγωγές

Του **ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ**

Η κορυφή ανήκει στους λίγους και εκλεκτούς, όπως αποδείχθηκε το 2017 για τις ελληνικές επιχειρήσεις που διακρίθηκαν με τις οικονομικές τους επιδόσεις και τις επενδύσεις τους σε κτιριακές υποδομές και παραγωγικές εγκαταστάσεις, ανοίγοντας νέες θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης.

Στην κορυφή της ελληνικής βιομηχανίας βρέθηκαν οι δύο εταιρείες διύλισης πετρελαίου, ΕΛΠΕ και Motor Oil, που αποχαιρετούν τη χρονιά έχοντας καταγράψει τρία ιστορικά ρεκόρ: α) στα καθαρά κέρδη, β) στην παραγωγή και γ) στις εξαγωγές και χωρίς, μάλιστα, να έχει ολοκληρωθεί η χρονιά. Στις μεγάλες επενδύσεις του 2017 διακρίθηκαν οι όμιλοι του ΟΤΕ, του Μυτιληναίου, της ΒΙΟ Βιολέξ, της «Λάμψα Ξενοδοχειακή». Το 2017, που μας εγκαταλείπει σε οκτώ ημερολογιακές ημέρες, χαρακτηρίσθηκε έτος κατά το οποίο οι υγιείς επιχειρήσεις επανήλθαν σε τροχιά κερδοφορίας, αφήνοντας πίσω την τελευταία δύσκολη διετία 2015-2016.

Ο όμιλος των Ελληνικών Πετρελαίων τούς πρώτους εννέα μήνες του 2017 κατάφερε να επιτύχει ιστορικό ρεκόρ κερδοφορίας, αλλά και παραγωγής στους 11,13 εκατ. μετρικούς τόνους, παρά τη διακοπή λειτουργίας του διυλιστηρίου της Ελευσίνας επί ενάμιση μήνα για την πραγματοποίηση εργασιών αποκατάστασης και αναβάθμισης. Τα συγκρίσιμα ενοποιημένα καθαρά κέρδη του ομίλου ανήλθαν στο 9μηνο στα 313 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας άνοδο κατά 71% σε σχέση με πέρυσι. Ο όμιλος της Motor Oil επίσης στο 9μηνο του 2017 εμφάνισε ιστορικό υψηλό κερδοφορίας, καθώς τα ενοποιημένα μετά από φόρους κέρδη αναρριχήθηκαν στα 228,711 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας αύξηση 17,81%, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2016, που είχαν ανέλθει στα 194,122 εκατ. ευρώ.

Στον χώρο των επενδύσεων ξεχώρισε ο επενδυτικός προγραμματισμός του ομίλου Μυτιληναίου, με την κατασκευή του νέου εργοστασίου αλουμίνας, ύψους 400 εκατ. ευρώ, στα Ασπρα Σπίτια Βοιωτίας, που θα δημιουργήσει 300 νέες θέσεις εργασίας.

Κοντά στα 700 εκατ. ευρώ θα κλείσει φέτος το επενδυτικό σχέδιο του ΟΤΕ, ενώ άλλα 700 εκατ. ευρώ πρόκειται να επενδυθούν το 2018 για την ανάπτυξη των δικτύων νέας γενιάς και για την επέκταση του δικτύου κινητής τηλεφωνίας (4G και 4G+). Τα στοιχεία του τρίτου τριμήνου δείχνουν ότι ο ΟΤΕ συγκέντρωσε το 100% των νέων ευρυζωνικών συνδέσεων, με τη διοίκηση να υποστηρίζει ότι στην ουσία καλλιεργεί την υφιστάμενη πελατειακή βάση στη σταθερή τηλεφωνία, η οποία, με ρυθμό περί το 5%-6% ετησίως, μετατρέπει την απλή τηλεφωνική σύνδεση σε dual play (ή triple play κ.λπ.). Στο τρίτο τρίμηνο του έτους προστέθηκαν στην αγορά ευρυζωνικών συνδέσεων 33.000 πελάτες, σχεδόν όλοι στην Cosmote.

Επενδύσεις εταιρειών το 2017 σε κτιριακές και βιομηχανικές υποδομές

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ

	ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
ΟΤΕ	**700**
Μυτιληναίος	**400**
Λάμψα	**80**
ΒΙΟ Βιολέξ	**40**
Πλαστικά Θράκης	**28,8**

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η εταιρεία ΒΙΟ Βιολέξ το 2017 συνέχισε το επενδυτικό της πρόγραμμα σε πάγιο εξοπλισμό που αφορά κυρίως την παραγωγή νέων προηγμένων τεχνολογικά προϊόντων, ανταγωνιστικών σε αγορές υψηλών απαιτήσεων. Οι επενδύσεις σε πάγιο εξοπλισμό για το 2017 πρόκειται να ξεπεράσουν τα 40 εκατ. ευρώ.

Ο εισηγμένος όμιλος Λάμψα μεταμόρφωσε την ξενοδοχειακή εικόνα του κέντρου της Αθήνας με επενδύσεις που ξεπέρασαν φέτος τα 80 εκατ. ευρώ και με τη δημιουργία 200 νέων θέσεων εργασίας. Μεταξύ των επενδύσεων ήταν η ολοκλήρωση της συμφωνίας για την εξαγορά του ιστορικού ξενοδοχείου King George από την Eurobank έναντι 43 εκατ. ευρώ.

19-OIK-TASEIS_KATHI 09/01/18 22:08 Page 19

Μεγαλομέτοχοι της Apple ανησυχούν για τα παιδιά

Ζητούν επιπλέον επιλογές για γονείς που θέλουν να περιορίσουν τη χρήση κινητών

Δύο εταιρείες - μεγαλομέτοχοι κάλεσαν την Apple να ερευνήσει κατά πόσον τα κινητά τηλέφωνα iPhone είναι εθιστικά για τα παιδιά και αν η συστηματική χρήση των έξυπνων κινητών μπορεί να βλάψει την ψυχική τους υγεία, μετέδωσε σήμερα το Bloomberg News.

«Υπάρχουν όλο και περισσότερες ενδείξεις ότι, τουλάχιστον σε κάποιους από τους συχνότερους νεαρούς χρήστες, αυτό πιθανόν να έχει ακούσια αρνητικές συνέπειες» για την υγεία τους, αναφέρουν σε επιστολή τους, που εστάλη στην Apple με ημερομηνία 6 Ιανουαρίου, οι εταιρείες Jana Partners LLC και California State Teachers' Retirement System (Calstrs).

Η «αυξανόμενη κοινωνική ανησυχία» σχετικά με τη συστηματική χρήση έξυπνων κινητών τηλεφώνων από παιδιά είναι πιθανόν «κάποια στιγμή να επηρεάσει ακόμη και την Apple», προειδοποίησαν.

Οι δύο εταιρείες, οι οποίες από κοινού έχουν μετοχές της Apple ύψους περίπου δύο δισεκατομμυρίων δολαρίων, κάλεσαν την εταιρεία να επινοήσει επιπλέον μέσα ώστε οι γονείς να περιορίσουν τη χρήση των κινητών από τα παιδιά τους.

Σύμφωνα με το Bloomberg, ένας εκπρόσωπος της Apple αρνήθηκε να σχολιάσει την επιστολή, η οποία αρχικά δημοσιεύτηκε στη Wall Street Journal. Η Apple ήδη παρέχει γονικούς ελέγχους στα iPhones, οι οποίοι επιτρέπουν τον περιορισμό της πρόσβασης σε συγκεκριμένες εφαρμογές και περιεχόμενο.

Είναι, άραγε, εθιστικά τα έξυπνα κινητά για τους νεαρούς χρήστες τους; Σε αυτό θα προσπαθήσει να απαντήσει η Apple.

Σχέδιο «έντονα μάτια» θα καταγράφει τα πάντα στην Κίνα

Η αναγνώριση προσώπου είναι καυτό θέμα στην Κίνα. Τράπεζες, αεροδρόμια ακόμα και δημόσιες τουαλέτες προσπαθούν να επιβεβαιώσουν την ταυτότητα των πολιτών αναλύοντας τα πρόσωπά τους. Ωστόσο, η αστυνομία και το κράτος ασφαλείας ήταν που αγκάλιασαν με περισσότερο ενθουσιασμό την τεχνολογία. Το πιλοτικό πρόγραμμα στο Τσονγκίνγκ αποτελεί μόνον ένα μέρος του φιλόδοξου προγράμματος που ονομάζεται «Σουέ Λιανγκ», δηλαδή «έντονα μάτια». Στόχος του είναι να διασυνδέσει τις κάμερες ασφαλείας που ήδη σκανάρουν τους δρόμους, τα εμπορικά κέντρα και τους σταθμούς των μεταφορών με ιδιωτικές κάμερες στα κτίρια, όλα σε ένα εθνικό σύστημα παρακολούθησης και μια πλατφόρμα δεδομένων. Θα χρησιμοποιεί την τεχνολογία αναγνώρισης προσώπου και την τεχνητή νοημοσύνη για να αναλύσει το «βουνό» των βίντεο-αποδείξεων, για να παρακολουθήσει υπόπτους, να συντονίσει την εργασία υπηρεσιών άμεσης ανάγκης και να ελέγξει το 1,4 δισ. ανθρώπους της χώρας. Όλες οι πληροφορίες θα καταχωρίζονται σε μια τεράστια βάση δεδομένων για κάθε πολίτη, ένα «αστυνομικό σύνεφο» που στοχεύει να συγκεντρώνει δεδομένα όπως το ποινικό μητρώο και τα ιατρικά αρχεία, τις κρατήσεις των ταξιδιών, τις διαδικτυακές αγορές ακόμα και τα σχόλια στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Στόχος είναι να γίνεται παρακολούθηση για το πού βρίσκονται οι άνθρωποι, τι προσπαθούν να κάνουν, τι πιστεύουν, με ποιους σχετίζονται και τελικά να τους αποδίδεται ένα «κοινωνικό σκορ» με βάση το κατά πόσον η κυβέρνηση και οι υπόλοιποι πολίτες τους θεωρούν αξιόπιστους. Οπως επισημαίνει ο Αντιαν Ζενζ, Γερμανός ακαδημαϊκός που μελέτησε την εθνική πολιτική και το κράτος ασφαλείας στη δυτική επαρχία Σιντσιάνγκ, η κυβέρνηση αποπειράται να αποκτήσει παντοδυναμία επί του πληθυσμού. «Οι τεχνολογίες παρακολούθησης δίνουν στην κυβέρνηση την εντύπωση ότι μπορεί να αποκτήσει τα επίπεδα ελέγχου που επιθυμεί», δήλωσε ο Ζενζ.

Η κινεζική κυβέρνηση συνεργάζεται αγαστά με τις εταιρείες τεχνολογίας, από τους κολοσσούς της βιομηχανίας μέχρι κάποιες μικρές νεοσύστατες επιχειρήσεις, επανδρωμένες με αποφοίτους μεγάλων αμερικανικών πανεπιστημίων και πρώην υπαλλήλους της Google και της Microsoft, που μοιάζουν να μην κατανοούν τους κινδύνους που ελλοχεύουν από την ενδυνάμωση του κράτους παρακολούθησης.

Το δριμύτατο ψύχος γεννά ερωτήματα

Του **HENRY FOUNTAIN**
THE NEW YORK TIMES

Παρά την αύξηση των θερμοκρασιών, οι χειμώνες σε Βόρεια Αμερική και Ευρώπη είναι ψυχρότεροι το τελευταίο τέταρτο του αιώνα.

Καθώς το πολικό ψύχος εξακολουθεί να πλήττει τη Βόρεια Αμερική και βοηθάει στη διασπορά της δριμύτατης καταιγίδας σε ολόκληρη την Ανατολική Ακτή, ένα ερώτημα γεννάται: Ποια είναι η συμβολή της κλιματικής αλλαγής;

Επιστήμονες που μελετούν τη σχέση ανάμεσα στην κλιματική αλλαγή και στο κρύο που εμφανίζεται όταν ο ψυχρός αέρας από την Αρκτική κινείται προς τον Νότο υποστηρίζουν ότι μπορεί να υπάρχει σύνδεση. Ωστόσο, η σημασία αυτής της σχέσης δεν είναι ακόμη σαφής.

Η Αρκτική δεν είναι τόσο κρύα όσο ήταν παλαιότερα, και η περιοχή υπερθερμαίνεται ταχύτερα από οποιαδήποτε άλλη, ενώ οι μελέτες υποδεικνύουν ότι η υπερθέρμανση του περιβάλλοντος εξασθενεί τους ψυχρούς ανέμους, που δρουν σαν τεράστιο λάσο διασκορπίζοντας τον κρύο αέρα σε ολόκληρο τον πόλο.

«Συμφωνούμε ότι η Αρκτική διαδραματίζει ρόλο, αλλά δεν ξέρουμε σε ποιο σημείο σαφώς», εξηγεί η Μαρλέν Κρέτσμερ, ερευνήτρια στο Ερευνητικό Ινστιτούτο Κλιματικής Συνέπειας, που εδρεύει στο Πότσνταμ της Γερμανίας. «Πρόκειται για ιδιαιτέρως πολύπλοκο σύστημα».

Πολλοί παράγοντες

Η άμεση σχέση ανάμεσα στον ψυχρό καιρό και την κλιματική αλλαγή εξακολουθεί να συζητείται και διαπιστώνεται ότι πολλοί παράγοντες διαδραματίζουν κάποιο ρόλο. Οι θερμοκρασίες των ωκεανών στους τροπικούς, η υγρασία του εδάφους, η κάλυψη από χιόνι, ακόμα και η φυσική ποικιλομορφία των μεγάλων ωκεανίων συστημάτων μπορούν να επηρεάσουν τη ροή του αέρα.

«Πιστεύω ότι όλοι θα συμφωνούσαν ότι ενδεχομένως η θέρμανση της Αρκτικής διαδραματίζει κάποιο ρόλο στα χαμηλότερα γεωγραφικά πλάτη», λέει ο Ρικ Τομας, διευθυντής των Κλιματικών Υπηρεσιών στην Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία. «Αλλά η ακριβής σχέση στην κλιματική κλίμακα είναι θέμα έρευνας».

Μεγάλο μέρος του βόρειου ημισφαιρίου είναι ψυχρό αυτή την εποχή του χρόνου. Περίοδοι μεγάλου ψύχους καταγράφονται στην Ιστορία ακόμα και πριν από την εκβιομηχάνιση, η οποία κατέληξε σε μεγάλες εκπομπές των αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Κι όπως συμβαίνει και με τα άλλα μετεωρολογικά συμβάντα, είναι δύσκολο να αποδοθεί μια περίοδος ιδιαίτερου ψύχους στην κλιματική αλλαγή. Ωστόσο, οι επιστήμονες νιώθουν περιέργεια από κάτι που φαίνεται παράδοξο. Παρά την αδιαμφισβήτητη γενικότερη αύξηση των θερμοκρασιών καθ' όλη την περίοδο του χρόνου, οι χειμώνες στη Βόρεια Αμερική και την Ευρώπη έχουν την τάση να είναι ψυχρότεροι το τελευταίο τέταρτο του αιώνα.

«Προσπαθούμε να κατανοήσουμε αυτές τις δυναμικές διαδικασίες που κάνουν τους χειμώνες ψυχρούς», λέει η Κρέτσμερ. Η ίδια είναι συντάκτρια μελέτης που δημοσιεύθηκε το περασμένο φθινόπωρο και η οποία ερεύνησε τέσσερις δεκαετίες κλιματικών δεδομένων που δείχνουν ότι οι άνεμοι εξασθενούν πιο συχνά και παραμένουν πιο αδύναμοι για μεγαλύτερες περιόδους. Αυτό επιτρέπει στον ψυχρό άνεμο να ξεφεύγει από τον Αρκτικό Κύκλο και να κινείται προς τα χαμηλότερα γεωγραφικά πλάτη. Η μελέτη, βέβαια, επικεντρώθηκε στην Ευρώπη και τη Ρωσία.

20-OIK_SYNALLAGMA_KATHI 09/01/18 22:34 Page 20

Περιορισμένη άνοδος την Τρίτη στο Χρηματιστήριο

Ο Γενικός Δείκτης ενισχύθηκε 0,5% και διαμορφώθηκε στις 841,28 μονάδες

Σε θετική τροχιά διατηρήθηκε το Χρηματιστήριο και συμπλήρωσε πέντε ανοδικές συνεδριάσεις στις έξι πρώτες του 2018, με συνολικά κέρδη 4,84%. Στη χθεσινή συνεδρίαση ο Γενικός Δείκτης ενισχύθηκε 0,5% και διαμορφώθηκε στις 841,28 μονάδες. Ωστόσο, ο περιορισμένος όγκος συναλλαγών που έφθασε τα 50,7 εκατ. ευρώ αποτυπώνει την υποχώρηση της έντασης των εντολών αγοράς κυρίως από ξένα χαρτοφυλάκια, αφού λογικά στις επόμενες συνεδριάσεις οι επενδυτές θα προχωρήσουν στην κατοχύρωση των βραχυπρόθεσμων κερδών που δημιούργησε το ανοδικό ρεύμα της αγοράς στις συνεδριάσεις του περασμένου Δεκεμβρίου. Οι βασικοί καταλύτες που θα επηρεάσουν τις κινήσεις των επενδυτών το επόμενο διάστημα θα είναι η ψήφιση του πολυνομοσχεδίου με τα προαπαιτούμενα, και το αποτέλεσμα της συνεδρίασης του Euroworking Group όπου η ελληνική πλευρά αναμένει μία θετική σύσταση επί της αξιολόγησης και για την εκταμίευση της δόσης άνω των 5,5 δισ. ευρώ με στόχο να δημιουργηθεί και το «μαξιλάρι» ασφαλείας που χρειάζεται για την επιστροφή της χώρας στις αγορές. Στα στατιστικά στοιχεία της συνεδρίασης ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με άνοδο 0,27%, στις 2.162,42 μονάδες, ενώ με κέρδη 1,12% ολοκλήρωσε τις συναλλαγές ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,05% στις 926,63 μονάδες. Στην εγχώρια δευτερογενή αγορά τίτλων συνεχίστηκε η υποχώρηση της απόδοσης του 10ετούς ομολόγου σε νέα χαμηλά της τελευταίας 12ετίας αφού διατηρήθηκε το αγοραστικό ενδιαφέρον για τα κρατικά ομόλογα με την προοπτική της πιθανής αναβάθμισης της πιστοληπτικής αξιολόγησης της Ελλάδας τη μεθεπόμενη Παρασκευή 19 Ιανουαρίου 2018 από τον οίκο Standard & Poor's. Ειδικότερα η τιμή του 10ετούς ομολόγου αναρριχήθηκε στα 100,95 λεπτά του ευρώ, από 100,40 λεπτά που ήταν η προχθεσινή τιμή. Η χθεσινή απόδοση υποχώρησε στο 3,63%, που είναι επίπεδα της 17ης Ιανουαρίου 2006 έναντι της προηγούμενης απόδοσης που είχε διαμορφωθεί στο 3,70%. Αξίζει να σημειώσουμε ότι για να φθάσει η απόδοση του 10ετούς κρατικού ομολόγου στα επίπεδα του 2005 πρέπει να υποχωρήσει χαμηλότερα του 3,5%. Η διαπραγμάτευση του spread (διαφορά απόδοσης ελληνικής δεκαετίας με το αντίστοιχο δεκαετές γερμανικό ομόλογο) σήμερα έγινε στις 320 μονάδες βάσης, από 328 μονάδες βάσης της προηγούμενης συνεδρίασης.

Συνεχίστηκε η άνοδος της τιμής του 10ετούς ομολόγου, με την απόδοση να υποχωρεί στο 3,63%.

a.ntokas@kathimerini.gr

Στη Φρανκφούρτη (φωτ.), ο δείκτης Dax ενισχύθηκε κατά 0,13%, ο γαλλικός Cac-40 κατά 0,67% και ο βρετανικός FTSE-100 κατά 0,45%.

Κέρδη για τέταρτη κατά σειράν ημέρα στην Ευρώπη

Στο υψηλότερο επίπεδο από τον Αύγουστο του 2015 οδηγήθηκε χθες ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx Europe 600, καταγράφοντας άνοδο 0,4%, καθώς οι γενικοί δείκτες των ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων έκλεισαν με θετικό πρόσημο επί τέταρτη διαδοχική συνεδρίαση. Τα μεγαλύτερα κέρδη στην Ευρώπη σημείωσε χθες ο κλάδος των αυτοκινητοβιομηχανιών. Ενισχύθηκε κατά 1,4%, με τη μετοχή της εταιρείας ελαστικών Continental να αναρριχάται 5,4% λόγω προσδοκιών για αναδιάρθρωση των δραστηριοτήτων της. Σε θετική τροχιά κινήθηκε, παράλληλα, ο ευρωπαϊκός κλάδος των πρώτων υλών, ωθούμενος από την ενίσχυση των τιμών των μετάλλων. Στη Φρανκφούρτη, ο δείκτης Dax ενισχύθηκε κατά 0,13%, ο γαλλικός Cac-40 κατά 0,67%, ο βρετανικός FTSE-100 κατά 0,45% και ο ιταλικός FTSE Mib κατά 0,70%. Η υποχώρηση του ευρώ στο 1,1960 δολ. ήταν ένας ακόμη παράγοντας που επηρέασε θετικά τη συνεδρίαση στην Ευρώπη.

Αισιόδοξο ήταν, σε γενικές γραμμές, το επενδυτικό κλίμα στις διεθνείς αγορές λόγω της βελτιωμένης προοπτικής στις ισχυρότερες οικονομίες του κόσμου. Χθες ανακοινώθηκε η πτώση της ανεργίας στην Ευρωζώνη στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2009. Σύμφωνα με στοιχεία της Citi, όσες εταιρείες έχουν αναθεωρήσει προβλέψεις για τα οικονομικά αποτελέσματά τους τις τελευταίες 14 εβδομάδες μιλούν για άνοδο της κερδοφορίας τους. Στη Wall Street, οι δείκτες Dow Jones και S&P 500 παρουσίαζαν άνοδο της τάξεως του 0,59% και 0,38%, αντίστοιχα, λίγο πριν από το κλείσιμο μετά την ανακοίνωση θετικών στοιχείων για την απασχόληση στις ΗΠΑ που επιβεβαίωσαν την ισχύ της μεγαλύτερης οικονομίας στον κόσμο. Ειδικότερα, η μετοχή της Boeing αναρριχήθηκε 2,4%, αφού ο όμιλος αεροναυπηγικής ανακοίνωσε ότι παρέδωσε 763 αεροσκάφη το 2017. Ανοδικά κινήθηκαν, επίσης, οι τιμές του πετρελαίου, λόγω του αυξημένου γεωπολιτικού κινδύνου στη Μέση Ανατολή από τις αναταραχές στο Ιράν αλλά και την ενισχυμένη προοπτική στις οικονομίες του ανεπτυγμένου κόσμου. Στη Νέα Υόρκη, η τιμή του αργού πετρελαίου ενισχύθηκε κατά 2,19% στα 63,05 δολ.το βαρέλι, αφού ανακοινώθηκε, επίσης, απρόσμενη μείωση των πλατφορμών εξόρυξης πετρελαίου στις ΗΠΑ που βρίσκονται σε λειτουργία. Η τιμή του Brent στο Λονδίνο παρουσίασε κέρδη 1,62%, φθάνοντας τα 69,09 δολ. το βαρέλι.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %
3M COMPANY/d	241,43	0,6839
ALCOA CORP/d	54,6	-0,7273
ALLEGHANY CRP/d	585,58	0,0376
ALTRIA GROUP/d	69,57	-1,0525
AMAZON COM/d	1250,6148	0,3003
AMER EXPRESS C/d	100,63	0,4793
AMER INTL GROU/d	61,04	1,3112
AMGEN/d183,51	1,6113	
APPLE INC/d	174,865	0,2954
AVON PRODUCTS/d	2,14	-2,7273
BANK OF AMERIC/d	30,43	1,0292
BAXTER INTL IN/d	69,32	0,0577
BOEING CO/d	318,47	2,6826
BRISTOL MYERS /d	61,65	-0,42
CAMPBELL SOUP /d	47,34	0,1269
CATERPILLAR IN/d	166,8	0,4638
CIGNA CORP/d	207,435	-0,377
CHEVRON/d	128,85	0,249
CISCO SYSTEMS/d	39,8433	-0,2421
CITIGROUP/d	75,655	1,5095
CERVECERIAS/d	29,17	-1,6189
COCA-COLA CO/d	46,32	0,6957
COLGATE PALMOL/d	75,66	0,1721
DANAOS CORP/d	1,5	-3,2258
DIANA SHIPPING/d	4,47	4,4393
ENTERGY CP/d	79,95	-1,1009
EXELON CORP/d	38,2575	-0,8873
EXXON MOBIL/d	87,06	-0,0918
FEDEX CORP/d	267,2386	-0,5291
FORD MOTOR CO/d	13,13	-0,1521
INTL BUS MACHI/d	164,16	0,4221
GENERAL DYNAMI/d	206,47	0,8647
GENERAL ELEC C/d	18,47	1,0394
GOLDM SACHS GR/d	253,37	0,6195
HALLIBURTON CO/d	52,34	0,0956
HARTFORD FINL/d	55,38	1,0953
HP INC/d21,86	0,0916	
HOME DEPOT INC/d	192,32	0,1458
HONEYWELL INTL/d	156,48	1,1245
INTEL CORP/d	44,13	-1,3634
JOHNSON JOHNSO/d	144,5	1,8395
JPMORGAN CHASE/d	109,31	0,7465
LAZARD/d57,26	2,0859	
MCDONALD'S COR/d	173,14	-0,4542
MERCK & CO/d	56,653	-0,0124
MICROSOFT CP/d	88,59	0,3512
3M COMPANY/d	241,45	0,6923
MORGAN STANLEY/d	53,205	0,5956
NIKE INC CL B/d	63,89	-1,0225
NORFOLK SOUTHE/d	154,215	1,0782
PFIZER INC/d	36,4501	0,0003
PROCTER & GAMB/d	91,39	-0,3598
RAYTHEON CO/d	194,43	1,0761
ROCKWELL AUTOM/d	203,45	0,7128
SCHLUMBERGER L/d	75,095	0,3944
SOUTHERN/d	46,815	-0,8157
STEALTHGAS/d	4,6	0,8772
TSAKOS ENERGY/d	3,93	0
UNISYS CORP/d	8,4	-2,8902
UNITED TECH CP/d	133,86	0,783
UNITEDHEALTH G/d	224,83	0,0311
US BANCORP/d	56,0547	1,1818
VERIZON COMMS/d	52	0,3861
WALT DISNEY CO/d	110,33	0,2818
WELLS FARGO & /d	62,5038	0,7476
WAL-MART STORE/d	100,63	-0,9645

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ANGLO AMERICAN/d	1677	3,073
ASSOC.BR.FOODS/d	2842	-0,351
ADMIRAL GROUP/d	1910,5	1,219
ASHTEAD GRP/d	2048	1,386
ANTOFAGASTA/d	1000	0,604
AVIVA PLC/d	516,2	1,976
ASTRAZENECA/d	5164	0,213
BABCOCK INTL/d	713	0,394
BAE SYSTEMS/d	572,6	0,105
BARCLAYS/d	201,8	0,85
BRIT AM TOBACC/d	4959,5	0,701
BARRATT DEVLPM/d	643,4	-0,618
BERKELEY GRP/d	4240	0,474
BR LAND CO/d	685,6	0,735
BHP BILLITON/d	1606,6	1,324
BUNZL/d	2023	-1,269
BP/d	528	0,114
BURBERRY GRP/d	1777	0,395
BT GROUP/d	273,6	2,109
COCACOLA HBC A/d	2380	-0,168
CARNIVAL/d	4920	2,138
CENTRICA/d	141,4	-2,516
COMPASS GROUP/d	1551,5	0,323
CAPITA PLC/d	408,8	0,122
CRH/d	2764	0,327
DIXONS CARPHO/d	203,3	0,743
DCC/d	7665	1,658
DIAGEO/d	2660	-0,281
DIRECT LINE/d	373	1,524
EXPERIAN/d	1670	1,212
EASYJET/d	1507,5	-1,115
FRESNILLO/d	1406	-0,107
GKN/d	329,4	1,074
GLENCORE/d	398,2	0,797
GLAXOSMITHKLIN/d	1346,8	-0,488
HIKMA/d	1075	-0,371
HAMMERSON/d	533	-0,337
HARGREAVES LS/d	1816	0,777
HSBC HOLDINGS/d	766,3	1,095
INTL CONSOL AI/d	664	0,211
INTERCONT HOTE/d	4694	0,192
3I GROUP/d	918,8	-0,152
IMPBRANDS/d	3173	0,253
INTU PROPERTIE/d	247,7	0
INMARSAT/d	496,1	2,141
INTERTEK GROUP/d	5274	-0,189
ITV/d	169,75	0,118
JOHNSON MATTHE/d	3220	1,067
KINGFISHER/d	340,9	1,037
LAND SECS./d	997	-0,17
LEGAL & GENERA/d	271,1	0,037
LLOYDS BNK GRP/d	68,4	0,5
LOND STOCK EXC/d	3719	-0,668
MERLIN/d	356,5	1,25
MARKS & SP/d	3316393	2,413
MONDI/d	1928,5	0,652
NATIONAL GRID/d	850,7	-1,608
NEXT/d	5020	1,784
OLD MUTUAL/d	227,2	0,888
PROVIDENT FINC/d	933	-1,207
PRUDENTIAL/d	1908	0,21
PERSIMMON/d	2715	-1,201
PEARSON/d	738,2	1,429
RECKITT BNCSR G/d	6848	0,706
ROYAL BANK SCO/d	280,5	0,646
RDS 'A/d	2535	0,376
ROYAL DTCH SHL/d	2569	0,352
RELX/d	1694	-0,353
RIO TINTO/d	4094	1,399
ROYAL MAIL/d	462,5	0,872
ROLLS ROYCE PL/d	866,8	-0,207
RANDGOLD RES./d	7196	-0,277
RSA INSRANCE G/d	622	0,226
SAINSBURY(J)/d	248,4	3,071
SCHRODERS/d	3629	1,482
SAGE GROUP/d	805,2	0,374
SHIRE/d	3708,5	1,201
ST JAMESS PLAC/d	1255,5	0,924
SKY PLC/d	1018	0,345
SMITHS GROUP/d	1542,5	1,148
SMITH&NEPHEW/d	1278,5	-0,506
SPORTS DI INT/d	375,1	0,027
SSE PLC/d	1310	-1,467
STANDRD CHART /d	792,8	-0,327
SEVERN TRENT/d	2063	-3,191
TRAVIS PERKINS/d	1566,5	0,032
TESCO/d	214,4	0,047
TUI AG/d	1562,5	0,032
TAYLOR WIMPEY/d	208,9	0,144
UNILEVER/d	4084	-0,183
UNITED UTIL GR/d	782,2	-3,67
VODAFONE GROUP/d	238	0,147
WPP PLC/d	1340	0,828
WHITBREAD/d	3943	-0,329

Zurich /Ζυρίχη

(Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ABBLTDN/d	27,07	0,52
RICHEMONTN/d	89,86	0,13
GEBERITNI/d	434,1	0,09
LAFARGEHOLCIM/d	59,04	1,27
NOVARTISN/d	84,96	1,22
ROCHEHOLDING/d	249,8	0,12
SGSN/d	2610	0,35
SWATCHGROUP/d	411,4	0,83
ADECCON/d	78,98	0,61
JULIUSBAERN/d	62,44	0,58
CSGROUP AG/d	17,82	0,25
GIVAUDANN/d	2272	-0,18
NESTLESA/d	84,4	0,91
TRANSOCEANN/d	11,5	1,77
SWISSCOMN/d	530,6	0,76
SWISSRENN/d	91,96	0,72
UBSGROUPN/d	18,58	0,43
ZURICHINSURAN/d	308,7	2,46

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ADIDAS N/d	169,15	-3,6
ALLIANZ SE/d	200,45	1,59
BASF SE/d	94,7	-0,31
BAY MOT WERKE/d	90,2	0,53
BEIERSDORF/d	100,05	-0,25
BAYER N AG/d	107,2	-0,68
COMMERZBANK/d	12,61	-0,034
CONTINENTAL AG/d	251,3	12,8
DAIMLER AG N/d	74,16	0,41
DEUTSCHE BANK /d	15,11	-0,23
DEUTSCHE POST /d	40,67	-0,19
DT BOERSE N/d	99,4	-0,3
DT LUFTHANSA A/d	30,1	-0,46
DT TELEKOM N/d	14,985	-0,045
E.ON SE NA/d	9,016	-0,192
FRESENIUS MEDI/d	92,04	1
FRESENIUS SE/d	67,28	0,06
HEIDELBERGCEME/d	94,16	0,74
HENKEL AG&CO V/d	115,05	1,5
INFINEON TECH /d	24,93	0,24
K+S AG NA/d	22,07	0,1
LINDE/d	193,1	4,1
MERCK KGAA/d	93,7	0,64
MUENCH. RUECK /d	186,65	1,1
RWE AG/d	17,71	-0,07
THYSSENKRUPP A/d	25,01	0,11
VOLKSWAGEN VZ/d	180,24	0,4
VONOVIA SE/d	42,35	-0,06
SIEMENS N/d	121,6	0,6
SAP SE/d	95,41	-0,86

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
AALBERTS INDUS/d	44,9	1,29
AEGON/d	5,536	2,44
AKZO NOBEL/d	74,94	1
ALTICE A/d	10,44	10,52
ASML HOLDING/d	153,35	-0,26
BOSKALIS WESTM/d	31,8	1,08
GEMALTO/d	49,55	0,12
HEINEKEN/d	89,78	1,72
KONINKLIJKE DS/d	82,5	0,46
KPN KON/d	2,9	-0,68
NN GROUP/d	37,32	1,11
OCI/d	21,85	-0,46
PHILIPS KON/d	33,22	0,21
RANDSTAD/d	56,12	0,86
RELX/d	18,95	-0,24
ROYAL DUTCH SH/d	28,855	0,54
UNIBAIL RODAMC/d	211,6	-0,84
UNILEVER DR/d	47,025	-0,44
VOPAK/d	36,85	0,71
WOLTERS KLUWER/d	44,7	0,45

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
A2A SPA/d	1,57	1,59
ATLANTIA/d	27,06	27,22
AZIMUT HLDG/d	16,52	16,23
CIR-COMP/d	1,24	1,21
ENEL/d	5,33	5,32
EXOR/d	58,85	57,60
ENI/d	14,50	14,52
GENERALI ASS/d	15,40	15,22
GEOX/d	2,95	2,96
INTESA SANPAOL/d	2,84	1,14
LUXOTTICA/d	51,65	51,55
MEDIASET/d	3,31	3,34
MEDIOBANCA/d	9,59	9,59
PARMALAT/d	3,13	3,13
RCS MEDIAGROUP/d	1,26	1,24
PRYSMIAN/d	28,76	28,70
SNAM/d	4,14	4,12
STMICROELEC.N./d	19,71	19,35
TELECOM ITALIA/d	0,75	0,75
TENARIS/d	13,73	13,73
TERNA/d	4,94	4,95
UNICREDIT/d	16,48	0,67

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
AJINOMOTO/d	2156,5	0,54
ASAHI GROUP HL/d	6053	1,54
ASTELLAS PHARM/d	1459,5	0,38
BRIDGESTONE CO/d	5298	-0,15
CANON INC/d	4358	2,25
CASIO COMPUTER/d	1721	0,64
CITIZEN WATCH/d	864	0,58
CLARION/d	431	1,65
CREDIT SAISON/d	2146	0,8
DAIWA SEC GROU/d	750,9	0,25
SUBARU/d	3679	-0,3
FUJIFILM HOLDI/d	4788	0,08
FUJITSU LTD/d	838,8	-1
HINO MOTORS/d	1504	0,47
HITACHI/d	912,5	1,77
HONDA MOTOR/d	4010	-0,27
IHI/d	3940	1,81
ISUZU MOTORS/d	1927	-0,49
KAWASAKI HVY I/d	4140	1,6
KAJIMA CORP/d	1123	1,35
KEIO/d	5130	0,79
KOBE STEEL/d	1111	-1,16
KONICA MINOLTA/d	1128	0,89
JTEKT/d	2039	0,74
MITSUB UFJ FG/d	863,4	-0,39
MITSUBISHI COR/d	3238	-0,25
MITSUBISHI ELE/d	2027	1,96
MITSUBISHI MOT/d	865	0,7
NEC CORPORATIO/d	3135	0,8
NIKKON HLDG/d	3215	-0,92
NIKON CORP/d	2341	-0,93
NIPPON SUISAN/d	6053	1,02
NISSAN MOTOR C/d	1156,5	0,65
NOMURA HOLDING/d	718,4	1,18
NISSAN CHEM IN/d	4730	0,21
NIPPON PAPER I/d	2139	
NTT DOCOMO/d	2699	-0,92
OBAYASHI CORP/d	1404	0,57
ODAKYU ELEC RA/d	2493	1,47
OJI HOLDINGS/d	759	-1,17
OSAKA GAS/d	2289	-0,09
PIONEER/d	246	4,24
RICOH CO LTD/d	1092	1,11
SECOM/d	8769	0,65
SEVEN & I HLDG/d	4770	-0,06
SHARP CORP/d	4005	2,04
SHIMIZU CORP/d	1195	0,42
SHISEIDO/d	5586	0,58
SONY CORP/d	5612	2,71
SMFG/d	5090	-0,1
SUMITOMO CHEM/d	875	1,86
SUZUKI/d	1216	2,88
TAISEI CORP/d	5820	0,69
TDK CORPORATIO/d	9820	0,92
TOBU RAILWAY/d	3790	-0,52
TOKIO MARINE H/d	5371	0,94
TORAY INDUSTRI/d	1120	2,1
TREND MICRO/d	6630	0,45
TOPY INDS LTD/d	3525	-0,28
TORAY INDUSTRI/d	1120	2,1
TOSHIBA CORP/d	330	0
TOYOBO/d	2137	0,28
TOYOTA MOTOR C/d	7541	-0,15
YAMAHA CORP/d	4465	1,94

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ACCOR/d	45,05	44,38
AIR LIQUIDE/d	109,90	109,80
ALSTOM/d	35,95	35,95
AXA/d	26,04	25,82
BNP PARIBAS/d	65,43	64,50
BOUYGUES/d	44,82	44,58
CAPGEMINI/d	104,40	102,40
CARREFOUR/d	17,83	17,94
CASINO GUICHAR/d	51,60	51,92
CREDIT AGRICOL/d	14,89	14,83
DANONE/d	71,17	71,27
DASSAULT SYSTE/d	91,40	90,66
EDF/d	10,64	10,80
ESSILOR INTERN/d	114,30	114,90
L'OREAL/d	188,30	186,75
L.V.M.H./d	246,10	245,50
LAGARDERE S.C./d	26,58	26,82
MICHELIN/d	129,80	127,30
PERNOD RICARD/d	133,40	132,30
PEUGEOT/d	18,17	18,04
KERING/d	403,40	397,20
PUBLICIS GROUP/d	56,98	55,76
RENAULT/d	89,56	88,47
SAINT-GOBAIN/d	48,54	47,92
SANOFI/d	74,24	74,35
SCHNEIDER ELEC/d	74,48	73,36
SOCIETE GENERA/d	45,18	45,14
SODEXO/d	109,75	112,05
STMICROELECTRO/d	19,71	19,32
TF1/d	12,35	12,38
THALES/d	91,16	91,12
TOTAL/d	48,30	48,04
VEOLIA ENVIRON/d	21,93	22,07

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ACS CONS Y SER/d	33,84	0,5646
ABERTIS/d18,77	0,3207	
AENA SME/d	179,15	0,5049
ACERINOX/d	12,305	-0,4047
ACCIONA SA/d	70	-1,4917
AMADEUS/d	63,68	1,1436
BANKIA/d4,113	0,2193	
BBVA/d 7,262	0,3732	
BANKINTER/d	8,154	0,3693
CAIXABANK/d	4,143	1,7436
DSTR INT ALIME/d	4,286	-2,5909
ENDESA/d18,3	0,9655	
ENAGAS/d24,13	-0,0414	
FERROVIAL/d	19,625	-0,1272
FOMENTO DE CON/d	9,47	2,6002
GAS NATURAL/d	20,5	-1,014
GRIFOLS/d26,55	1,2972	
IBERDROLA/d	6,604	-1,1377
INT AIRLINES G/d	7,536	0,9376
INDRA SISTEMAS/d	11,64	-0,5978
INDITEX/d29,6	0,339	
MAPFRE/d2,84	1,6828	
MERLIN PROP/d	11,52	0,0434
ARCELORMITTAL/d	29,7	1,6601
OBR HUARTE LAI/d	5,052	-3,107
RED ELECTR COR/d	18,49	-1,255
REPSOL/d15,795	0,1268	
BCO DE SABADEL/d	1,7935	2,1355
BANCO SANTANDE/d	5,702	0,1757
SACYR/d2,586	-0,5385	
TELEFONICA/d	8,373	0,0358
MEDIASET ES CO/d	9,556	-0,1463
TECNICAS REUN/d	28,4	1,6464

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,1932	1,1918	1,1922
Κορόνα Δανίας	7,4469	7,4453	7,4490
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8827	0,8819	0,8824
Κορόνα Σουηδίας	9,8288	9,8321	9,8402
Γιεν Ιαπωνίας (100)	134,31	134,20	134,23
Φράγκο Ελβετίας	1,1727	1,1727	1,1736
Κορόνα Νορβηγίας	9,6715	9,6855	9,6931
Δολάριο Καναδά	1,4826	1,4868	1,4880
Δολάριο Αυστραλίας	1,5242	1,5260	1,5267

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	0,8439	0,8489
Φιορίνι Ουγγαρίας	309,55	309,90
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,4492	0,4497
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,6626	1,6641
Δολάριο Σιγκαπούρης	1,5926	1,5935
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	9,3217	9,3253
Κορόνα Ισλανδίας	125,200	125,500
Λίρα Αιγύπτου	21,0370	21,1633
Λίρα Γιβραλτάρ	0,8790	0,8783
Λίρα Συρίας	613,829	614,750
Λίρα Τουρκίας	4,4972	4,4999
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	4,3774	4,3800
Ραντ Νοτίου Αφρικής	14,7476	14,7883
Ριάλ Κατάρ	4,3385	4,3424
Ριάλ Ομάν	0,4585	0,4595
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	4,4700	4,4720
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	4,1074	4,1112
Κορόνα Τσεχίας	25,539	25,549

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2018

ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1845	ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4443
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β.ΙΡΛ.	0,8832	ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	9,9128

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

Τιμή Αγοράς Τράπεζα της Ελλάδος (ευρώ)

Παλαιάς Κοπής	250,82
Ελισάβετ 1973 & προγενέστερα	250,82
Ελισάβετ 1974 & μεταγενέστερα	250,82
Πώληση	302,55

Kaniklides
since 1959
Secure Document & Records Management Services
«Η ορθή διαχείριση αρχείων αποτελεί τη βάση για τη συμμόρφωση με το GDPR»
Τηλ.: 22 507 507

21-ΟΙΚ_ΧΑ-ΧΑΚ_ΚΑΘΗ 09/01/18 22:17 Page 21

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	841,28	0,50
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2.517,13	1,01
FTSE Κατασκευών-Υλικών	3.009,65	1,27
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	4.794,86	2,50
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	8.289,46	0,46
FTSE Πρώτων Υλών	4.188,21	1,43
FTSE Ταξιδίων και Αναψυχής	1.891,43	0,49
FTSE Τεχνολογίας	992,99	3,17
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3.192,98	0,17
FTSE Τραπεζών	926,63	-0,05
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	701,33	-0,05
FTSE Τροφίμων και Ποτών	10.271,25	-0,54
FTSE Υγείας	269,98	0,86
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	2.196,68	0,66
FTSE Χημικών	11.879,00	1,67
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	1.225,02	0,78
FTSE Χ.Α. LargeCap	2.162,42	0,27
FTSE Χ.Α. MidCap	1.305,62	1,12
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	535,68	0,32

▲ 78 ▼ 30 ► 27

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή (%)
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	15.999.276	32,60%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.722.798	5,55%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	3.263.225	6,65%
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	5.432.039	11,07%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	93.354	0,19%
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ	1.805	0,00%
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	780.368	1,59%
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	493.065	1,00%
ΕΚΔΟΣΕΙΣ	22	0,00%
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	30.749	0,06%
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	40.228	0,08%
ΤΡΟΦΙΜΑ	77.113	0,16%
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	2.611.814	5,32%
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	637	0,00%
ΡΟΥΧΙΣΜΟΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ	39.706	0,08%
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	1.343.505	2,74%
ΚΑΘΕΤ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣ. ΑΕΡΙΟΥ	464.324	0,95%
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	20.931	0,04%
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	234.442	0,48%
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	94	0,00%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	15.431.091	31,44%
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	49.080.586	
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	€ 0,00	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	0,910	19,74%	ΑΝΕΜΟΣ ΕΛ. ΤΕΧ. (ΚΟ)	1,680	-2,04%
INTRAKAT (ΚΟ)	1,285	7,08%	ΝΗΡΕΥΣ (ΚΟ)	0,286	-1,04%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	1,990	6,99%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	1,204	-0,99%
ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	0,298	5,30%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3,560	-0,84%
ΜΟΥΖΑΚΗΣ (ΚΑ)	0,398	5,29%	ΟΛΘ (ΚΟ)	26,800	-0,74%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,838	5,28%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	1,360	-0,73%
A.S. COMPANY (ΚΟ)	1,890	5,00%	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ)	3,200	-0,62%
REDS (ΚΟ)	0,805	4,55%	QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	9,940	-0,60%
ATTICA ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1,540	4,05%	COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	27,540	-0,54%
ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΠΑΣ (ΚΟ)	0,778	4,01%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	8,000	-0,50%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

	Αξία		Εμπορευσιμότητα
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	5.496.182,84	ΚΕΚΡΟΨ (ΚΟ)	0,72%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.090.946,78	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	0,69%
ALPHA BANK (ΚΟ)	3.726.065,43	PROFILE (ΚΟ)	0,60%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3.589.726,80	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	0,54%
ΟΤΕ (ΚΟ)	3.263.225,02	PASAL (ΚΟ)	0,54%
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	3.073.548,14	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	0,53%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3.011.452,37	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,45%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.547.710,59	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	0,38%
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	2.297.127,02	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,36%
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	1.843.512,14	INTRAKAT (ΚΟ)	0,33%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
AEGEAN AIRLINES	8,62	3,23
ΑΔΜΗΕ	2,16	1,17
ALPHA BANK	1,91	0,05
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	3,56	-0,84
COCACOLA HBC	27,54	-0,54
ΕΥΔΑΠ	6,37	0,63
EUROBANK ERGASIAS	0,87	0,23
FOLLI FOLLIE GROUP	19,00	0,00
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	4,95	2,17
GRIVALIA PROPERTIES	9,55	0,00
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	5,57	1,09
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	8,00	-0,50
ΟΤΕ	11,60	0,17
JUMBO	15,34	0,39
LAMDA DEVELOPMENT	7,13	0,00
MOTOR OIL	19,94	3,85
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	9,50	1,39
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	0,33	0,00
ΟΠΑΠ	10,82	0,28
ΟΛΠ	16,80	1,20
ΔΕΗ	2,30	1,50
TITAN	23,40	0,43
VIOHALCO	3,69	1,65
SARANTIS	14,50	0,00
TERNA ENERGY	4,98	-0,40

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α. (εκατ. ευρώ)	ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (χιλ. ευρώ)	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (χιλ. τεμάχια)
56.322,65	49.080,59	34.707,49
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ *0,51%* ▲	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ *-11,57%* ▼	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ *-30,90%* ▼

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΩΡΑ 18.19 ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	**212**	1.046	**9.640**
FTSE/X.A. Large Cap	**212**	1.046	**9.640**
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	**1.807**	32.074	**432.899**
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	**61**	414	**7.202**
ALPHA BANK (ΚΟ)	**131**	2.556	**42.394**
ATTICA BANK A.T.E. (ΚΟ)	**10**	486	**10.550**
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	**10**	41	**151**
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	**18**	86	**5.932**
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	**114**	662	**7.752**
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	**118**	3.533	**58.064**
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	**22**	69	**1.224**
FOLLI-FOLLIE (ΚΟ)	**20**	35	**607**
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	**7**	25	**209**
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	**35**	138	**8.689**
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	**0**	0	**183**
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	**21**	73	**3.793**
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	**25**	80	**3.791**
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	**23**	739	**8.877**
JUMBO (ΚΟ)	**31**	70	**727**
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	**38**	124	**2.464**
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	**85**	3.200	**77.136**
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	**67**	166	**1.370**
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	**185**	703	**11.218**
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**144**	14.163	**132.436**
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	**8**	33	**1.749**
ΟΤΕ (ΚΟ)	**23**	104	**5.459**
ΟΛΠ (ΚΟ)	**16**	31	**1.116**
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**248**	2.339	**17.471**
ΔΕΗ (ΚΟ)	**227**	1.815	**7.090**
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	**22**	81	**3.346**
TITAN (ΚΟ)	**28**	29	**450**
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	**70**	279	**11.449**
Δικαιώματα σε Δείκτες	**34**	547	**5.469**
FTSE/X.A. Large Cap	**34**	547	**5.469**
Δικαιώματα σε Μετοχές	**23**	115	**1.255**
ALPHA BANK (ΚΟ)	**0**	0	**150**
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**0**	0	**300**
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	**20**	100	**135**
ΟΤΕ (ΚΟ)	**2**	10	**127**
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	**0**	0	**360**
ΔΕΗ (ΚΟ)	**1**	5	**183**
Συνολική Δραστηριότητα	**2.076**	33.782	**449.263**

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 9 Ιανουαρίου 2018

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,6140	0,6200	0,6200	0,3700	16.741	0,6180	0,6200	0,6200	0,98
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc (Σ)	2,4700	2,5100	2,4842	1,4480	30.246	2,5000	2,5200	2,5050	1,21
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ)	0,3860	0,4180	0,4004	0,3790	29.102	0,4180	0,4220	0,4180	8,29
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0,0080	0,0090	0,0087	0,2690	5.000	0,0060	0,0090	0,0090	50,00
ΣΑΕΠ	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,2180	0,2180	0,2180	0,0000	990	0,2180	0,2220	0,2180	0,00
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC (Σ)	0,0310	0,0340	0,0312	-0,2790	12.407	0,0310	0,0340	0,0310	-8,82
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0,1530	0,1640		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,2100	1,2400	1,2175	0,8120	4.180	1,2100	1,2400	1,2100	-0,82
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)	0,1280	0,1350	0,1307	-0,9290	7.379	0,1320	0,1490	0,1320	-5,71
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,1460	0,1470	0,1470	-0,0030	6.176	0,1500	0,1610	0,1460	-0,68
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0,0600	0,0650	0,0606	-0,4390	11.400	0,0000	0,0650	0,0600	-7,69
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,2240	0,0000		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,2600	1,3100	1,2882	3,8150	2.030	1,2800	1,3100	1,3100	4,80
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	1,4900		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0,0180	0,0180	0,0180	0,1000	10.000	0,0175	0,0000	0,0180	5,88
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)	0,0020	0,0020	0,0020	0,0000	6.000	0,0025	0,0000	0,0020	0,00
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0260		
ΑΠΕΠ	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	0,1460	0,1500	0,1496	0,3610	13.986	0,1460	0,1600	0,1460	0,00
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ)						0,0000	0,0000		
ΔΩΕΠ	ΔΩΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0030		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,2000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,2900		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,1410	0,1450		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,0000	0,0000		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0060		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0105	0,0110		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,0000	0,0380		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΒΙΖΝ	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0,0710	0,0710	0,0710	0,0000	5.050	0,0680	0,0710	0,0710	0,00
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0155	0,0165		
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1,1200	1,1200	1,1200	1,8880	4.000	1,1200	1,1300	1,1200	1,82
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,0000	0,1600		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)						0,3000	0,0000		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)"						0,8100	0,0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,1300	0,1380		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0270	0,0295		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,1410	0,0000		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0,0560	0,0580	0,0570	-1,0260	13.100	0,0570	0,0680	0,0560	-9,68
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,4400	0,5250		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,3740	0,3900		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0370	0,0440		
ΣΤΑΔ	STADEMOS HOTELS PLC						0,0000	1,6000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανίες										
ΒΑΣΙ	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD						0,0000	0,1390		
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0490		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,1900	0,0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,4860	0,4860	0,4860	1,1770	50	0,4680	0,4860	0,4860	2,97
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1000	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ	2,9000	2,9000	2,9000	8,7620	200	2,8400	2,9200	2,9000	2,84
Καταναλωτικά αγαθά										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0130	0,0140		
ΑΝΠΑ	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,1500	0,1510		
ΚΕΟ	KEO PLC						1,2900	1,4000		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,0000	0,3600		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	0,3300	0,3500	0,3449	-1,5130	4.370	0,3280	0,3400	0,3400	-5,56
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,2100	0,2180		
Βασικά υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0810	0,0860		
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,0000	0,0950		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,0165	0,0165	0,0165	0,0010	478	0,0165	0,0000	0,0165	0,00
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD						0,0000	0,2340		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	0,0010	0,0010	0,0010	0,0000	30.000	0,0010	0,0020	0,0010	0,00
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ						0,0000	0,0000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ						0,0000	0,0000		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΜΟΔΕ	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΠΙΕΡ	PIERIDES HOLDINGS PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0400		
ΡΟΧΑ	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0355		
Καταναλωτικά αγαθά										
ΡΕΝΟ	ΦΑΡΜΑ ΡΕΝΟΣ ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΑΛΦΚ	Alpha Bank Ltd - Χρεόγραφα 2013/2018						98,7500	100,0000		
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1							27,0000	30,0000	
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2							28,0000	0,0000	
ΙΝΓΚΑΡΤ	Ingard Property Bond Designated Activity Company (Ομόλογα) (ΑΝ, ΑΕ)						0,0000	0,0000		

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.
** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'.
Ειδική κατηγορία διαπραγμάτευσης: Στην Κατηγορία αυτή θα ταξινομούνται εταιρείες όταν ενδεχομένως θα συντρέχουν σοβαροί λόγοι μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παροχής επαρκών στοιχείων /εχεγγύων προς τους επενδυτές.
Αγορά ειδικών χαρακτηριστικών: ταξινομούνται εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν τηρούν τις υποχρεώσεις της διασποράς ή της εμπορευσιμότητας ή της χρηματιστηριακής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραλείπουν να εισαγάγουν στο Χρηματιστήριο μετοχές τους όπως προβλέπεται από το Άρθρο 129 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικοί οργανισμοί και επιζητούν την απαλλαγή τους από περιορισμό αναφορικά προς τις υποχρεώσεις τους.

NBG Securities

22-OIK_SPOR_KATHI 09/01/18 22:18 Page 22

Στη σκιά του Φέργκιουσον

Ο Βενγκέρ ξεπέρασε σε αριθμό αγώνων τον σερ Αλεξ, όχι όμως και σε κατορθώματα

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

Η κληρονομιά του Βενγκέρ (δεξιά) στην Αρσεναλ θα είναι υποδεέστερη εκείνης του σερ Αλεξ στη Γιουνάιτεντ. Ο Αλσατός ούτε ευρωπαϊκό τρόπαιο κατάφερε να κατακτήσει ούτε δυναστεία στο αγγλικό πρωτάθλημα να χτίσει.

Η ισοπαλία της Αρσεναλ με την Τσέλσι την Τετάρτη μπορεί να μη βοήθησε τους «κανονιέρηδες» να ανέλθουν στη βαθμολογία, όμως απετέλεσε τον 812ο αγώνα της ομάδας του βόρειου Λονδίνου με τον Αρσέν Βενγκέρ στον πάγκο της. Ο Αλσατός προπονητής ξεπέρασε πλέον τον σερ Αλεξ Φέργκιουσον και στον αριθμό αγώνων στην Πρέμιερ Λιγκ, μετά τη μεγαλύτερη περίοδο στον ίδιο πάγκο, ωστόσο η κληρονομιά του στους «ερυθρόλευκους» του Λονδίνου θα υπολείπεται σημαντικά εκείνης του σερ Αλεξ στη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ. Στην περίπτωσή του φαίνεται να ισχύει το «τα στερνά νικούν τα πρώτα».

Τον Ιούλιο του 2017 ο Βενγκέρ έσπασε το ρεκόρ των 7.582 συνεχόμενων ημερών στην τεχνική ηγεσία ομάδας της Πρέμιερ Λιγκ, που κρατούσε η «αλεπού των πάγκων», και τώρα ο Γάλλος πήρε από τον Σκωτσέζο και το ρεκόρ των περισσότερων αγώνων, χάρη στα 21 χρόνια του στο «Χάιμπουρι» και στο γειτονικό «Εμιρεϊτς». Βεβαίως τα ρεκόρ αυτά αφορούν μόνο την Πρέμιερ Λιγκ, ενώ ο σερ Αλεξ είχε και άλλα έξι χρόνια και 500 ματς περισσότερα πριν από την έναρξη της Πρέμιερ Λιγκ το 1992.

Ούτε φυσικά κινδυνεύει το ρεκόρ των 44 ετών του συμπατριώτη του Βενγκέρ, Γκι Ρου, στην Οσέρ (από το 1961 έως το 2005), πόσο μάλλον το απόλυτο βρετανικό ρεκόρ των 46 χρόνων του Φρεντ Εβερις στη Γουέστ Μπρόμιτς (από το 1902 έως το 1948). Πάντως ο 68χρονος Βενγκέρ δεν έχει ακόμη αποκλείσει δημοσίως το ενδεχόμενο να μείνει στην Αρσεναλ έως τα 93 του, για να πιάσει και το ρεκόρ του Εβερις...

Το θέμα όμως είναι τι θα αφήσει πίσω του όταν τελικά φύγει από τον πάγκο της Αρσεναλ. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο Αλσατός προπονητής άλλαξε το ποδοσφαιρικό DNA της ομάδας, μετατρέποντας τη «βαρετή, βαρετή Αρσεναλ» (κατά τους αντίπαλους οπαδούς) επί Τζορτζ Γκρέιαμ στην ομάδα που είχε πρώτο της μέλημα και ατραξιόν την επίθεση.

Στην ιστορία θα μείνει για πάντα η Αρσεναλ του Βενγκέρ ως η πρώτη (και μόνη προς το παρόν) αήττητη πρωταθλήτρια στην Πρέμιερ Λιγκ (το 2004), ενώ δεκάδες ποδοσφαιριστές αναδείχθηκαν στα χέρια του, και η χώρα του τού χρωστάει σημαντικό μερίδιο της κατάκτησης του Παγκοσμίου Κυπέλλου του 1998 και του Ευρωπαϊκού του 2000 για τους αστέρες που εξέθρεψε στο «Χάιμπουρι» (Ανρί, Πετί, Ανελκά κ.ά.).

Επίσης η σοφή μεταγραφική πολιτική του –μέχρι πρότινος– βοήθησε την Αρσεναλ να βάλει κάποια χρήματα στην άκρη με τα οποία ανήγειρε το νέο της σπίτι, το «Εμιρεϊτς».

Ωστόσο, όπως λένε μεταφορικά και οι Αγγλοι, «οι ένορκοι ακόμη συνεδριάζουν» για να κριθεί τι είδους κληρονομιά θα αφήσει στην Αρσεναλ ο Βενγκέρ, που πάντως θα είναι υποδεέστερη εκείνης του σερ Αλεξ στη Γιουνάιτεντ. Ο Αλσατός ούτε Τσάμπιονς Λιγκ κατάφερε να κατακτήσει, ούτε άλλο ευρωπαϊκό τρόπαιο να πάρει, ούτε δυναστεία στο αγγλικό πρωτάθλημα να χτίσει.

Οι σποραδικές πλην μεγάλες επιτυχίες της μοναδικής αγγλικής ομάδας που δεν έχει υποβιβαστεί ποτέ δεν έχουν ικανοποιήσει όλους τους φίλους της Αρσεναλ, με αποτέλεσμα τα τελευταία χρόνια η εξέδρα στο «Εμιρεϊτς» να έχει διχαστεί ανάμεσα στους «Arsene knows» (δηλαδή ο Αρσέν ξέρει) και στους «Wenger out» (Βενγκέρ φύγε) όπως αναφέρουν και τα πανό τους. Αλλωστε, πάει πολύς καιρός από το τρίτο και τελευταίο πρωτάθλημα που κατέκτησε ο Γάλλος με την Αρσεναλ, το 2004.

Ετσι πλέον το σημείο που θα κρίνει την υστεροφημία του φαίνεται να είναι ο τρόπος που θα φύγει από την Αρσεναλ. Ο σερ Αλεξ αποχώρησε από την τεχνική ηγεσία της Γιουνάιτεντ κατακτώντας ένα ακόμη πρωτάθλημα, αλλά δημιουργήθηκαν προβλήματα με τη διαδοχή του.

Στην Αρσεναλ, ο Βενγκέρ παραμένει σε πείσμα πολλών στη θέση του, αλλά η ομάδα δεν είναι πια πρωταγωνίστρια και τα μεγάλα αστέρια της λαχταρούν να φύγουν. Ο σύλλογος έχει τρεις επιλογές: Να προσλάβει απλώς όποιον καλύτερο τεχνικό βρει στην αγορά, να βρει έναν νέο Βενγκέρ ή να εμπιστευθεί τις τύχες του σε κάποιο παλιό της αστέρι, όπως η Μπαρτσελόνα.

Σε κάθε περίπτωση, ο Βενγκέρ πρέπει να αποχωρήσει με χάρη, ει δυνατόν και με τίτλο, εάν θέλει να μην κηλιδώσει τα ρεκόρ του.

Η Ελλάδα «βυθίζεται» στην κατάταξη της UEFA

Χρόνο με τον χρόνο, το ελληνικό ποδόσφαιρο συνηθίζει να στρώνει ολοένα και πιο άτσαλα το πάπλωμά του, με ορατό τον κίνδυνο να χάσει σύντομα και τα λιγοστά προνόμια που του έχουν απομείνει. Η πολύ φτωχή φετινή συγκομιδή των ελληνικών ομάδων στις δύο ευρωπαϊκές διοργανώσεις βύθισαν την Ελλάδα στη 15η θέση στο ranking της UEFA, όταν την περασμένη δεκαετία ήταν συχνά στις παρυφές της πρώτης δεκάδας, με τα αντίστοιχα οφέλη. Παναθηναϊκός, ΠΑΟΚ και Πανιώνιος δεν κατάφεραν καν να μπουν στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ, ο Ολυμπιακός μάζεψε μόλις έναν βαθμό στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ και απέμεινε μόνο η ΑΕΚ να κρατάει τη σκυτάλη. Κι αυτή, όμως, με πέντε ισοπαλίες και μόλις μία νίκη στη φάση των ομίλων, πέρασε μεν αήττητη στην επόμενη φάση του Γιουρόπα Λιγκ με το αντίστοιχο μπόνους της πρόκρισης, αλλά η συνολική συγκομιδή της δεν βοήθησε πολύ στο να κρατηθεί η χώρα σε ψηλότερες θέσεις.

Εάν η ΑΕΚ δεν κάνει στη συνέχεια πορεία… τελικού, το πιθανότερο σενάριο είναι η Ελλάδα να μείνει στη 15η θέση, που σημαίνει ότι από τη μεθεπόμενη χρονιά ακόμα και ο πρωταθλητής θα χρειαστεί να περνάει από τρεις προκριματικούς γύρους για να μπει στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ. Εάν η Ελλάδα δεν κρατηθεί στην πρώτη 15άδα, θα συμμετέχει με λιγότερες ομάδες στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις, με αφετηρία για τις περισσότερες τον Ιούνιο και όχι τα τέλη Ιουλίου ή τον Αύγουστο. Και πέρα απ' αυτό, όταν μια ομάδα κάνει μικρό καλοκαιρινό διάλειμμα, πιεστική προετοιμασία και αγχωμένες μεταγραφές για να προλάβει να φτιάξει ρόστερ για τα ευρωπαϊκά παιχνίδια, δύσκολα θα έχει μια στρωτή και καλή σεζόν.

Η καθίζηση του Παναθηναϊκού από το 2010 και οι περιπέτειες της ΑΕΚ που την κράτησαν για μία πενταετία μακριά από την Ευρώπη είναι δύο βασικοί λόγοι για το βαθμολογικό κατρακύλισμα. Σ' αυτά τα άγονα χρόνια, κυρίως ο σταθερός Ολυμπιακός της τελευταίας δεκαετίας και ο ΠΑΟΚ με τις δικές του αναλαμπές ήταν οι ομάδες που κράτησαν τη χώρα κάπως ψηλά στη βαθμολογία της UEFA. Στην έκρηξή του στις αρχές της δεκαετίας του 2000, το ελληνικό ποδόσφαιρο είδε ακόμα και τρεις ομάδες του να μετέχουν την ίδια χρονιά στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ. Ειδικά ο Παναθηναϊκός, με μεγάλες προκρίσεις και σημαντική πορεία, είχε βοηθήσει την Ελλάδα να είναι στα όρια της πρώτης οκτάδας, με τα σχετικά προνόμια να τα καρπώνονται όσες ελληνικές ομάδες έπαιρναν ευ-

Από τη μεθεπόμενη χρονιά ακόμα και ο πρωταθλητής θα χρειαστεί να περνάει από τρεις προκριματικούς γύρους για να μπει ομίλους.

ρωπαϊκό εισιτήριο. Είχαν σαφώς καλύτερες προοπτικές να κρατούν το ποτήρι μισογεμάτο ώστε να μένουν στον αφρό και τα επόμενα χρόνια.

Η αλλαγή

Στην ουσία, όμως, πιο ορθολογική μοιάζει η τωρινή θέση του ελληνικού ποδοσφαίρου και όχι η παλαιότερη. Το παράδοξο είναι ότι είχε για πολλά χρόνια καλύτερες ομάδες και γεύτηκε μεγαλύτερες επιτυχίες από πολλές χώρες με ανάλογο πληθυσμό, αλλά πιο δυνατή οικονομία, καλύτερη οργάνωση, περισσότερες υποδομές και σαφώς πιο σωστή νοοτροπία. Οταν οι ελληνικές ομάδες ξόδευαν πολύ περισσότερα χρήματα απ' όσα έβγαζαν, είχαν ξεκάθαρο πλεονέκτημα απέναντι σε άλλες που πορεύονταν χωρίς οικονομικές υπερβάσεις που δεν θα μπορούσαν να καλύψουν. Η γενικότερη κατάσταση της Ελλάδας την τελευταία δεκαετία έφερε μια απότομη διόρθωση και στο ποδοσφαιρικό χρηματιστήριο. Ιστορικές ομάδες όπως ο Παναθηναϊκός, η ΑΕΚ και ο Αρης κατέρρευσαν λόγω κακής διαχείρισης και η εικόνα αυτή ήταν λογικό να έχει αντανάκλαση και στη βιτρίνα του ελληνικού ποδοσφαίρου...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΝΤΟΣ

«Αρπαγές» Ελλήνων ποδοσφαιριστών

Παίκτες που αγνόησαν οι «μεγάλοι» της χώρας, όχι όμως οι ευρωπαϊκοί συλλόγοι

Η ραγδαία αύξηση των μεταγραφών στην Ευρώπη, σε συνδυασμό με τα μεγάλα έσοδα των ευρωπαϊκών ομάδων, αλλά και τη βελτίωση του επιπέδου των Ελλήνων ποδοσφαιριστών, έχει δημιουργήσει την –πραγματική– αίσθηση πως η Ελλάδα «εξάγει» καλούς αμυντικούς. Γι' αυτό και η Αρσεναλ δαπάνησε περίπου 2,5 εκατ. ευρώ για την απόκτηση του 20χρονου Κωνσταντίνου Μαυροπάνου από τον ΠΑΣ Γιάννινα, «κλέβοντάς» τον από τις μεγάλες ελληνικές ομάδες που ενδιαφέρθηκαν για τον αμυντικό του ΠΑΣ είτε φιλολογικά είτε με μεγάλη καθυστέρηση.

Οι Σωκράτης Παπασταθόπουλος, Κώστας Μανωλάς και Κυριάκος Παπαδόπουλος που αποτελούν βασικές μονάδες στις ομάδες τους (Ντόρτμουντ, Ρόμα, Αμβούργο) και αποτιμώνται προς αρκετά εκατομμύρια ευρώ έκαναν το άνοιγμα στην ευρωπαϊκή αγορά μέσω δύο «μεγάλων» του ελληνικού ποδοσφαίρου, της ΑΕΚ και του Ολυμπιακού. Κατά το παρελθόν, αρκετοί παίκτες που αγωνίζονταν στον Παναθηναϊκό ή στον ΠΑΟΚ πήραν επίσης μεταγραφή στην Ευρώπη, αλλά πόσες περιπτώσεις «Μαυροπάνου» έχουν καταγραφεί στην Ελλάδα, όταν δηλαδή μια ευρωπαϊκή ομάδα καταφέρνει να προλάβει τους μεγάλους του ελληνικού ποδοσφαίρου και να αρπάξει έναν ποδοσφαιριστή από τους «μεγαλομεσαίους» ή «μικρομεσαίους» ελληνικούς συλλόγους; Πανομοιότυπη περίπτωση με αυτή του Μαυροπάνου είναι εκείνη του Στάθη Ταυλαρίδη, ο οποίος έφυγε από τον Ηρακλή το 2001 για την Αρσεναλ σε ηλικία μόλις 21 ετών. Με τους «κανονιέρηδες», ο κεντρικός αμυντικός από τις Σέρρες έπαιξε μόλις μία φορά, αλλά πραγματοποίησε αξιοπρεπέστατη καριέρα σε Αγγλία και Γαλλία προτού γυρίσει στην Ελλάδα.

Ο Αγγελος Χαριστέας.

Ο Απόστολος Βέλλιος.

Ο Στάθης Ταυλαρίδης.

Ο Νίκος Μαχλάς.

Εξαιρουμένων των Γεωργάτου και Καραγκούνη που πήγαν από Ολυμπιακό και Παναθηναϊκό, αντίστοιχα, στην Ιντερ, δεν έχει παρατηρηθεί σε άλλον Ελληνα ποδοσφαιριστή μια απευθείας μεταγραφή από ελληνικό σύλλογο σε έναν παραδοσιακά ισχυρό ευρωπαϊκό. Σπουδαία μεταγραφή είχε πραγματοποιήσει ο Απόστολος Βέλλιος όταν αποκτήθηκε από την Εβερτον το 2011, έπειτα από μια καλή σεζόν στον Ηρακλή. Στην Εβερτον, ο Βέλλιος έπαιξε 22 φορές αλλά στο μεγαλύτερο διάστημα αγωνίστηκε ως δανεικός.

Παλαιότερα οι Νίκος Μαχλάς και Γιάννης Αναστασίου είχαν κάνει μεγάλες για την εποχή μετακινήσεις σε Φίτεσε (1996) και Αντερλεχτ (1999), πριν καταλήξουν αμφότεροι στον Αγιαξ.

Ο Κώστας Φορτούνης έφυγε από τον Αστέρα Τρίπολης το 2011 για την Καϊζερσλάουτερν όπου έπαιξε 70 παιχνίδια. Ο Θωμάς Στρακόσια από τις ακαδημίες του Πανιωνίου το 2011 πήγε στη Λάτσιο με την οποία αγωνίζεται σήμερα ως βασικός, ενώ ο Μάριος Οικονόμου από τον ΠΑΣ Γιάννινα πήγε στην Κάλιαρι το 2013 και κάνει καριέρα στο ιταλικό πρωτάθλημα. Αντίστοιχες περιπτώσεις και στις μεταγραφές των Τζαβέλλα, Σκοπελίτη, Κονέ, Θανάση Καραγκούνη κ.ά.

Ο πρωταθλητής Ευρώπης με την Ελλάδα το 2004 Αγγελος Χαριστέας ως ποδοσφαιριστής του Αρη μετάπηδησε σε ηλικία 22 ετών στη Βέρντερ Βρέμης το 2002, με την οποία κατέκτησε το πρωτάθλημα Γερμανίας, ενώ ειδική κατηγορία είναι ο Γιώργος Σαμαράς, ο οποίος δεν έχει αγωνιστεί ποτέ σε επαγγελματικό επίπεδο στο ελληνικό πρωτάθλημα και έφυγε από τις ακαδημίες του ΟΦΗ στα 16 του για να παίξει στη Χέρενφεϊν και στη συνέχεια, μεταξύ άλλων, σε Μάντσεστερ Σίτι και Σέλτικ.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΤΣΙΓΚΡΗΣ

Παρουσίαση Κουτίνιο και φήμες για Γκριεσμάν

Η Μπαρτσελόνα παρουσίασε τη Δευτέρα τον ακριβότερο παίκτη στην ιστορία της, τον Φιλίπε Κουτίνιο, ενώ ως την επόμενη... 9ψήφια μεταγραφή της φέρουν ισπανικά και βρετανικά μέσα ενημέρωσης τον Αντουάν Γκριεσμάν της Ατλέτικο Μαδρίτης, αλλά για το καλοκαίρι.

Τα 9 ψηφία (160.000.000 ευρώ) του κόστους της μετακίνησης του Βραζιλιάνου από τη Λίβερπουλ μπορεί να ζαλίζουν, αλλά καθιστούν τον 25χρονο μεσοεπιθετικό τον τρίτο ακριβότερο ποδοσφαιριστή στην ιστορία μετά τους Νεϊμάρ (222 εκατ.) και Κιλιάν Μ'μπαπέ (180 εκατ.), αλλά σύμφωνα με τον αντιπρόεδρο της Μπάρτσα, Ζόρντι Μέστρε, η μεταγραφή έγινε σε... τιμή ευκαιρίας.

«Ο σύλλογος πάντοτε ενδιαφερόταν να αποκτήσει τον Κουτίνιο, η διαφορά με το περασμένο καλοκαίρι είναι ότι τώρα υπήρξε μεγάλη έκπτωση στην τιμή» είπε ο κ. Μέστρε κατά την παρουσίαση του παίκτη: «Δεν θα αναφέρουμε τους αριθμούς, καθότι η Λίβερπουλ δεν θέλει να το κάνουμε, αλλά υπήρξε μεγάλη περικοπή στην τιμή».

Τον Σεπτέμβριο ο διευθυντής των «μπλαουγκράνα» Αλμπέρτ Σολέρ είχε δηλώσει ότι εγκαταλείφθηκε η προσπάθεια για την απόκτηση του Κουτίνιο στις θερινές μεταγραφές, διότι η Λίβερπουλ ζητούσε 200 εκατ. ευρώ.

Τελικά, ο Κουτίνιο επέμεινε να φύγει από το Ανφιλντ και υπέγραψε συμβόλαιο διάρκειας 5,5 ετών, μετά και την... έκπτωση 20% που προσέφεραν οι Αγγλοι στους Καταλανούς. «Είναι απίστευτο να γνωρίζω ότι θα βρίσκομαι ανάμεσα σε είδωλα, παίκτες που έχουν τόσο σπουδαία ιστορία, όπως ο Λέο Μέσι, ο Λουίς Σουάρες, ο Αντρές Ινιέστα, ο Τζέραρντ Πικέ και ο Σέρζιο Μπούσκετς. Είμαι πολύ χαρούμενος που θα παίζω μαζί τους και ελπίζω να μπορώ να μαθαίνω, να ζω και να νικώ μαζί τους», είπε εμφανώς ικανοποιημένος ο Κουτίνιο.

Ωστόσο, το ντεμπούτο του με την κυανέρυθρη φανέλα θα αργήσει λιγάκι λόγω του πρόσφατου τραυματισμού του, αφού για τις επόμενες τρεις εβδομάδες θα μείνει εκτός δρά-

Απόπτη από τη μεγάλη δαπάνη που έκανε για τον Βραζιλιάνο, η Μπαρτσελόνα φέρεται να ετοιμάζει το έδαφος για μία ακόμη πολυέξοδη μεταγραφή.

σης. Υπενθυμίζεται, επίσης, ότι δεν έχει δικαίωμα συμμετοχής στο φετινό Τσάμπιονς Λιγκ, όπου έχει ήδη αγωνιστεί με τη Λίβερπουλ.

Απόπτη από τη μεγάλη δαπάνη που έκανε για τον Βραζιλιάνο, η Μπαρτσελόνα φέρεται τώρα να ετοιμάζει το έδαφος για μία ακόμη πολυέξοδη μεταγραφή, αυτή του Γκριεσμάν από την Ατλέτικο. Ρεπορτάζ φέρουν έτοιμη την καταλανική ομάδα να κλείσει άρον άρον τη μεταγραφή του διεθνούς Γάλλου επιθετικού, καθώς η Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ έχει από καιρό βάλει στο μάτι τον παίκτη και δεν αποκλείεται να αυξήσει την προσφορά της.

23-OIK_TECH_KATHI 09/01/18 22:09 Page 23

GADGETS

SONY

Νέα smartphone από την εταιρία

Στα αποκαλυπτήρια των νέων smartphone Xperia XA2, Xperia XA2 Ultra και Xperia L2 προχώρησε η εταιρία Sony. Τα δύο πρώτα χρησιμοποιούν οκταπύρηνο επεξεργαστή Snapdragon 630, ενώ το τρίτο έχει επεξεργαστή quand-core Media Tek MT6735P. Τα κινητά αναμένεται να κυκλοφορήσουν τον Μάρτιο στην Ευρώπη με τις τιμές τους να κυμαίνονται από 349 μέχρι 429 ευρώ, ενώ το Sony Xperia L2 θα είναι διαθέσιμο από τα τέλη Ιανουαρίου. Η τιμή του ανέρχεται στα 249 ευρώ.

CREATIVE

Με νέα Smart home ηχεία

Σειρά νέων προϊόντων ανακοίνωσε η εταιρία Creative στο πλαίσιο της CES 2018. Συγκεκριμένα πρόκειται για Smart Home ηχεία τα οποία θα υποστηρίζονται ψηφιακά από τον βοηθό Alexa. Πρόκειται για τα φορητά WiFi Multi-Room Smart ηχεία creative Nova, το Creative Muvo Genie – Smart Φορητά Splashproof Bluetooth Ηχεία, τα Creative Halo Genie – Smart Φορητό Bluetooth Light Show Ηχείο, την κάρτα ήχου SoundBlasterX AE-5, και το X-Fi Sonic Carrier. Η Creative ανακοίνωσε επίσης τη συνεργασία της με την DTS, Inc. Με αυτό τον τρόπο επιτρέπει στον X-Fi Sonic Carrier να έχει soundbar-specific DTS:X υποστήριξη, που θα είναι διαθέσιμη ως αναβάθμιση λογισμικού.

CHUWI

Tablet με σύστημα Android

Την παρουσίαση του CoreBook και του Hi9 tablet έκανε η Chuwi στο CES 2018. Το Chuwi CoreBook περιλαμβάνει μεταξύ άλλων οθόνη 13.3" OGS Full HD 2.5D (1920 x 1080, 350nits φωτεινότητα) με υποστήριξη γραφίδας (1024 σημεία πίεσης), επεξεργαστή Intel Core m3-7Y30 7ης γενιάς 2.6GHz (Kaby Lake), επεξεργαστή γραφικών Intel HD Graphics 615, αποσπώμενο πληκτρολόγιο, μνήμη RAM 8GB LPDDR3 και αποθηκευτικό χώρο 128GB SSD. Το Chuwi Hi9 είναι το πρώτο tablet της εταιρείας με λειτουργικό σύστημα Android 7.0 Nougat και προορίζεται για gaming με οθόνη 8.4" OGS της Japan Display ανάλυσης 2560 x 1600 και γυαλί 2.5D. Τέλος, η Chuwi προχωράει στην παρουσίαση του SurBook Pro με επεξεργαστή Intel Gemini Lake, του Hi9 Air με επεξεργαστή MediaTek και λειτουργικό σύστημα Android 8.0 Oreo και του GBox Pro (miniPC) με επεξεργαστή Intel i5.

DOOGEE

Κατασκεύασε bezel-less smartphone

Η εταιρεία ακολούθησε το μοντέλο οθόνης με αναλογία 18:9 και τοποθέτησε 4 κάμερες (dual εμπρός και πίσω), 6GB RAM και πολύ μεγάλη μπαταρία. Το smartphone διαθέτει Doogee MIX 2, οθόνη 5.99" LCD IPS Full HD+ (2160 x 1080, 18:9, 403ppi) με επικάλυψη Gorilla Glass 5, επεξεργαστής 64bit octa-core Mediatek Helio P25 MT6757T 2.5GHz, επεξεργαστή γραφικών ARM Mali-T880 MP2 GPU, μνήμη RAM 6GB, αποθηκευτικό χώρο 64GB (επέκταση με microSD), dual κάμερα 16MP + 13MP f/2.0, Dual εμπρόσθια κάμερα 8MP + 8MP f/2.2 με ευρυγώνιο φακό 130 , dualSIM, αισθητήρα δακτυλικών αποτυπωμάτων, WiFi 802.11a, Bluetooth 4.0, GPS/GLONASS, 4G LTE, FM radio, λειτουργικό σύστημα Android 7.1 Nougat, μπαταρία 4060mAh, USB Type-C. Η συσκευή έχει διαστάσεις 159.1 x 74.7 x 8.6mm και βάρος 210gr.

Τα «κενά ασφαλείας» επηρεάζουν iPhone και Mac

Η Apple έκανε γνωστό ότι όλες οι συσκευές iPhone, iPad και Mac επηρεάζονται από τα δύο σοβαρά κενά ασφαλείας που μόλις ανακαλύφθηκαν σχεδόν σε όλους τους ευρέως χρησιμοποιούμενους επεξεργαστές (τσιπάκια) των εταιρειών Intel, AMD και ARM. Όπως και άλλες εταιρείες που σπεύδουν να κλείσουν τις «κερκόπορτες» που ονομάσθηκαν Meltdown και Spectre, προτού οι χάκερ τις εκμεταλλευθούν, η Apple ανακοίνωσε ότι ήδη κυκλοφόρησε ορισμένες α-

Η εταιρία κάλεσε τους χρήστες της να αποφεύγουν το λογισμικό από πηγές που δεν είναι πλήρως αξιόπιστες.

Η Apple, σύμφωνα με το πρακτορείο Reuters και το BBC, καθησύχασε πάντως τους ιδιοκτήτες των προϊόντων της ότι δεν διαθέτει ενδείξεις πως τα κενά ασφαλείας έχουν ήδη «αξιοποιηθεί» από χάκερ.

ναβαθμίσεις ασφαλείας του λογισμικού της για το Meltdown. Οι συσκευές Mac και iOS θα μπορούσαν να πέσουν θύμα χάκερ, αν αυτοί εκμεταλλευθούν το κενό ασφαλείας Spectre μέσω κακόβουλου κώδικα που θα «τρέξει» στο Safari. Η Apple, σύμφωνα με το πρακτορείο Reuters και το BBC, καθησύχασε πάντως τους ιδιοκτήτες των προϊόντων της ότι δεν διαθέτει ενδείξεις πως τα κενά ασφαλείας έχουν ήδη «αξιοποιηθεί» από χάκερ. Συμβούλευσε όμως όλους τους χρήστες της, εκτός από τις αναγκαίες αναβαθμίσεις ασφαλείας, να αποφεύγουν να «κατεβάζουν» λογισμικό και εφαρμογές από πηγές του διαδικτύου που δεν είναι πλήρως αξιόπιστες. Συνήθως οι χρήστες Mac και iPhone και iPad έχουν την τάση να πιστεύουν ότι οι συσκευές τους είναι λιγότερο ευάλωτες σε σχέση με όσες χρησιμοποιούν τα λειτουργικά συστήματα Windows και Android.

Όμως στην περίπτωση των κενών ασφαλείας στους κεντρικούς επεξεργαστές, το πρόβλημα αφορά δυνητικά όλους ανεξαιρέτως τους χρήστες. Σύμφωνα με την Apple, τα Meltdown και Spectre «αφορούν όλους τους σύγχρονους επεξεργαστές και επηρεάζουν σχεδόν όλες τις υπολογιστικές συσκευές και τα λειτουργικά συστήματα». Η εταιρεία ανέφερε ότι ήδη κυκλοφόρησε «μπαλώματα» για το Meltdown με την τελευταία αναβάθμιση του λογισμικού iOS 11.2 για iPhones και iPad, ενώ έκανε το ίδιο με την αναβάθμιση του λειτουργικού macOS 10.12.2 για MacBooks και iMacs. Το Meltdown δεν επηρεάζει τα «έξυπνα» ρολόγια Apple Watch, τα οποία δεν διαθέτουν τσιπ της Intel. Αντίθετα, επηρεάζονται οι Apple TV, που χρειάζονται και αυτές τις κατάλληλες αναβαθμίσεις λογισμικού. Από την πλευρά της, η Google διαβεβαίωσε ότι οι χρήστες κινητών Android (πάνω από το 80% της παγκόσμιας αγοράς) είναι προστατευμένοι, αν διαθέτουν τις τελευταίες αναβαθμίσεις ασφαλείας.

«Τρακάρισμα» αστεροειδή με τη γη πριν από 800 χιλιάδες χρόνια

Βάσιμες γεωλογικές ενδείξεις πιστεύουν ότι ανακάλυψαν Αυστραλοί επιστήμονες οι οποίοι έχουν νέες ενδείξεις για την κατακλυσμική πρόσκρουση ενός μεγάλου αστεροειδούς διαμέτρου ενός χιλιομέτρου στη γη, πριν από περίπου 800.000 χρόνια στη νοτιοανατολική Ασία. Εκτιμάται ότι έπεσε με τόση δύναμη, που τα υλικά της πρόσκρουσης κάλυψαν σχεδόν το ένα δέκατο της επιφάνειας του

Δεν βρέθηκε ακόμα ο κρατήρας που δημιούργησε η πτώση, η οποία εκτιμάται ότι σημειώθηκε πριν από 800 χιλιάδες χρόνια.

«Η πρόσκρουση είναι η πιο πρόσφατη τέτοιου μεγέθους και με πιθανές παγκόσμιες επιπτώσεις στη διάρκεια της εξέλιξης του ανθρώπου» δήλωσε ο γεωχημικός Μάριο Τρίλοφ του γερμανικού Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης.

πλανήτη μας. Όμως, ο ίδιος ο κρατήρας που δημιουργήθηκε από την πτώση, δεν έχει βρεθεί ακόμη. Οι ερευνητές, με επικεφαλής τον αστροβιολόγο και γεωχημικό Ααρον Καβόζι του Πανεπιστημίου Κέρτιν του Περθ, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό γεωλογίας «Geology», ανακάλυψαν στην Ταϊλάνδη απομεινάρια που μαρτυρούν το καταστροφικό συμβάν. «Η πρόσκρουση είναι η πιο πρόσφατη τέτοιου μεγέθους και με πιθανές παγκόσμιες επιπτώσεις στη διάρκεια της εξέλιξης του ανθρώπου» δήλωσε ο γεωχημικός Μάριο Τρίλοφ του γερμανικού Πανεπιστημίου της Χαϊδελβέργης. Τόσο μεγάλες προσκρούσεις ουράνιων σωμάτων – αστεροειδών ή κομητών – μπορούν να διαταράξουν σοβαρά το κλίμα της γης, καθώς καλύπτουν την ατμόσφαιρα με ένα πυκνό στρώμα σκόνης και άλλων αερίων, μπλοκάροντας έτσι το φως του ήλιου για μήνες ή και για χρόνια. Στο παρελθόν, οι επιστήμονες είχαν βρει στην Ασία, στην Αυστραλία και στην Ανταρκτική διάσπαρτες και άλλες ενδείξεις ότι υπήρξε μια τέτοια πρόσκρουση. Πρόκειται για τηκτίτες, υαλώδη σώματα βάρους άνω των 20 κιλών, που εκτιμάται ότι δημιουργήθηκαν κατά την πτώση του αστεροειδούς και εκτοξεύθηκαν σε μεγάλες αποστάσεις.

Ο Καβόζι μελέτησε τη χημική σύνθεση τέτοιων τηκτιτών από την Ταϊλάνδη και ιδίως των μικροσκοπικών κρυστάλλων ζιρκονίου που υπάρχουν μέσα στους τηκτίτες και έχουν ο καθένας πλάτος όσο μισή ανθρώπινη τρίχα. Οι ερευνητές συμπέραναν ότι οι κρύσταλλοι αυτοί είχαν δημιουργηθεί σε συνθήκες τρομερά υψηλών πιέσεων και θερμοκρασιών, οι οποίες παραπέμπουν σε μια πρόσκρουση αστεροειδούς. Παραμένει όμως το μυστήριο του χαμένου κρατήρα και της ακριβούς τοποθεσίας του.

Οι επιστήμονες προβληματίζονται γιατί δεν έχει βρεθεί ακόμη ένας μεγάλος και γεωλογικά νέος κρατήρας, εκτιμώμενης διαμέτρου 50 έως 100 χιλιομέτρων. Αν πάντως ποτέ ανακαλυφθεί, θα φωτίσει και άλλα ερωτήματα, όπως αν και πώς επηρέασε τους προγόνους μας εκείνης της εποχής.

Απεβίωσε ο «εμπειρότερος» Αμερικανός αστροναύτης

Απεβίωσε σε ηλικία 87 ετών ο Αμερικανός αστροναύτης Τζον Γιανγκ, που περπάτησε στη Σελήνη το 1972 και έβαλε στα κρυφά ένα σάντουιτς με παστό μοσχαρίσιο κρέας σε τροχιά, κατά τη διάρκεια μιας καριέρας που τον ανέδειξε στο μοναδικό πρόσωπο το οποίο πέταξε σε τρία διαστημικά προγράμματα της NASA. Ο Γιανγκ, ο οποίος ταξίδεψε συνολικά έξι φορές στο διάστημα, απεβίωσε την Παρασκευή το βράδυ στην οικία του στο Χιούστον από επιπλοκές που προκάλεσε στην υγεία του η πνευμονία από την οποία νοσούσε, ανέφερε σε ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ο εκπρόσωπος τύπου της Εθνικής Υπηρεσίας Αεροναυπηγικής και Διαστήματος των ΗΠΑ Άλαρντ Μπούτελ. «Η NASA και ο κόσμος έχασαν έναν πρωτοπόρο» επισημαίνεται επιπλέον σε ένα δελτίο τύπου της υπηρεσίας. Ο πρώην κυβερνήτης δοκιμών του αμερικανικού Πολεμικού Ναυτικού ήταν ο ένατος κατά σειρά άνθρωπος που πάτησε στη Σελήνη, μια εμπειρία που έζησαν άλλοι τρεις αστροναύτες μετά από εκείνον. Αναδείχθηκε σε ένα από τους πιο επιτυχημένους αστροναύτες στην ιστορία των αμερικανικών διαστημικών προγραμμάτων. Ο Τζον Γιανγκ ταξίδεψε στο διάστημα δύο φορές κατά τη διάρκεια του προγράμματος Gemini της NASA στα μέσα της δεκαετίας του 1960, δύο φορές στις αποστολές του Apollo και δύο φορές με διαστημικά λεωφορεία τη δεκαετία του 1980. Ήταν ο μόνος που πέταξε και στους τρεις τύπους προγραμμάτων.

Ο Τζον Γιανγκ ταξίδεψε στο διάστημα έξι φορές και είναι το μοναδικό πρόσωπο που πέταξε σε τρία διαστημικά προγράμματα της NASA.

Ο οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών προανήγγειλε εγκατάσταση δικτύου Wi-Fi σε 2.000 οχήματα του ΟΑΣΑ.

Δίκτυο Wi-Fi σε τρόλεϊ και τραμ στην Αττική

Η εγκατάσταση θα γίνει σε λεωφορεία, τρόλεϊ και τραμ που κινούνται στην Αττική. Το χρονοδιάγραμμα για την εγκατάσταση του Wi-Fi παραμένει άγνωστο. Δίκτυο ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο (Wi-Fi) θα εγκατασταθεί σε 2.030 λεωφορεία, τρόλεϊ και τραμ του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών, προκειμένου το επιβατικό κοινό να έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο κατά τις μετακινήσεις του. Τη δράση ανέλαβαν το ελληνικό Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής και το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής. Το έργο έχει συνολικό κόστος 900.000 ευρώ και θα χρηματοδοτηθεί από το «Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Αττικής 2014 -2020». Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΑΣΑ για το 2015, η επιβατική κίνηση σε λεωφορεία και τρόλεϊ έφτασε στις 352.116.000 μετακινήσεις και ο μέσος όρος παραμονής στο όχημα ήταν 20 λεπτά. Αντίστοιχα για το τραμ η επιβατική κίνηση ανήλθε για την ίδια περίοδο στις 14.482.000 μετακινήσεις.

MARKET PLACE

Ο Mikhail Pozdnyakov στην κορυφή της Dodoni Cyprus

Με την αλλαγή του χρόνου έγινε και η αλλαγή στη διοικητική δομή της εταιρίας DODONI (CYPRUS) LIMITED. Σύμφωνα με ανακοίνωση της εταιρίας, ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας κ. Πανίκος Χατζηκώστας αποχώρησε από τη θέση του την οποία και ανέλαβε ο νυν οικονομικός διευθυντής της εταιρείας κ. Mikhail Pozdnyakov. Ο κ. Χατζηκώστας συνεχίζει να προσφέρει τις υπηρεσίες του από τη θέση του προέδρου και θα επικεντρωθεί κυρίως σε στρατηγικά θέματα που αφορούν τόσο την DODONI (CYPRUS) LIMITED όσο και τη μητρική Εταιρεία ΔΩΔΩΝΗ Α.Ε.

Ολοκληρώθηκε η εξαγορά Chrikar- Argosy Trading

Στα τα €6.206.780 οριστικοποιήθηκε το τίμημα αγοράς των αποθεμάτων της συμφωνίας μεταξύ της Chrikar Trading Co Ltd με την Argosy Trading Company Ltd. Από το τίμημα καταβλήθηκε ήδη ποσό €5.000.000, ενώ το υπόλοιπο €1.206.780 θα καταβληθεί στις 29.12.2018. Με τη συμφωνία αναμένεται η Argosy να αναπτύξει περαιτέρω το δίκτυο και την παρουσία της στην αγορά στον τομέα των τροφίμων. Επισημαίνεται παράλληλα ότι οι δραστηριότητες που απεκτήθησαν γινόντουσαν από την πωλήτρια εταιρεία Chrikar για πάνω από 25 χρόνια και τα τελευταία τρία χρόνια είχαν κύκλο εργασιών περίπου €14.000.000 ετησίως ενώ το 2017 έχει κλείσει στα €14.715.747.

Ανάπλαση περιοχής από τη British American Tobacco Cyprus

Πιστή στο σύνθημα «Δίνουμε αξία καθημερινά στην κυπριακή κοινωνία», η British American Tobacco Cyprus πραγματοποίησε δενδροφύτευση σε δημόσιο χώρο πρασίνου στην περιοχή Καϊμακλί, στο πλαίσιο ολικής ανάπλασης του χώρου. Η δράση εντάσσεται στο πρόγραμμα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ) της εταιρείας και πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με τον Δήμο Λευκωσίας. Στο πλαίσιο της δράσης, η εταιρεία προέβη επίσης σε προσφορά προς τον Δήμο, για την κάλυψη του κόστους της δεντροφύτευσης καθώς και της αγοράς οργάνων εκγύμνασης εξωτερικού χώρου που θα τοποθετηθούν σε δημόσιους χώρους πρασίνου της Λευκωσίας. Τη δενδροφύτευση πραγματοποίησε το προσωπικό της εταιρείας, το οποίο συνεργάστηκε με μέλη της Υπηρεσίας Κήπων του Δήμου για την επιτυχή ολοκλήρωση της δράσης.

Πρώτο βραβείο στον τομέα Ψηφιακής Τεχνολογίας για την Ελληνική Τράπεζα

Το βραβείο της Καλύτερης Ψηφιακής Πρωτοβουλίας για τη χρονιά (2017 Best Digital Initiative), απένειμε στην Ελληνική Τράπεζα ο διεθνούς κύρους οργανισμός Banking Technology, στο Λονδίνο. Το βραβείο αφορά το API Banking, την πρωτοποριακή ψηφιακή πλατφόρμα της Ελληνικής Τράπεζας. Με το API Banking η Ελληνική Τράπεζα άνοιξε ένα παράθυρο συνεργασίας με εταιρείες τεχνολογίας, startups, προγραμματιστές, FinTechs, ψηφιακές τράπεζες και άλλες εταιρείες σε όλο τον κόσμο. Το API Banking προσφέρεται μέσα από εξειδικευμένα Open APIs (Application Programming Interfaces) που λειτουργούν ως μεσολαβητές ανάμεσα στα συστήματα και παρέχουν αδιάκοπη επικοινωνία σε πραγματικό χρόνο ανάμεσα στις διάφορες εφαρμογές. Τα APIs χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και ευελιξία, ενώ τα πρότυπα που έχουν τεθεί επιτρέπουν την άμεση και εύκολη σύνδεση στο σύστημα.

24-OIK_AGORES_KATHI 09/01/18 22:57 Page 24

ΑΝΑΛΥΣΗ

Με άνοδο ξεκίνησε το ευρώ το 2018

Η παγκόσμια οικονομία αναμένεται να παραμείνει σε σταθερή πορεία ανάπτυξης το 2018, με τη μέση εκτίμηση της αγοράς να προσβλέπει επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης του ΑΕΠ στο 3,7% –ο υψηλότερος των τελευταίων επτά ετών– από 3,6% που εκτιμάται για το 2017.

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία που δημοσιεύτηκαν την πρώτη εβδομάδα του νέου έτους, ο δείκτης ISM για τη βιομηχανική δραστηριότητα στις ΗΠΑ αυξήθηκε τον Δεκέμβριο στο δεύτερο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων έξι ετών (59,7) ενώ στην Ευρωζώνη, ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών PMI για τον μεταποιητικό τομέα παρουσίασε νέα άνοδο τον προηγούμενο μήνα και βρέθηκε στο υψηλότερο επίπεδο από τον Ιούνιο του 1997 (60,6). Για τις ΗΠΑ, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ αναμένεται να επιταχυνθεί το νέο έτος στο 2,6% από 2,3% που προβλέπεται για το 2017 κυρίως λόγω της προοπτικής περαιτέρω ενίσχυσης των καταναλωτικών δαπανών και των επενδύσεων ιδίως μετά την έγκριση των φορολογικών μεταρρυθμίσεων από το Κογκρέσο λίγες ημέρες πριν από τη εκπνοή του 2017. Θετικές προοπτικές το 2018 προβλέπονται και για την οικονομία της Ευρωζώνης, με τη μέση εκτίμηση της αγοράς να τοποθετείται για ρυθμό ανάπτυξης 2,1%, χαμηλότερο από 2,3% που προβλέπεται για το 2017 αλλά πάνω από τον δυνητικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης (που εκτιμάται 1,4-1,5% από την ΕΚΤ) για τέταρτο συνεχές έτος. Παρά τη διατήρηση υποτονικών πληθωριστικών πιέσεων στην Ευρωζώνη, οι θετικές προοπτικές για την οικονομία δεν αποκλείεται, σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις αξιωματούχων της ΕΚΤ, να αποτρέψουν την κεντρική τράπεζα από μια νέα παράταση του προγράμματος αγοράς περιουσιακών στοιχείων που, σύμφωνα με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου τον προηγούμενο Οκτώβριο, λήγει τον Σεπτέμβριο του 2018. Το ενδεχόμενο σταδιακής εξόδου της ΕΚΤ από τη χαλαρή νομισματική πολιτική ευνόησε το ευρώ, το οποίο βρέθηκε στο 1,2082 δολάριο την Τρίτη, την πρώτη ημέρα συναλλαγών του 2018, πλησιάζοντας το υψηλό δυόμισι ετών 1,2092 που κατέγραψε τον Σεπτέμβριο, έχοντας ενισχυθεί περίπου 14% συνολικά το 2017 – η μεγαλύτερη ετήσια άνοδος έναντι του αμερικανικού νομίσματος από το 2003.

Με την αγορά να παραμένει επιφυλακτική για τα περιθώρια αύξησης των αμερικανικών επιτοκίων από την ομοσπονδιακή τράπεζα των ΗΠΑ τους επόμενους μήνες κυρίως λόγω των σχετικά περιορισμένων πληθωριστικών πιέσεων, το δολάριο κινήθηκε πτωτικά έναντι σχεδόν όλων των άλλων κύριων νομισμάτων κατά τις τρεις πρώτες συνεδριάσεις του νέου έτους, έπειτα από υποχώρηση του σχετικού δείκτη DXY περίπου 10% το 2017 – η χειρότερη ετήσια απόδοση των τελευταίων 15 ετών.

* Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης και Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Στο υψηλότερο επίπεδο εντός του 2018 ανήλθε το ΧΑΚ

Ιδιαίτερα θετικό κλίμα επικράτησε στη χρηματιστηριακή συνάντηση της Τρίτης, η οποία ανέστρεψε την πτωτική πορεία των δύο προηγούμενων συναντήσεων. Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ σημείωσε σημαντική αύξηση της τάξης του 1,63% και έκλεισε στις 69,84 μονάδες, στο υψηλότερο επίπεδο εντός του 2018. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 υποχώρησε

Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ σημείωσε σημαντική αύξηση της τάξης του 1,63% και έκλεισε στις 69,84 μονάδες.

στις 41,79 μονάδες, παρουσιάζοντας κέρδη σε ποσοστό 1,90%. Ο ημερήσιος όγκος συναλλαγών διαμορφώθηκε στα €118.100. Με αρνητικό πρόσημο έκλεισε μόνο ο δείκτης των Ξενοδοχείων σε ποσοστό 0,59%. Κέρδη κατέγραψαν ο δείκτης της Κύριας Αγοράς σε ποσοστό 2,95%, ο δείκτης της Εναλλακτικής Αγοράς σε ποσοστό 0,64% και ο δείκτης των Επενδυτικών κατά 6,7%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €75.136 (τιμή κλεισίματος €2,505 – άνοδος 1,21%), της Δήμητρα Επενδυτική με €11.652 (τιμή κλεισίματος €0,418 – άνοδος 8,29%), της Ελληνικής Τράπεζας με €10.378 (τιμή κλεισίματος €0,62 – άνοδος 0,98%), της Πετρολίνα με €4.480 (τιμή κλεισίματος €1,12 – άνοδος 1,82%) και της Logicom με €2.668 (τιμή κλεισίματος €1,21 - πτώση 0,82%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, 9 κινήθηκαν ανοδικά, 7 πτωτικά και 6 παρέμεινε αμετάβλητη. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 135. Εξάλλου, το Χρηματιστήριο ανακοίνωσε την αναστολή διαπραγμάτευσης των Ονομαστικών Χρεογράφων Αναπτύξεως 1ης Σειράς 2003 Λήξης 2018 με τόκο 5,10% και κωδικό KX151A03/ GB151A03 από τις 19 Ιανουαρίου 2018 μέχρι και τις 23 Ιανουαρίου 2018 (συμπεριλαμβανομένης), μέχρι δηλαδή την εκκαθάριση όλων των συναλλαγών ενόψει της διαγραφής των τίτλων. Η διαγραφή των πιο πάνω Ονομαστικών Χρεογράφων Αναπτύξεως θα γίνει στις 24 Ιανουαρίου 2018. Η απόφαση αυτή λήφθηκε για προστασία των επενδυτών σύμφωνα με το Άρθρο 183 του Περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου.

Stress tests και αναβάθμιση πιστοληπτικής ικανότητας, καταλύτες για το Χ.Α. το 2018

Τέσσερις χρηματιστές και ο CEO της ΕΧΑΕ μιλούν στην «Κ»

Του **ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ**

Η βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας, μέσω αξιολογήσεων, αρχής γενομένης από την S&P στις 19 Ιανουαρίου 2018, και η μείωση των επισφαλών ανοιγμάτων των τραπεζών, σε συνδυασμό με την κεφαλαιακή τους επάρκεια που θα αποκαλύψουν τα ευρωπαϊκά stress tests έως τα τέλη Μαΐου, είναι οι δύο βασικοί καταλύτες που θα επηρεάσουν την πορεία του Χρηματιστηρίου το νέο οικονομικό έτος.

Αυτό υποστηρίζουν τέσσερις χρηματιστές με δηλώσεις τους στην «Κ», ενώ ο διευθύνων σύμβουλος του Χρηματιστηρίου Σωκράτης Λαζαρίδης αναφέρεται στη δυνατότητα των ευρωπαϊκών επιτοκίων να αντλούν επενδυτικά κεφάλαια από την παγκόσμια ρευστότητα μέσω των χρηματιστηρίων. Αναλυτικά, οι εκτιμήσεις έχουν ως εξής:

Το κλίμα διεθνώς αλλά και τοπικά είναι ευνοϊκό για τις επιχειρήσεις που θα ζητήσουν κεφάλαια μέσω της ελληνικής κεφαλαιαγοράς.

Σωκράτης Λαζαρίδης (διευθύνων σύμβουλος ΕΧΑΕ): «Είναι πλέον κοινά παραδεκτό ότι η αναδόμηση του παραγωγικού ιστού αποτελεί την προϋπόθεση για τη βιώσιμη ανάπτυξη των αναπτυγμένων οικονομιών σε έναν κόσμο που συνεχώς αλλάζει, στο πλαίσιο της τρίτης βιομηχανικής επανάστασης. Η ταχύτητα με την οποία αξιοποιήθηκε σε παγκόσμια κλίμακα η ελεύθερη κίνηση επενδυτικών κεφαλαίων, μέσω της διευρυμένης και χαμηλού κόστους δικτύωσης των συμμετεχόντων, των ομοιογενών υποδομών και κανόνων στις κεφαλαιαγορές, διαμορφώνει τις προϋποθέσεις ώστε το νέο αναπτυξιακό μοντέλο να αξιοποιήσει με μεγαλύτερη ένταση τις αγορές κεφαλαίου και στον υπόλοιπο κόσμο στο πρότυπο της Αμερικής. Η ταχύτητα αξιοποίησης των αποδεδειγμένων δυνατοτήτων της ελληνικής κεφαλαιαγοράς στην κεφαλαιακή και χρηματοδοτική στήριξη των επιχειρήσεων μπορεί να αποτελέσει τον καταλύτη για την οικονομία το νέο έτος. Αλλωστε, η εκτίμηση στην αρχή του νέου έτους είναι ότι το κλίμα τόσο διεθνώς όσο και τοπικά θα υποστηρίξει όσες ελληνικές επιχειρήσεις ζητήσουν κεφαλαία, μέσω της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, αξιοποιώντας το διεθνοποιημένο προφίλ που διατηρεί η αγορά και το ενδιαφέρον που φαίνεται να εκδηλώνεται από το διεθνές επενδυτικό κοινό για την πορεία και τις ευκαιρίες της ελληνικής οικονομίας».

Σπύρος Κυρίτσης (πρόεδρος ΣΜΕΧΑ και μέλος Δ.Σ. της Ελληνοαμερικανικής ΑΧΕΠΕΥ): «Η αγορά θα παρακολουθήσει στενά την πορεία αξιολόγησης της ελληνικής οικονομίας, αφού παραμένει σε χαμηλά επίπεδα η πιστοληπτική αξιολόγηση της χώρας. Εφόσον δεν υπάρξουν ανεπιθύμητες εξελίξεις με το κλείσιμο του μνημονιακού προγράμματος στις 18 Αυγούστου 2018, εκτιμώ ότι η αγορά θα έχει κινηθεί νωρίτερα ανοδικά. Ασφαλώς, σημαντικός καταλύτης για τη χρονιά είναι και το αποτέλεσμα των ευρωπαϊκών stress tests για τις τράπεζες, που θα αποκαλύψουν την κεφαλαιακή επάρκεια του τραπεζικού συστήματος».

Αντώνης Τσομπόπουλος (διευθυντής Συναλλαγών της «Πήγασος ΑΕΠΕΥ»): «Καταλύτης για τη συνέχιση της καλής πορείας είναι η μετάβαση σε ένα νέο μοντέλο επιτήρησης μετά το καλοκαίρι, που θα επιβεβαιώνει τη χρηστή τήρηση των συμφωνημένων. Αλλωστε, δεν αναμένουμε να προκηρυχθούν εκλογές εντός του 2018. Μεγάλο ερωτηματικό είναι οι τράπεζες που θα δοκιμαστούν στα stress tests, ωστόσο μπορούν να αποτελούν μέρος ενός χαρτοφυλακίου με την κατάλληλη αντιστάθμιση».

Μάνος Χατζηδάκης (επικεφαλής τμήματος ανάλυσης της Beta ΑΧΕΠΕΥ): «Ο συνδυασμός επίτευξης δημοσιονομικών στόχων και έγκαιρης ολοκλήρωσης των αξιολογήσεων που απομένουν θα δώσει αφορμές αναβαθμίσεων, οι οποίες έχουν σημαντικό ανοδικό περιθώριο, αφού η χώρα παραμένει σε πολύ χαμηλή βαθμίδα πιστοληπτικής ικανότητας. Αλλοι καταλύτες που θα μπορούσαν να έχουν επιμέρους θετική επίδραση είναι η δημοπράτηση έργων υποδομών που θα ενισχύσουν τον κατασκευαστικό κλάδο, η ολοκλήρωση σημαντικών αποκρατικοποιήσεων (Ελληνικό, ΔΕΗ, ΔΕΣΦΑ) και, φυσικά, ο τουρισμός, ο οποίος αναμένεται να έχει και το 2018 υψηλό αριθμό αφίξεων».

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

Τα ετήσια κλεισίματα του Γενικού Δείκτη και οι κεφαλαιοποιήσεις του Χ.Α. την τελευταία 9ετία

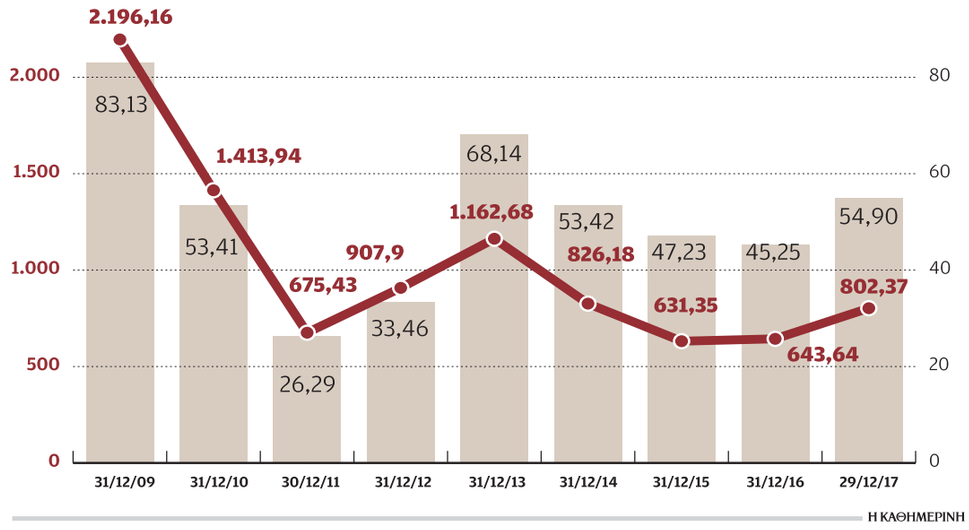

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Κέρδη 24,66% στο Χρηματιστήριο το 2017

Με σχετικά υψηλή ετήσια απόδοση (24,66%) έκλεισε την περυσινή χρονιά το Χρηματιστήριο Αθηνών. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο παγκόσμιος δείκτης του FTSE σημείωσε άνοδο 21,60% το 2017, οι αναπτυσσόμενες αγορές παγκοσμίως 34,35% και η ανεπτυγμένη Ευρώπη 22,13%. Ειδικά στους εγχώριους χρηματιστηριακούς δείκτες, ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης Ftse Large Cap σημείωσε άνοδο 19,70%, με 20 από τις 25 συμμετέχουσες μετοχές να έχουν θετική απόδοση, ενώ ο δείκτης της μεσαίας κεφαλαιοποίησης FTSE/XA Mid Cap σημείωσε άνοδο 59,00% με 19 από τις 20 συμμετέχουσες μετοχές του να έχουν θετική απόδοση. Ταυτόχρονα, οι 40 από τις συνολικά 45 μετοχές των δύο δεικτών αύξησαν τη συναλλακτική ρευστότητά τους. Ηταν μια χρονιά με σημαντικά κέρδη στο σύνολο των κεφαλαιαγορών διεθνώς και οι επενδυτές αναζητούν τις επόμενες επενδυτικές ευκαιρίες. Σε επίπεδο ετήσιων αποδόσεων των μετοχών για άλλη μία χρονιά διαπιστώθηκε το αρνητικό φαινόμενο να βρίσκονται στις πρώτες θέσεις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν υψηλό δανεισμό και να αναμένουν τις αποφάσεις των πιστωτριών τραπεζών είτε να ανήκουν στην κατηγορία των μικρομεσαίων εισηγμένων με πολύχρονες ζημίες. Βέβαια, οι κερδοσκόποι ενδιαφέρονται για τις αποδόσεις των χαρτοφυλακίων τους και όχι για τα θεμελιώδη μεγέθη των εταιρειών. Την πρώτη θέση με ετήσια κέρδη 1.714% κατέλαβε ο τίτλος της Euromedica και ακολούθησαν οι μετοχές του Λιβάνη με 1.244%, η Μινέρβα με 729%, η Space Hellas με 504%, το Υγεία με 379%. Στις μετοχές της υψηλής κεφαλαιοποίησης την πρώτη θέση κατέλαβε η μετοχή της Viohalco (+158,8%) και ακολούθησαν τα Ελληνικά Πετρέλαια (+72,17%), η Μυτιληναίος (+48,98%) και η Motor Oil (+43,35%). Σε επίπεδο κεφαλαιοποίησης την πρώτη θέση κατέκτησε η Coca-Cola HBC AG με αξία εταιρείας 9,85 δισ. ευρώ και ακολούθησαν ο ΟΤΕ με κεφαλαιοποίηση στα 5,7 δισ. ευρώ, ο ΟΠΑΠ με χρηματιστηριακή αξία στα 3,38 δισ. ευρώ. Την πρώτη πεντάδα των εισηγμένων με τη μεγαλύτερη αξία συμπληρώνουν η Εθνική Τράπεζα με κεφαλαιοποίηση 2,96 δισ. ευρώ και η Alpha Bank με κεφαλαιοποίηση 2,86 δισ. ευρώ. Οι αναλυτές υποστηρίζουν ότι καθώς το ρίσκο χώρας έχει υποχωρήσει, επίκειται επαναξιολόγηση των ελληνικών μετοχών τη φετινή χρονιά, εφόσον βέβαια η χώρα βγει με καλούς όρους από το πρόγραμμα τον Αύγουστο του 2018.

ΑΝ. ΝΤΟΚΑΣ

Νίκος Καυκάς (υπεύθυνος Ανάλυσης και Επενδυτικής στρατηγικής της Merit Χρηματιστηριακή ΑΕΠΕΥ): «Ασχέτως του αν το 2018 θα είναι έτος εκλογών ή όχι, η πολιτική ομαλότητα πρέπει να είναι δεδομένη για να μπορέσουμε να περάσουμε στο διά ταύτα, που είναι η οικονομία. Ο τραπεζικός κλάδος θα έχει τον πρώτο λόγο, καθώς θα πρέπει να αντιμετωπιστεί σοβαρά το θέμα των κόκκινων δανείων, συνδυαστικά με το ζήτημα των απαιτούμενων κεφαλαίων».

Χάθηκαν οριστικά τα 24,5 δισ. ευρώ του ΤΧΣ

«Καπνός» και τυπικά έγιναν τα 24,5 δισ. ευρώ που είχε τοποθετήσει το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας στις συστημικές τράπεζες, στο πλαίσιο της πρώτης ανακεφαλαιοποίησης που πραγματοποιήθηκε το 2013.

Αυτές τις ημέρες ακυρώνονται και τα τελευταία δικαιώματα αγοράς μετοχών (warrants) της Πειραιώς, καθώς δεν ασκήθηκαν. Στο τέλος Δεκεμβρίου ακυρώθηκαν για τον ίδιο λόγο τα warrants της Alpha Bank και της Εθνικής.

Η μη άσκηση οφείλεται στις εκτός πραγματικότητας τιμές, όπως διαμορφώθηκαν έπειτα από την αναπροσαρμογή που έγινε μετά την τρίτη ανακεφαλαιοποίηση το 2015. Είναι χαρακτηριστικό ότι η τιμή των warrants για την αγορά μετοχών της Alpha διαμορφωνόταν στα 27,72 ευρώ ανά μετοχή, τη στιγμή που στο Χρηματιστήριο τελεί υπό διαπραγμάτευση στο 1,86 ευρώ, της Εθνικής στα 81,08 ευρώ ανά μετοχή ενώ στο Χρηματιστήριο βρίσκεται στο 0,32 ευρώ και της Πειραιώς η άσκηση των warrants ήταν στα 4.284 ευρώ (!), την ώρα που η μετοχή τελεί υπό διαπραγμάτευση στα 3,56 ευρώ. Οπως είναι φυσικό, κανείς επενδυτής δεν προχώρησε στην άσκηση των δικαιωμάτων, εκτός από κάποιες μεμονωμένες περιπτώσεις, όπως στην Εθνική Τράπεζα, που ορισμένοι, προφανώς χωρίς να έχουν κατανοήσει τον μηχανισμό, διέθεσαν 112.000 ευρώ για να αποκτήσουν μετοχές που την επόμενη ημέρα άξιζαν 400 ευρώ! Υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο της πρώτης ανακεφαλαιοποίησης ο νόμος έδινε τη δυνατότητα στους ιδιώτες μετόχους των συστημικών τραπεζών να διατηρήσουν τον διοικητικό έλεγχο, υπό την προϋπόθεση ότι θα κάλυπταν τουλάχιστον το 10% των αυξήσεων κεφαλαίων. Το υπόλοιπο 90% των αυξήσεων θα το κάλυπτε το ΤΧΣ, ενώ στους ιδιώτες επενδυτές που μετείχαν στις αυξήσεις προσφέρονταν το δικαίωμα αγοράς (warrants) του συνόλου των μετοχών του ΤΧΣ, σε ορίζοντα 5ετίας.

Η ακύρωση των warrants και η οριστική απώλεια των κεφαλαίων του ΤΧΣ ήταν αποτέλεσμα του 2015 και της «διαπραγμάτευσης» για την κατάργηση των μνημονίων που τελικά οδήγησε στο τρίτο μνημόνιο. Η τρίτη ανακεφαλαιοποίηση τον Νοέμβριο του 2015 πραγματοποιήθηκε με τις τράπεζες να θεωρούνται από τους επενδυτές σε κατάσταση χρεοκοπίας εξαιτίας των capital controls, με αποτέλεσμα οι αυξήσεις κεφαλαίου να πραγματοποιηθούν σε εξαιρετικά χαμηλές τιμές: η Alpha στο 0,04 ευρώ, η ΕΤΕ στο 0,02 ευρώ, η Eurobank στο 0,01 ευρώ και η Πειραιώς στο 0,003 ευρώ! Δηλαδή, οι τιμές των μετοχών εκμηδενίστηκαν και οι τράπεζες προχώρησαν στη μείωση του αριθμού μετοχών (reverse split).

Οι τιμές άσκησης των δικαιωμάτων αγοράς μετοχών των τραπεζών

	Alpha Bank		Εθνική Τράπεζα		Τράπεζα Πειραιώς	
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΑΣΚΗΣΗΣ
1η	10/12/13	0,4488	26/12/13	4,38	02/01/14	1,7340
2η	10/06/14	0,4576	26/06/14	4,46	02/07/14	1,7680
3η	10/12/14	0,4686	26/12/14	4,57	02/01/15	1,8105
4η	10/06/15	0,4796	26/06/15	4,68	02/07/15	1,8530
5η	10/12/15	24,64	26/12/15	72,07	02/01/16	3.808
6η	10/06/16	25,3	26/06/16	74,00	02/07/16	3.910
7η	10/12/16	26,07	26/12/16	76,26	02/01/17	4.029
8η	10/06/17	26,84	26/06/17	78,51	02/07/17	4.148
9η	10/12/17	27,72	26/12/17	81,08	02/01/18	4.284
ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΤΙΜΗ ΜΕΤΟΧΗΣ 4/1/18	€1,86		€0,32		€3,56	

Οι τιμές έχουν προσαρμοστεί στα reverse split και τη μείωση του αριθμού μετοχών των τραπεζών μετά την 3η ανακεφαλαιοποίηση

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Χαρακτηριστικό της καταστροφής που συντελέστηκε το 2015 στις τράπεζες είναι ότι το καλοκαίρι του 2014 η χρηματιστηριακή αξία των τεσσάρων συστημικών τραπεζών διαμορφωνόταν στα 33 δισ. ευρώ, ενώ στο τέλος Νοεμβρίου οι τιμές με τις οποίες πραγματοποιήθηκαν οι αυξήσεις κεφαλαίου αντιστοιχούσαν σε αξία 747 εκατ. ευρώ για τους παλαιούς μετόχους. Πρακτικά, όλοι οι παλαιοί μέτοχοι έχασαν τα κεφάλαιά τους, με μεγαλύτερο χαμένο το ελληνικό Δημόσιο, που ήταν ο κύριος μέτοχος των τραπεζών. Η συμμετοχή του ΤΧΣ, μετά την τρίτη ανακεφαλαιοποίηση, περιορίστηκε στο 2,7% στην Eurobank (από 35% πριν από την αύξηση), στο 11% στην Alpha Bank (από 66%), στο 26% στην Τράπεζα Πειραιώς (από 66,9%) και στο 35% στην Εθνική Τράπεζα (από 57,2% πριν από την ανακεφαλαιοποίηση).

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ

"BDO. What matters to you, matters to us"

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

BDO